

ལྷོ་གསུམ་བཞུགས་དང་བྱུང་བ་ལ།

ལྷོ་འཕུས་ལྷུང་མོང་རྒྱ་བ་ཚེ་རིང་།

ལྷོ་འཕུས་གསེར་ཉ་ཚུལ་གྱི་མས།

དྲུབ་གཞུགས་དང་རྒྱབ་བ་རྒྱས་འགོད་ལ།

ལྷོ་འཕུས་གསེར་ཉ་ཚུལ་གྱི་མས།

ལྷོ་ག་འཕུལ་ཡིག་འབྲུག་ལ།

ལྷོ་མོ་བརྟན་འཛིན་དགོན་མཚོག

མེར་ལྷུང་དགོན་མཚོག་རིག་བཟང་།

འགོག་རྩ་ཚོས་གྲགས།

བཅོན་ཤོལ་ཤོད་མིའི་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ལྷ་བརྟུ་ཉིལ་ཤོ་འཁོར་བའི་དུས་བྱོན་
ཤི་ཚེ་གས་སུ་ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་ཤིས་ཤོགས་བཞུགས་དང་། ཤོད་ཤི་གོས་
ཚོགས་དང་སྤིད་བུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་པར་སྐྱབ་འགྲེམས་སྤེལ་ལུས།

Tibetan Parliamentary & Policy Research Centre
H-10, 2nd Floor, Lajpat Nagar-III,
New Delhi-110024
Phone : 011-29830578 Fax : 011-29840966
E-Mail : tpprc@airtelmail.in
Web : www.tpprc.org

སྒྲིབ་སྒྲུབ་།

༡༧། །སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་པོད་དང་པོད་མིའི་འབྲུལ་ཕྱགས་
 རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཁེ་སྒྲིབ་ལ་གཞིགས་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ཏུ་སྒྲིབ་ཁྲིའི་སྐྱུལ་འདེད་རིམ་བསྐྱུད་ཏུ་མཛད་
 དེ་ལོ་ལོ་ ༡༠ མིལ་པོ་འཁོར་བའི་དུས་འབྲུག་སྐྱུང་བཅིའི་སྐབས། པོད་མི་མང་སྐྱི་འབྲུས་སྐྱོན་ཚོགས་
 བས་པོ་འཁོར་གཅིག་རིང་གཞུང་འབྲེལ་དུས་འབྲུག་སྐྱུང་བཅིའི་མཛད་རིམ་ཁོངས། ཡུལ་སྐོར་སྐོར་གྱིས་
 གིས་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སློན་སྲ་རྗེས་སུ་བསྐྱུལ་བ་ཁག་དང་། མང་གཙོའི་
 དུས་ཚེན་ཐོག་པོད་མི་མང་སྐྱི་འབྲུས་སྐྱོན་ཚོགས་དང་། བཀའ་འགག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤམ་
 བཅས་དཔྱད་གཅིག་ཏུ་སྐྱོགས་སྐྱིལ་གྱི་དེ་ལོའི་ཚོགས་རྒྱུང་ཞིག་བསྐོ་འཇུགས་གནང་བ་བཞིན།
 ཚོགས་རྒྱུང་ནས་དཀའ་ངལ་སྒྲེ་མང་ལ་གདོང་ལེན་དང་། ལས་དོན་ཏུར་བསྐྱེད་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཚོགས་རྒྱུང་ལས་ཁུངས་སུ་ཡིག་ཆ་(པོད་སྐྱེར་)
 ཚིས་འབྲུལ་གནང་བར་ལེགས་སོའི་བསྐྱུལ་སྐྱོན་ཚོགས་བཞིན་ལྷ་སྐྱུ་དང་། དཔེ་དེབ་འདི་དབར་འབྲེམས་ལྷས་
 པ་བརྒྱུད། ཡུལ་སྐོར་སྐོར་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་རྒྱུལ་ཚེན་བཞེད་དགོངས་རྒྱ་གཉེར་ཚེན་
 པོ་ལས་ཐོགས་པའི་ཆ་ཚམ་ཤེས་ཚོགས་རྒྱུབ་པ་ལྷས་ཏེ་བཀའ་རིན་ལྗོན་འབྲུག་དང་། སྤྱི་རབས་གཞི་
 རྒྱུས་ཚོ་དང་། བཅོན་པོལ་པོད་མིའི་སྐྱི་ཚོགས་ལ་དོ་སྣང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཚོར་བཅོན་པོལ་
 པོད་མིའི་མང་གཙོ་འབྲེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་མཐོ་སྐྱུབ་བྱེད་བདེར་བཅོན་ཐོགས་དེས་ཅན་
 ཡོང་བའི་རེ་སློན་བཅས། པོད་མི་མང་སྐྱི་འབྲུས་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོས་པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༦ ཚེས་ ༡ ལ།

པར་སྐྱུན་ཆེད་བརྗོད།

བཅོན་ཚུལ་ཐོད་མེད་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་༥༠ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་སྤང་བཅི་ལོ་སྤིལ་པོ་
 གཅིག་རིང་ལུ་བཞེན་པའི་སྐབས་འདིར། ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྐྱུན་ཚོགས་ནས་ལས་རིམ་གང་མང་
 ཞིག་གོ་སྤྱིག་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཆར་གས་སུ་སྤྱི་ལོར་༧༥འོང་ས་༧༥འོང་ས་མཐོན་སྐྱེ་བའི་བཅུ་
 བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཐོད་མི་རྣམས་བཅོན་ཚུལ་དུ་འཕྱོར་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་རང་དབང་མང་
 གཙོའི་ལམ་ཆེན་དུ་རི་ལྟར་སྐྱུལ་འདེད་མཛད་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སློན་ཟབ་མོ་སྤྱི་ལོ་༧༥འོང་ས་
 འཇུག་དང་། ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྐྱུན་ཚོགས་དང་། ཐོད་གཞུང་བཀའ་འགན་གིས་མང་གཙོའི་དུས་
 ཆེན་འཇུག་གི་ཐོག་དུ་གནང་བའི་གསུང་བཤམ་འཇུག་བཅས་སྤོགས་བསྤྱིགས་གནང་བ་དེ། འདི་ག་ཐོད་
 གི་ཕྱོགས་ཚོགས་དང་སྤིང་བྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་པར་སྐྱུན་འབྲེམས་སྤེལ་ལུ་རྒྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་
 པོ་བྱུང་བར་སྤྱིང་ནས་དགའ་སློབས་བརྟུལ།

ལས་དོན་འདི་ལེགས་འབྲུབ་ཡོད་བར་སྤྱི་འཇུག་འཇུག་ཅིག་ལས་བྱུབ་པའི་སྤོགས་སྤྱིག་
 ཚོགས་རྒྱང་ཆེད་འཇུགས་གནང་བ་དང་། ཁོང་རྣམ་པས་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་སློབ་དང་
 གསུང་བཤམ་འཇུག་འཚོལ་ཞིབ་སྤོགས་སྤྱིག་གནང་འདུག་ལ། གལ་ཆེ་བའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 བྱས་བཅོན་ཚུལ་ཐོད་མི་རྣམས་མང་གཙོའི་ལམ་ཆེན་དུ་༧༥འོང་ས་མཐོན་གིས་རི་ལྟར་དཀྱི་བར་
 མཛད་པའི་རིམ་པ་འཇུག་གསལ་པོ་མཐོང་སྐབ་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་འདས་པའི་ཉམས་སྤོང་ལ་བརྟེན་
 བྱས་མ་འོངས་བར་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འཕྲོག་གི་ཐབས་ལམ་ཟབ་གསལ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཀའ་སློབ་
 ལམ་སློན་དང་གསུང་བཤམ་འདི་དག་དུ་གསལ་པོ་འཁོད་འདུག།

འདི་ག་ཐོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོགས་དང་སྤིང་བྱས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་དུས་རྒྱུན་གལ་ཆེ་བའི་
 དཔེ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཐོད་དཀྱིན་རྒྱ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པར་སྐྱུན་གྱིས་རིན་མེད་འབྲེམས་

སྒྲེལ་ལྷུ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། ད་ལན་ཡང་འགོང་ས་འཇུག་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་
རྣམས་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཟབ་མོ་སྲ་རྗེས་སུ་
བསྐྱེད་བ་ཁག་དང་། བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་སྲ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་གསུང་བཤད་
ཁག་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ། <<མང་གཙོའི་ལམ་གྱུ་>>ཞེས་པ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱུག་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་མང་ལ་མང་གཙོའི་གོ་ཉོག་གས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རམ་
འདེགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱུ་བའི་རེ་སློན་བཟང་པོ་དང་བཅས།

བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བླུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ངེས་སྟོན་བ་སྤྱི་འཐུས་
ཚོས་སྐྱོང་དབང་སྲུག་གིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༤ ཚེས་༡༥ ལ།

དཀར་ཆག

ཚོགས་གཙོ་སྐྱེལ་པོའི་སྡོན་སྦྲེང།.....(I)

བར་སྐྱུན་ཚེད་བརྗོད།.....(III)

དཀར་ཆག།.....(V)

སྐྱོགས་སྐྱིག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚེད་བརྗོད།.....(1)

ལེའུ་དང་པོ། གཤོང་ས་མཚོག་གིས་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཁག

༡༤༦༠ ལྷ་༤ ཚེས་༣ ཉིན་ཚོལ་ཁ་གསུམ་དང་ཚོས་ཡུགས་སྤྱི་འཇུག་ཁག་ཅིག་ལ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(17)

༡༤༦༠ ལྷ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་འཇུག་མི་སོགས་ལ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(19)

༡༤༦༤ ལྷ་༣ ཚེས་༣ ཉིན་ལས་བསྐྱོམས་ཚོགས་གཙོ་སོགས་ལ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(26)

༡༤༦༤ ལྷ་༡༠ ཚེས་༤ ཉིན་བཞུགས་སྐར་དུ་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་དང་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(27)

༡༤༦༤ ལྷ་༡༡ ཚེས་༣༥ ཉིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་འཇུག་རྣམས་གསར་མངའ་སྐབས་བསྐྱེད་བཀའ།.....(28)

༡༤༦༦ ལྷ་༣ ཚེས་༣༡ ཉིན་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐྱོམས་ཚོགས་ཚེན་སྐབས་བསྐྱེད་བཀའ།.....(30)

༡༤༦༦ ལྷ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་ཉོན་ལྷ་རྒྱུ་ལེན་གཞིས་སྐར་དུ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(34)

༡༤༦༧ ལྷ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་ཐེག་ཚེན་ཚོས་སྤིང་གཙོག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(38)

༡༤༦༧ ལྷ་༤ ཚེས་༡༠ ཉིན་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཚེན་ཐངས་བཙོ་ལྷ་པོའི་ཐོག་བསྐྱེད་བཀའ།.....(43)

༡༤༦༧ ལྷ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གསར་མངའ་སྐབས་བསྐྱེད་བཀའ།.....(45)

༡༤༦༧ ལྷ་༤ ཚེས་༣ ཉིན་སྐབས་བཅུ་པའི་སྤྱི་འཇུག་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(50)

༡༤༦༧ ལྷ་༥ ཚེས་༤ ཉིན་ལས་བསྐྱོམས་ཚོགས་ཚེན་ཐངས་བཙོ་ལྷ་པོའི་ཐོག་བསྐྱེད་བཀའ།.....(54)

༡༤༦༧ ལྷ་༥ ཚེས་༡༡ ཉིན་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་དང་གཞུང་ཞབས་མི་མང་བཅས་ལ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(58)

༡༤༦༧ ལྷ་༥ ཚེས་༣༤ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཇུག་སྟོན་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་བཀའ།.....(65)

༡༤༦༧ ལྷ་༥ ཚེས་༤ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་དམ་འབྲུལ་སྐབས་བསྐྱེད་བཀའ།.....(71)

༡༤༦༧ ལྷ་༤ ཚེས་༡༠ ཉིན་བཀའ་སྟོན་ལྷ་པོའི་ཐོག་གསར་མངའ་དམ་འབྲུལ་སར་བསྐྱེད་བཀའ།.....(96)

༡༤༤༣ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། (99)

༡༤༤༣ ལྷ་མོས་༡༠ ཉེན་བཀའ་རྒྱུ་དུག་གསར་མངའ་དམ་འབྲུལ་སར་བསྐྱེད་པ། (101)

༡༤༤༣ ལྷ་མོས་ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། (104)

༡༤༤༣ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། (105)

༡༤༤༤ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། (108)

༡༤༤༥ ལྷ་མོས་ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། (111)

༡༤༤༦ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་མཐའ་མར་བསྐྱེད་པ། (115)

༡༤༤༦ ལྷ་མོས་༡ ཉེན་སྲི་ལྷ་མོས་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་དམ་འབྲུལ་སར་བསྐྱེད་པ། (125)

༡༤༤༦ ལྷ་མོས་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ། (127)

༡༤༤༧ ལྷ་མོས་༡ ཉེན་སྲི་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་གསུམ་པར་བསྐྱེད་པ། (132)

༡༤༤༧ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱེད་པ། (133)

༡༤༤༨ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པ། (135)

༡༥༠༠ ལྷ་མོས་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་བཅུ་པར་བསྐྱེད་པ། (140)

༡༥༠༡ ལྷ་མོས་༡༥ ཉེན་སྲི་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་བཅུ་གཅིག་པར་བསྐྱེད་པ། (142)

༡༥༠༡ ལྷ་མོས་༡ ཉེན་སྲི་ལྷ་མོས་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན་དམ་འབྲུལ་སྐབས་བསྐྱེད་པ། (147)

༡༥༠༡ ལྷ་མོས་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚོགས་དུས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ། (151)

༡༥༠༡ ལྷ་མོས་ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱེད་པ། (158)

༡༥༠༢ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚོགས་དུས་བཞི་པར་བསྐྱེད་པ། (161)

༡༥༠༢ ལྷ་མོས་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་བསྐྱེད་པ། (164)

༡༥༠༦ ལྷ་མོས་༡༠ ཉེན་སྲི་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་གཅིག་པར་བསྐྱེད་པ། (169)

༡༥༡༠ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་ཚེན་མཇུག་བསྐྱེད་པ། (176)

༡༥༡༠ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་ཚེན་སྐབས་བསྐྱེད་པ། (186)

༡༥༡༡ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་ཚོགས་ཐོག་བསྐྱེད་པ། (194)

༡༥༡༡ ལྷ་མོས་ཕྱི་ལྷ་མོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་ཚེན་སྐབས་བསྐྱེད་པ། (203)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༤༣ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(460)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༤༤ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(465)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༤༥ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(473)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༤༦ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(475)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༤༧ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(477)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༤༨ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(483)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༤༩ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(485)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༥༠ བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།(488)

སྤྱད་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ལྟར་ལྷན་ཁག་གི་སྤྱི་དབང་བཟུང་བའི་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་གཟུང་དང་ནང་
ཁུལ་གྱི་ཚོད་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་གང་མང་བྱུང་ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་སོགས་ལ་ཕན་པའི་
མཚན་མཛུགས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་བཞིན་མང་པོ་བཞག་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བླང་དབུ་བརྟེན་པ་དང་ཡགོང་ས་ལྷ་ས་ཆེན་
པོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་ད་བར་མི་ལོ་༣༩ ཅམ་སོང་
ཡོད། དགའ་ལྷན་པོ་བླང་གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆགས་བབས་
དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་མཐུན་ཚུན་སོགས་དེད་དུས་དང་མི་འདྲ་བར་སྡོད་ཆུ་གར་གྱི་ས་མཚམས་མངའ་
རིས་སྐོར་གསུམ་དང་། སྤྱད་ཆུ་ནག་གི་ས་མཚམས་མཚོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་ཆད་མཐའ་མཚམས་
ཀྱི་ས་ཁུལ་ཚང་མ་ལ་སྲིད་དབང་གཅིག་གྱུར་བཟོ་བྱས་མིན་གྱི་གནས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་
ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བོད་ས་སྡོད་སྤྱད་བར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་འཇམ་དར་ཡུག་གཅིག་
གིས་ཁྲུབ་ནས་བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གིས་དམ་པོར་བཟུང་
ནས་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་
བླང་གི་ལུས་ལུགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་ས་ཆ་དཔེར་
ན་འབབ་སྟེ་བ་དང་། མི་ཐང་སྟེ་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་ས་གནས་མང་པོར་བོད་གཞུང་གིས་དཔོན་རིགས་
བསྐོས་གཞག་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་གྱེད་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡང་རི་སྟེང་ཅིག་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་
དབང་ཡསྟུ་མེད་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆབ་མདོ་རུ་མདོ་སྤྱད་སྟེ་ཁྲུབ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། ཁོར་
ཡུག་དང་འགྲིམ་འགྲུལ་སོགས་གནས་སྟངས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ས་ཁུལ་ཆ་ཆར་ཁྲུབ་བྱས་མིན་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་མདོར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་མདོ་སྤྱད་སྟེ་ཁྲུབ་ནི་བོད་མདོ་
ཁམས་ཡོངས་ལ་འཛིན་སྐྱོང་དང་ལྷ་རྟོག་གྱེད་མཐུན་གྱི་སྟེ་ཁྲུབ་ལྟ་བུར་དམིགས་ཡོད།

ཕྱིས་སུ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཉམ་སེམས་བཅངས་ནས་འཇམ་མཁམས་དང་
བཅོན་འཇུག་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་བོད་དུ་དབྱེད་འཇུག་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ཟླ་༥ ཚེས་༣༣ ཉིན་
བཅོན་དབང་གིས་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བར་མོས་མཐུན་གྱེད་དགོས་བྱུང་
ཞིང་། རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་དབྱེད་བོད་དུ་འབྱོར་བའི་རྗེས་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམ་སེམས་ཀྱི་

ནམ་འགྲུར་མངོན་དུ་གྲུར་ནས་བོད་ལ་བཅོན་པོས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་མ་ཟད། མོས་
མཐུན་ཟེར་བ་རུ་གསལ་བའི་ནང་དོན་ཁག་གྲང་ཅིས་མེད་དོན་ལོ་དུ་བཏང་ནས། མཐར་ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༩ ལྷ་མོ་ཚེས་༡༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་རུ་བོད་མི་མང་གིས་ཞི་བའི་དོ་རྒྱལ་བྱེད་དགོས་
བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལྷ་མོ་ཚེས་༡༢ ཀྱི་མཚན་མོ་༢ ལོང་ས་མཚོག་སྐྱེ་འཁོར་དང་བཅས་བཅོན་བྱོལ་
དུ་ཆེབས་བསྐྱུར་གནང་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་ཉམ་
གུད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་མངོན་བསྐྱེས་ཅམ་ཡིན།

༡༽ བཅོན་བྱོལ་ནང་མང་གཙོ་དང་འཕེལ་བྱུང་བའི་རྒྱབ་ལྗོངས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཇི་བཟུ་བྱུར་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ་བ་
ཚོས་འགན་མ་ཐེག་བར་༢ ལོང་ས་མཚོག་དགུང་གྲངས་༡༩ ལས་སོན་མེད་ཀྱང་ལུགས་གཉིས་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་འབུལ་བཞེས་བསྐྱབས་ཡོད། དེ་མ་ཐག་༢ ལོང་ས་མཚོག་གིས་ལེགས་བཅོས་
ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཉམ་ཆུང་བུ་ལོན་སློད་འབུལ་མི་ཐུབ་མཁན་རྣམས་
ཀྱི་བུ་ལོན་ཅ་ཆག་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྐབས་དེར་བཅོན་ཁང་གི་བཅོན་བ་ཡོངས་རྫོགས་སློད་
གོལ་བཏང་བས་མཚོན་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་ཕྱོགས་སུ་གོམ་བ་རིམ་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་འགོ་
བཙུགས་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བཅོན་འཛུལ་དང་སུན་བཅོར་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ཐུགས་རེ་བཞིན་
སྐྱབ་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་མེད།

བཅོན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་ནས་གང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་སུ་འབྱོར་བའི་བོད་འབངས་
རྣམས་ལ་རང་དབང་མང་གཙོའི་རྩོམ་ཐང་ཆ་ཚང་གསོལ་རས་སུ་བསྐྱེལ་ཞིང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་
བར་མི་ལོ་༥༠ ལྷག་ཅམ་གྱི་རིང་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་མང་གཙོའི་ལམ་ཆེན་དུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་
ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ལ་ཐོད་བརྒལ་གྱི་མདུན་བསྐྱོད་མང་དག་ཅིག་ཕྱིན་བ་
དེ་དག་ཚང་མ། བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་སུ་གཅིག་གི་དོས་ནས་མང་གཙོའི་རྩོམ་ཐང་དགོས་པ་དང་། གང་
ཡོད་པ་དེས་མ་འདོད་བའི་ལྷ་ཚོད་བྱེད་མཁན་བྱུང་མེད་པར། ལོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་བའི་
རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་སྐྱེལ་འདེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བཞིག་ཡིན།

བཅོན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོ་དགོས་པའི་ལྷ་སྐྱེལ་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་

མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་དགའ་ཞེན་མེད་པའམ། རང་དབང་སྐྱོ་བརྗོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རྗེ་བཞིན་མེད་པའི་
རྒྱ་མཚོན་ལ་བརྟེན་ལྷོ་ཚོད་བྱེད་རྒྱའི་སློབས་པ་དང་ཁོར་ལུག་མེད་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར། དུས་
རབས་བརྟེན་བདུན་པ་ནས་བརྩེད་རྒྱལ་དབང་སྐྱོ་སྲིད་རིམ་བྱོན་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་གངས་ཅན་བོད་
འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་ན་མེད་པའི་དབྱུ་ཁྲིད་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འགོང་ས་འཕྱུགས་མགོན་ལྷོ་
སྲིད་བརྟེན་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དུས་རྒྱུན་དོ་སྐོག་རྒྱབ་མདུན་དང་ཞལ་ཞེ་མི་མཚུངས་པའི་
མཛད་སྤྱོད་རྩེད་ཆ་ཅན་མེད་པར། ཚོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དྲག་ཞུག་
བར་གསུམ་སྐྱེ་འགོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཀུན་སྡོམས་ཉི་མའི་དོད་སྣང་བཞིན་གཅིག་མཚུངས་སུ་
གཞིགས་སྤྱོད་གནང་བའི་བཀའ་བྲིན་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དོས་ནས་འགོང་ས་
མཚོག་གི་དབྱུ་ཁྲིད་ལ་དགའ་དད་སྤོལ་གསུམ་དང་སློབ་ན་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཅན་དུ་
མ་ཟད་འགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་དང་འབྲེལ་བའི་
བདག་ལས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་གནང་ནས། བོད་མི་རྣམས་ཡང་དག་པའི་
མང་གཙོའི་ལམ་ཆེན་དུ་ཁྲིད་དང་འཁྲིད་བཞིན་པའི་མཛད་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང། བཅོན་
བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་མང་གཙོ་ལྷོ་ཚོད་བྱེད་དགོས་པའི་གཞི་རྩ་གཏན་ནས་མེད།

མདོར་ན་བཅོན་བྱོལ་བོད་པའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་གནས་ཚད་ལ་དེད་དུས་འཛུལ་
སྲིད་གི་ཁྲོན་ནས་དོ་སྣང་བྱགས་ཆེ་བྱེད་ལུག་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། འགོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་
འབངས་རྣམས་ལ་འཕམ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་ཅེ་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་དུས་ནས་དུས་སུ། མ་གཅེས་པས་
བྱུ་ལ་འདོམས་པ་བཞིན་ལམ་སྤོན་དང་སྐྱུལ་འདེད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུར་ཡོད་པ་ནི། བྱུ་ཚ་བྱི་རབས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་མམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་དེས་པར་དུ་ལེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་ཡོད།

༤༽ བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དགས་བཟུངས།

བཅོན་བྱོལ་དུ་འགྱུར་མ་ཐག་འགོང་ས་མཚོག་གིས་སྤོན་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་བཞིན། བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱན་
བཟང་པོ་རྣམས་གཞི་རྩར་བརྩེད་ཞིང་། དེད་དུས་དང་མཐུན་པའི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་
བསྐྱར་བཅོས་གནང་རྒྱའི་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་བཞིན།

བོད་འཕུས་མི་རྒྱུ་ལྷན་ཁྲིམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ ཉིན་ རྒྱ་གར་གྱི་མཚོ་གཤིས་སྐྱེ་བ་དུས་
དུ་ལས་ཁུར་དམ་འབྲུལ་ཞུས་པར་བརྟེན། མང་གཞི་དབུ་བརྟེས་པའི་དུས་ཚེན་སྲུང་བཅི་དགོས་ཞེས་
བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་ས་གནས་ཁག་ལ་བཀོད་ཞུས་གནང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ རྒྱ་འཕུལ་སྐབས་བརྒྱུད་པ་ལོ་གཉིས་པར་འགྲུངས་དང་དེ་
ནས་བརྒྱུད་ཕྱི་འཕུལ་གྱི་ཡུན་ཚད་ལོ་ལྔ་པ་གཏན་འཁེལ་གནང་ཞིང་། ༡༩༥༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ ཉིན་བོད་
ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་མང་གཞིའི་གཞུང་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་དུས་དུས་རྒྱུས་པ་བཅི་
སྲུང་ཞུས།

༡༩༥༠ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་གངས་སྐྱིད་ཚོགས་ཁང་དུ་ཕྱི་འཕུལ་དང་བཀའ་ཤག་གཞུང་
ཞབས་བཅས་སེར་སྐུ་མི་འཕུས་ ༣༡༠ རྫོང་ཚོགས་འདོམས་སར་ རྒྱ་གར་གྱི་མཚོ་གཤིས་མ་འོངས་
མང་གཞི་བོད་འཕེལ་གཏོང་ཚུགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་བསྐུལ་གནང་མཚན་ཅིང་། བཀའ་སློབ་རྒྱུ་ལས་ རྒྱ་གར་
ས་མཚོ་གཤིས་ཐད་ཀར་བསྐོ་གཞུག་དང་། ཕྱི་འཕུལ་འོས་འདེམས་ལ་ཕྱག་རྟགས་གནང་སྟོལ་བཅས་
མཚམས་བཞག ཅེས་ཞུས་སྐབས་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་ རྒྱ་གར་གྱི་མཚོ་གཤིས་ཐད་བསྐོས་གནང་ཞིང་།
ཚོགས་ཚེན་དེའི་སྐབས་བཀའ་སློབ་རྒྱུ་ལས་ཚོགས་ཞུགས་པ་ལོངས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་
གཅོད་བྱུང་བ་ལྟར། བརྒྱ་ཚའི་ཚད་གཞི་ལྷན་ལོན་པའི་བཀའ་སློབ་གསུམ་འདེམས་ཐོན་བྱུང་།

༡༩༥༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་ཚོས་བརྒྱུད་ཚེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་རྒྱུད་བོན་བཅས་ནས་
འཕུས་མི་བཅུ་དང་། བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ནས་འཕུས་མི་སུམ་ཅུ། ཡུ་རོལ་ནས་འཕུས་མི་གཉིས། ཨ་
རི་དང་ཁེ་ཏ་ཏ་ཞུས་ནས་འཕུས་མི་གཅིག རྒྱ་གར་གྱི་མཚོ་གཤིས་ཐད་བསྐོས་གནང་བའི་འཕུས་མི་
གསུམ་བཅས་ཕྱི་འཕུལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་རྒྱུག་ཡོད་པ་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེལ་གནང་སྐབས་
ཕྱི་འཕུལ་ཚོས་ཁུར་འགན་ཆེ་བཞེས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ཐབ་ལོ་བསྐུལ། ༡༩༥༡ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༩
ཉིན་བོད་མི་མང་སྐྱེ་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བཅོན་ཕྱོག་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་པབ་བ་དང་།
ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ རྒྱ་གར་གྱི་མཚོ་གཤིས་ཐད་བསྐོས་གནང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེར་
ཚོག་མཚན་ཕྱག་རྟགས་བཅས་གཏན་འཁེལ་གནང་།

བཅོན་ཕྱོག་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་ནས་བརྒྱུད་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་བཞིན་བཀའ་སློབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་མིག་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་སློབ་དེ་དག་གི་འོས་གཞི་ཉིས་

ལྷ་མ་ལས་མ་ཉུང་བ་༡༥༠༠་ས་མཚོག་གིས་ལྷོ་མ་ཚོགས་སུ་གནང་དགོས་པ་དང། ལྷོ་མ་ཚོགས་ནས་
འོས་ཤོག་གི་ལམ་ནས་བཀའ་ཚོན་དུ་འདེམས་དགོས། འདེམས་ཚོན་བྱུང་བའི་བཀའ་ཚོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་
ནང་ཁུལ་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་བཀའ་ཚོན་ཁྲི་བ་ཞིག་བསྐོས་གཞག་གནང་གི་ཡོད་པ་དང། ལྷ་མས་དེར་
བཀའ་ཚོན་ཁྲི་བའི་དུས་ཡུན་ཡང་ལོ་གཅིག་རེ་ཡིན།

༡༩༩༣ ལྷ་༣ ཚེས་༡༡ ཉིན་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་ཚེས་མཚའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་
གསར་དུ་འཛུགས་གནང་ཞིང། བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ནས་བརྒྱུད་བཅོད་ཀྱིས་བོད་
མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་དོན་ཚན་ཁག་གི་ཆ་རྒྱུན་འོག་རིམ་བཞིན་བཅོད་ཀྱིས་བོད་མིའི་མང་
གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་དང། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཁག་སོགས་མང་གཙོའི་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་
མ་ལག་དང་བཅས་པའི་སྤྲིག་གཞི་ཁག་སུམ་ཅུ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་རིམ་བཞིན་གཏན་འབེབས་བྱས།

༡༥༠༠་ས་མཚོག་གིས་ལྷོ་མ་ཚོགས་སུ་སྡེ་རྗེས་བཀའ་ཚོན་བྱུང་གསུང་འཕྲིན་ལེབས་པ་
བརྒྱུད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་ཚོན་ཁྲི་བ་ཐང་ཀར་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པ་དང། བཀའ་
ཚོན་ཁྲི་བ་དེས་བྱུག་རོགས་བཀའ་ཚོན་རྣམས་ལྷོ་མ་ཚོགས་སུ་སྐུལ་ནས་སྤྱི་ལོས་མ་བྱུང་ན་འོས་
འདེམས་ཀྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་འཐུས་རོ་ཡོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བརྒྱ་ལས་མ་ཉུང་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་བཀའ་
ཚོན་དུ་འདེམས་བསྐོས་བྱེད་རྒྱ་བཅས་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གནང།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་ལྷ་༡༡ ཚེས་༡༢ ནས་༢༣ བར་བཞུགས་སྐར་རྟ་རམ་ས་ལར་བཅོད་
ཀྱིས་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་༤༩ པའི་ཆ་རྒྱུན་འོག་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུན་ཐེངས་དང་
པོ་བསྐོངས་ཚོགས་གནང་བ་དང། ལྷ་མས་དེར་བཅོད་ཀྱིས་ཁོད་བོད་མི་གནས་ཡུལ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་
གསུམ་གྱིས་གཙོས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་གངས་༡༩ ནས་གཞུང་སྐེང་ཚོགས་སྡེ་
ཁག་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་ཆེད་མཁས་མི་སྣ་སོགས་མི་གངས་༤༦༠ ཚོགས་བཅུ་གྱིས་བོད་ཀྱི་
ཅ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོག་བསྐོས་བྱེད་གནང།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོའི་ལྷ་༤ ཚེས་༢༩ ནས་༣༡ བར་བཅོད་ཀྱིས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་
ཚོག་མ་དང་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་རྟེན་གྱི་ལོ་ལྷ་ལོ་དང་གཞུང་མང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཚུན་ཐེངས་དང་པོ་
བསྐོངས་ཚོགས་དང་འབྲེལ། ཕྱི་ལྷ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་སེར་བྲེས་མཁས་སྣམ་གྲུ་ཚང་གི་ཚེས་ར་ཏུ་
༡༥༠༠་ས་ལྷ་མས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་བཅོད་ཀྱིས་བོད་མིའི་མང་གཙོ་དབུ་

ལས་ཚུ་ཐེགས་ཅམ་དུ་གྱུར་ཡོད་དེས་ཀྱང་། མང་ཆེ་བ་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐྱོན་མི་ཉེ་ཆོག་ས་
 ཆེན་མུ་རྗེས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་། དེ་བཞིན་<<སྤྱི་འཇུག་དང་བཀའ་ཤག་ལ་སྦྱུང་བའི་བཀའ་
 སློབ། >>ལྟོགས་བསྐྱོན་མི་ཉེ་ལས་ཉུངས་ཀྱིས་པར་སྤྱོད་ཉུང་བའི་དེབ་དང་བོ་དང་གཉིས་པ།
 <<སྤྱི་ལོར་ཡལོང་ས་ཡསྟུངས་མགོན་ཆེན་ལོ་མཆོག་གིས། གྱི་ལོ་༡༩༤༡ ལས་༡༩༤༦ བར་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཇུག་ལྟན་ཆོག་སུ་བཅའ་ཁྲིམས་ཟེན་གྱིས་གསོལ་རས་སྦྱུང་སྐབས་དང་། ལྟོགས་ཆོག་ས་
 ཀྱི་ཆོགས་དུས། ཆོགས་གཙོ་སྤེལ་བའི་དམ་འབྲུལ་མཛད་སློབ་ཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྦྱུང་བའི་གལ་
 ཆེའི་བཀའ་སློབ་ལྟོགས་བསྐྱོན། >> <<ལྟོགས་ཆོགས་ལས་རིམ་གསར་ཤོག་>>མུ་རྗེས། <<ཤེས་བྱ་
 >>དུས་དེབ་སོགས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ལྟོགས་བསྐྱོན་ཉུང་ཡོད།

མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་བཀའ་སློབ་བསྦྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་འདྲིལ་སྐོར་དང་ཆབ་
 སྤོམ། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་ཟབ་ཀྱི་སྐོར་ནས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་བསྦྱུང་བ་དང་།
 དེའི་ཞོར་དུ་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་བཀའ་སློབ་བསྦྱུང་བ་ཁག་གྱང་ལག་སོན་ལྷུང་བ་ཚང་མ་
 ལྷུང་འདོན་ཉུང་ནས་ནས་བཀོད་ཡོད། འདྲིལ་ཆ་ཚང་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཅམ་མེད་པའི་རིགས་
 དུས་གཅིག་ཏུ་ཆ་ཚང་ལྟོགས་བསྐྱོན་ཉུང་ན་དེབ་མེད་གང་མང་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་དང་། ལྟོགས་
 གཅིག་ནས་བཀའ་སློབ་དེ་དག་མང་ཆེ་བ་དེབ་གཞུགས་སུ་བཀོད་ཟིན་པ་ཤ་སྟེག་ཡིན་པས་དཔོན་
 བ་ལྟག་མཁའ་མ་མཐོང་བས་མང་གཙོའི་སྐོར་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་འདོན་ཉུང་ནས་བཀའ་སློབ་མི་འདྲ་བ་
 གངས་༤༠ ལྟོགས་སྤྱི་གཞུག་ཉུང་ཡོད། ད་དུང་ལུས་བ་དང་ཆད་བ་གང་མང་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་སྐོར་མེད་
 ཡིན་ཡང་། དེབ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་དུས་ལས་མ་
 ཡོལ་བ་རྒྱ་མོད་རྒྱན་བཞིན་བསྦྱུང་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ཆེན་དུ་རི་ལྟར་ཁྲིད་གནང་མཛད་པའི་སྐོར་
 གསལ་སོ་ཤེས་ཆོགས་ཡོང་རྒྱུར་པན་རྒྱབས་དེས་ཅན་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྟན་ཆོག་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པ་ནས་
 བརྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་བརྒྱ་བཞི་པའི་ལྟོགས་ཆོགས་དུས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་བར་ལྟོགས་ཆོགས་སུ་རྗེས་
 བསྦྱུང་བའི་གསུང་འཕྲིན་ཁག་༡༢ ཡོད་པ་དེ་རིམ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འཕྲིན་དེ་དག་
 གི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་རྒྱ་ཆེས་གཞིར་བརྒྱུད་བའི་ལས། གསུང་འཕྲིན་སྐབས་དུས་སོ་སོར་ལྟོགས་ཆོགས་
 ལྟོགས་སྤྱང་གནང་བའི་དུས་ཚོད་དང་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་དེས་བ་མེད།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། བོད་གཞུང་བཀའ་འགན་གཉིས་ཀྱི་མང་གཚོའི་དུས་
ཚེན་སྐྱོད་ཀྱི་མང་གཚོའི་གསུང་བཤམས་ཁག་ཕྱོགས་བསྡེ་གསུང་གི་དུས་སྐབས་བཀའ་བློན་ཡིག་
ཚང་དང་། ཚོགས་འདུན་ལས་ཁུངས་ནས་མཐོ་སྡོད་གནང་བའི་གསུང་བཤམས་ཀྱི་མང་བཤམས་འོ་མ་དང་།
མང་བཤམས་འོ་མ་མེད་པ་རྣམས་ཤེས་བྱ་དུས་དེ་བ་རིམ་པ་ལས་བཟུང་ཉེ་བའོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མང་བོ་
ཞིག་གསར་འགྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཅད་གཏུག་བྱས་ནས་བཀོད་འདུག་པས། འདི་ག་ཚོགས་ཚུང་གི་ངོས་
ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འགོད་རྒྱ་ལས་བྱ་བ་བསམ་གཞན་མ་མཆིས།

སྤྱི་མང་གཚོའི་དུས་ཚེན་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོའི་ལོ་འཁོར་ལས་བསྐྱོད་མས་སྤྱི་ཚོགས་
ཚེན་མེད་སྐོར་༤ བའི་ཕོས་ཚོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་བོད་གཞུང་བཀའ་འགན་གིས་བཀོད་འདུག་ཅིག་
གནང་བའི་ནང་། ① "སྤྱི་ལོར་༡༩༥༥ ལོའི་ལོ་འཁོར་ཚེན་ལོ་མཚོག་གི་ཡང་དག་པའི་དུས་
ཚིན་ལོག་བོད་ཚོས་སྤྱི་དགཉིས་ལྷན་མང་གཚོའི་གཞུང་དུ་བརྟེན་པའི་དུས་ཚེན་སྤྱི་བཅའ་བཅའི་ཉིན་
མོ་ཞིག་དགོས་པ་ལྟར། གཏན་འཛེབས་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འཛེབས་དོན་
བཞིན་འཆར་སྤུལ་སྤུལ་ཏུ་གསར་བའི་ལོ་ཚེད་དགོངས་དོན། མང་ཚོགས་ནས་མང་གཚོའི་ཁོ་དབང་
ལ་ལོངས་སུ་སྤྱད་དེ་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ལོ་ཚེན་༡ ཉིན་བར་ལོ་
བཅོ་ལྔ་འཁོར་བའི་དུས་ཚོགས་འཛེབས་པ་ལྟར། འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་ལྷུང་ཕྱི་ལོ་ཚེན་༡ ཉིན་
མང་གཚོའི་དུས་ཚེན་ཕྱི་ལོ་ཚེན་སྤྱི་བཅའ་བཅའི་རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འཛེབས་ལོང་ཞིང་། སྤྱི་འབྲུག་དུས་
ཚེན་སྤྱི་བཅའ་བཅའི་སྤྱད་རྒྱ་འདུག་རང་གཞུང་ལས་ཁུངས་མ་ལག་ཁོངས་གཏོགས་བཅོ་སྟོབ་དང་བཅས་
པ་དེ་ཉིན་གི་ལོ་ཚེད་ལས་མེད་སྤུལ་རྒྱུ་མཚོན་དུས་ཚེན་ལ་སྤྱད་བཅའི་རྒྱ་ཐུག་དེ་དོན་འདུག་ཁོངས་
མེད་སྤྱི་མི་མང་ལ་གསལ་བསྐྱབས་འཚེམས་མེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིད་འདུགས་ལྟ།"ཞེས། མང་གཚོའི་
དུས་ཚེན་གཏན་འཛེབས་དང་སྤྱད་བཅའི་ཚེད་གུང་མེད་གནང་བ། ས་གནས་ཁག་ནས་དུས་ཚེན་
སྤྱད་བཅའི་མང་གཚོའི་སྤྱད་བཅའི་སྤྱད་བཅའི་དེའི་བོད་མིའི་རང་དབང་གསར་ལོག་དང་། ཤེས་བྱ་དུས་
དེ་བ་བཅས་སུ་གསལ་བ་དང་། དཔེར་ན་༡༩༥༥ ལོའི་ལོ་ཚེན་༡ ཉིན་ལྷོ་མེད་ཁྲིམ་དུ་མང་
གཚོའི་དུས་ཚེན་སྤྱད་བཅའི་རྒྱུས་པའི་སྤྱད་བཅའི་རིམ་བསྐྱབས་བཀའ་ཚོན་གྱིས་གསུང་བཤམས་གནང་
བ་ཞིག་ལོ་དེའི་ཕྱི་ལོ་ཚེན་༡ ལོའི་ཤེས་བྱ་དུས་དེ་བ་ནང་འཁོད་འདུག་ཀྱང་། མང་གཚོའི་བོད་ཁྲིམ་གྱི་

① བོད་མིའི་རང་དབང་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥།༥༡༥ ལོག་གངས་པ།༤ བར་གསལ།

ངོས་ནས་དུས་ཚེན་སྲུང་བཅི་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་གསར་ཤོག་
ནང་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་སྐོར་གྱི་གསར་འགྱུར་འཁོད་པ་ཁག་ནང་མང་ཆེ་བ་ས་གནས་དོ་རྗེ་སྤོང་
གི་གནས་ཚུལ་གཅིག་ལུ་ལས་གཞན་འཁོད་མི་འདུག།

ཚོགས་བྱུང་ལས་ཁུངས་དང་། བཀའ་བྱུང་ཡིག་ཚང་ནས་གསུང་བཤད་ཀྱི་མ་གྱི་མཁོ་སྤོང་
གནང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་སོགས་ཀྱི་བར་བཤུས་གནང་བ་བཅས་སུ་བྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོ་མང་གཙོའི་དུས་
ཚེན་ཐེངས་༡༠ བ་སྲུང་བཅི་ལྷན་པ་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཅས་འཁོད་པ་ལས་དེའི་སྤོང་གི་
གསུང་བཤད་མི་འདུག་ལ། དེ་བཞིན་དུས་ནས་དུས་ཚེན་སྲུང་བཅི་ལྷན་པའི་གསར་འགྱུར་ཡང་
སྐབས་དེའི་ཤོང་གསལ་གསར་དེབ་གཉིས་སུ་འཁོད་མི་འདུག།

ཡང་། ② "༡༩༩༥ ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་བོད་ཚོས་སྤྱི་དགཉིས་ལྷན་མང་གཙོའི་གཞུང་
དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་དུས་ཚེན་ཉིན། བོད་ཚོས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྤྱི་འོར་
པ་ལོང་ས་པ་སྐབས་མགོ་ཚེན་ལོ་མཚེག་པ་ཞབས་སོར་མངོན་བར་འཁོད་དེ་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སྤྱི་
སྤོང་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཚོལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་
ཚོགས་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལྷན་ཏེ་བཀའ་བྱིན་གཏང་རྒྱ་དེན་ཆེན་དང་
གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པའི་བོད་མང་གཙོའི་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཉུགས་ཞིག་འབྲུལ་ལས་ལྷན་པ་བཅས། དུས་
དེ་ནས་བཟུང་མང་གཙོའི་དུས་བྲན་འདི་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་མཚན་སྐོར་གཏན་འབེབས་གནང་བ་
ཡིན། "ཞེས་གསལ་འདུག་པ་ལྟར་༡༩༩༥ ལོ་ནས་བཟུང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་མཚན་སྐོར་འོ་བོར་སྲུང་བཅི་
ལྷན་པ་ཡིན་འདུག།

གསུང་བཤད་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པའི་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མང་
གཙོའི་དུས་ཚེན་གྱི་གསུང་བཤད། བྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོ་ནས་བྱི་ལོ་༡༩༩༠ བར་པལ་ཆེ་བ་ལག་སོན་བྱུང་
ཡང་། བྱི་ལོ་༡༩༩༣ ལོའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་མ་གྱི་དང་གསར་ཤོག་སོགས་གང་དུའང་མི་གསལ་བས་
མ་རྟེན་ཅིང་། བྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོའི་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་གྱི་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་པ་འཇུ་
བསྐྱེད་པའི་སྐབས་དང་འཁེལ་ཡོད། བོད་གཞུང་བཀའ་ཤུག་གི་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་གྱི་མཚན་

② བྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོར་བཏོན་པའི་<<བོད་ཚོས་སྤྱི་དགཉིས་ལྷན་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་
ཉེར་ལྔ་འཁོར་བ>>ཞེས་པའི་བྲན་དེབ་ཤོག་གྲངས་༩༡ བར་གསལ།

སློབ་གསུང་བཤད་དེ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠ ལོ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོའི་བར་ལག་སོན་བྱུང་སོང་བ་དང་། གོང་
ལུས་ལྟར་གསུང་བཤད་རེ་བྱུང་ཞིག་གི་མགོ་མཚུག་ཆ་ཚང་མེད་པ་འདྲ་བུ་དུག།

བཀའ་སློབ་དང་གསུང་བཤད་ཁག་སློབ་སྦྱོང་གས་ལུས་དག་གྲེད་པའི་སྐབས་ཡིག་ཐོར་
ཡིན་པའི་རྣམས་སྐབས་སོ་སོར་ནོར་བཅོས་ལུས་ཡོད་པ་དང་། འབྲི་སྐབས་མ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་
གཅིག་གྱུར་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་ལུས་ཡོད། དཔེར་ན་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་
གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་མང་གཙོ་ཞེས་པ་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་འབྲི་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་
སློབ་དམངས་གཙོ་ཞེས་གྲིས་ཡོད་པ་དེ་བ་གཅིག་ཏུ་འབྲི་སྐབས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཆགས་ན་དགེ་
མཚན་མེད་པར་བརྟེན་སྲ་རྗེས་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་གྱིས་མང་གཙོར་བསྐྱར་ཡོད། དེ་བཞིན་དོ་དོན་
དང་། འབད་ཚོལ། རག་ལུས། རལ་སྐྱབས་ལེན་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་འདྲ་བཤད་གཅིག་གི་མགོ་
མཚུག་གཉིས་སུ་མི་འདྲ་བ་གྲིས་པ་མང་བོ་འདུག་ཀྱང་། མདོ་དོན་དང་། འབད་བཅོམ། རག་ལས། རལ་
སྐྱབས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གྱུར་བཅོས་ཡོད།

བཀའ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་གྱི་གསུང་བཤད་སྐབས་དུས་སོ་སོར་སློབ་གསུང་
བྱུང་གནང་མཁན་ཁག་ཅིག་གི་མཚན་གསར་ཤོག་ཏུ་འཁོད་འདུག་ཀྱང་། གསུང་བཤད་གནང་
མཁན་ཆ་ཚང་གི་མཚན་རྟེན་སོན་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། གཅིག་གྱུར་གྱིས་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་
ཆ་ཚང་གི་མཚན་བཞོད་མེད། དེ་བཞིན་སློབ་འཇུག་ལྟོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་རྣམས་སུ་སྐབས་
རེ། སློབ་འཇུག་ཚོགས་གཙོའི་གསུང་བཤད་ཅེས་འཁོད་འདུག་པ་དང་། སྐབས་རེ་སློབ་འཇུག་རྒྱན་ལས་
ཀྱི་གསུང་བཤད། མང་ཆེ་བར་སློབ་འཇུག་ལྟོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཅེས་མི་འདྲ་བ་འཁོད་འདུག་
ཀྱང་། གཅིག་གྱུར་གྱིས་སློབ་འཇུག་ལྟོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཅེས་བཞོད་ཡོད། བཀའ་སློབ་གཉིས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་སོ་སོའི་འགོ་བརྗེད་འདྲ་མིན་མང་བོ་འདུག་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་ཞིབ་འཇུག་གྲེད་
མཁན་རྣམས་ལ་སྐབས་བདེ་ཡོང་གྱིར་ཚང་མར་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་ཐེངས་གཙོ་ཡིན་མིན་དང་།
ལོ་ཚེས་བཅས་ཁ་གསལ་གཅིག་གྱུར་བཞོད་ཡོད།

༦། ཚོགས་ཚུང་བརྗོད་གཞག་དང་ལས་དོན་གྱི་ལྟ་རྒྱུས།

བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་ཆ་གས་སུ་བོད་མི་

མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ལས་དེམ་གང་མང་ཞིག་གོ་སྤྱི་གུས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཚལས་སུ་
 དེབ་འདི་ཡང་ཚོགས་ཚུང་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་སྤོགས་བསྐྱིགས་འདོན་འགྲེམས་ལུས་པ་དེད། ལྷི་ལོ་
 ༢༠༠༩ ལྷ་༩ ཚེས་༢༩ འཕོད་ཚོགས་གཙོ་སྐྱོན་མོང་ནས་བཀོད་ཁྲབ་ཐེབས་པའི་ནང་། བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་འཐུས་ནང་ཁྲུལ་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཀའ་བསྟུར་
 ཐག་གཙོད་གནང་བའི་དགོངས་དོན་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་༥༠ རྒྱུ་ལོ་འཕོར་བའི་དུས་
 ཚེན་སྲུང་བཅི་ལྷ་རྒྱུར་སྐབས་དེར་༡སྤྱི་ལོར་༡གོང་ས་ཚེན་ལོ་མཚོག་ནས་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་
 དགོངས་གཞི་བཀའ་སློབ་ཁག་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དང་བཀའ་འགག་བཅས་ཀྱིས་མང་
 གཙོའི་དུས་འཇགས་ལས་བཀའ་བཀའ་བ་ཁག་བཅས་། ཚོགས་ཚུང་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་སྤོགས་སྤྱི་ག་
 རྱེད་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་ཚུང་དེའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་
 རོང་རྒྱ་བ་ཚེ་དེད། སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅས་བསྐོ་གཞིག་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་ཚུང་གི་
 ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་རོང་རྒྱ་བ་ཚེ་དེད་དང་། ཡུང་ཆེ་སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྟ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉེས་
 བསྐོ་གཞིག་བྱས།

དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ལོ་ཡིག་ཚང་དང་། བཀའ་བྱུང་ཡིག་ཚང་། ཚོགས་བྱུང་ལས་ཁྲུངས་བཅས་
 སུ་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་དང་གསུང་བཀའ་བཅས་ཡིག་ཆ་གང་ཡོད་མཐུན་འགྱུར་
 རོགས་རམ་གནང་སྤོང་ཡོང་བའི་སྐྱོན་མེད་ཡིག་ཐོག་ནས་འབྲུལ་ལམ་ལུས་པ་དང་། དེ་ལྷགས་
 ཁྲུངས་མོ་མོ་ནས་མཐུན་འགྱུར་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་གནང་སོན་བྱུང་བ་བཞིན་དངོས་སུ་ལས་
 འགོ་བཅུགས་ཀྱང་། ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་གཞུང་སྐྱེར་གྱི་ལས་དོན་སྤྱི་མང་ཏུ་འཛིངས་
 སུ་ཡོད་སྟབས། དུས་ཐོག་ཚང་འཛིངས་ཡོང་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འབྲུད་པ་དང་། ཐེངས་
 གཅིག་ཚོགས་མི་རྣམས་ཚང་འཛིངས་སྐབས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གི་བཀའ་འཁྲོལ་དང་
 སྤྱོད་སྤྱོད་དང་གསུང་བཀའ་ཁག་སྤོག་འཐུལ་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དང་། ལུས་དག་དང་སྤོགས་
 བསྐྱིགས་ལྷེད་མཁན་ལྷུང་དུ་སྤྱི་རྒྱུའི་ཐག་གཙོད་བྱས་པ་བཞིན། མི་གཉེས་སྐྱེས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་
 ཀྱང་། དོན་དངོས་ལས་དོན་རི་བཞིན་འགྲུབ་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན། ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་དང་བྱུང་
 ཆེ་གཉེས་ཀྱིས་ལྷི་ལོ་༢༠༡༡ ལྷ་༩ པའི་ཚེས་འདར་ནས་བསྐྱུར་དུ་ལས་འགོ་བཅུགས་ནས་དུས་ལྷན་
 ལྷ་གཉེས་ཚམ་སུ་མཐུད་ནས་འབད་བཙོན་བྱས་ཀྱང་། ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་སྤྱི་འཐུས་ཚུལ་

སྐྱེ་ལོར་ཤལོང་ས་ཤུབས་མགོན་སྐྱེ་བའང་བཅུ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་
བཀའ་སློབ་ལྟ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ།

༡༩༦༠-༢༠༡༡

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་ཚེས་ཁ་ཁ་གསུམ་དང་ཚེས་ལྷག་ས་
སྤྱི་འཇུག་ཁག་ཅིག་ལ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

ཁྱོད་ཚོ་མི་མང་འཇུག་མི་རྣམས་རང་རེ་འདི་ལྟུང་ཡོད་པའི་བོད་ཚོས་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་མང་རང་ནས་མོས་
འདེམས་བྲག་རེས་ཀྱིས་འོས་འཆར་སྤུལ་ཐོག་དོས་ནས་ཀྱང་རེ་སེམས་ཚེན་པོས་བསྐྱོས་ཏེ་མི་མང་སྤྱི་
འཇུག་གཏན་འཁེལ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད། དེང་སང་གི་དུས་འདིར་ང་ཚོས་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་བཏང་སྟེ་ལས་
དོན་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ང་ཚོས་སྤྱི་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཅེ་ཅེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེ་
ཅེས་ཞིག་རེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས། ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མ་མི་མང་ནས་བྲག་རེས་ཀྱིས་བདམས་པའི་འཇུག་མི་
བྲག་གསལ་ཤ་སྟག་རེད། ད་རེས་ཚོགས་འདུ་འདི་ནི་གལ་ཆེ་གཏན་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དོན་མེད་བྲག་ས་
གཏམ་སྟོང་ས་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་མིན། རང་ཚོ་བོད་གཞུང་འདི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་
དགོས། དེའི་ཕྱིར་དུ་མི་མང་གི་འཇུག་མི་ཡོད་པའི་ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་གཞུག་འཇུག་ས་ཤིག་ཀྱང་རེས་པར་དུ་
དགོས་པ་འདི་ལ་དགོ་མཚན་ཉ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་འདུག ད་ཆ་ཚོགས་འདུ་དངོས་སུ་ཚུགས་རྗེས་འདི་ལ་དོས་
རང་དགའ་པོ་བྱུང་། ད་ལྟོ་ཚོགས་འཇུག་གསུམ་བཞི་འབྱོར་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཚོ་མང་ཆེ་བ་འདིར་
འབྱོར་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ནན་བཏང་སྟེ་ད་པན་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཅེས་གྱི་ནང་བོད་སྤྱིའི་ལས་དོན་ཐོག་དགོ་
སྟོན་གང་དང་གང་འདྲ་བྱུང་བ། སྟོན་བྱུང་སྟངས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲན་པས་ནད་རན་པར་བརྟུག་
ཞིབ་ནན་ཉན་བྱས་ཏེ་ནད་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་རྩད་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་མིན་རྒྱ་ཆ་སྟོང་པ་ཆེ་ག་
རྒྱུ་པོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་བཤུད་ཀྱང་འན་པ་མེད། ཁྱོད་ཚོས་རེས་པར་རང་ལ་ནད་བྲག་པོ་བྱུང་དུས་སྒྲན་
བཅོས་ཐབས་ཤེས་ཅི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་མ་པ་དེ་བཞིན་རང་རེར་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་སྤྱི་དོན་གྱི་
ཐོག་ཏུ་དོན་དམ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས། ད་རེས་ཁྱོད་ཚོས་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ཏུ་སྤྱི་
ཐོམ་དང་། འདྲ་ཆགས་སོ་ཞིག་ལ་གཞུག་བཞག་སའམ། ཟབ་སེ་ཟོབ་སེའི་རང་དུ་ལུས་ན། ཉིན་གཅིག་སོང་
གཉིས་སོང་། ཟླ་བ་དང་། ལོ་སོང་ནས་ནམ་ཞིག་ཉན་ཉན་འཕྱབ་མ་འདུས་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུར། དེ་དུས་
ཕྱིས་བྲག་ས་ནས་འབྱོར་ཀྱང་བྱ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་པན་ང་ཚོས་དུས་སྐབས་
དང་བསྟན་པའི་ལས་དོན་བཟང་པོ་སྐབས་མཚམས་སོ་སོར་འཕལ་འཕལ་ལག་ལེན་མ་ཐུབ་པའི་སྤྱི་བྱུང་
ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟོ་སྤྱི་བྲག་ས་མེད་པར་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ཅིས་ཁྱོད་ཚོས་མ་འཇུག་པ་

ཕྱི་ལོ་༡༩༭༠ ལྷ་༩ ཚེས་༧ ཉིན་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་འཇུག་མི་
སོགས་ལ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

སྲོན་འཕྲོར་འཇུག་མི་ཚོ་ཐངས་གཅིག་འབྲུང་ཀྱང་། འཇུག་མི་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་འཛོམས་ཞིབ་མོལ་
ཞིག་བྱུང་ན་སྐྱེས་པ་དེ་རིང་ཅུང་སྟོང་པ་བྱུང་བས་གནས་ཚུལ་ཐོན་བྱ་བ་རྫོང་ན། བར་སྐྱབས་ལོ་གཅིག་
ལྷག་ཅུམ་རིང་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཐོག་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་། ཉམས་སྲུང་མང་པོ་ཞིག་
ཀྱང་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་གཅིག་ནས་འདི་གར་ལས་ཀའི་འགོ་བྱེད་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་མི་མང་ནས་
རི་བཞིན་མ་ཤེས་པ་དང་། མི་མང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ཐང་ཀར་འབྲུལ་འབྲུལ་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་མ་
ཐུབ་པའི་སྲོན་ཡོང་གི་འདུག ཡང་གལ་སྲིད་ཤོག་ཁག་སོ་སོའི་འཇུག་མི་ནས་གནས་ཚུལ་བརྗོད་རྒྱ་
ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་གཤམ་འཆར་གཞི་དང་ལྡན་པའི་མི་མང་འཇུག་མིའི་ཚོགས་པ་ཞིག་མིན་
སྐབས་ཤོག་ཁ་སོ་སོའི་འཇུག་མིས་རྩ་བའི་གནས་ཚུལ་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ལག་ལེན་
འཁེལ་ཐུབ་དང་ཐུབ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག་པ་དེ་ནི་རྫོག་གའི་རྒྱ་ལས་
མ་འདས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་འཆར་གཞི་དང་ལྡན་པའི་མི་མང་འཇུག་མིའི་ཚོགས་འདུ་རྒྱུ་མ་ཞིག་ཡོད་
ན་དགོ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་གི་སྤྱི་གཤམ་
འདི་དུས་བསྐྱེད་སྲིད་གཞུང་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་འཇུགས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེར་བརྟེན། དེས་
པར་མི་མང་འཇུག་མིའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་དགོས་གལ་ཆེ། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་
ནང་བོད་གཞུང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་གཞུང་གི་སྤྱི་གཤམ་འཇུགས་ཡག་པོ་
ཞིག་བྱུང་ན་གཞན་དག་ནས་ཆ་འཛོག་བརྗེ་མཐོང་ཆེ་བ་དང་། རིམ་བས་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྲིད་
གཞུང་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་རྒྱ་དང་། ལས་དོན་འཇུག་ཤོར་མེད་པ་ཡོང་བའི་དགོས་
པ་དེའི་ཆེད་དུའང་མི་མང་འཇུག་མིའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཡོད་ན་ལེགས། དེ་ཡང་དབེར་ན་བོད་ཀྱི་
ཚོགས་འདུ་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་མང་གི་འཇུག་མི་ཡོད་ཀྱང་། མང་ཆེ་བ་གཞུང་ཞབས་རེད། རྩ་
བའི་བོད་ཀྱི་ཕྱིན་ཆད་འགོ་སྐྱབས་སྟོན། རྒྱ་ཆའི་འཛམ་གླིང་སྤྱིར་ཡོད་པའི་འགོ་ལུགས་དང་སྟོ་བསྐྱེད་
པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་བ་དང་། ལས་དོན་མ་བྱས་ན་སྲུང་གི་བསམ་ཚུལ་ཁོ་ནར་ལུ་རྒྱགས་བྱས་ན་

བ་འཕྱིད་བྱེད་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གོ་བསྐྱར་ལམ་རོབ་རྗེས་ཡི་གེ་འབྲེལ་ཆགས་པོ་
 བཟོས་ཏེ་རྗེ་ལ་བསྐྱབས་བྱས་ན་འགྲིགས་ཀྱང་། དེ་འབྲེལ་མིན་པར་དོན་དམ་ལས་དོན་ཚོགས་དགེ་འདོན་
 ལྷོན་སེལ་བྱེད་ཆེད་དུ་ཡིན་སྐབས་བྱེད་ཆོས་ང་ཆོ་རྟ་རམ་ས་ལར་བཀུགས་ཆ་མང་པོ་ཉན་ནས་ཡི་
 གེ་མང་པོ་གྲིས་ནི་གྲིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་སེམས་ཁུར་མ་རྒྱུངས་ན་ལོར་འཁྲུལ་ཡིན་
 པས་གང་ཡོད་ཀྱི་སྐྱོ་གོས་འདོན་དགོས། དེ་ལ་མཛེས་ཚོལ་དང་། འདྲིགས་སྐྱར་། སྤྱི་ཚོལ་དུ་བཞག་ན་
 མི་འགྲིགས། ཡང་ཁོས་བཤད་སོང་ཟེར་བའི་སྣོད་བཤད་མང་པོས་མི་མན་པས་དོན་ལག་ལེན་དགོས་
 དེས་དང་། ལག་ལེན་སྐབས་དེས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་མཛེས་ཚོལ་འདྲིགས་ལྷུ་མེད་པར་ཡོད་
 དགོས། མཛེས་ཚོལ་དང་འདྲིགས་ལྷུ་མེད་དགོས་ས་སྤུ་ཡང་མེད། རྒྱུད་ཆོ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་ཆབ་བྱེད་སྐབས་པའི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཁོངས་བཅོན་བྱོལ་མི་མང་ནས་འདེམས་
 སྐྱབས་བྱས་པའི་ཚོགས་ལས་སྣོན་དབང་གིས་བོད་མིའི་འགོར་སྐྱེབས་པ། དས་ཐག་བཅད་པའི་མི་ལ་སྐྱབས་
 རེད། དེ་ཡིན་ན་སྤྱིར་བཏང་མི་མང་ནང་ལྷུ་ལ། གཞུང་ཞབས། གལ་སྲིད་འདི་ཚོགས་ནས་ལོར་འཁྲུལ་
 བྱུང་ན་ཡང་བྱེད་ཆོས་ང་ལ་ལས་དོན་འདིར་ལོར་འཁྲུལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་འདུག་ཅེས་གསལ་པོར་བཤད་
 བ་དས་དགའ་བོའི་རང་ནས་ཉན་འདོགས་གིས་ལོར་འཁྲུལ་སྣོན་སེལ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ང་ཡ་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར་ནས་མཚོན་པོའི་ཁྲི་དང་། བཅོན་པོའི་བཀའི་ལག་ལེན་བྱེད་འོས་པ་མིན་ལ། བྱེད་
 ཀྱི་འང་མ་རེད། གལ་སྲིད་བྱས་ན་ང་རང་ལོར་བ་རེད། དས་རྒྱུབ་མཚོངས་ཟེར་བའང་མིན། མཛེས་
 ཚོལ་འདིས་འཕུས་ལོར་བྱུང་དང་འབྱུང་སྐབས་སྐབས་ལས་དོན་གང་ཅིར་སྤྱི་ཚོལ་དང་། མཛེས་ཚོལ་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དེས་པར་དགོས། དེ་མིན་ང་དཀའ་ངལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་འདུག་ང་ཆོ་རྒྱ་
 གར་ནང་འབྱོར་ནས་ལོ་གཅིག་དང་། རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ཅམ་སོང་། དེའི་རིང་ལས་ཀ་མ་བྱས་པ་མིན་པར་
 མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷོ་ལྷོ་འདིར་ཡོད་པ་ནས་ཤེས་གསལ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་
 འཕྱུལ་ཆོད་དང་། ལྷོ་ཆོད་ཀྱི་ལས་དོན་འདོད་ཁེངས་ཤིག་གཏན་ནས་ཡོད་སྐབས་ཀྱི་མི་འདུག་ བོད་
 ཀྱི་ནང་ང་ཆོའི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་དཀའ་ལས་དང་། ལྷོ་བ་བལྟལ་ཇི་ཡོད་ང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
 ལྷོ་བས་གཅིག་ལམ་མེད་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་གར་ནང་ང་ཆོས་འཕྱུལ་ཆོད་དང་། ལྷོ་ཆོད་
 ཀྱི་ལས་དོན་འགའ་ཤས་རྗེས་ལུས་དང་། ཚོལ་འདོགས་ཁུར་མེད་ཀྱིས་འཕུས་ལོར་འགོ་བ་འདི་ལ་ཏ་
 ཅང་རྒྱོ་པམ་ཆེ་ཞིང་། ཐབས་སྐྱབས་ཅིག་རེད། བོད་ནང་གི་མི་ཚོ་ཟས་ཡི་དུགས་དང་། ལུས་དུད་འགོ།

ཚོས་རྒྱུན་དུ་གོ་བསྐྱར་ཡོང་གི་ཡོད། ཉུང་བཙུན་བྱས་ཀྱང་རྒྱས་པས་མི་འདད་བ་དང་། འགའ་ཤས་
ནས་ཐོན་བུ་ཤེས་ཀྱང་ལས་འགན་མི་འཁུར་བ་སོགས་མི་མང་ནས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་བ་དང་། སྐད་
ཆ་ཡང་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད། ད་གང་འག་ཟེར་བསྐྱད་ནས་མི་ཕན་པས་ལས་དོན་འཕྲུལ་ཤོར་གང་
ནས་བྱུང་དང་། ཡོང་རྒྱུན་རིར་སྤྲུག་ཞིབ་བརྟག་གིས་དོན་ཕན་ཡོང་བའི་སྐྱོན་སེལ་བྱེད་དགོས་པ་མ་
གཏོགས་རང་སོ་སོའི་ཐག་གཅོད་འགན་དབང་གི་རྒྱས་པ་དེ་རྒྱར་དུ་བཞག་ནས་གང་འག་ཟེར་བསྐྱད་
པས་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལེ་ལུ་གཅིག་ཡིན།

ད་རེས་ཤོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་འོང་། ལས་བཤོས་ཀྱི་མི་འགོ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་རྒྱུ་འོང་།
ཚོས་དོན་དང་། བདེ་སྲིད། འདུ་འགོད། ཕྱི་འབྲེལ། ཤེས་རིག་སློབ་གསོ་བཅས་ཡོད་པ། བདེ་སྲིད་
ཁོངས་ཐོབ་བསྐྱབས་དང་། བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་རྒྱར་དུ་ཡོད་བ་དང་། རྒྱུན་ལྡན་སྤྱི་ལས་
བྱེད་མི་འགོ་བསྐྱར་གཏོང་བྱེད་མཁུང་ལས་བྱེད་བདག་གཉེར་ཁང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ན་ཁུངས་དེས་ལས་
བྱེད་ཚང་མར་རྒྱུན་དུ་ཞིབ་བརྟག་གིས་འབྲུལ་འབྲུལ་བཏང་ཚོག་ཡོང་གནས་སྣམ། གང་ལྟར་ད་ལས་
ལས་བྱེད་གཏན་འཁེལ་དགོས་པ་རྣམས་ད་ཕན་ལས་དོན་གྱི་སྐྱོན་དང་། ཉམས་སྤོང་ལ་ཞིབ་འཇུག་
གིས་དོན་ཕན་འཕྲུལ་ཤོར་མི་འབྱུང་བའི་མི་འགོ་བསྐྱོ་འཇུགས་བྱེད་རྒྱ་ལས། མིང་དང་། གོ་ས། རྒྱུ་
གཞིན་སོགས་ལ་སྤྲོད་བསྐྱར་བྱེད་མ་དགོས། ལས་འགན་སྤྱི་ལས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱི་ལས་བྱེད་འདོད་ཡོད་
པ། སྤྱི་ལས་བྱེད་ཐུབ་པ། སྤྱི་ལས་འོས་པ་བཅས་ལ་འགན་ཁུར་སྤོང་བ་ལས། མཛེས་ཚོན་ཐོམ་འཛོག་བྱེད་
རྒྱུ་འཕྲུལ་ཤོར་གྱི་གཞི་རེད། དའི་སེམས་ལ་ལས་བྱེད་མི་འགོ་གཞིན་པ་མང་ཅིམ་ཞིག་བྱུང་ན་སྣམ།
ན་གཞིན་རྣམས་རང་བཞིན་སེམས་ཅུ་གྱུང་བ་དང་། བསམ་སྒོ་གསར་བ་ཡང་མང་པ། ཕྱིའི་གནས་
ཚུལ་ཤེས་ཆེ་ལ། འབྱུང་བ་དང་བས་གང་ཅི་ནས་རྒྱས་ཤུགས་ཆེ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་བ་དེས་བར་དུ་ཡོད་
དགོས། གཞིན་པའི་བསམ་འཆར་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཉམས་སྤོང་བསྐྱར་ཉེ་ཐལ་ལུས་ལ་ཡུད་མེད་པའི་
སྤངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ། ཡང་སྤོགས་གཅིག་ནས་རྒྱུ་བ་རྣམས་རིམ་ཟད་འགོ་རྒྱུར་གཞིན་པ་རྣམས་
ལ་ཉམས་སྤོང་དང་། མིག་ལྡོས་དེས་བར་དུ་འཇགས་པ་བྱེད་དགོས། ལས་བྱེད་པའི་སྤྲུག་འཇུགས་
ཡག་སོ་ཞིག་བྱུང་ན་ལས་དོན་རི་བྱེད་ནང་ཁུལ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཉེ་འཆར་གཞིའི་ཡི་གེ་བཟོ་དགོས། དེ་
ཡང་རྒྱ་བཞི་འཇུག་རྒྱ་བྱུག་ལྟ་བུ་སྤོན་ཅིས་དུས་བཀག་བཟོས་ཉེ་སྤྲུག་དགོས། དེ་ལ་འགོ་སྤོན་རི་དགོས་
སོགས་སྤོན་ཚུད་འཆར་གཞི་ཞིག་བཏོད། དེ་ལ་ལས་བྱེད་ཚང་མའི་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ནས་འབད་

གོམ་པ་རེམ་བཟོད་ཀྱི་ཞིབ་སྲིལ་ལས་དོན་ཐོག་དོན་པན་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད།

ང་ཨ་མ་དེའི་སྲུ་གུ་ཐེབས་ཆག་གཅིག་ལས་སློན་རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་བསྟན་སྲིད་བོད་མི་
བཅས་པར་དོན་པན་ཡོང་རེ་ཞིག་ཡོད་ན། ལོ་ཁྲི་སྟག་ཟེར་བ་རི་ལྟར་ཡང་། འཇིག་རྟེན་འདིའི་གནས་
ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་སྡོད་ཤིང་། ངས་པན་ཐོགས་ཡོད་རེས་ཞིག་ཡིན་ན་བསད་
ཀྱང་ཤི་བ་དཀའ། རྒྱེ་འཆིར་རང་དབང་མེད་ཀྱང་ལས་སློན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་
རེད། ཚུལ་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ལས་ཀའི་ཐོག་ཚང་མས་ལྷག་བསམ་ཆེག་བསྐྱེལ་གྱི་སྲུང་འགན་མ་སྨྲས་
ན་ང་མི་གཅིག་གིས་རི་ཅམ་བསྟེན་ཀྱང་པན་ཐོགས་པ་དཀའ། གཞུང་ཞབས་ནང་ལྷག་བསམ་དཀའ་
ནག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་དཀའ་ཡང་། ལས་དོན་བྱེད་སྟངས་ཐོག་ཏུ་ཅང་སློ་པམ་འབྱུང་གཞིའི་གནས་
ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་གི་འདུག བྱེད་ཆོ་མི་གསར་བ་རྣམས་ནས་བསམ་སློལ་གསར་བས་ཐབས་གསར་བ་
བཏོན་ཏེ་འབྲས་བུ་གསར་བ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། ཡང་ཁྲི་བཅུ་དཔོན་ལྟ་བུ་ནས་ལོ་མང་རིང་གུང་
ཁན་ལ་དོ་ཚོལ་བྱས་པ་དང་། དེ་སྡོན་གོ་མིན་ཏང་དང་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱས་པའི་ཉམས་
སྲོལ་ཡོད་གཞིས་ང་ཆོས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཐད་ཀར་གསལ་པོ་གོ་གི་མེད་ན་ནང་ཁུལ་པར་རྒྱུར་གོ་
བསྟུར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་བསམ་འཆར་གང་ཡོད་མཛེས་ཐོལ་མེད་པ་བརྟེན་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད། གོ་བསྟུར་
སྐབས་ཚོགས་ཆེན་ནམ། ཡང་ན་འབྲེལ་ཡོད་གཉིས་གསུམ་ཚོགས་རྒྱུ་ལྟ་བུར་གོ་བསྟུར་བྱས་ཀྱང་
འགྲིགས། གང་ལྟར་དོན་པན་གང་ཆེའི་བསམ་སློལ་གཏོང་དགོས། ངས་ད་རེས་ཀྱི་གོས་ཚོགས་ལ་རེ་བ་
ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་རེས་གོས་ཚོགས་འདིར་ལས་དོན་ལོར་འཁྲུལ་འདིར་ལེགས་བཅོས་འདི་བྱས་
དང་། དོན་པན་འདི་བྱུང་རྗེས་འབྲས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། གཞན་དེ་རིང་བརྟེན་རྒྱུ་འདི་
ཅམ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སླུལ། ལྷི་མོ་༡༩༩༠ ཟླ་༩ ཚེས་༩ ཉེན་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་འབྲས་མི་རོ་མ་བཅུ་གཅིག་
དང་། རོ་ཚབ་གཅིག་བཀའ་ཚབ་སྟེ་ཤར་བཅས་མཛེས་བཅར་སར་བཀའ་སློབ་སྟུལ་བ། བོད་གཞུང་གི་འཕེལ་ལས་ཁུངས་
ནས་པར་སྟུན་ཞུས་པ་<<ལྷི་འབྲས་དང་བཀའ་འགག་ལ་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། >>ལོད་དང་པོའི་ཤོག་གངས་། བས་
༡༥ བར་གསལ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལྷ་༡༠ ཚེས་༩ ཉིན་བཞུགས་སྐར་མོ་བྱང་དུ་བཀའ་སློལ་གཉིས་དང་
ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

རང་རེར་མང་གཙོའི་ལས་སློབ་ལོན་ཏུ་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གཅིག་སྤྱད་ཀྱི་ལས་སློབ་ཡང་
དེས་པར་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་གཞུང་གི་སློབ་འཇུགས་ཚང་མར་ཡོད་
པས་རང་རེའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་འདྲ་དེ་བཞིན་སློབ་དགོས་པ་ལས། མང་གཙོར་གོ་བ་ལོག་སྐྱབ་བྱས་
ནས་མགོ་མཐུག་གང་ཡང་མེད་པ་བྱས་ན་ག་ལ་འགྲིགས། འགའ་དེས་རང་ཉིད་འདོད་ན་ལས་དོན་
བྱས། མ་འདོད་ན་ཉིན་འགྲངས་ཁྲུང་མེད་དུ་འཛོག་པ་དང་། འགའ་དེས་རང་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་
ཞེས་མི་མང་གྲིངས་ལས་ཁྲུང་དུ་འཕགས་པའི་བསམ་ཚུལ་བཟུང་། ལྷོ་གོས་ལེགས་པ་འདོད་པ་དང་།
ཐ་ན་ཐ་མག་ཚུན་ལེགས་པ་འདོད་པ། མི་མང་གི་དོན་ལ་སེམས་ཁྲུང་མི་བྱེད་པ་སོགས་བྱས་ན་ནམ་
ཡང་མི་འགྲིགས། ལོང་རིམ་ནས་ཐག་གཅོད་ཟིན་རྗེས་ལས་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ཡོད་མིན་གྱི་ཀ་ཀོར་
བཞོན་མི་ལྟོ། གཤམ་ཉེ་ལས་དོན་དེ་མི་འདོད་པ་དང་། ལས་དོན་སྐྱབ་མི་ལྟོ་ན་ལས་བྱེད་དགོངས་
པ་ལྷོ་ལྷོ་རེད། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་སློལ་སློབ་ཡིན། ལས་བྱེད་པས་ལས་དོན་མ་བསྐྱབ་ན། ལས་བྱེད་པ་
ཞེས་པའི་བདག་སྐྱོད་ཐོབ་མི་ལྟོ། སློབ་འཇུགས་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས། འགའ་
དེས་རྒྱ་རམ་ས་ལར་གྱང་ཁྲན་གྱི་ལུགས་སློབ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཞོན་མིད་ཀྱང་། ང་ནི་དེ་ལ་
དགའ་བསྐྱེད་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལེགས་ཆ་ཡིན་ན་དམར་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལེན་འདོད་ཡོད། ལར་
ནས་སློབ་འཇུགས་ཞེས་པའི་མིང་འདྲ་ན་ཡང་དོན་ལ་ཁྲུང་པར་ཡོད། ང་ཚོའི་སློབ་འཇུགས་ནི་འདི་གྱི་
གཉིས་ཡོད་ལ་རབས་ལུགས་བཟང་གི་སློབ་འཇུགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལྷ་༡༠ ཚེས་༩ ཉིན་རྩ་ས་བཞུགས་སྐར་མོ་བྱང་དུ་བཀའ་འགྲུབ་སློབ་འཇུགས། ལས་བྱེད་ཡོངས་
རྩོགས་ལ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྱེད་འདོན་ལུས་ཤིང་། ལོད་གཞུང་གི་སློབ་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྐྱབ་ལུས་པ་
<<སློབ་འཇུགས་དང་བཀའ་འགྲུབ་ལ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ། >>འདོད་དང་སོའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢ ལས་ ༡༥ བར་གསལ།

དེར་བསྐྱར་བཅོས་མང་པོ་བཏང་ཡོད། དེ་ལང་བྱ་དགོས་དོན་ནི་ལོ་རེ་གཉིས་གོང་གི་ལས་དོན་ལག་ལ་
 ་ལས་ལོ་རེ་རྒྱང་རྗེས་དགོས་མཁོ་མེད་པ་དང་། ཡང་ལས་དོན་ལག་ལེག་གསར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་
 སོགས་འགྲུར་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྗེས་ཡིན། གང་ལྟར་སྣ་མའི་འཆར་གཞིར་བསྐྱར་བཅོས་
 གསར་བ་སྣ་ཚོགས་གཏོང་དོན་སྣེ་ལོ་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་དང་བསྐྱར་ཏེ། བྱམ་འབྲས་ཡག་པོ་
 ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡག་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ལས་དོན་འཆར་གཞི་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱིགས་
 ཏེ་བྱས། དེ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མེད་ན་བཞག་ཀྱང་ཚོག་གི་རེད། ད་ལྟའི་ལས་དོན་འཆར་གཞི་ཁག་ལའང་
 རྒྱ་མཚོན་ཁུངས་ལུང་ཡོད་དེས་ཅམ་གྱི་ལེགས་བཅོས་གཏོང་རྒྱ་འདུག་ན་བཏང་ཚོག་གི་རེད། ང་
 ཚོས་བསམ་འཆར་གྲོས་བསྟར་བྱས། དེའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས། བསྐྱར་བཅོས་གསར་
 བ་གཏོང་དགོས་མེད་ན་ད་ལྟའི་ལས་འདིའི་སྐྱེད་ཤར་བསྐྱོད་འགོ་ཐུབ་པ་དགོས། བསམ་འཆར་གང་
 ཡོད་མཐུན་དུ་ཤོད་དགོས། བསམ་འཆར་ཤོད་སར་མ་བཤད་སར་རྒྱབ་བཤད་དང་སྐྱོག་ལབ་བྱས་ཏེ་
 མི་མང་པོར་སློབ་དོགས་བཅོས། ཡིད་ཆེས་མེད་པ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་སྔ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེའམ། ལྷ་བྱང་གཅིག་གིས་འདྲིན་སའི་གཞུང་ལྟ་བུ་དག་འཕྲན་པོ་བྱང་ཟེར་བ་དེ་ད་ཆ་བྱིན་ཉེན་གྱི་
 བབ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་ན་ལས། དངོས་དོན་དུ་འཕོ་འགྱུར་བྱིན་ཚར་བ་རེད། ད་ཆ་མི་མང་སྤྱི་
 གཞུང་གི་ལས་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྤྱིའི་ལས་འདིར་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་འགོ་དགོས།
 ང་རང་ལ་ཆ་མཚོན་ན་འདུས་ལ་མ་འདུས་འདི་འདྲ་བྱེད་པ་ལས། ཆེ་མཇུག་འདིར་ཚོས་གཅིག་རང་
 བྱས་ཏེ་སྔོན་རྒྱ་བྱུང་ན་བསམ་བཤད་འདུག་ངས་བྱས་ནས་ཡག་པོ་དང་། འདོན་པོ་ཞིག་ཡོང་བསམ་བཤམི་
 འདུག་ཀྱང་། ཡོང་ན་གཅིག་དང་མི་ཡོང་ན་གཉིས་ལྷ་རྒྱལ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ནི་ད་ལྟའི་དུས་འདིར་
 བོད་མི་ཚང་མས་ང་ལ་དག་འཕོའི་སློབ་ནས་རེ་བ་དང་སློབ་གཏན་བཅོལ་བར་བརྟེན། ང་ཚོ་ཚང་མའི་བར་
 ལ་སློབ་ཁ་རྒྱག་མཁན་ལྟར་སྔོན་དགོས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྒྱུ་ཚོ་སྤྱི་འབྲས་ཡིན་པས་སྤྱི་མི་ལེགས་
 པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས། ད་ནས་སྤྱི་མི་ཡིན་སྐྱེས་དུ་སྤྱིའི་ལས་དོན་ཁོ་ནར་བརྩོན་ཏེ། མི་མང་ནས་
 ཡིད་ཆེས་ཆ་འདོག་འཕེར་བ་ཞིག་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སོ་སོའི་རིགས་རྩས་གྱི་བཟོ་ལྷ་བྱུང་རང་རང་
 ཡོང་ཁུངས་རེ་ཡོད་པ་དེ་གཅིག་ལུའི་སྤོགས་ཞེན་བྱས་ན་ག་འགྲིག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། ལས་དོན་གང་
 སར་སྤྱིའི་གཞུང་དང་། མི་མང་ཡོངས་གྱི་བདེ་དོན་ཁོ་ནར་འབད་བརྩོན་བྱས་ན་ལས་དོན་ག་འགྲིག་པོ་
 ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ང་ཚོའི་མི་མང་བདེ་དོན་ཆག་འདིག་གི་ས་མཚམས་གལ་འགངས་ཆེན་

ཡོང་མཁའ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་ངམ་སྣམ་པ་དེ་འདྲའི་བསམ་སྒོ་འཁོར་
བྱུང་། ཡང་འོས་བསྟུ་བྱེད་པ་ལ་འདྲེད་སྟངས་གང་འདྲེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཐབས་ཤེས་འདྲ་མི་འདྲ་
བྱ་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད། ཅ་བའི་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མི་ཡོང་ངམ་སྣམ་པའི་བསམ་སྒོ་འདྲི་བྱུང་
བ་རེད།

དེ་ནས་བཀའ་ཤག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ད་ལྟ་ཡོད་བསྟན་པ་འདི་དག་སྒྲི་འཇུག་ཀྱི་ནང་དང་། དེ་
བཞིན་གཡམས་གཡོན་ཚོགས་གཞན་དག་ནང་། ལས་བྱེད་པའི་ནང་གང་སར་ཞིབ་འཇུག་བྱས། ཚོགས་
གཅིག་ནས་མངོན་ཤེས་མེད་པ་དང་། ཚོགས་གཅིག་ནས་མི་ངོ་མི་རེའི་ལོ་རྒྱུས་མིག་ཁ་སྤེ་བ་ནང་
བཞིན་དེབ་བཀོད་མེད་སྟངས་ཤེས་ཀྱི་ཡང་མི་འདུག ལུས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། དེ་མིན་
ང་ཚོས་ཤེས་ཚོད་རིག་ཚོད་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱ་བུ་སྒྲི་མོས་ཡོད་པ། སྐྱ་བུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ་པ། ལྷག་
བསམ་བརྟན་པོ་ཡོད་མཁའ། འདི་ཡག་པོ་མི་ཡོང་ངམ་སྣམ་པ་དེ་ཚོའི་གསལ་ལ་བརྟག་དབྱེད་འདྲ་བྱས།
གནས་སྒྲིལ་འདྲ་ཉན། དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གནས་སྒྲིལ་ལ་བལྟས། ཡང་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ལས་
དང་སྐྱམ་བ་ཡོད་མེད་མོ་འདྲ་བརྒྱབ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་གཏན་འཁེབས་བྱེད་སྟངས་དེ་འདྲ་
རེད། ཡིན་ན་ཡང་། ད་དུང་དེ་ལས་ཡག་ཏུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་དང་། དེ་ལས་ཆགས་སྒྲིལ་དུ་
གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་གང་བྱེད་རྒྱ་འདུག་གས། ང་ཚོས་འཆར་ཅན་ལ་ཚོགས་ཤེས་དང་། འགྲིག་རུང་
མ་འགྲིགས་རུང་དེ་ལ་ཐོད་པ་གཏུགས་ནས་མ་བསྟན་པར་གང་ཅིར་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཚོགས་པ་དང་།
གཏོང་འོས་པ་རེད། བཀའ་སྒྲོན་བསྒྲོ་གཞག་བྱེད་ཚོགས་གསར་པ་འདྲ་ཡང་མི་འདུག་གས། ཡང་
བཀའ་སྒྲོན་ཀྱི་དུས་ལུན་ལ་འདྲ་ཐབས་ཤེས་གསར་པ་འདྲེད་རྒྱ་མི་འདུག་གས་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་བྱུང་།
ད་གིན་ལབ་པ་བཞིན་གཞི་ཅ་ནི་ཚོགས་སུ་སྒྲིལ་དང་གྲ་འགྲིགས་པ། མ་ལན་མ་འགྲོད་པ་བྱུང་ན་
བསམ་སྟེ་བར་ལས་ཞིག་ནས་བཀའ་ཤག་ལ་ང་བསམ་སྒོ་དེ་འདྲ་འཁོར་ཡོང་གི་འདུག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ངས་མའི་དམིགས་སྒོ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་མིན། ཡང་ཁ་ཤས་ཀྱི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་ནང་དོན་རྒྱལ་ལོ་
དོན་གྲུབ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་རོགས་པ་ལ་བསྐྱོ་རྒྱའི་བསམ་སྒོ་མིན་ནས་སྣམ་པ་བྲན་སྲིད་ཀྱང་། ང་ལ་
མི་འདྲ་ཞིག་འདི་རོགས་པར་འདོག་འདོད་འདུག་བསམ་པ་ནི་སུ་གཅིག་མེད། སྒྲིར་བཏང་བསམ་
སྒོའི་ནང་སྐྱ་མའི་ནང་ལ་དྲག་པ་སུ་ཡོད་དམ་སྣམ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྒྲིར་བཏང་སྒྲི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་མི་སུ་ཡོད་དམ་སྣམ་ནས་འུ་དག་འདྲ་གཏོང་།

འདི་ཙམ་ཞིག་མཐེགས་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པ་འདི་དངོས་གནས་ཉ་ལས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད།
 འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདིའི་སྐང་ལ་མིའི་སེམས་ལྷགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དུས་ལྷན་རིང་སྤང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་
 མ་མིའི་སེམས་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཛམ་བུ་
 སྤྱིར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་འདི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཐོག་
 ལ་ཡིན་ན་ཡང་། ང་ལྟ་བུ་ནག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ནས་གནས་གྲིས་ས་བརྒྱུད་ས་
 པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་། ཅ་བ་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་
 ལ་སེམས་ལྷགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རིམ་པས་བདེན་པའི་མཐའ་ཉམ་ཉམ་གསལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་བསམ་
 པའི་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་རང་ཚོ་ཚོས་ཁས་ལེན་མཁན་རེད།
 ཚོས་གྱི་ཐོག་ནས་བརྟུག་དབྱེད་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་
 བལྟས་ན་ཡང་། ང་རང་ཚོའི་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཅ་
 མེད་ལུལ་མེད་འགྲོ་བའི་དུས་ཤིག་ལ་མ་སྐྱེ་བས་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ང་ཚོས་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ད་དུང་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་
 ལྷགས་མ་ཆག་པ་བྱ་དགོས།

སེམས་ལྷགས་བསྐྱེད་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་སྤངས་ཐང། སེམས་ལྷགས་ཡིན་ལུལ་གྲིས་ལམ་
 སང་སྤྱིར་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཟང་དེ་ཟིང་དེ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། རང་རང་སོ་སོའི་རོ་གདོང་ལ་ལས་
 ཀའི་ཁྱད་བབས་བསྐྱད་པ་དེ་ཆགས་ཚུད་པོ་ཞིག་དང་། དངོས་གནས་ཤང་གནས་སྤྱི་སྤྱིར་གཉིས་ཀར་
 བན་ཐོགས་ཡག་པོ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་
 ལ་ཕན་པ་དང་། བོད་རང་བཙན་དོན་དག་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་རང་བཙན་སྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་
 ཞིག་ཡིན་པ་རེད། རང་རང་སོ་སོའི་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ལས་ཀ་དེ་ཆགས་ཚུད་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས།
 ཁ་ནས་བོད་རང་བཙན་དང་། སྤྱི་དོན་ཞེས་སྐྱད་ཆ་སྐྱར་མོ་གང་བཤད། ལག་ལེན་ལ་སོ་སོའི་ཁྱད་དུ་
 བབས་པའི་ལས་ཀ་དེ་འཇུག་སྐོ་མ་ཚང་བ། ཐེ་གུ་སྤེལ་མེད་ཕྱིན་བསྐྱད་པ་བྱུང་ན་སྤྱིར་པོ་གང་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་རེད། བྱེད་སྐྱེད་སྤངས་དེས་དོན་ལ་རང་བཙན་ལ་གཞོན་པ་མ་གཏོགས། རང་བཙན་ལ་ཕན་གྱི་མ་
 རེད། ཉིན་དེ་ཉིན་རེར་སོ་སོའི་ལས་འགན་དེ་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་ཞིག་བྱས་པའི་ཐོག་ལ་ཅ་བ་བོད་རང་
 བཙན་གྱི་སེམས་ལྷགས་ད་ལྟ་ཕན་ལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ཚང་མས་སེམས་ལྷགས་མ་ཆག་པ་བྱེད་

གིས་རྒྱན་དང་། རོ་སྐོག་གི་སྐྱད་ཆ་བཤད་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱུར་ཐག་གུས་པ་རེད། ད་
 རྒྱུར་ཡིན་ཡང་རྒྱུར་ཐག་གེུད་གྱི་རེད། དེ་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་དང་བརྩི་བཀུར། རྒྱུར་སྐྱོར་གེུད་
 རྒྱུ་གསུམ་ཆེན་པོ་རེད། རང་ཚོས་མང་གཙོའི་གཞུང་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་འདི་ཡི་གེའི་ཐོག་གི་སྐྱད་ཆ་ཙམ་
 མ་ཡིན་པར། ལག་ལེན་ཐོག་གི་སྐྱད་ཆ་ཡིན་དུས་མང་གཙོའི་གཞུང་ལ་མི་མང་གི་ཐོག་ནས་རྒྱུར་སྐྱོར་
 དགོས་གྱི་རེད། མི་མང་གིས་རྒྱུར་སྐྱོར་བྱུང་ན་གཞུང་གྱི་འོས་ལྗོངས་འཇུགས་ལ་རུས་པ་ཐོན་གྱི་རེད། མི་
 མང་གི་རྒྱུར་སྐྱོར་དང་། ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་རུས་པ་ཐོན་སྲུབ་གྱི་མ་རེད། ཅ་བ་
 སྤྱིའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་དགོས་དང་མི་དགོས། ཐན་ཐོགས་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་དེ་དངོས་གནས་ལྔ་
 གནས་གཞུ་པོར་གནས་པའི་མི་མང་གི་ཐོག་ནས་བརྟམ་དབྱེད་གེུད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དགོས་མཁོ་
 མེད་པ་ཞིག་དང་། འདི་ལ་སྤྱིར་པོ་མི་འདུག་བསམ་པ་གཅིག་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱུག་པ་ཞིག་བྱུང་སྲིད་
 བ་བརྟམས་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐོ་རྒྱུ་ཚོགས་གི་རེད། ལས་སྐྱོ་པོ་རེད། ད་ལྟ་རང་རང་ཚོ་པོད་
 སྤྱིའི་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདིས་རང་ཚོ་པོད་མི་བཅོན་
 རྒྱུ་ལ་བའི་སྤྱིར་དོན་གྱི་འཐབ་ཚད་གེུད་པའི་ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལ་བོད་སྤྱི་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་
 དཔེ་འདྲ་པོའི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བཤད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྤྱི་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་
 འདི་དགོས་གྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག དེས་རུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དེ་ལ་མི་མང་གིས་
 ཡིད་ཆེས་དང་། རྒྱུར་སྐྱོར་གེུད་དགོས། དོན་དག་མེད་པའི་སྐྱད་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་སྤྱག་པའི་སྐྱབས་ལ་མི་
 མང་མགོ་མི་འཁོར་བར་རང་རྩུགས་བརྟན་པོར་འདྲིན་རྒྱུ་གསུམ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་པ་འདྲན་གྱི་འདུག
 གཞན་དག་ཟེར་རྒྱུ་མི་འདུག འདི་སྤྱིགས་ཡང་ཡང་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་ཡོད་པ་མ་རེད་དེ། ཡིན་ན་
 ཡང་། སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད་སྲུབ་གྱི་རེད། ཡང་ཡང་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ལ་མིན་ལ་མ་སྤོས་པར་ཚང་མས་
 རྒྱུར་ཐག་གེུད་ཐོགས། བཀུ་གིས་བདེ་ལེགས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ཟླ་༤ ཚེས་༩ ཉིན་ཉོན་ལྷུང་རབ་རྒྱས་གླིང་གི་གཞིས་སྐྱར་མེད་སྐྱུ་མི་མང་ཡོངས་ལ་བསྐྱེལ་
 བའི་བཀའ་སློབ་ལས་རྒྱུར་འདོན་ཞུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་གི་འོས་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་བར་སྐྱུན་ཞུས་པ་ <<མེད་སྐྱུ་མི་མང་
 ལ་བསྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ། >> བོད་དང་པོའི་ཤོག་གངས་༦༠༥ ལོ་༦༠༩ བར་གསལ།

ན། ཨ་མདོ་ལ་མཚོང་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་བཟོ་དགོས། རང་ཉིད་གང་དུ་སྤོང་སའི་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་
 ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབས་ནས་དངོས་གནས་མིག་དཔེ་འོས་པ་ཞིག་དང་། དྲུང་བ་འབྲེན་པ་ཞིག་གྲེང་ཐུབ་
 བ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཨ་མདོའི་ཞེན་ཁོག་དེ་གྲེང་རིན་ཚོགས་བ་རེད། ཞེན་ཁོག་དེས་ཨ་མདོ་སྤྱི་
 ལ་ཕན་པ་བྱུང་བ་རེད། ཨ་མདོའི་ཞེན་ཁོག་གྲུས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཡིན་ན་ཨ་མདོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པ་ལྟ་བུ་བཤད་ན་ག་ནས་འགྲིགས། དབུས་གཙང་གི་མཁས་པ་འངས་དབྱངས་གཙང་བ་བདུན་བརྒྱད་
 དུ་བྲགས་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྤོང་གི་མཁས་པ་ཉ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དགའ་ལྡན་གྲི་བ་
 རིམ་བུར་ལ་ཞིབ་འཇུག་གྲུས་ན། འོགས་ཚང་མ་ནས་སྐྱེ་བས་ཡོད། ཚོལ་ཁའི་ཐོབ་ཐང་དེས་པར་དུ་
 ཚོད་དགོས། ཚོད་པ་ལ་ཚོད་སྤངས་རེད། ཉ་ཅང་མཐར་ལྷུངས་པའི་ཚོད་པ་ཚོད་བྲགས་ན་མི་འགྲིགས།
 དས་ཁ་སང་ཅེད་མོ་དང་སྐྱགས་ནས་ལབ་རྒྱ་བྱུང་། དཔེར་ན། བག་ལེབ་གཅིག་གིས་བགོས་པ་ལྟ་བུ་
 གྲེང་ཐབས་མེད། མཐར་ལྷུངས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཐལ་དྲགས་པའི་ཞེན་ཁོག་གྲུས་ན་འོར་འཁྲུལ་རེད།

སྤྱི་འཇུག་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཚོ་ཡོངས་ཁྲུངས་སོ་སོའི་ཚོལ་ཁའི་ཁོངས་ནས་ཡོང་
 བར་བརྟེན་རང་ཉིད་ཡོང་ཁྲུངས་དེའི་མི་ཚོར་གྲེང་ཐུབ་པའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་འཇུག་ནང་ལ་སྐྱེ་བས་དུས་
 ར་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལྲུང་བ་བྱ་འདེགས་གྱི་ལས་ཀ་གྲེང་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གྲེང་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས། སྤྱི་མིའི་རང་བཞིན་མ་ལྡན་པ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཕན་གྱི་མི་འདུག་དེ་འབྲེན་རྒྱ་མཚན་
 གྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་གི་དོས་ནས་འཇུག་མིའི་དོས་བལྟ་གྲེང་སྤངས་དེ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་
 ཞེས་ལབ་རྒྱ་བྱུང་། གཞོན་ཀྱའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ནས་ཡོ་ཤས་སོང་ཡང་ལག་ལེན་མ་བཀལ་
 བར་བཞག་པ་རེད། དཔེར་ན། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ནང་། འོགས་སྤྱི་ལྷུང་པའི་སེམས་ལྡན་ན། ཞི་བ་
 བས་ཡང་རྟོགས་མ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་འོགས་སྤྱི་ལྷུང་པའི་སེམས་ལྡན་ན། ལྷུང་བ་བྱ་འདེགས་
 འབྱུང་བ་མིན། ཞེས་བཤད་ཚོགས་གི་འདུག་སྤྱི་མིའི་རྣམ་པ་ཡག་པོ་ཞིག་མཚོན་ཐུབ་པའི་དོན་དག་
 ལ་འཇུག་མི་བསྐྱེད་སྤངས་དང་། འཇུག་མི་བསྐྱོད་སྤངས་དེ་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་བཏང་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་
 ལྷམ་ནས་བསམ་ཚོ་དེ་བཏང་བ་རེད། དས་ལས་བསྐྱེམས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་སྤང་ལ་ཐག་དང་བཅད་
 པ་ཡིན་ཞེས་ལབ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རེད། ལྷུངས་དེར་མདོ་སྤོང་ཁྲུངས་ནས་མི་གང་ལ་གང་འཚམས་
 ཤིག་གིས་འདིའི་ཐོག་ལ་རྣམ་རྟོག་འདྲ་པོ་སྤྱིས་ཉེ་ནང་མ་ཐེག་པའི་བསམ་ཚུལ་བཤད་པ་རེད། དེ་ནི་
 སོ་སོར་རང་བཞིན་གྱི་གཤིས་ཀ་སྤྱི་སྤྱི་དོག་པ་དང་། རང་ཤེད་གྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་

ཕྱི་ལོ་༡༩༤༧ ལྷོ་ཆེས་༡༠ ཉིན་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཚེན་ཟེངས་བཅོ་ལྔ་པའི་
ཐོག་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

བར་ལས་བཀའ་ཤག་ཤུགས་ཆེ་བུ་བཏང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བཀའ་སློབ་གསུངས་པ་འཕར་སློབ་ཤིང་
རྒྱས་མཚོན་ད་བར་ངས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བསམ་སློབ་བཏང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་སྐབས་དེ་དང་ཆོའི་
ཤོད་རྒྱན་ཞིག་ལ། གཞུལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བཅི་བཀྱར་ཡོད། ཤོད་གཞུང་གིས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་
ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད། སྐད་ཆ་དེ་ལ་ཚོགས་ཡུལ་མི་འདུག་ གཞུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ངོས་ནས་ཞལ་འདེབས་
རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱག་གི་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་བརྒྱབ་ཡོད་ལ་ད་དུང་ཡང་མ་ཤི་བར་དུ་རྒྱག་གི་རེད།
ཡིན་ནའང་ཡར་བུ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་། མེད་ན་མེད་པའི་བཅོ་འདྲ་པོ་མིན་པའི་དང་ཆོའི་
བཅོན་ཤོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུང་འཇུགས་འདི་རྣམས་ཤུགས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་བུ་ན་ཡག་པོ་རེད་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ངའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་སློབ་གསུངས་པ་ཁ་ཤས་བསྐྱོད་ནས་བཀའ་ཤག་རྒྱ་
བསྐྱེད་དེ་ལས་ཀ་སྐབ་དུ་ཤུགས་ཆེ་ཅམ་ཤིང་བུ་ན་སྟེ་ཞིང་། ད་དང་ལ་བསམ་ཚུལ་འདྲ་ཡོད་ན་གོ་
བསྐྱེད་ཤིང་ཚོག་གི་རེད།

ད་དུང་དང་ཆོ་མ་འོངས་པར་ལོ་ཇི་ཅམ་འགོར་གྲབས་ཡོད་མི་ཤེས། ད་དང་ཆོས་བསོད་
ནམས་ཡག་པོ་བསམགས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་ལས་སློབ་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་ཞིག་འདོམས་ནས་གཅིག་བྱས་
ན་གནས་ཚུལ་འགྲུར་བ་ཏན་ཏན་ཡོང་སྤིང་ལ། ད་ཆོའི་རེ་བའང་དེ་ལྟར་རྒྱག་དགོས། ཡང་གཅིག་བྱས་
ན་དང་ཆོ་རྒྱ་གར་ལ་སྤེལ་བས་ནས་ད་བར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་དང་། གལ་སྤིང་ད་དུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
བརྒྱད་སྐྱེལ་དགོས་བྱུང་ན། ངའི་མི་ཆེ་ཡང་རྣམས་འགོ་གི་ཡོད་པས་ད་ཆོའི་སྤྱི་གཞུང་གི་རིམ་པ་
ཡོད་པ་འདི་ཆོར་ཤུགས་སློབ་དེས་བར་དུ་རྒྱག་དགོས་པ་འདུག།

ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། ད་ཆོའི་སྤྱི་གཞུང་འཇུགས་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཚགས་རྒྱུད་ཡོང་དང་མི་
ཡོང་ནི་དང་ཆོ་གཅིག་སྤེལ་གནས་ཚུལ་ཅམ་མིན་པར་རྒྱལ་ཁབ་གང་སར་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅུ་ཁྲིམས་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འདོན་སྤྱོད་འགོ་སྐྱོངས་ཚགས་རྒྱུད། ཞིབ་ཚགས་
སྤྲུལ་དག་ཅིག་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཅུ་བའི་ལས་ཀ་ཤིང་མཁན་མི་རང་ཡིན་སྐབས་མི་ལ་ལྟོས་
ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན་དང་དང་ཆོ་ཡང་དེ་བཞིན། ལས་ཁུངས་ཆེ་སྤྱི་གང་དུ་ཡིན་ཤིང་སྐབས་དེའི་

ཁྱེད་རང་ཚོའི་ལས་འགན་དང་པོ་དེ་འབྲེལ་དུ་སྦྱི་འཇུག་འོས་བསྟུ་བྱེད་སྐྱོད་སྐོར་གོ་བསྟུར་གྱིས་
གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་ཟུག། དེ་གཏན་འཁེལ་མཚམས་སུ་སྦྱི་འཇུག་གསར་བ་འདེམས་བསྟུ་བྱེད་
རྒྱུའི་ལས་ཀ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་སྦྱི་འཇུག་གསར་བ་གཏན་འཁེལ་སྟབས་བྱུང་ན་
འགྲིགས་པ་རེད། གལ་ཏེ་རྒྱ་དྲུག་ནང་མ་ཟིན་ཏུང་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་གཏན་འཁེལ་སྟབས་ན་འགྲིགས་
ཀྱི་འདུག་གང་ལྟར་ཡང་སྦྱིང་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་སྟབས་བཞིག་བྱེད་དགོས། སྐབས་དགུ་པའི་སྦྱི་འཇུག་
ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་གཅིག་འདི་ཡིན།

དེ་ནས་ཁ་སང་བཀའ་འགུལ་དང་སྐྱད་ཆ་རོལ་ཅམ་བྱུང། རང་རང་ཚོའི་མང་གཙོའི་རྣམ་པ་
མཚོན་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་དྲག་ཤོས་གཅིག་སྦྱི་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་སྦྱི་འཇུག་འོས་བསྟུ་བྱེད་རྒྱ་
འདིར་དཀའ་ངལ་ཡོད་ན་ཡང་དཀའ་ངལ་ལ་གོམས་འདྲིས་དང་། གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། དཀའ་ངལ་
འདུག་ཅེས་ཕྱིས་འགྲུངས་བྱས་ནས་བསྟུར་པ་ཡིན་ན་འགྲིགས་ཐབས་མེད། སྦྱི་འཇུག་གི་གནས་ཚུལ་
འདིར་ཐབས་ཤེས་གཤམ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། ཡང་སྡོན་མ་ནང་བཞིན་
ཐབས་ཤེས་གང་ལ་གང་མཚམས་ཤིག་བྱས། ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཐོབ་ཐང་ཚོད་པ་བསྐྱངས།
སློའི་ཞེ་སུགས་ལ་ང་ཚོས་ཚོད་པ་ཆེ་ཅམ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་མཐའ་མ་ཡར་བུལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ནས་འདུམ་
བཏང་ནས་འགྲིགས་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སློབ་དེ་གཏོང་རྒྱ་མི་འདུག རས་རྣམ་རྟོག་
བསྐྱངས་ནས་བཤད་པ་མ་རེད་དེ། ཡར་བུལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ཡོད་མེད་ཁྱེད་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་སྟེ་
གང་ལྟར་འཇུག་མི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་བསྟུ་བྱས་ནས་འགྲིགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་
དང་ཆབས་གཅིག་གཞིས་སྐྱར་ཆེ་ལག་གི་འགོ་འཛིན་ཚོ་ཡང་ག་ལེ་ག་ལེར་འོས་བསྟུ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་
ཡག་པོ་མེད་དམ་ཞེས་བཀའ་འགུལ་དང་རོལ་ཅམ་སྐྱད་ཆ་བྱུང། ད་ལྟ་ཐག་ཚོད་པ་གང་ཡང་མེད། རིམ་
པས་སྦྱི་འཇུག་ཅམ་མ་ཟད། ལས་བྱེད་གནད་ཡོད་རིགས་མི་མང་ཚོས་འོས་བསྟུ་བྱེད་རྒྱུའི་སྟོབ་ཞིག་
གཏོང་སྟབས་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་ཞེས་སྐྱད་ཆ་བྱུང། ད་ལྟ་འདི་བྱེད་དང་འདི་མ་བྱེད་ལྟར་བྱུང་མེད། ད་ལྟ་
བསམ་སློབ་ནང་བཞག་སྟེ་ག་ལེ་ག་ལེར་ཚད་ཚད་བསྟུར་བསྟུར་ཞིག་བྱས་ན་བསམ་སྦྱི་འདུག།

དེ་ནས་ལོ་ཤས་སྟོན་དུ་ངས་ལས་བསྟུ་མས་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་གི་སར་ཡར་བུལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་
དང་། བཀའ་འགུལ་གི་བར་ལ་སྦྱིང་སྟོན་སོགས་མིང་གང་བཏགས་ཏུང་མ་བཏགས་ཏུང་། རྫོང་ལྟ་ཡང་
སྦྱིང་གཞུང་གི་སྦྱིག་འཇུགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་སྟབས་མཁན་དེ་འདྲ་གཅིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་

གསལ་རེད། བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁྲེང་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཉི་མ་གཅིག་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གི་
 བའི་ཉེན་མོ་དེར་ནག་འཕུམ་འགྲོ་རྒྱ་རང་རེད། དེ་ཉ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་
 གི་ལས་བཟུན་དེ་བོད་མི་མི་རེ་རོ་རེ་འཛིངས་པའི་སྐྱང་ལ་ཡོད་པ་དེ་རོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱས་ནས།
 རང་ཚོ་སྤྱི་བའི་དོན་སྤྱོད་སྤངས་དེ་འདྲ་ཡིན་བསམ་ནས་བསམ་སློབ་འཛིན་ལ་གོ་རིམ་བསྐྱིགས། བསམ་
 སློབ་འཛིན་ལ་གོ་རིམ་བསྐྱིགས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཚོག་ནས་ཕྱགས་བརྒྱབ་སྟེ་ཆང་
 མས་འབད་བཅོམ་བྱས་པ་ཡིན་ན་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་
 ལག་རེད། གང་ཡོང་ཞལ་འདེབས་རྒྱག་གི་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ན་ཡང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 བྱས་ཕྱགས་ཆ་ཆང་ཞིག་བསྐྱིལ་ནས་གནས་སྤུབ་ཀྱི་རེད། ད་ལྟའི་བྱེད་སྤངས་མི་གཅིག་ལ་བཟང་པོ་
 སློམ་འགལ་བྱས་ནས་སྤོང་བ་དང་། ཉ་མམ་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་དེ་མི་གཅིག་གི་སློག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་སྤངས་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། ཡག་པོ་གང་ཡང་མ་རེད། རང་རང་ཚོས་
 འཐབ་ཚོད་བྱས་པ་དེ་མི་རིགས་གཅིག་གི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དོན་དག་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཁེ་སན་གང་ཡང་མ་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་མེད་དུང་། རང་ཚོ་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་དག་
 དེ་མི་ཚོག་ནས་མི་ཚོག་འབྲེལ་ཏེ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། རང་ཚོས་ད་ལྟ་ནས་རིམ་བས་རིམ་
 པས་དེའི་ཚོག་ལ་གོམ་པ་སློང་དགོས་ཀྱི་འདུག་གང་ལྟར་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 རང་རང་ཚོས་བྱེད་སྤུབ་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་དེ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་དོན་དག་བསྐྱབ་སྤུབ་པ། བོད་མི་
 རང་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་བཏོན་ནས་གོང་བུའི་བྱས་ཕྱགས་ཚོན་སྤུབ་པ་ཞིག་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བྱེད་
 རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་བས་སྐྱ་གན་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་འདི་ག་རྩ་རམ་ས་འམ་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་དོན་ལས་ཀ་དེ་དག་ཉི་མ་གཅིག་ཀྱང་
 དུས་འགྲངས་འཇུགས་ཤོར་མེད་པར་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བྱེད་སྤུབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་འོན་
 ཀྱི་འདུག དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་ཏེ་བཤད་པ་མ་རེད། དོན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ར་
 རང་ཚོས་བསམ་སློབ་རྒྱ་ཆེ་ས་ཞིག་ནས་བཏང་ན་ཡག་པོ་འདུག

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༦ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༤ ཉིན། རྒྱབས་དགུ་བའི་སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གཉེས་གསལ་
 མཇུག་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ་ལས་རྒྱར་འདོན་ཞུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་གི་ཕྱི་ཕྱི་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྤུན་ཞུས་
 པ་<<སྤྱི་འཇུག་དང་བཀའ་འགལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ༽>>ལོད་དང་པོའི་ཞོག་གྲངས་ ༣༦༡ ནས་ ༣༩༤ བར་
 གསལ།

ཅིག་གྲེང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་གཉིས་ནས་དེང་སང་ང་ཚོ་བོད་མི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་འདིར་བཅོན་ཚུལ་ལ་ཡོད་མཁན་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་མང་གཙོའི་ལྷ་
བ་ཁྲབ་སྲེལ་གྱི་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པའི་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་གཙོ་
སྟོན་སྟབས་བཟུལ་གྱི་ཡོད།

བོད་མི་སྤྱིར་བཏང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་མང་གཙོ་ཟེར་བ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐར་ལ་མང་གཙོ་འདྲ་མི་འདྲ་གང་འདྲ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། མང་གཙོ་ཟེར་ན་
འདིས་མི་མང་གི་ཁེ་སན་གང་འདྲ་ཞིག་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ། དང་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་འགྲོ་
སྐྱེས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱད་བཤད་གཏོང་རྒྱ་དང་། གསལ་བཤད་གྲེང་རྒྱ་རི་ཅན་མང་བ་
བྱུང་བའི་ཚོད་ཀྱིས་བཅོན་ཚུལ་ལ་ཡོད་མཁན་བོད་མིའི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་མང་གཙོའི་དགེ་མཚན་
ཤེས་རྟོགས་མང་བ་ཡོང་རྒྱ། མང་གཙོའི་གོ་དོན་ཤེས་རྟོགས་ལུགས་ཆེ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། བོད་ནང་
ལ་གཉེན་འཕྲད་འགྲོ་སྐབས་དང་། རྒྱ་ལོང་མཁན་ལ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་ང་རང་ཚོ་འདིར་རང་དབང་
ལྡན་པའི་མང་གཙོ་དངོས་གནས་མིང་དོན་མཚུངས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལག་ལེན་འབེལ་གྱི་ཡོད་
པ་རྣམས་གསལ་བཤད་གྲེང་རྒྱ་གྱི་རེད། རྒྱ་མིས་ཁ་ནས་མང་གཙོ་གཅིག་སྟེང་ཟེར་བའི་ཆོག་
དེ་བེད་སྟོང་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ལག་ལེན་ལོ་མའི་ཐོག་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཟུ་བཙུང་། ཏྲ་
བཅག་ཟེར་བ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་གཞུང་གསལ་གྱི་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་བཟུལ་
སྐྱེས་འདི་དང་བཙུར་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་དེའི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་ཡང་གནད་འགག་ཅིག་འདུག་ང་
ཚོས་འཐབ་ཚོད་གྲེང་བ་འདི་རྒྱ་མི་ལ་ཁ་གཏད་གཙོ་གྱི་ཡོད་པས། ང་ཚོས་རོ་ཐོག་བསམ་བློ་གང་
འདྲ་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ལག་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་བཟུལ་གྱི་ཡོད་པ། བྱིན་ཆད་བོད་ནང་ལ་
ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ལས་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྐར་ལ་
འགྲོ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་ང་ཚོས་བསམ་པ་རྣམས་དག་གིས་མང་གཙོ་གྲེང་གྱི་ཡོད་པ་
མ་གཏོགས། དེང་སང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པས་ང་ཚོས་མང་གཙོའི་སྐད་ཆ་བཤད་པ་མིན།
སྟོན་མ་ནས་བསམ་བློ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏང་བ་རེད། ད་ལྟོ་གང་གྲེང་དགོས་ཟེར་ན། དུས་དུས་ལ་མང་
གཙོ་གསོལ་རས་གནང་བ་རེད། ཅས་བཤད་པ་ཅན་མིན་པར། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་
ཁོད་དུ་ཞིབ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ནས་མང་གཙོའི་གོ་དོན་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག

ནས་ལོ་ལྔ་བསྐྱར་དུ་རང་འཇགས་སྡོད་དགོས་མིན་གཏན་འཁེབས་བྱས་ན་སྟེ། ཕྱི་རྒྱལ་ལུང་བའི་
ནང་དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོད་བཞེས་འདུག་དེས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཤུགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་ཡི་
རེད་བསམ་གྱི་འདུག་དེ་དང་འདྲ་བའི་བྱེད་སྲོལ་གང་འདུག་གམ། འདི་གནད་ཆེ་བ་གཅིག་ཆགས་
ཡོང་གི་འདུག།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་༩ ཚེས་༣ ཉིན། རྒྱ་བས་བཅུ་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ལ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་རྒྱར་
འདོན་ཞུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་གི་འཕེལ་འཕར་སྐབས་ནས་བར་སྐྱེན་ཞུས་པ་<<སྤྱི་འཐུས་དང་བཀའ་ཤུགས་ལ་བསྐུལ་བའི་
བཀའ་སློབ།>>ཡོད་དང་མོའི་ཤོག་གྲངས་༧༠༠ ནས་༧༠༧ བར།

བྱས་ཏེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བཅི་བཀྱར་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་དེད། རང་བཞིན་མ་བཅོས་པའི་ཐོག་ནས་
 དཔེ་ཆའི་ནང་ཡོད་པ་བཞིན་མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེད། ཡིན་ནའང་། འགོ་
 ལྷངས་དང་ཆགས་སྣངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཅ་བ་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་ཤོད་པ་དེ་ལ་
 བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་མ་བཏང་ན། དེ་ལས་ལོགས་སུ་མང་གཙོ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་ཞིག་
 བྱས་ཀྱང་། ལྷོད་པོ་རྣམས་པ་ཞིག་ལ་སྣོན་པ་གསར་བ་བརྒྱབ་པ་སྟེ་བྱ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་སྟེ་མའི་ཅ་
 བྱིས་པ་ནང་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོབ་ཐང་གི་འགོ་སྣངས་ཤིག་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་ལ་གོང་
 དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གསུང་བཤད་ཁག་སྟེ་རྗེས་ནང་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོབ་ཐང་གི་
 འགོ་སྣངས་སྐོར་གསལ་པོ་བཅོས་ཡོད། ད་ཆ་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་མ་དགོས་པར་ཅ་
 བའི་འགོ་ཁྲིད་མཁན་དེ་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་འོས་བསྐྱའི་ཐོག་ནས་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བཅོ་
 དགོས། དཔེར་ན། ཨ་མེ་རི་ཁར་སྲིད་འཛིན་འོས་འདེམས་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་།
 ཡང་སྲིད་དོན་གྱི་ཤོག་ཁག་སོ་སོ་འོས་བསྐྱེད་བྱས་ནས་ཤོག་ཁ་དེའི་ནང་ནས་སྲིད་ཚོན་བསྐྱོ་རྒྱ་རྒྱ་གར་
 དང་། དབྱིན་ཇིའི་ལུགས་སྟོལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་དེད། གང་དགའ་ཅི་ལེགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མདོ་དོན་
 ཡང་སྣོན་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་གྱིན་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་འགྱུར་རྒྱུ་
 འདི་འདྲ་མེན་པ་ཞིག་གསལ་པོ་བཅོ་དགོས་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག ཅེས་བཀའ་བསྩལ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ ཟླ་༥ ཚེས་༤ ཉེན་ལས་བསྐྱོམས་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཙུ་བྱུག་པའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྣལ་བ་
 ལས་རྩེད་འདོན་ཞུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་གྱི་རྗེལ་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྐྱབ་ཞུས་པ་ <<ཕྱི་འབྲུས་དང་བཀའ་ཤོག་ལ་
 བསྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ། >> མོད་དང་པོའི་ཤོག་གངས་༢༡༢ ནས་༢༡༩ བར།

དེར་བྱེད་རྒྱ་མེད། གང་ལྟར་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོང་ཐབས་སུ་སྡོམ་མའི་ཙུ་བློམས་ཟིན་གྱིས་
 ལ་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་བཅོས་གང་དགོས་གཏོང་རྒྱའི་དོན་དག་ལ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བཅུགས་ན་བསམ་བ་
 རྩལ་སོང་། ད་ལྟ་ཕན་ལ་ང་ཚོས་མང་གཙོའི་ཙུ་བློམས་ཟིན་གྱིས་སྡོམ་མ་ནས་བཅོས་བ་འདིའི་ཐོག་ལག་
 ལེན་གང་སྐབ་བཀལ་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། སྡོམས་གཅིག་ནས་ང་རང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བའི་གནས་སྐབས་
 འདིའི་ཐོག་ནས་ལག་ལེན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དང་། གསལ་པོ་ཞིག་གོ་ཚོད་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་གྱི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་བཙན་པོ་མེད་སྐབས། བློམས་
 མཐུན་གྱི་ཚོགས་བ་ཞིག་དེ་བསྐྱེལ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ། ཞེས་དེ་སྡོམ་ང་ཚོས་ཚོགས་བ་ཞིག་
 དེ་བསྐྱེལ་བྱེད་རྒྱའི་ཡིག་ཆའི་ཟིན་གྱིས་བཅོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོལ་ཡང་བཏང་བ་རེད། ད་ཆ་ང་ཚོ་
 བཅོན་བྱོལ་བའི་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་འདྲི་སྡོམ་གྱི་འགྲོ་སྐབས་འདི། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱའི་ཙུ་བློམས་ཟིན་ཡང་རུང་། གང་ལྟར་ཡིག་ཆ་ཟིན་
 གྱིས་ཞིག་བཅོ་རྒྱུ་དང་། ལོ་རྗེས་མ་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་གི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཡས་མས་ལ་ཚང་
 བ་ཞིག་བྱང་ན། ང་ཚོས་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་གྱི་འགྲོ་སྐབས་ལ་སྦྱར་བཅོས་ཞིག་བཏང་ནས་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་གསར་
 བ་དེ་དག་ལོ་རྗེས་མའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྲན་ཡས་མས་ལ་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱས། སྡོམ་འཕྲི་
 གྱི་ཚོགས་འདྲུ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཡིག་ཆ་དེར་ཞིབ་འཇུག་དང་། གོ་བསྐྱར་གཏན་འབེབས་བྱེད་དགོས།
 དཔེར་ན། སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་གསར་བ་དེ་དག་གིས་བློམས་ལུགས་མང་པོ་གཏན་འབེབས་བྱེད་དགོས་པ་ཡོང་
 གི་རེད། དེ་ནི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཡས་མས་དེ་འདྲར་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱང་ན་ཡག་པོ་མེད་
 དམ་བསམ་རྩལ་སོང་། དེ་གནས་སྡོམ་གཅིག་ཡིན།

སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་གྱི་འགྲོ་སྐབས་འདི་སྡོམས་གཅིག་ནས་མི་མང་གིས་འོས་བསྐྱུས་ནས་ཡོང་བ་
 གང་ཞིག་ལ། མཐུན་མའི་གཏན་འཁེལ་རས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་དེ་ལ་
 བསྐྱར་བཅོས་བཏང་སྟེ། སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་རྣམས་མང་མོས་གྱིས་འདེམས་ཐོན་གང་བྱང་བ་དེ་གའི་ཐོག་ནས་
 གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་བྱས་ན་བསམ་བ་ཡིན། ཐུན་ཆད་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་དེ་དག་གཏན་འགལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཡོང་གི་རེད། བཀའ་རྒྱོན་བསྐྱོ་སྡོམས་དེ་ཚོའི་གསུང་གྱི་སྡོམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་
 ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་ལས་དུས་འདིའི་མཚམས་ནས་སྡོམ་འཕྲི་སྦྱར་གསར་བ་འདེམས་
 བསྐྱོ་བྱེད་རྒྱའི་ལས་འགོ་ལམ་སང་བཅུགས་ཏེ། ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལོ་རྗེས་མའི་གསུམ་བཅུའི་

བཅོད་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་ལ་བསྐྱད་ཡོད་སྟབས། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱིར་བཏང་
 འགྲོ་སྐྱད་སྤྱད་པ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། མིང་ག་འདྲ་ཞིག་བཏགས་ན་ལེགས་བསམ་
 རྫོང་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ད་པན་ང་ཚོ་བཅོད་བྱོལ་བའི་ནང་ནས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སམ། བང་
 སྲིད་ལས་ཁུངས་ལྟ་བུ་ནས་བྱང་མ་བྱུང་ཞེས་བསམ་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བཀའ་ཤག་དང་། ཡང་
 བ་བཀའ་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས། ཡང་ན་ཚོགས་ཚུང་བྱུང་བུ་བཅུགས་ནས་དེའི་སློབ་ལ་ཞེས་འཇུག་ལྟོག་
 རྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆ་དེ་འདྲ་མིན་པར་མི་སྲིད་པ་གཉོམ་ཚུང་ཞིག་གིས་བཀའ་ཤག་ནས་བྱང་
 མ་བྱུང་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དེ་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་། གཏུགས་ས་ཡོད་པ་དང་། གཞུ་བོར་གནས་པའི་ཁྲིམས་
 ལུགས་གཞིར་བཟུང་བྱང་པོ་བྱང་བཞག་གི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་ཀྱིས་མཁུ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཅོ་དགོས་
 ཀྱི་འདུག མ་གཞི་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་གསར་བ་བཅོ་རྒྱུའི་ནང་ཐོན་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ནས་མིད་ཚོའི་བསྐྱོད་དང་མི་བསྐྱོད་སློབ་བསམ་འཆར་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་འཆར་
 མང་བའི་ནང་མིད་ཚོའི་བསྐྱོད་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟོ་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་ལ་བསྟུན་པའི་ཆེ་སྲན་བྱ་རྒྱུ་ཚོད་མ་ཐིག་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་འདུག ལས་ཀའི་རིགས་ཚང་མ་དེ་
 འདྲ་རེད། སྐད་ཆ་བཤད་དུས་འདྲ་ཆགས་པོ་དང་། ལུང་འགྲིག་པོ་ཞིག་བཤད་ཐུབ་ན་ཡང་། ལག་ལེན་
 འོ་ཐོག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་དང་མི་ཡོང་ཟེར་བ་དེ་མི་ལ་རག་ལས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་མི་ཞིག་འཚོལ་
 སྐབས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཡོང་གི་འདུག བཀའ་ཤག་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བར་ལ་མི་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ལོ་མང་པོའི་རྒྱུ་ནས་ཚད་ཚད་བསྐྱར་བསྐྱར་མང་པོ་བྱས་ཚར་བ་རེད། མིའི་
 འོ་ཐོའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་མ་རྙེད་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ད་དུང་བསྐྱད་ཡོད་པར་བརྟེན། ད་ཆ་
 སྲིད་ཚོའི་བསྐྱོ་རྒྱ་ཐེར་བ་དེ་སྤྱི་འགྲོས་མི་དགོས་པ་བྱས་ན་སྟུམ། རྒྱུ་ལ་བབས་ལྷིང་བ་དང་། བརྟན་
 པོའི་ཆེད་དུ་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་ནང་ནས་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་པ་གཅིག་བསྐྱོ་རྒྱ་བྱས། དེ་ཡང་མཚན་ཐོའི་གོ་
 རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་པ་བྱ་རྒྱུ་མིན་པར་དེ་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་འོ་ཐོད་ནང་ཁུལ་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་
 ཀྱང་རྒྱུང་། ཡང་འོས་བསྐྱུ་བྱེད་མཁུ་མང་ཚམ་གྱི་ཐོག་ནས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུང་། གང་ལྟར་འོས་
 བསྐྱུ་བྱས་ནས་ཐོན་པའི་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་པ་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་པའི་ལས་ཁུངས་ལོ་གཅིག་རིང་བྱེད་རྒྱུ། ལོ་
 གཅིག་ལྷན་པའི་མཚམས་ལ་བསྐྱར་དུ་འོས་བསྐྱུ་རེ་རེ་བྱས། རན་པོ་དང་། འོས་པོ་ཡོད་ན་ལོ་གཉིས་
 བསྐྱད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་མིན་ལོ་གཅིག་དེའི་ཐོག་ནས་བཀའ་རྒྱུ་ཀྱི་པའི་ལས་ཁུངས་ལྷུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་

ཕྱི་ལོ་༡༩༤༡ ཟླ་༥ ཚེས་༡༩ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་སུ་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༤༠ རེ་བྱངས་ནས་སྤྱི་འཐུས་བསྐོ་བཞག་གིས་མཚོན་པའི་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་བྱས་
ཡོད། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་སྲོད་རྒྱའི་ཅ་ཁྲིམས་ཤིག་གཏན་འབེབས་
བྱུང་བ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གསལ་ལ་ལོ་ཆགས་རྒྱུར་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་ཅ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཐེན་ཐེས་ཤིག་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༡ དང་༡༩༤༢ ལོ་མགོ་བཅུ་གསུམ་ཉེ་བཅོས་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༣
ལོར་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐེན་ཐེས་རྒྱས་པ་ཞིག་གཏན་འབེབས་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད། མཐའ་མའི་ཐག་
གཙོད་ནི་མ་འོངས་པར་བོད་ནང་གཞིས་ཁྲུས་མཉམ་འཛུམས་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཚིག་དེ། དེ་དག་གི་
གཞི་ཅ་སྟོན་པ་ལུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཟང་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་གཞི་ཅར་བཞག་སྟེ། ཅ་བའི་འགྲོ་སྐྱངས་
མང་གཙོའི་ཐོག་འགྲོ་རྒྱའི་གོ་རིམ་སྐབས་དེ་དུས་ནས་བསྐྱིགས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་བརྒྱུད་རང་རེ་
བཅོན་ཤོལ་ལ་སྡོད་པའི་རིང་ཕྱོགས་མང་པོ་ནས་མ་འོངས་པར་དངོས་གནས་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་
ཚང་ཞིང་། ཚང་ཡོང་པ་ཞིག་གི་ཐོག་འགྲོ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་འབད་བཅོམ་སྟོ་གང་ས་ནས་བྱས་ཡོད།
དེའི་རྗེས་འབྲེལ་ལ་བོད་མི་བཅོན་ཤོལ་བའི་ཁྲིད་དུ་མང་གཙོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཚང་མའི་རྣ་ལམ་ལ་
བྱང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཉམ་བཤད་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
འོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་བོད་སྤྱི་བའི་དོན་ལ་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་འདི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་རོ་
ལངས་རྒྱག་པའི་དོན་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་གནས་
ཚུལ་མགོ་ཚོས་མཁན་གྱི་མིའི་མདུན་ལ་ཉེ་གར་སྤར་ལོས་མི་ཞེབས་པ་སྟར་ང་ཚོས་འདྲིར་བདེན་པ་
བདེན་ལྟར་བྱང་པོའི་ལམ་ནས་མང་གཙོའི་ཐོག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་
ཕྱོགས་ནས་ཉམ་བཤད་ཆེན་པོས་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་གཞན་མེད་པ་རེད།
ཅ་བའི་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་དགོས་ན། མི་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་ཆ་ཡོངས་
རྫོགས་འཛིན་པ་འདིས་འགྲིག་གི་མེད་སྐབས། ཅ་ཁྲིམས་ཐེན་ཐེས་དེའི་ནང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
དབང་ཆ་དེ་མི་མང་གི་འཐུས་མི་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་ལོས་མཐུན་ཐག་གཙོད་ཀྱི་འོག་ནས་བསྐྱར་
བཅོས་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་བཏོད་ཡོད། དེ་ནི་མང་གཙོའི་རོ་པོ་མཚོན་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་པོ་ཞིག་

མ་འོངས་པའི་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་ཐེན་གྱིས་བཟོ་རྒྱུ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ། བཅོལ་བྱོལ་ལ་སྔོན་རིང་དེའི་ནང་ནས་རྗེ་ཙམ་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་ཐུབ་པ་རྣམས་
 ལག་ལེན་བསྟར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་དེ་ནི་རང་དབང་གི་ལུང་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ནང་ལག་ལེན་
 འགོལ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ང་ཚོ་བཅོལ་བྱོལ་ལ་སྔོན་རིང་དེ་དག་རིམ་རིམ་བཞིན་ལག་ལེན་
 འཁེལ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། མ་འོངས་པའི་མང་གཙོའི་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་བཟོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ད་ལྟའི་
 བར་བཀལ་གྱི་དུས་སྐབས་སམ། བཅོལ་བྱོལ་ལ་གནས་རིང་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཟོས་
 བ་དེ་ནི་བཅོལ་བྱོལ་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟན་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་ནང་
 གི་འབྲུ་དོན་གཞིར་བརྒྱུད་ལག་ལེན་ཆ་ཚང་བསྟར་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་བཅའ་ཁྲིམས་
 ཤིག་བཟོ་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད།

ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་པའི་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་བཟོ་རྒྱུའི་ཐད་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་བཞུགས་པའི་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་
 ཞིག་ཡོད་པ་ནི། མང་གཙོ་ནི་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་གནས་
 ཚུལ་གཞན་དག་མང་པོའི་ཐོབ་ཐུགས་མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཐོབ་པའི་མཚམས་ལ་ངོས་ནས་
 བོད་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་འགོ་ཁྲིད་མ་བྱས་ན་ལེགས་པ་རང་ངོས་ནས་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་རྙེད་དེ་
 སེམས་ཐག་བཅད་ཐེན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པའི་བོད་ནི་དེ་སྔོན་ངོས་ནས་བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་
 མི་མང་གི་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་བསྐྱོད་དགོས་ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་ཡོངས་བསྐྱབས་
 བྱས་ཡོད། དེ་ནི་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་ཡིན། དེའི་སྔོན་ངོས་ནས་སྐྱུར་དུ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་དོན་
 མི་འདུག་ཅུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ཚང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད།
 རྒྱུགས་གཞན་དག་མང་པོ་ནས་དགོ་མཚན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། སྔོན་མ་༡༩༩༣ ལོ་ལ་བཟོས་པའི་
 ཡིག་ཆ་དེ་དང་བསྟན་ན་༡༩༩༥ ལ་འཛིན་པོ་ཆེས་འགན་ཁུར་རྒྱུའི་ཐད་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སོང་ཡོད་
 པ་དེ་ནི་དོན་ཚན་གཅིག་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་ཙུང་རྒྱུ་མཉམས་པའི་འབྲེལ་སོ་ནི་བར་ལམ་ལོ་མང་རིང་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱིར་བཏང་
 མི་སྣ་བོད་པའི་ཐོག་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་མང་པོའི་སློབ་བསམ་ཚུལ་འཆར་སློག་གང་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། བོད་ལུང་པ་ནི་རང་བཞིན་མཛེས་སྟོན་ལྡན་ཞིང་། མཁའ་རྒྱུད་གཙང་མ་དང་། ཞི་བདེའི་
 རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྔོན་གྱི་བཞོན་པ་ཡོད་པ། སྔོན་དེའི་ནང་འཆར་ལོངས་བྱས་པའི་བཅུད་གྱི་སེམས་

འདིར་མཁས་པ་ཚོས་གོ་དོན་ལེན་སྐྱེས་ལྟེན་ལོན་པ་རེད། ང་ཚོས་བསྐྱེད་བའི་ཚིག་ནང་ཚོས་
 ལུགས་རིམ་མེད་ཅེས་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད། གོང་དུ་བརྗོད་བའི་འཆེ་མེད་ཞི་
 བའི་ལྟ་བུ་འདི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིན། རོས་རང་ལ་རྣམ་ཀུན་ཚོང་དབལ་གིས་མཐོང་ཚུལ་ལ། སྤྱི་བ་སྤྱི་
 སྤྱི་ཁས་སྤངས་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་འགྲུབ་བའདད་མང་པོ་རྒྱལ་རྒྱ་ཡོད་པར་
 བརྟེན་ཁྱད་པར་ཐོབ་བྱ་ཡོད་པེས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་བའདད་ན། མི་ལ་རང་ཆས་སུ་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོད་པ་འདི་དག་གཞི་ཅར་བཞག་ནས། དེ་གོང་སྤེལ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ལུས་པ་ཆེ་བུ་གཏོང་བའི་དོན་ལ་
 ཚོས་ལུགས་ཁག་གྲུབ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་བསྐྱེད་བྱའི་ཅ་བའི་ང་རང་
 ཚོ་ལ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་འདི་དག་གཞི་ཅར་བཞག་ནས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 བྱ་རྣམས་ཐོན་ཡོང་བར་བརྟེན། ཡ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དང་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་
 བཟོས་པ་ཡིན་ན། མིང་ལ་ཚོས་བཏགས་ཅུང་མ་བཏགས་ཅུང་དོན་དག་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་ཐོག་ནས་
 སྤྱིབས་ཀྱི་ཡོད། མིང་ལ་ཚོས་བཏགས་ན་ར་བ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། མིང་ལ་ཚོས་བཏགས་པར་མིའི་
 ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བའདད་ན་མི་ཡོད་ཚད་ཁྲབ་སྐབ་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་ན་དོན་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལས་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་འགོ་སྐྱེས་དེ་ཚོ་ནང་བཞེན་མ་ཡིན་པར། ང་ཚོའི་འདི་
 འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཅ་བར་བཞག་ནས་གོ་རིམ་བསྐྱེད་པ་ལོན་ན་དོན་ཀྱི་ཆ་ནས་
 རྣམ་ཀུན་ང་ཚོའི་ཁ་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་སྤིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དེ་སྤྱིབས་སྐབ་པ་ཞིག་
 ཡིན། དོན་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཏགས་ཡོང་དུས་སེ་ཁུ་ལར་secularཞེས་པ་འདི་ཞིན་ཏུ་རན་པོ་ཞིག་ཡིན།
 ང་རང་ཚོ་མོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཡིན་ཡང་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཏན་ཏན་ཡོད། རིགས་ཁག་གས་
 ཀྱིས་སེ་ཁུ་ལ་རི་སིམ་ལར་secularismཞེས་བརྗོད་དུས་གོ་བ་གཅིག་ལ་ཚོས་མེད་རིང་ལུགས་
 ལྟ་བུར་གོ་བཟོ་ཡོད། ང་ཚོ་མོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དང་། ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་བཞག་
 ནའང་མོད་ནང་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་གནས་རང་སྤོག་སྤོས་བཏང་གི་དཀའ་ལས་རྒྱལ་གི་ཡོད་
 བ་དེ་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་དཀའ་ལས་རྒྱལ་
 གི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་སྤྱིར་ཀྱི་དོས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མོད་ཀྱི་རང་དབང་བསྐྱེད་རྒྱ་འདི་སྤིད་རྒྱང་
 པའི་རང་དབང་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དེ་དངོས་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་

རང་དབང་གི་འཐབ་ཚེད་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ར་ལྟུང་དགོ་སྤོང་ཞིག་གི་ངོས་ནས་དེ་ནི་བསོད་
ནམས་གསོག་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་རེད་པས་མ་པའི་ཚོག་ནས་ལས་ཀ་འདིའི་ནང་འགན་འཁུར་གྱི་ཡོད།
ཆོག་གི་གོ་བ་ལེན་སྟོགས་ཀྱི་ཚོག་ནས་སྐབས་འེ་མཐོང་སྤང་འདྲ་མིན་ཡོང་གི་དྲུང་། དེ་ཚོའི་སྤོང་
རང་ཚོ་གོ་བསྟར་ཞིབ་མ་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ནི་ཅ་དོན་གཅིག་ཡིན། ཞེས་དང་།

ད་ལས་སྤྱི་འཇུག་གསར་བ་སྤེལ་བ་འདི་དག་དེ་སྔ་ལས་སོལ་ཡོད་པའི་ཚོལ་གསུམ་
ཚོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཚོག་ནས་ཡོང་བ་རེད། རྩོམ་མ་ནས་ཉག་ཏུ་སྐད་ཆ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལྟར།
ཅ་པའི་བསྟར་ཁུངས་དེ་དག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱི་འཇུག་ནང་སྤེལ་བ་ཚར་མེས་སྤྱི་མི་བྱས་
ནས་སྤོང་དགོས། དེ་སྤེལ་ཉམས་སྤོང་ནས་སྐབས་འེ་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་སྐད་ཆ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་
ཚོགས་པ་ཁ་ཤས་མར་འཚོལ་བར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོག་ཐང་ཚོད་རྒྱུའི་
ཚོག་སྤེལ་བ་ན་པར་འཚོལ་བར་འགྲོ་མ་དགོས་པར་རྩུ་ལྡན་དང་པོར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚོ་
མི་འདུག ར་རང་ཚོས་གང་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། སྤྱི་བ་ཚགས་རྒྱུད་ཡག་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས། དེ་
ལྟར་བྱུང་ན་སྤྱི་བ་དའི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་ཡོད་པ་ཚང་མར་ཁེ་ཤོར་ཡོད་ཡོད་པ་དང་། བདེ་སྤྱི་ཡོད་
ཡོད་པ། འདོད་དོན་འབྲུབ་འབྲུབ་པ་ཡིན། སྤྱི་བ་ཚགས་རྒྱུད་པོ་མ་བྱུང་ན། ཉིན་གཅིག་ཐོབ་ཐང་ཚོད་
ས་མེད་པ་ཚགས་ཀྱི་རེད། ད་ལྟ་ར་ཚོར་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ས་ཡོད་པ་འདི་སྤྱི་པའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཤིག་ཡོད་
པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་འཇུག་ནང་སྤེལ་བ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་བསམ་
པ་རྣམ་དག་གིས་སྤྱི་མི་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྤྱི་འཇུག་ནང་སྤོང་རིང་སོ་སོའི་རྒྱབ་རྟེགས་སྤོང་བོད་མི་སྤྱི་བོ་
གནས་བསྟར་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱི་མི་ཞིག་ཡིན་པས་མ་པའི་འདུ་ཤེས་ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་
མ་བརྟེན་པ་དང་། མ་འགྲོད་པའི་ཚོག་ནས་འགན་འཁུར་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། འདི་
གནད་འགག་མཐོང་གི་འདུག ཚང་མར་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཏུར་ཐག་གནད་རོགས།

བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལྷ་པོ་ཚེས་༡༩ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཇུག་ལྟན་ཚོགས་སུ་སྤེལ་བའི་བཀའ་སློབ་
ལས་རྒྱུར་འདོན་ཞུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་གི་འཇུག་སྤོང་ས་ལས་སྤོང་ཞུས་པ་<<སྤྱི་འཇུག་དང་བཀའ་ཤག་ལ་
བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ་།>>པོད་གཉིས་པ་༩༠ ནས་༩༡ བར་དང་། ༩༩ ནས་༩༩ བར་གསལ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་༡ ཚེས་༩ ཉིན་སྤྱི་འཕུས་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན་
དམ་འབྲུལ་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སློབ།

ཚོགས་གཙོ་བཟེས་གཞིན་གཉིས་གཏན་ཁེལ། དམ་འབྲུལ་གནང་སྟེ་ཡག་པོ་བྱུང་། བཟ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། འཕུས་མི་ཚོ་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཚགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཁ་སང་བཀའ་
མོལ་བྱུང་བ་བཞིན། བར་དེར་བཅའ་ཁྲིམས་བཟོ་རྒྱ་རྣམས་ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མས་དངོས་གནས་རང་ཁྱར་
སྤངས་ཉེ་མཐའ་མ་གཏན་འབེབས་གཙང་མ་ཡལ་ཐག་ཚོད་བྱུང་བ་རེད། འཕུས་འབྲུས་དང་པོ་དེ་ཚགས་
ཡོད། ཚང་མ་ལ་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ཚང་མས་མཁུལ་གསལ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་འཕུས་པ་ལས་འཇུག་མང་བ་བསྐྱད་ཡོད། ད་དུང་
མ་འོངས་པ་ལ། ང་རང་ཚོ་འདིར་སྤྱི་འཕུས་ལ་སྟེབས་པ་སོ་སོར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་མིང་ཞིག་ཡོད་
ས་རེད་ལ། དངོས་གནས་ཚོབ་ཐང་དང་དབང་ཆ་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེ་གཞིར་
བསྐྱེད་གི་འགན་ཞིག་ཀྱང་སྟེབས་བསྐྱད་ཡོད། འཕུས་གཅིག་ནས་མི་མང་གིས་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་དང་།
འཕུས་གཅིག་ནས་ང་རང་ཚོའི་དུས་ཚོད་ཁ་སང་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་བཞིན་གཏན་འཕམ་འདི་འདྲ་ཞིག་
གི་འོག་ལ་འགན་ཁུར་མཁུལ་ཀྱི་མིའི་གསལ་ལ་ཡར་སྟེབས་ཡོད་དུས། དུས་ཚོད་འདི་གའི་ཆ་ནས་ང་
ཚོར་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲེ་ཡོད་ཅིང་། ཁྲིད་རང་ཚོ་ཚང་མས་འགན་འཁུར་དེ་སྟིང་ལ་བཅངས་ནས་
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས། ད་ལྟ་ལས་ཀ་འགོ་བཙུགས་ཉེ་གྲ་འགྲིག་པོ་ཡལ་ཐག་ཚོད་བྱུང་བ་
རེད། ད་དུང་ང་ཚོས་ལོ་བསྐྱེད་ནས་ལས་ཀའི་འགན་འཁུར་རྒྱ་དེ་ཚང་མས་འཕྲུག་པ་མེད་པ་གནང་གི་
ཡང་རེད་ལ། ཚང་མས་དུར་ཐག་གནང་རོགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་རས་གཅིག་ལྷ་འདོད་བྱུང་།

དེ་ནས་དེ་རིང་འདིར་བཀའ་སློབ་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་ང་ཚོ་ཚང་མ་སྤྱི་འཕུས་ནང་
ཚོགས་པ་འབྲེ་པོ་འཛོམས་བསྐྱད་ཡོད། འཕུས་ཅང་། ང་སྟེར་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱད་ཆ་ཕན་བྱ་བ་འདྲན་
བསམ་པ་འབྲེ་བྱུང་། ད་ལྟ་འཕུས་མི་ག་ཚོད་མ་ཚང་བ་རེད། ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། ཟམ་གདོང་
རིན་པོ་ཆེས། དམ་བཅའ་ཕྱུལ་ཚང་གསལ་གཉིས་དང་། དམ་བཅའ་འབྲུལ་རྒྱ་བསྐྱད་པ་གཅིག་མ་ཚང་
ཞེས་ལྟས། ད་ལྟ་བར་དུ་གོ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་གང་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག གོ་བསྐྱེད་གསང་པོ་
དང་། འཛོད་པོ་འདྲ་པོ་གང་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྐྱད་ཆ་འོད་ས་དང་གོ་

ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་གསུམ་གཞན་དག་ནས་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ལས་ཆེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་གནད་འགག་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག

དེ་ནས་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ང་རང་ཚོ་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱིར་བཏང་མཐུན་སྡུང་གི་གནས་ཚུལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་དམ་ཚིག་ཟེར་ཁ་ཆིག་སྤྲིལ་ཟེར་རྒྱ་དེ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་ནས་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་གསུམ་རྗེ་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཞོན་གཅིག་མར་མཐོན། ཚོས་ལུགས་ཡིན་ནའང་རེད། ལུང་ཚན་ཡིན་ནའང་རེད། གང་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐོན། ཁབ་ལས་ལ་རང་སྤོང་སྤོངས་ཀྱི་མིང་བཏགས། ཁབ་ལས་ལ་རང་སྤོངས་ལུལ་ཟེར་བ་མིང་སྟན་བྱ་འདྲ་མི་འདྲ་བཏགས་ཡོད་ན་ཡང་། རོན་དག་ཡང་སྤྱིང་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། བོད་མི་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱུད་དང་ལྷན་གསོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཅིག་གྱུར་དུ་མར་མཐོན་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་ང་རང་ཚོ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བསམ་སྒྲིལ་གསར་བ་ཞིག་འཁོར་ཡོད། ང་རང་ཚོ་དེ་སྔ་ཡིན་ན་མདོ་སྤྱད་ཨ་མདོའི་ས་ལུལ་མང་པོ་ཞིག་ལ། ལྷ་ས་ཟེར་དུས་ཚོས་ཀྱི་དད་པའི་ཐོག་ནས་ཡར་འཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། གཞན་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་རིང་ཁ་སང་དུས་ཚོད་འདིར་རྒྱུན་ཞིག་འབྲས་པའི་དབང་གིས་ང་རང་ཚོ་གངས་སྤོངས། ང་ཚོ་གངས་ཅན་ལ་ཞེས་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རྟོག་ལ་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ན། དངོས་གནས་ང་ཚོའི་བར་ལས་ཀྱི་དུས་རབས་མང་པོ་ཞིག་རིང་ལ་སྤྱིང་བའི་བོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་རྟོག་ལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཉ་ལས་བ་ཞིག་ད་ལྟ་ཆགས་ནས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ཆེ་ས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བར་ཆགས་པ་ཡིན་ནའང་། འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་པོ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་དེའི་རིང་ལ་དངོས་གནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཚང་མ་མི་ས་མ་རི་དང་། སྤྱོད་གསུམ་སོགས་ལ་ཐོག་མར་འཕྱོར་བའི་སྐབས་ནས་ང་རང་ཚོ་ཚོས་ཁ་གསུམ་ཀྱི་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་དབྱིན་ཇིའི་ཆིག་ལ་ཉེ་ལྷེད་ཟེར་མཐོན་དེའི་ལོག་ལ་ཡོངས་རྫོགས་མཉམ་དུ་བསྟན་ཡོད། རྒྱ་མིས་བཤོ་བཤོལ་བསྐྱབ་པའི་རང་སྤོང་སྤོངས་ཟེར་བ་དང་། སི་ཁོན་ཀྱི་ཁོངས་དང་། ཡུན་ནན་ཀྱི་ཁོངས་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་སུ་གཅིག་གིས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཡོངས་

ཡོང་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱམས་ཙང་། དེའི་སྐོར་ཡིད་གཟབ་བྱ་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་འདུག
 ང་རང་ཚོ་ནང་ཆགས་རེད། ངས་གསལ་ལ་པོ་བྱས་ནས་ལྷས་པ་ཡིན་ན། ངས་འདི་འདྲ་བཅུ་གྱི་འདུག་དེ་
 རིང་ང་ཚོ་འདིར་སྤྱི་འཐུས་ལ་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་མཁན་ཚོའི་ནང་ལ། བར་ལམ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་
 ལ་སྐྱབས་རེ་ཆོལ་ཁའི་མིང་བྱེད་ནས་ཕན་བྱ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཐེན་ཚོད་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་
 དེ་འདྲའི་ནང་ཐེ་གཏོགས་དང་། བྱམས་གཏོགས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། མི་ཁ་ཤས་
 ཀྱི་བསམ་སྐྱེའི་ནང་ལ། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་སྐྱེད་གཞི་ཅན། གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོག་ཤོག་ལ་ཐེན་
 བྱེད་རྒྱུའི་ཐོག་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་ཀྱི་མི་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བས་ཡོང་དུས་གང་འདྲ་བྱེད་ཡོང་ཞེས་སྐྱོ་གཤམ་
 བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ངའི་བསམ་སྐྱེའི་ནང་དེ་ལ་བྱེད་པར་གང་ཡང་ཨེ་ཡོད་སྟུང་།
 སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསམ་སྐྱེའི་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་གསལ། རོ་བདག་གཉེ་པོའི་
 བཟོ་འདྲ་པོ་དེ་ཚོའི་གསལ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་དུ་ཡར་སྐྱེ་བས། ལས་ཀ་མཉམ་པོར་བྱེད་ས་དང་།
 ཁུར་མཉམ་པོར་ལེན་ས་ཞིག་ལ་ཡར་མཉམ་དུ་ཚོགས་བཞག་ན། ཅ་བའི་མི་ཚང་མར་སྟུག་བསམ་
 ཡོད་དགོས་ཀྱི་རེད། དངོས་གནས་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་བོད་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱ་ནག་དང་། སྤྱི་
 རྒྱལ་ཡུལ་གྲར་ཀྱི་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། སྤོན་མ་ནས་ང་ཚོ་རྟག་པར་སྐྱད་ཆ་ཡོང་གི་ཡོད།
 ངས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། མི་ཁྱི་སྟག་འབྲུམ་སྟག་གི་ནང་ལ་མི་གཅིག་ཙམ་ཨེ་ཡོད་མི་ཡོད། གཞན་དངོས་
 གནས་བོད་སྤྱི་འདེད་དག་མི་བསམ་ས་ཞིག་དང་། ཚོགས་དམར་པོ་བཤད་པ་ཡིན་ན། བོད་བསམ་བོད་
 པ་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་པར་བཞག་ནས་རྒྱ་ལ་ཞེན་ཁོག་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལྟ་བོད་མི་ས་ཡ་
 དུག་གི་ནང་ལ་གཅིག་གཉིས་འདྲ་པོ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་མི་སྲིད་པ་རེད། སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་སྤྱི་ཡིན་
 ནའང་། རྒྱ་མི་ཟེར་ལམ་དུས་པར་སྤྱོད་པའི་བཞག་ནས་བསམ་སྐྱེའི་ནང་ལ་ངར་ཤ་འདྲ་པོ་ཞིག་ང་ཚོ་
 བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཉན་ཉན་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོའི་ལས་ཀ་གཞི་ཅ་དེའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་ལ་སྤྱུག་ཅག་བྱས་ནས་རྒྱ་མི་ངན་སོང་ལ་སྤྱད་དོགས་བྱས་ན་བསམ་ས་དང་།
 རྒྱ་མི་ལ་སྤྱུག་པ་ཞིག་བྱེད་དོགས་བྱས་ན་བསམ་སའི་སྐྱད་ཆ་མ་རེད། རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་སྐྱད་ལ་དངོས་
 གནས་རང་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་དང་། ཉམ་པའི་ཐོག་ནས་མ་འོས་མ་འཚན་པ་བྱས་བཞག་པ་དེ་
 དག་ལ་ང་ཚོ་འབྲེལ་ས་ནས་ཡར་ལངས་རྒྱུའི་དོན་དུ་ང་ཚོས་ཚོད་པ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ང་ཚོས་
 རྒྱ་མིར་བརྟེན་སེམས་གཞོན་སེམས་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན། ང་ཚོའི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཚོད་པ་རེད། ཐོབ་ཐང་

མདའ་དབྱུགས་ལུ་དབྱུགས་ལ་འགྲོ་རྒྱ། དེའི་རྒྱུན་པས་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་འཇུག་ཤོད་འགྲོ་རྒྱ་བཅས་
 ཡག་པོ་རྩ་བ་ནས་མཐོང་གི་མི་འདུག ངས་ད་གིན་ལྷན་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བར་ལམ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཤོད་ཤེས་ཡོད་པའི་དོ་བདག་སོ་སོ་སྤྱི་འཇུག་གི་ནང་ལ་མཉམ་དུ་སྤྲེལ་ས་ཡོང་
 བ་དེ་ཡག་པོ་མིན་ནམ་བསམ་ཐོབ་ཀྱི་འདུག གོ་སྐབས་དེ་ཅིན་ནས་ད་གིན་ལྷན་པ་བཞིན། སྤྱོན་པར་
 འཇུགས་མཁན་དང་། སྤྱོན་ཚུར་འཇུགས་མཁན་པན་ཚུན་ཚང་མ་ལ་རྩ་བའི་ལྷག་བསམ་ཉན་ཉན་ཡོད་
 བ་རེད། རྒྱ་མི་བྱེད་འདོད་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་རྒྱ་མིའི་འོག་ལ་བསྐྱད་ན་ཡག་བསམ་བ་
 ཐོབ་མཁན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ངས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཐག་ཚོད། བྱས་ཅང་། རྩ་བའི་
 ལྷག་བསམ་ཡོད་བསྐྱད་པ་དེ་མ་གཞན་ལ་བཞག་ནས། ཐོབ་བྱའི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསམ་ཚུལ་
 རིང་ཐུང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ག་ལེ་ག་ལེར་ལས་འགན་མཉམ་དུ་སྐྱེར་མཁན་ཞིག་དང་། སྤོང་ས་གཅིག་
 གི་སྐྱང་ལ་བསྐྱད་པའི་དུས་ཚོད་དེའི་རིང་ལ་ཉིན་ནས་ཉིན་བསྐྱད་ནས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
 རོ་སྤོང་དང་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཆགས་ཡོང་དུས། བོད་ཆེ་ས་ནས་བརྒྱུག་
 རྒྱུད་རིང་ས་ལ་བཞུགས་ནས་ཡོང་དུས། རིས་པས་རིས་པས་སྐྱེར་དོན་སོ་སོ་པན་ཚུན་ཡིན་ནའང་ནམ་
 མཁའ་གཡའ་དག་ས་གཞི་རྒྱལ་དག་ཆགས་ཏེ། དེ་སྤྱི་ཚོགས་གི་ནང་ལ་པན་ཚུན་རྟོག་སྐྱེད་བཤུང་
 བསྐྱད་མཁན་གི་མི་ཞིག་སྤྱི་འཇུག་གི་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་ལ་ཐ་མ་དངོས་གནས་ཐང་གནས་མཛོང་
 གཞུགས། རྒྱ་མིའི་སྐྱད་ཆ་ལྟར་སྤོང་མཐུན་བ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་དངོས་གནས་སྤྱི་ཚོགས་གི་ནང་
 ལ་མིག་དཔེ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་སྤྱོད་དང་། དེ་འདྲའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་མང་
 ཚོགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་མིས་ཉན་གི་རེད། མིས་བརྗེ་ཡི་རེད། མིས་མཐོང་བྱེད་གི་
 རེད། མིས་དངོས་གནས་ཐང་གནས་སོ་སོ་རང་ཉིད་གིས་ལག་ལེན་འདི་བཀལ་ནས་ད་ང་ཚོར་བསྐྱབ་
 བྱ་རྒྱུ་གི་ཡོད་པ་རེད། དངོས་གནས་རེད། ལོས་བདེན་བསམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་
 དུས། ངས་དེ་ཉི་རྒྱུན་ངན་སྤོགས་ལ་ཤར་བའི་བཟོ་འདྲ་པོ། ཡག་པོ་རེད་བསམ་བ་ཐོབ་སོང་། ཡིན་
 ནའང་དེ་ཡོང་དང་མི་ཡོང་དོ་བདག་སོ་སོ་རང་ལ་རག་ལས་ཡོད། ཚང་མས་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས།

ཚོགས་གཙོ་རྒྱུན་གཞིན་གཉིས་གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གང་ལ་གང་འཚམས་གི་འགྲེལ་
 བ་ཞིག་སྤྲེལ་ས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དམ་ཚིག་ཐོང་ཁ་གཅིག་བསྐྱེལ་ཡོང་རྒྱའི་ཐོག་ལ་དམིགས་
 བསལ་གི་འཇུགས་གཞིན་རྒྱུག་དགོས། ཁ་ནས་བཤུང་བས་འགྲིག་གི་མི་འདུག རྒྱབ་བསྐྱབས་བྱས་

ཡང་ལམ་སང་བདེ་མ་བདེ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཡོང་བསམས་པ་བཅས་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་
 དཀའ་གནད་དེ་འདྲ་འཕྲད་ཡོང་གི་འདུག ཡང་སྤྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
 ཟེར་བ་འདྲ་པོ་དང་། སྤེ་སྤྱི་དེར་བ་ལྟ་བུའི་མིང་གསར་པ་ཞིག་བཏགས་པ་ཡིན་ན། བཅོམ་བྱོལ་སྤྱི་
 གཞུང་གི་རྣམ་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་གསལ་སྐྱོར་རྒྱག་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཡོང་དུས།
 བར་ལམ་གྱི་དུས་ཚོད་འདྲིའི་ནང་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡང་མཚན་དཀའ་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུའི་
 བཟོ་འདྲ་པོ། བཀའ་ཤག་ཟེར་བ་དེ་འདས་པའི་ཡོ་སྤུམ་ཅུ་སོ་གངས་དེའི་ནང་ལ་རྒྱུ་འཇགས་བསྐྱད་
 དུས། ང་ཚོའི་བཅོམ་བྱོལ་གཞུང་གི་ཆབ་སྤྱི་དེ་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་དུ་བཏོན་པའི་རྣམ་འགྲུལ་གང་ཡང་
 མེད། བཀའ་ཤག་ང་ཚོར་ཡོད་སྤུམ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་དོན་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ན་ཚོག་
 དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བ་ཡིན་དུས། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དང་འབྲེལ་བ་
 བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་འདྲིའི་སྐབས་འདིར་དེ་ཡང་བསམ་སྐྱོད་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག
 མཐའ་མ་དེ་མ་དགོས་པར་བྱས་སྟབས། འོས་བསྐྱེད་རྒྱ་དེ་བཀའ་རྒྱུ་ཚོ་མ་གཏོགས་འགྲོ་མ་མེད་
 པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས། ང་ཞི་འོས་བསྐྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། བྱས་ཅང་། ངས་བཀའ་
 རྒྱུ་བསྐྱོས་ཡོང་དུས་མང་ཚོགས་གྱིས་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་
 གི་མི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བཀའ་རྒྱུ་རྣམས་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་བ་རེད། བཀའ་
 རྒྱུ་འོས་འདེམས་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་འཇམ་མཐོན་འདྲ་པོ་བྲལ་ས། ཚང་མས་དོ་སྣང་
 འདྲ་པོ་བྱས། སར་རྒྱུར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསམ་གྲོས་འདྲ་པོ་གོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ཡག་པོ་རེད། བསམ་གྲོས་བསྐྱེད་རྒྱ་དེ་ད་གིན་ལུས་པ་བཞིན་རེད། ང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་
 ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ང་ཚོ་འདིར་ས་སྤང་
 མཁན་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་། མིང་འཛིན་མཁན་ཅམ་ཞིག་མ་རེད། ང་ཚོ་འདིར་དངོས་གནས་རང་བོད་སྤྱི་
 པའི་དོན་དག་དང་བོད་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། འགན་
 འཁེལ་མཁན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། འགོ་ཁྲིད་མཁན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་
 ཚོའི་ལས་དོན་ལ་བསམ་སྐྱོད་བཏང་ནས་དངོས་གནས་རང་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་
 མཁན་འོས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཟེམ་པ་དང་པོ་དེའི་ཐོག་ལ་བཅུས་ནས་བསམ་སྐྱོད་གཏོང་དགོས་མ་
 གཏོགས། ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་ལུགས་དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་བསམ་སྐྱོད་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད།

སློབ་ལ་བཞག་ན་མ་གཏོགས་འགྲིག་གི་མ་དེད་ཟེར་ལ་བ་ན་དེ་ལོར་འཇུག་པ་དེད་དུ། ཤེས་སོང་ངམ།
 བྱས་ཅང་དེ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག། བཀའ་སློབ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་དག་གི་ཞུས་པ་
 བཞིན་དེད། བར་ལམ་ཉམས་སྲོང་མང་པོ་ཞིག་བྱང་ཡོད། དངོས་གནས་དང་གནས་ཤེས་ཡོན་དགོས་
 གྱི་ཡོད་པ་དེད། འགོ་ཁྲིད་མཁན་ཞིག་ཡིན་དུས་ཉིན་དེའི་ལས་ཀ་ཅག་ཅིག་ཐོག་ལ་ཚགས་ཚུད་པོ་
 ཡོང་གི་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། ཅ་བའི་བསམ་སློབ་མང་པོ་འཁོར་ཐུབ་མཁན་ཞིག་དང་། གསར་གཏོང་གྱི་
 བསམ་སློབ་གཏང་མཁན་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཉིན་དེ་ཉིན་དེའི་ལས་ཀའི་རིགས་རྣམས་ལས་ཁུངས་
 སོ་སོའི་དུང་ཆེ་མན་ཆད་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེད། ཅ་བའི་འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་
 བརྩོན་ནས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག། དེའི་ཐོག་ལ་བཀའ་སློབ་ཟེར་
 བ་ནི་རུས་པ་དང་དབང་ཚད་མཐོ་ཤོས་གྱི་མི་ཞིག་ཆགས་ཡོང་བ་ཡིན། དེའི་དབང་ཚད་བེད་སྲོད་
 ཡོང་རྒྱ་དེ་དང་རང་ཚོ་སྤྱི་ཡོངས་གྱི་མིས་དང་བདེན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་དེད་ལ། ཡང་
 དགོས་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དབང་ཚད་དེ་སྤྱི་མོས་ཡོད་པའི་
 ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྤྱི་མོས་མེད་ན་དབང་ཚད་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་དེད། ང་རང་ཚོ་
 སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་བྱས། སྤྱི་གཞུགས་དུས་གཅིག་གི་སྐད་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་མིས་
 སྤྱི་མོས་མེད་ནའང་དབང་ཚད་བེད་སྲོད་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་དེད། དེང་སང་དངོས་གནས་རང་སྤྱོད་ལས་
 གཅིག་ནས་ང་ཚོ་མང་གཙོའི་སྐད་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་ཚོ་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་གི་ཐོག་ནས་འགྲོ་གི་
 ཡོད། གཉིས་ནས་ང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། དེ་འདྲའི་དུས་འགོ་བཀའ་འགག་ལ་
 མི་ཚང་མས་བརྟེ་བཀའ་དང་། མཐོང་སྤྱོད་པས་པ་བཀའ་སློབ་ལ་མང་མོས་དང་། སྤྱི་མོས་ཡོད་པ་ཞིག་
 དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དེད། སྤྱི་མོས་ཡོང་དང་མི་ཡོང་གི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་མི་དང་པོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། མི་དང་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་གཙོ་བོ་དེད་འདུག། སུ་ཡིན་འང་མི་དང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་བསམ་
 རྣམ་དག་མི་བརྟན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མིས་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
 པ་དེད། རང་བཞིན་གྱིས་མོས་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེད། འཛོན་ཐང་ཡོད་པ་གཅིག་སུ་ལ་དགའ་མོས་
 མཐོང་མིན་སྣ་ཚོགས་དེད། བཀའ་འགག་ནི་ང་རང་ཚོའི་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་མཐོ་ཤོས་དེ་
 དེད། དེ་ལ་ལས་བྱེད་མང་ཚོགས་དང་བཅས་བསམ་བརྟེ་བཀའ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་མི་དེ་ཤེས་ཡོན་
 ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། འཛོན་ཐང་ཡོད་པ་གཅིག་སུས་མི་འགྲིག་པར་མི་དེའི་རང་བཞིན་དང་པོ་

ལ་ཡང་དགའ་ངལ་འཕྲད་མི་དུ་ཉི་ཤེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་དེའི་སྐོར་བསམ་སྒོ་ཉན་ཉན་གཏོང་དགོས། ལོ་གཅིག་གི་གོང་ལ་ང་ཚོས་ཅ་བ་ནས་བརྒྱུར་བཅོས་ཆེ་ཅམ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྲས་ནས། བཀའ་སློབ་རྣམས་ངས་ཐང་བསྐོ་མ་ཡིན་པར་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱ་སྤར་ལོ་གཉན་འབེབས་བྲས་ཏེ། རྒྱབས་དེར་བཀའ་སློབ་གསུམ་ཐོན། དེ་ཡང་བརྒྱ་ཆའི་ཆང་མཐོན་པོ་ཞིག་ལ་བཞག་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཡར་ཐོན་པ་རེད། འོས་བསྐྱེ་མཁན་རྣམས་ཀྱང་དེ་གའི་རྒྱབས་དེར་ཚོགས་ཆེན་དམིགས་བསམ་ཞིག་ཚོགས། ལས་བྱེད་པ་ཚོ་ཡང་དེར་ཞུགས། ཆང་མས་ནང་ལྟར་དུ་རྒྱས་ཡོད་ཡོང་གི་ཡང་རེད་ལ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཡར་སྐྱེབས་པ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་ཁོང་ཚོ་གསུམ་གྱིས་ཉུར་ཐག་བྱེད་སྲུང་རེད། ཡག་ཐག་ཚོད་བྱུང། གང་ལྟར་མ་འོངས་པར་ཡོང་མཁན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་ལབ་པ་བཞིན་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་སྤྱི་རྒྱུགས་བཟུང་མཁན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གསུམ་ཆེན་པོ་འདུག དེ་གཅིག་བཤད་ན་བསམ་བློ་སོང། གཞན་དག་ག་ལེ་འདུག་གམ།

དེ་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུགས་སྐོར་འདི་ཉ་ཅང་གསུམ་ཆེན་པོ་ཆགས་བཤད་ཡོད། འདི་བསམ་སྒོའི་ནང་ལ་འདི་འདྲ་བྲན་གྱི་འདུག་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལས་ཐོག་འདི་དག་གི་དུས་ལུན་འདིའི་རིང་ལ་ལས་ཆེར་དངོས་གནས་རང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་ཞིག་དང་། རྐྱད་ཆ་བཤད་པར་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་གཉིས་མོས་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོང་བུབ་རྒྱ་ལས་ཆེར་ཁག་པོ་མེན་ནམ་བསམ་གྱི་འདུག་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་དེ་དག་ནམ་རྒྱུན་ངས་བཤད་པ་བཞིན། ལོ་ལྔ་འམ་བཅུ་ལྷག་པལ་ཆེར་བརྟན་གྱི་མ་རེད། ཉ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་དུས་མཚམས་ལ་སྐྱེབས་དུས་ད་ལྟ་ལྟ་བུ་སྤེལ་ནང་ལ་དེ་རིང་ཁ་སང་མངའ་སྡེ་དང་། དུས་གཞུང་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེར་བརྒྱུར་བཅོས་ཆེན་པོ་འགོ་བཞིན་ཡོད། ཅ་བ་རང་དབང་མང་གཅོའི་རྣམ་པ་རེ་འཕེལ་རེ་འཕེལ་ལ་འགོ་བའི་གནས་རྒྱལ་དེའི་འོག་ནས་དུས་གཞུང་དང་། མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་གཞུང་གི་བར་འབྲེལ་བ་དེའི་བཀོད་བསྐྱིགས་གསར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ལོ་ཁག་གསུམ་གྱི་མཚམས་ནས་ང་ཚོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ལ་མིག་དཔེ་ལྟ་རྒྱ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ལའང་ང་རང་ཚོ་བོད་མི་མཚོག་དམན་ཆང་མར་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ལྟར་རང་བཅོན་གཅོད་མ་ཟེར་རྒྱུ་དེའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བསྐྱོད་འདོད་ཡོད། འདོད་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད། ཚུགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། འཛམ་གུ་སྤིང་འགྲུང་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཡུ་རོ་བ་

བཏོན་སྐྱེས་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་རང་གི་བསམ་
ཚུལ་རེད། དེ་དུས་ཀྱིས་འཆར་བཏོན་པ་དེ་ལ་ང་ཚོས་ཅེས་འགྲོ་མེད་ཅེས་ལབ་ནས་གསར་བ་འདི་
ཡིན་ཞེས་ལམ་སང་སྟོན་ལ་བཏོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དམ་མེད་དམ། ཁོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་
པར་ཕྱིན་པ་རེད་ཅེས་བཞག་ན་འགྲིག་གི་མེད་དམ། ང་རང་ཚོས་སྲུ་མཚུན་ནས་གོ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱིན་
བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ན་འགྲིག་ལམ་སང་དེའི་ཉིན་མོ་དེར་འཆབ་འཚུབ་ངང་ང་ཚོའི་བྱེད་སྐྱེས་འདི་ཡིན་
ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ན། གཏན་འབེབས་གང་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་
ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་དྲན་བྱུང་། དེ་ངས་ཞོར་འཕྲོས་རེད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་༡ ཚེས་༩ ཉིན། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་
གཞོན་ནམ་གཉིས་མཛད་ཁྲར་དམ་འབྲུལ་སྐབས་བཀའ་སློབ་བསྟུན་པ་ལས་ཟུར་འདོན་ཞུས་ཤིང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ནས་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་<<སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོ་
༡༩༩༤ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་བཅའ་ཁྲིམས་ཟིན་གྱིས་གསོལ་རས་སྟུང་སྐབས་དང་། ཀྱིས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས། ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོའི་དམ་འབྲུལ་མཛད་སྟོ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟུན་པའི་གལ་ཆེའི་
བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་བསྟུས། >> ལོག་གངས་༢༡ ལོ་༤༠ བར་གསལ།

ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་རིང་མིན་གཏན་འཁེལ་སྤྱོད་པའི་ཚེས་གཞི་རེད། དེ་ཡང་ང་ཚོའི་
ལས་འགན་གཅིག་ཚགས་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ནས་དུས་ལུན་འདྲིའི་རིང་ལ་སྟོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོ་
བཅོན་སྐྱོལ་དུ་བསྐྱད་པའི་བོད་མིའི་ནང་ལ་མང་གཙོའི་གོ་རྟོགས་དང་། མང་གཙོའི་ལག་ལེན་བཀའ་
རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་སྤོང་རིམ་གསོག་སྤྱོད་པའི་ཐོག་ལ་འགྲུགས་སྤོང་བུ་རྒྱ་གཞུག་ཆེན་པོ་འདུག བོད་
ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲིའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་ནས་བོད་ནང་ཁུལ་ལ་ཡང་ང་ཚོས་
མ་འོངས་པའི་མང་གཙོའི་ཚུ་ཁྲིམས་ཐེན་ཐེན་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་བོད་
ནང་སྤེལ་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། ཐབས་ལེས་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་འདྲིའི་ཡོད་པའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཁག་འདྲི་དག་སྦྱིར་བཏང་སྟོན་ས་སྟོན་
འཛོག་གི་ངོས་ནས་བཀའ་བ་ཡིན་ན་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་ཀྱང་། སྟོགས་གཅིག་ནས་ང་རང་ཚོའི་
ལས་འགན་འདི་ལིན་ཏུ་འགན་ལྡིད་པོ་དང་། ར་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་འདྲི་ལ་བཞུས་ན། ང་
ཚོས་ད་ལྟའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱོངས་ཡག་པོ་ཡོད་སྟེ་པའི་ཚོགས་ལེས་བྱས་ནས་སྤོང་ཐབས་མེད་བས།
སྟོགས་གང་ས་ནས་ཞིབ་འཇུག་དང་། རོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ད་དུང་ཚགས་མ་ཚུད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་འགལ་
རྐྱེན་ཡོད་ས་དེ་ཚོ་བཟོ་བཅོས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
དགོས་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་། གཉིས་ནས་ང་རང་ཚོའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་བརྩུགས་ནས་ཨ་གསར་
མ་ཡོལ་བའི་རིང་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་སྤྱི་དག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ཡོ་གང་འཚམས་ཕྱིན་
པའི་སྐབས་ལ་འཆར་ཅན་དང་། རྙིང་པ་ལྟ་བུ་ཚགས་ནས་སྤོང་བུ་སྤོང་བུ་འགོ་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།
དེ་འདྲའི་ཡོད་པ་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས། སྤྱི་འཇུགས་མང་དུ་སྤོང་ཡོད། ང་ཚོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་
ལས་མས་གང་ཅིའི་ཐོག་ལ་མང་ཚོགས་ནང་ནས་སྦྱིར་བཏང་ནས་རྒྱན་ནས་བསམ་འཆར་དེ་
འདྲའི་རིགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་འཇུགས་ནས་མི་མང་གི་ཆབ་བྱས་ཏེ་ངོ་ཐོག་གནས་ཚུལ་
ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། རྟོན་འཕྲིའི་བསྐྱར་བཅོས་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་གཏོང་
དགོས། མ་གཞི་ཁ་སང་སྤྱི་འཇུགས་ཚོགས་གཙོ་གཉིས་ཀྱི་དམ་འདུལ་སྐབས་ལ་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་
བཞིན་རེད། གཞེན་སྐལ་བྱེད་རྒྱ་གཅིག་བྱས་འདྲའི་གི་མེད་པར་བརྟེན། མིའི་སེམས་ནང་ལ་བག་
ཡོད་དང་། ཐུན་བུ་ངོ་ཚ་ཁེལ་གཞུང་གི་བསམ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལེས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག གཞེན་
དེ་མིན་ཏུར་ཐག་བྱེད་དགོས་ཞེས་རྟོག་པར་བཀའ་བ་དེས་མན་ཚོད་ཅིག་པན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་

དངོས་གནས་ཁ་ཞེ་ངོ་སྐྱོག་མེད་པར་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་བཞིན་པའི་
 གནས་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་གྱི་མི་འདུག ། འདི་འདྲ་བྱས་ན་ཉ་ལམ་རྒྱ་མིའི་སྐད། དེ་སྐྱོ་མའོ་ཅེ་རྒྱང་
 དང། དེར་སང་ཉིན་ཞེ་འོ་མིང་ཞེས་རྟག་པར་ཟེར་བ་སྣང་ཆགས་གྲབས་བྱེད་གྱི་འདུག ང་ཚོས་ཡུལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་ཟེར་བ་འདི་མ་བཟོད་ན་ཡག་པོ་འདུག ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་ལ་གནས་པའི་
 རིང་ཅུ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་འགན་ངས་འཁྱེར་གྱི་ཡོད་སྟབས། བཀའ་ཤག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་
 ལས་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ནང་དོན་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་གོ་བསྐྱར་བྱས་པ་དང། ཡུལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་སྤྲོས་ཀྱང་ཤེས་གྱི་རེད། དེར་
 ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་རེད་ཅེས་ཚིག་སྒྲོན་རྒྱག་དགོས་དོན་མི་འདུག ཡུལ་བ་རིན་
 པོ་ཆེའི་བསམ་ཚུལ་རེད་ཅེས་བཤད་ན། དཔེར་ན། རྒྱ་འབྲུམ་ཚོགས་འདུ་དང། ཡང་ན་མང་ཚོགས་
 ཅན་བསམ་འཆར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་གལ་སྲིད་མི་གཅིག་ལ་བསམ་འཆར་སྒྲོན་པ་ཞིག་དང། ཡང་དགོ་
 སྒྲོན་ཡོ་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་འཆར་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བསམ་ཚུལ་ལ་སྒྲོན་
 བཟོད་དང། དེ་ལ་སྒྲོན་འཕྲི་བྱེད་པར་སོང་དོགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་ཡོད་མ་བཤེ་བ་ཞིག་དང། སྐབས་
 རེ་དེ་འདྲ་བྱུང་སྐབས་རྒྱ་ཚོགས་ནང་ཁོང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་ལ་བརྩི་ཡོད་མ་རེད།
 ཅེས་ལག་བ་སྤྱི་ས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་གི་འདུག མ་འོངས་པར་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་ཟེར་
 བ་འདི་བཟོད་མི་དགོས། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྒྲོན་ཚེའི་འོས་གཞི་བཏོན། དེར་རྒྱ་འབྲུམ་མང་
 མོས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཉེ་བཞོན་པ་ཞིག་རེད། གནད་དོན་གལ་ཆེ་འདི་དག་རྒྱ་འབྲུམ་གྱི་མོས་མཐུན་
 དང། རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་འོག་ནས་གཏན་འཁེབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་ཅུ་དོན་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོ་
 ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་གྱི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང། གོ་བསྐྱར་བྱས། ཐག་གཅོད་བྱས། སྲིད་
 བྱས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཁེར་རྒྱང་ཞིག་གི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་
 ད་ཕྱིན་མི་དགོས་པ་བྱས་ན་བསམ་པ་བྲན་སོང། འདི་བྱེད་རང་ཚོས་སྤུགས་ལ་བཅངས་དགོས། གཞན་
 དམིགས་བསལ་ལྷུ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། བཀའ་ཤིས་བཤེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་སྐྱབ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ་༣ ཚེས་༡༠ ཉིན་བཀའ་སྒྲོན་རྒྱག་གསར་མཇུག་དམ་འདུལ་སར་སྐུལ་བའི་བཀའ་སྒྲོན་བ་
 ལས་བྱུང་འདོན་ཞུས་ཤིང། བོད་གཞུང་གི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྐུན་ཞུས་པ་ <<རྒྱ་འབྲུམ་དང་བཀའ་ཤག་ལ་
 བསྐུལ་བའི་བཀའ་སྒྲོན༽ >> དེབ་གཉིས་བཞོག་གྲངས་༡༠༣ ནས་༡༠༥ བར་གསལ།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་༡ ཚེས་༡༥ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་
དབྱར་ཁའི་ཕྱོད་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་ལོ་བཞུགས་པའི་བཀའ་སློབ།

ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་བྱས་ནས་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ལོ་བཞི་ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་པ་རེད། དེའི་རིང་ལ་སྤྱི་གུ་རྟོང་
ཕྱག་མང་པོར་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་རྒྱས་མཚོན། ལས་འགུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མ་
འོངས་པར་བོད་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་སློབ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་ང་ཚོ་
བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་མ་ཐག་པ་ནས་བསམ་སློབ་བྱས་ཡོད། དམིགས་ལུས་དེ་བཟུང་ནས་ལག་ལེན་
འགུལ་སྐབས་ལས་ཀ་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་གིན་གཏོང་གིན་འབད་
བཅོམ་བྱས་པ་རེད། བར་ལམ་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་ཡང་
རྒྱས་ཕྱིན་པ་རེད། བར་ལམ་ཕྱོད་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་རྒྱའི་རིམ་པ་གསར་པ་
ཆགས་ནས་དུས་ལུན་གང་འཆོམས་ཕྱིན་པ་དེའི་རིང་ལ་ཆོང་མས་ཏུར་ཐག་གཏང་བ་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ང་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་འགོ་དུས་བཅའ་ཁྲིམས་སློབ་ལ་ཕན་བྱ་ཕན་བྱ་བཤད་པ་ཡིན།
བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་ནང་ལའང་ཕྱོད་ཚོགས་དང་ཕྱོད་ཚོགས་ཞེས་ཡང་ཡང་ཚོན་གྱི་ཡོད་
པ་རེད། ང་ཚོའི་གཞུང་འཛིན་ལས་ཀྱི་ཚོའི་ཚོག་ནས་རལ་གྱི་གནམ་གཡུག་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ། ཐག་
གཅོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། གང་ལྟར་སྤུས་ཀ་དག་ཡོད་ལ་མ་རྟོས་པར་མང་ཚོགས་ནང་ནས་འོས་
བསྟར་བྱས་པའི་ཕྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་ལ་བརྟུན་དགོས་པ་དང་། དེའི་དབང་ཆ་དང་འོག་
ནས་འགོ་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་པ་འདི་ནི་མང་གཙོའི་དོ་སྤྲུགས་ཆེར་འགོ་ཡི་ཡོད་པའི་ཉུགས་
མཚན་ལག་ལོ་རེད་བསམ་པ་རྒྱ་གྱི་འདུག ང་སྣོན་མ་རྒྱུང་རྒྱུང་སྐབས་ནས་གཞན་ལ་སྤྱད་ཆ་འབྲི་
རྒྱའི་གོམས་གཤིས་ཤིག་ཡོད། འགྲེལ་ཡོད་ཚོར་གོ་བསྟར་བྱ་རྒྱ་སློབ་མེད་ཚོག་ངས་དོ་སྤེལ་པའི་
སྤྱིར་བཏང་གི་མི་གང་པ་རྒྱུན་ཆད་ལ་ངས་བསམ་འཆར་དེ་འདྲ་བྱིས་པ་ཡིན། དེ་སྣོན་ཡིན་ན་འགྲེལ་
ཡོད་ཁག་ལ་གོ་བསྟར་བྱས་ནས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ངས་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་
པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། བར་ལམ་ང་ཚོ་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ། ཐག་གཅོད་
བྱེད་རྒྱའི་རིགས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་མེད་བསམ་པའི་བསམ་སློབ་གཉིས་པ་ཞིག་གཏོང་།

དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་ཡར་རྒྱས་དེད་བསམ་བ་ཤམ་གྱི་ཡོད། མ་འོངས་བར་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་
ཆ་ཆོད་ཡོད་བལ་ཉམས་མྱོང་གསོག་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན། བོད་ནང་འོས་བསྟུ་བྱ་རྒྱ་
སོགས་མལ་ཆེད་དུས་ཚོད་གང་འཚམས་འཕོར་སྲིད་ཀྱི་རེད།

དེ་ལྟར་རྒྱ་མིས་དབང་སྐྱུར་མ་བྱས་པོད་ར་ཚོར་དེ་འདྲའི་ཉམས་མྱོང་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མིས་
དབང་སྐྱུར་བྱས་རྗེས་དམར་པོའི་གཅིག་སྟེད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འོག་སྲིན་ནས་ཡང་དག་པའི་མང་
གཙོའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། ཞེད་སྐད་ཁོ་ནའི་འོག་རྒྱ་མིའི་མཚུ་ཉོ་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་སྐད་སྐད་ལ་
བལྟས་ནས་སྐད་ཆ་ཕོད་རྒྱ་ལས། གཏམ་བརྗོད་རང་དབང་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་བརྟེན། མ་འོངས་
པར་བོད་ནང་ལག་ལེན་འགེལ་སྐབས་དགའ་ངལ་འབྲེད་རྒྱ་དང་། ཉམས་མྱོང་རིམ་བསམ་གསོག་
དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། ར་ཚོ་བཅོན་ཤོལ་བ་ཚོ་རང་དབང་གི་ལུང་པར་ལོ་སོ་བཞི་ཅམ་གྱི་
རིང་གཏམ་བརྗོད་རང་དབང་ལ་ལོངས་སྟེད་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། གཉིས་ནས་འཛུམ་གྲིང་ནང་རང་
དབང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདྲ་མེད་ཡོད་པ་རྣམས་མཚོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དངོས་སུ་ལག་
ལེན་བཀལ་ནས་ཉམས་མྱོང་གང་འཚམས་བསམས་ཡོད། མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཤར་བའི་
མཚམས་ལ་ར་ཚོ་བཅོན་ཤོལ་བའི་སྤྲིག་འཇུགས་འདིས་དབང་ཆ་འཛིན་གྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད་ཀྱང་།
ར་ཚོས་ཉམས་མྱོང་བསམས་པ་རྣམས་བོད་ནང་རོ་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱ་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་
གྱི་འདུག ད་ལྟར་ར་ཚོ་བཅོན་ཤོལ་བའི་འབྲུལ་སེལ་གྱི་སྤྲིག་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་། མ་འོངས་
པར་བོད་ནང་དེད་རབས་དང་མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་བོག་ར་ཚོས་ཉམས་མྱོང་
བསམས་པ་རྣམས་རོ་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་སྐྱུར་རྒྱ་ར་ཚོའི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་
ཉག་ཏུ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་འཇུག་གི་ཚོགས་འདུ་དང་། སྤྱི་འཇུག་གི་དམ་འབུལ་བྱེད་སྐབས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་།
སྤྱི་འཇུག་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་གང་ནས་ཡིན་མེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སོ་སོ་སྤྱི་འཇུག་ནང་སླེབས་
པའི་རྗེས་ལ་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ། མདོར་ན་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་མི་ཞིག་བྱ་རྒྱ་དམ་བཅའ་
བཞག་པ་ལྟར། སྤྱི་མི་དངོས་འབྲེལ་ཞིག་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུ་ཡོད། ལྷག་
བསམ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་མང་པོ་ཡོད། ལྷག་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་རྒྱབ་མ་འཁྲོག་པའི་སྐབས་ལ་
ལྷག་བསམ་གྱི་སྤྲིག་འོག་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་ལྷག་བསམ་གྱི་སྤྲིག་འོག་པོ་བསམ་

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཟླ་བ་༩ ཚེས་༩ ཉིན་གངས་སྤྱིད་དུ་ཆབ་སྲིད་ཟབ་སྐྱོང་སྐབས་
བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ་༼

སྐབས་སུ་བབས་པའི་གནད་དོན་ལྷན་ཞུ་ཞིག་ལ། བཅོམ་ཁྲིམ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞུགས་འདིས་ང་ཚོའི་
རང་དབང་གི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བདེན་དོན་གྱི་འཐབ་ཚོད་དེ་ཡང་དམིགས་ལུས་
ཡོད་པ་དང་། དམིགས་ལུས་དེ་གཞིར་བཟུང་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་ལམ་སྤྱོད་གས་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་
བཟོ་དགོས། བོད་ནི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་གནས་པའི་ཕྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་བོད་མིའི་ཁ་
རྒྱུན་ལ་བོད་ཕྱང་བ་ལྷན་དང་གྲུ་མའི་གདན་ས་ཡིན། ཕྱང་བ་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་གི་མ་དེད་ཅེས་བཤད་
དེ་སྐོངས་དད་དམ། ཡང་ན་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། ད་ཆ་དེ་འབྲེལ་བསམ་བསམ་འགྲིག་
ཐབས་མེད་པས་འཛམ་གླིང་ཀུན་དང་མཐུན་པའི་འགོ་སྐྱོང་ས་ཤིག་ཐོག་འགོ་དགོས། མང་གཙོའི་ལམ་
སྤྱོད་ཞེས་པ་འདི་འཛམ་གླིང་ཀུན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དོན་ངོ་མའི་ཆ་ནས་དེས་མི་མང་མི་རེ་
ངོ་རེའི་བསམ་སྐྱོའི་ནང་འགན་ཁུར་ཞིག་སྤེལ་ནས་བྱ་བ་བརྟན་པོ་དང་། ལུས་པ་ཐོན་ཆེ་བའི་དགོ་
མཚན་ཡོད་པ་རེད། དེར་ཕན་བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་ནང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མི་གཅིག་ལ་ཉ་
ཅང་ལྟོས་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱིར་བཏང་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཁ་རྒྱུན་ལ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་
ཆེས་གཅིག་གནང་གི་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཤིང་ལ་ང་ཚོའི་བདེན་མཐུང་
མ་གསལ་ན་དེ་ནས་དཀའ་ངལ་འབྲས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་འདི་འབྲེལ་སྤྱིར་བཏང་གི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་
གི་ཡོད། གསལ་འགྲུར་འགོད་མཁན་མང་པོས་ཀྱང་ངོས་ལ་དེ་ལྟར་བྲིས་ཀྱི་འདུག ངོས་ནས་སྤོབས་
པ་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ཚོར་ལན་འདེབས་སུ་ང་ཚོས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེན་དོན་དང་། བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་རང་དབང་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས་མི་གཅིག་གི་ཁེ་ཕན་དང་། ཡུལ་བ་
རིན་པོ་ཆེའི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་ཅ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཡུལ་བ་སྤྱི་འབྲེང་རིམ་འོན་ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་
གནས་སྐྱངས་འདི་མ་གྲུང་གོང་ངོས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཡོད་པ་རེད། དེར་མ་ཟད་ལོ་སྟོང་ལྷན་སྐྱོན་
ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཕྱགས་བོད་དུ་མ་དང་གོང་ནས་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་བོད་མི་རིགས་འདི་ཡོད་
པ་ཞིག་ཡིན་པས། གལ་སྲིད་འདི་ཆེ་ལ་སྤྱོན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྤྱི་རྒྱུང་འཐབ་སེལ་གྱི་དཀའ་ངལ་འབྲས་
འབྲས་སྲིད་ཀྱང་། ཅ་བའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་འདི་བོད་མི་མང་གིས་སུ་མཐུང་

གྲོས་ཚོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ས་གནས་སོ་སོའི་གྲོས་ཚོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་མང་གཙོའི་
རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་ཐོན་པ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཞིབ་མཐོང་གནས་ཚུལ་ངས་དེ་ཅུ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། རྗེ་རང་ཚོས་ད་ལྟ་བར་དུ་གོ་བསྐྱར་བྱས་
པ་ལྟར་གནད་འགག་ཅི་འདྲ་ཡིན་མིན་ཤེས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཉན་ཉན་བྱུང་ཡོད། མདོ་དོན་ཚགས་
ཚུད་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ནས་མང་གཙོའི་ལུང་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བལྟས་ཀྱང་མཐོང་གསལ་གཅིག་ལ། ཚོགས་
པ་སྤྱིད་སྤྱག་འདྲ་མིན་ནས་འདེམས་སྐྱབ་བྱས་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་འཐུས་མི་སྐོབས་པ་དེ་དག་དོ་ཉན་
ཞིག་ཡོད་ན། དངོས་གནས་མང་གཙོའི་དམིགས་ལུལ་རི་བཞིན་སྐྱབ་སྐབ་པ་དང་། མི་དེ་རི་བཞིན་
ཚང་བ་ཞིག་མེད་ན། མིང་ལ་མང་གཙོའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་
མི་དབུལ་པོ་རྣམས་དབུལ་པོ་རང་ལ་ལུས་ནས་ཕྱ་མཐུད་དཀའ་ངལ་ནང་ལྷུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལུང་
པ་འདྲ་མིན་མང་པོའི་ནང་དུ་ཡོང་གི་འདུག སོ་ནམ་གྲོང་བར་དཔེ་ལྟོས་ཞེས་པ་ལྟར་ང་ཚོ་བོད་པ་
ཚོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་བ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། མི་མང་གིས་འདེམས་སྐྱབ་བྱས་ནས་ཐོན་པའི་
མི་དེ་དག་དངོས་གནས་དོན་དམ་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་བྱེད་སྐབ་པ་ཞིག་དང་། མི་མང་གི་འཕམ་
ཕུགས་ཁེ་གྲོང་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་སེམས་ཁུར་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་སྐོབས་སྐབ་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག
དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་རྣམ་ཀུན་ནས་མི་མང་གིས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས། རྣམ་ཀུན་ནས་དོ་སྣང་མ་བྱས་པར་
ངོས་བསྐྱེད་དུས་ཚོད་སྐོབས་དུས་གཞི་ནས་སུ་དགའ་སུ་ལེགས་ཞེས་ཁ་གསལ་ནས་མི་གཞན་ལ་སྤྲོས་
བཅོལ་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་མིན་པར་རྣམ་ཀུན་ནས་ང་ཚོའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་མི་དྲག་པ་སུ་ཡོད་
མེད་མི་མང་གིས་དོ་སྣང་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ལུང་པ་མང་པོའི་མང་གཙོའི་འགོ་སྐྱབས་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་རྣམ་ཀུན་མི་ཁ་
རྒྱགས་པའམ། ཡང་ན་ཁ་བདེ་པོ་དེ་ཚོས་སྐྱད་ཆ་མང་པོ་ཤོད་དུས་ཡག་པོ་ཡིན་པ་རེད་བསམ་སྟེ་དེ་
ལ་འོས་འཕེན། དེས་ཀྱང་སྐྱབ་མི་སྐབ་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཁས་ལེན་བྱས། འོས་ཐོབ་ནས་དབང་
ཆ་བྱུང་ཚར་དུས་སྟོན་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་པར་ཁག་རྒྱུར་དགོས་ཀྱིས་གཡོལ་ཏེ་མཐའ་མ་སོ་
སོའི་དབུལ་ཁྱུག་རྒྱངས་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཚོའི་གསལ་མི་མང་གིས་རྣམ་ཀུན་མི་ཡག་པོ་
གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དོ་སྣང་དང་། བརྟག་དབུད་མ་བྱས་པས་ལན་པ་ཡིན། མ་གཞི་མི་ས་ཡ་དང་། དུང་

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལྷི་རྒྱ་༡ ཚེས་༡ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་སྤྱན་རློབ་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་གྲོས་
ཚོགས་ཚོགས་དུས་མཐའ་མར་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དུས་འདིའི་མཇུག་གི་ཚོགས་འདུ་རེད། ཐེངས་འདིའི་རིང་ལ་ཚང་མས་
ཉུང་ཐག་བྱས་ནས། སྤན་བྱ་འགྲིག་མི་འགྲིག་གང་དུ་ཡང་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་ཆེ་སའི་
ཐོག་ནས་ཚང་མ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཟེར་དགོས་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།
རིན་པོ་ཆེས་ཉུང་ཐག་བྱས་ནས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། ཚོགས་གཙོ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་
སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་འདོད་བྱུང་། ཉུང་ཐག་བྱས་ནས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད།

ངས་འདི་ལྟ་འདོད་འདུག ང་ཚོ་ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་འཚོགས་ནས་གྲོས་ཚོགས་དང་།
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཡིན་ཞེས། འོས་འདེམས་ཐོག་ནས་སྤྱི་བསལ་བ་རེད། འོས་འདེམས་བྱེད་ས་དེ་
བཅོམ་བྱོལ་མི་མང་ཚོའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོ་འདིར་བཀའ་འགུལ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་ཡོད་
པ་རེད། དེ་བཅོམ་བྱོལ་གཞུང་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཡོད། སོ་སོར་ལུང་བ་ཡོད་པ་མ་རེད། བཅོམ་བྱོལ་
བ་ཆགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་རེད། བཅོམ་བྱོལ་བའི་གནས་སྐབས་འོག་གྲོས་ཚོགས་
འདྲ་བཅུ་གས། བཀའ་འགུལ་དང་བཅོམ་བྱོལ་གཞུང་ཞེས་པ་ལྷན་སྦྲེལ་བ་བཅུ་གས་བཅུ་གས་བསྐྱེད་རྒྱ་
དེ། ག་རེའི་དོན་དུ་རེད་ཟེར་ན། ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་ཤོད་མི་འབྲུམ་ལྷག་ཙམ་གྱི་དོན་མ་རེད།
མ་གཞི་གཞིས་ཆགས་ཁག་སྤོབ་བྲ་ཁག་ཚོས་སྤེལ་གྱིས་མཚོན་པའི་བཅོམ་བྱོལ་ནང་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་མང་པོར་བཅོམ་བྱོལ་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་མན་ཐོགས་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རིགས་
ཞབས་འདེགས་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་གཙོ་བོ་ནི་སོ་སོའི་ལུང་བ་བྲལ་བ་
དེའི་རང་དབང་སྐར་གསོ་རྒྱགས་སྤུང་ཐབས་དང་། སྤོམ་ལ་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུག་གི་སོ་སོའི་ལུང་བའི་
ནང་ལ་ཇོ་བཤ་གི་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་འགོ་བ་དེ་སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་དེ་
ཡིན། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་། ང་ཚོ་ཚོགས་ཁང་འདིའི་ནང་ཚོགས་མཁན་ཚོས་རྩ་བའི་བསམ་སློབ་གཏོང་
ས་དེ། ཤོད་རང་དབང་གི་དོན་དང་། ཤོད་སྤྱི་པའི་དོན། ཤོད་མི་ས་ཡ་འཇུག་གི་དོན་དུ་རྟག་ཏུ་བསམ་སློབ་
གཏོང་དགོས་པ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགུལ་ནས་ཤོད་མི་ས་ཡ་འཇུག་གི་ཁེ་སར་དེ་རྟག་ཏུ་བསམ་སློབ་
གཏོང་རྒྱ་དེ་གཙོ་བོ་རེད། སྐབས་རེ་ང་ཚོ་རྒྱ་ཚོད་ཉི་ལུ་རྩ་བཞིའི་ནང་བསམ་སློབ་མང་ཆེ་བ་བཅོམ་བྱོལ་

བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ནང་ས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས། ད་ཆ་འཛམ་
 མིང་ནང་སློབ་གཞུ་ཐོར་གནས་ས་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་དང་། དགའ་ལོས་།
 བསྟོན་བསྟུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་རིག་གཞུང་འདིས་བོད་མི་རང་ཉིད་ལ་ཕན་པ་མ་ཚང་
 ཞེས་ལ་དང་། ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན་འཛམ་མིང་སྤྱི་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཤིག་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་
 པའི་རྣམས་པ་དང་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བའི་རང་དབང་འཐབ་ཚིང་བྱེད་རྒྱ་
 ཡིན་སྟབས། ང་ཚོའི་ལས་ཀ་དེ་ཚེས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དངོས་གནས་རྒྱ་མཚན་
 ལྡན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་འོག་ནས་རང་དབང་ཚིང་
 ལེན་བྱ་རྒྱའི་ལས་འགན་ཞིག་འབྲེར་གྱི་ཡོད་དུས་རྒྱབས་ཆེན་རེད། རང་རྒྱལ་གཞན་པས་གྱི་ཐོག་
 རས་མིན་པར་བསམ་པ་རྣམས་དག་གི་ཐོག་ནས་བྱས་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསམགས་
 ཐུབ་རྒྱུ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཚོ་འདིར་ཡོད་ཚང་མས་མ་འོངས་པར་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་
 བཅས་པ་གསོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་དང་རྣམས་པ་ཡོད་པ་
 ཞིག་འཚེ་གསོན་གྱི་མཚམས་ལ་སླེབས་ནས་དེའི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་བཅས་སྐྱོབ་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་
 ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཡིན་པ་རེད། སྐབས་དེ་ང་ཚོས་ཆེ་ས་དེ་ཉལ་གོ་བར། རྒྱང་ས་ཚག་ཅིག་ལ་དུས་
 ཚོད་མང་པོ་བཏང་ནས་འགོ་ཡི་མེད་འགོ་བསམ་ནས་སྐབས་དེ་ལ་ང་མ་ལེ་འདུག་དེ་གཅིག་ལྟ་འདོད་
 བྱུང་། རྒྱན་དུ་འགོ་འཚག་ཉལ་གསུམ་གང་གི་སྐབས་ལའང་ཆེ་ས་དེ་བསམ་སློབ་ཡག་པོ་གཏོང་གི་ཡིན་
 བ། རྒྱང་ཚག་དེ་ཚོ་ཅ་མ་ཟེང་ཨང་བསམ་པ་མ་གཏོགས་སོ་སོའི་སློབ་ལ་ཐུག་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་
 ཚོད་པ་བརྒྱབ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཆེ་ས་དེ་བསམ་སློབ་ལ་མ་འཁོར་བར་རྒྱང་ཚག་སྦྱང་ལ་བཤད་
 བསྟུན་ན་ཆེ་མི་འདུག།

དེ་ནས་དོན་ཚན་གཅིག་ལ། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདིའི་སྣང་ལ་ང་ཚོ་བཅོན་ཤོལ་
 ཆགས་ནས། བོད་མིའི་བདེན་དོན་ཚོད་ལེན་འཐབ་ཚིང་བྱ་རྒྱའི་ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་
 ཤོགས་གཅིག་ནས་རྙིང་པ་ཆགས་ཡོད། ཤོགས་གཅིག་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་
 ལ་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་མེད། རྒྱ་མི་ནི་དཔུང་དང་སྟོབས་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་
 འཛམ་མིང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་བ་ཚོས་ཀྱང་ཐོན་དང་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་རེད། དེ་ལ་ལ་
 གཏང་གཅོག་གི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་འོག་ནས་ང་ཚོ་བོད་པ་ལ་ཕན་ཆའི་ཐོག་ནས་བདེན་རྒྱབ་

ཆེན་པོ་འདུག ཁ་སང་ནི་འུ་ཡོག་ཏུ་ཟས་བཅད་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁམ་ཚོའི་དོན་ཚན་གཅིག་ལ་བཅོན་
 གྲོལ་གཞུང་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་རེད་དམ། ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་། བྱས་ཅང་། སྲོག་
 ཚུན་ཆད་ཚོམ་བཅད་ནས་མི་ལ་འབོད་སྐྱལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། མི་ལ་འབོད་སྐྱལ་བྱེད་རྒྱས་གོང་ལ་ང་རང་
 ཚོ་ནང་ལྷལ་ནས་བཅོན་གྲོལ་གཞུང་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཅ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ཉམས་ཆག་མི་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་
 མཚོང་དང་རྒྱས་པ་མ་བརྒྱགས་པར་བསྐྱད་ཐབས་ལ་ཚང་མས་འཁྱུར་ལེན་དགོས་པ་རེད། སྐབས་དེ་
 འཛིན་སྐྱོང་དང་གྲོས་ཚོགས་གཉིས་པར་ཚུར་ཅག་ཅིག་སྤང་ལ་འགན་པར་གཡོག་ཚུར་གཡོག་བྱས་
 པ་དེ་བྱུང་ཚུང་རེད། དེ་ཚོ་མི་འདུག སྲི་པའི་སྲིག་འཇུགས་དེ་སྲ་བརྟན་ཡོང་རྒྱ་ཚང་མའི་འགན་རེད།
 བོད་སྲི་པའི་དོན་ལ་རེད་མ་གཏོགས། སོ་སོའི་ལྷ་མོ་མི་གཞན་ལ་གཡོགས་ནས་སོ་སོ་རང་མགོ་ཐོན་
 ཅམ་བྱུང་ན་དེས་ལ་དག་པ་མ་རེད། སྐྱོང་ཚང་མ་སྲི་པ་ལ་རག་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཅིག་ལ་ཁེ་
 བཟང་དང་གཅིག་ལ་སྐྱོང་རག་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་རེད། གདོན་གཅིག་ཟེན་གྱི་ན་ཆ་ཟེར་བ་
 ལྟར་ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁྱུར་མཉམ་ལེན་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་པར་ཁག་ཚུར་དགྲི་དང་ལག་པ་སྲིས་
 ས་བྱས་ན་ཚོ་མེད་བྱུང་ཚུང་རེད། མདོ་དོན་ང་ཚོ་བཅོན་གྲོལ་གཞུང་གི་སྲིག་འཇུགས་དེ་སྲ་བརྟན་བཟོ་
 རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་མཚོང་གི་འདུག་སྲོན་མ་ནས་ངས་ལ་བ་གྱི་ཡོད། རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེས་ལ་བ་འགྲུལ་
 བསྐྱོད་རྒྱག་རྒྱ་དང་། མ་ལ་བ་རར་འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་གསར་གཏོད་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་
 བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག དེ་ལ་ངས་བཀའ་སྐྱབ་རིང་ལྷགས་ཟེར་གྱི་ཡོད། ངས་བཀའ་མ་བཅད་བར་
 སྐྱབ་ནས་སོ་སོས་འགྲུལ་སྐྱོད་མ་རྒྱལ་བར་བསྐྱད་པ་དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག་ཅེས་སྲོན་མ་ནས་བཤད་གྱི་
 ཡོད། བར་སྐབས་འག་ཏུ་བྱིན་པ་རེད། ལྷན་ཁང་སོ་སོའི་བྱང་ཆེ་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་བཀའ་སྐྱོན་ཚོས་
 སོ་སོའི་འཁྱུར་རྒྱངས་ནས་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད། ད་དུང་བཅོན་གྲོལ་གཞུང་གི་སྲིག་འཇུགས་འདིའི་
 ཐོག་ནས་འགན་ཆ་ཚང་ལེན་རྒྱ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མཚོང་གི་འདུག འདི་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདི་ངོས་
 ལས་ཆེ་ས་ནས་དཔེར་ན་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན། རང་འགྲུགས་
 ཀྱིས་ང་ལ་མིང་ཞིག་ཡོད་སྐབས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་འཛམ་གླིང་ནང་བོད་པའི་ཚབ་བྱེད་རྒྱ་
 ལ། འདི་མིང་གི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐུན་བྱ་པའི་ཐོགས་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་རིགས་དེ་
 མིང་གི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་དུས། དཔེར་ན་ཚོགས་གཙོ་ལྷ་བྱ་བྱིན་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་བ་རེན་
 པོ་ཆེའི་མིང་ནང་བཞེན་ཡོང་བྱུང་ཐབས་མེད། བཀའ་སྐྱོན་ཁྲི་པའི་ཐོག་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ནའང་དེ་

གི་འདུག་འཛིག་རྟེན་སྲིད་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་ངས་སྦྱངས་ཀྱང་མེད་ལ། ཤེས་ཀྱི་ཡང་མེད། ལྷག་
 པར་ཁ་གཏིང་མི་མཚུངས་པའི་གཡོ་སྐྱེད་དང་། སྤྱི་ནང་མི་མཚུངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་བའི་སྐབས་
 ལ་ང་མགོ་སློང་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་བྱུང་། མ་འོངས་པར་ཡང་ཡོང་སྲིད། ངས་ཤེས་ཀྱི་
 མི་འདུག་འཛིན་གྱི་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་འུལ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་བར་
 དུ་བརྟན་པ་སྤྱིའི་ཞབས་འདེགས་ཐོན་བྱ་བྱས་ཡོད། དེ་ང་མ་ཤི་བར་དུ་བྱེད་བསམ་པ་ཡོད། བོད་རང་
 དབང་སོན་པའི་མཚམས་ལ་ངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་གཡུག་རྒྱ་ཡིན། བོད་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་ཆོལ་ཁ་
 གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ལུས་པོས་སྦྱོགས་ན། ང་སྐབས་རེ་ཐད་འཕྱར་གནས་བྱ་
 Helicopterཞིག་བྱུང་ན་བསམ་གྱི་འདུག་ ཐད་འཕྱར་གནས་བྱ་མ་བཟུང་ཅམ་བྱུང་ན་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་
 གང་སར་འཕྱུག་ཅམ་སྐྱེབས་སུ་བ་ན་མི་མང་ཆོ་སྤྲུག་དང་པ་དམ་ཆོག་ཡོད་པའི་ན་ཀས་རྗེ་རྗེ་བ་ཆགས་
 པའི་སྲོ་པོ་སྲོ་པོ་རྣམས་སུ་ག་ ཚང་མ་སེམས་སྦྱིད་པོ་བཟོས། དེ་བོད་ཅམ་མིན་པར་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་
 གར་ནང་དང་། ད་ལྟ་བར་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་འཛམ་གྲུ་སྤྱིང་གང་སར་ང་རང་མ་ཤི་བར་དུ་པན་ཐོགས་
 སྐབ་བསམས་ཀྱི་འདུག་ དེས་སེམས་ཤུགས་ཆག་གི་མི་འདུག་ ཐང་ཆད་ཀྱི་མི་འདུག་ སྲོ་བ་སྦྱེ་ཡི་
 འདུག་དེ་མིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་མ་འོངས་བོད་རང་དབང་བྱུང་བའི་མཚམས་
 ལ་སྲིད་དོན་བཞག་རྒྱའི་ཡོངས་ཤུགས་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཐེན་པ་རེད། བཅོན་སྤོལ་ལ་ཡོད་རིང་
 ལ་གནས་སྐབས་ངས་འགན་མ་འཁུར་ཐབས་མེད་མཐོང་གི་འདུག་ བོད་དུ་ལུས་པ་བཞེན་ཆེ་ས་ནས་
 ངས་འགན་མི་ལེན་ཀ་མེད་རེད། ཡིན་ནའང་། ཚུང་ཅག་རྣམས་ལོ་ས་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལོ་ས་ཆོགས་
 དང་། འཛིན་སྦྱོང་དང་འབྲེལ་ཡོད་འཛིན་སྦྱོང་བཀའ་ཤུགས་གིས་བྱས། ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་འགན་སོ་
 སོས་ལེན། ད་ལྟ་ཡང་འགན་མང་པོ་འཁུར་གྱི་ཡོད། ད་དུང་ཡང་རྟོག་གྲ་འདྲ་བྱུང་ན་འུལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེར་རྗེ་རྗེ་རྒྱག་མཁན་ཡོད་བསམ་པ་དེ་མི་དགོས་པ་བྱས། རྟོག་གྲ་བྱུང་ན་མཐར་ཐུག་ང་ཆོ་རང་གིས་
 སེལ་རྒྱ་མ་གཏོགས། འུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལབ་རྒྱ་བསྐྱེད་མེད་བསམ་པ་བྱེད་དགོས། ཚང་མས་
 འཁུར་མཉམ་དུ་ལྷངས་ནས་རྟོག་གྲ་དང་པོ་ནས་མི་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ ཆོག་སྤུག་ཅག་
 འདུག་མ་གཏོགས་གཞན་ཉ་ལམ་འུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གི་བ་དང་ཁྱད་མེད་པ་འདྲ་བོ་བྱས་ནས་འུལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པ་རང་ཆ་བཞག་ནས། ཁྱེད་རང་ཆོས་འགན་ཆ་ཚང་འཁུར་ནས་འགོ་རྒྱའི་བསམ་
 རྟོག་གཏོང་དགོས། དཀའ་ངལ་འདྲ་བྱུང་ན་འུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་ན། ལྷོགས་གཅིག་

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ ཟླ་༦ ཚེས་༡ ཉེན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་བོ་བསྐྱོད་པའི་འགྲོལ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུག་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སྤྱོད་ལ།

དེ་རིང་ཐེངས་འདིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་བྱིངས་དང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་པ་གཉིས་བཅས་དམ་འབྲུག་གི་སྐབས་འདིར་ཚང་མ་ལ་བཀའ་ཉེས་བཏེ་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན། གཞི་རྒྱ་ར་ར་ར་ར་ར་བཅོམ་བཅོམ་བཅོམ་བཅོམ་ཉེ་བསྐྱེད་ཡོད་ཤོད་དེ། འོན་ཀྱང་འདས་པའི་ལོ་༡༩༥༢ ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་བྱས་རྗེས་བྱུང་བའི་ཉེ་བཞིག་ཉན་ཉན་བྱུང་ཡོད་ཤོད་དེ། དེའི་ནང་ནས་མང་གཙོའི་བསྐྱེད་བཀོད་ལག་ལེན་བཀའ་རྒྱ་དེ་ལམ་མེར་ང་ཚོའི་བྱུང་བའི་ཚེ་ལོས་ཀྱི་གསལ་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་ཁ་ཙམ་ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་བྱས་པའི་སྤྱི་འཐུས་དེ་དག་དབང་ཚད་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གཉིས་ནས་བར་སྐབས་མང་ཁོད་ལ་ཡིན་ནའང་སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱའི་ཐོག་རང་ལ་འགན་ཡོད་པ་མ་ཟད། གནད་འགག་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བཅེས་ནས་དེ་སྤང་དང་ཕྱགས་ལུར་ཆེ་རུ་བྱིན་པ་དེ་དངོས་གནས་ཉུགས་མཚན་བཟང་པོ་ཞིག་ཤོད་བསམ་ནས་བཏེན་གྱི་འདུག། སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་ང་རང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱང་ལས་དུས་དེ་དེ་ནས་སྤུས་ཀ་དག་ཏུ་བྱིན། ཉམས་སྲོང་ཡང་བསམ་གསལ་ཉེ་རྒྱས་ཡོད་ཆགས་ཡོད་གི་ཡོད་ཤོད། དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ཚོགས་འདུའི་འགྲོ་སྤངས་དེ་ཚོ་ཡང་ཚད་ཡོད་པས་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་ཤོད། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་སྤོན་མ་དེ་ལའང་ཚང་མས་ཉུར་ཐག་བྱས་པ་ཤོད་ལ། རྒྱ་མཚན་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ཉུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་པ་ཤོད། དེ་རིང་སྤྱི་འཐུས་གསར་པ་འདིའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་། ཁྱོད་རང་ཚོ་འཐུས་མི་གང་ཙམ་ཞིག་ཞི་རྒྱུང་པ་སྤྱི་བས་བསྐྱེད་ཡོད་ཤོད། དེ་ནས་གསར་པ་འདང་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་བས་ཡོད་ཤོད། ལྷག་དོན་བྱུང་མེད་མང་པོ་སྤྱི་བས་འདུག ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཤོད་བསམ་གྱི་འདུག དངོས་གནས་སྤོབས་པ་སྤྱི་འོས་པ་ཞིག་ཤོད། གཉིས་ནས་ལོ་གཞོན་པ་མང་པོ་སྤྱི་བས་ཡོད་ཤོད། དེ་ཡང་སྤོབས་པ་སྤྱི་འོས་པ་ཞིག་ཤོད། ང་རང་ཚོའི་ལས་ཀ་འདི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་གནད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་ཅིག་ཡིན་པ་ཤོད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་། མི་ཐོག་རྒྱན་པ་ཚོ་མང་རྫོགས་ཀྱི་རྫོགས་ཀྱི་ལ་མི་ཐོག་གཞོན་པ་ཚོས་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུན་གྱི་འགན་ལེན་དགོས་པ་དེ་ཚོས་ཉེད་ཤོད། བྱས་ཅང་། ང་ཚོའི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སྤུང་བང་འགྲིག་པོ་ཞིག་དང་། རིམ་པ་མ་འཚོལ་བ་ཞིག་ཡོད་བསྐྱེད་པ་དེ་དངོས་གནས་སྤོབས་པ་བསྐྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཆགས་འདུག ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཤོད། དེ་འདྲ་སོང་བ་ཡིན་དུས་ཁྱོད་

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལྷི་རྩེ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་
ཚོགས་དུས་དང་མོད་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

ང་ཚོ་འདས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་གི་སོག་ནས་བར་སྐབས་རྩ་བའི་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་
དེ་མིའི་ལུང་བར་འབྲེལ་སེལ་བཅན་སྤོམ་བྱས་དེ་སྤོད་པའི་རིང་ལ་ཡིན་ནའང་གཞན་འགག་ཆེན་
པོ་འདུག་ལ། མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་བོད་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ཡིན་ནའང་།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་གནས་རང་དབང་ལྡན་པའི་མང་གཙོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་དེ་རང་ཚོའི་
དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་ལ་བཞག་པ་དེ་འདྲ་རེད། འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་
ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དངོས་གནས་འཛུལ་སྦྱིང་ལ་རན་པ་ཞིག་དང་། རྒྱུ་རྩེ་
རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཁག་པོ་རེད་དེ། གང་ལྟར་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་དག་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་རེད། གཤམ་ཆེ་ཤོས་ལུང་བའི་དོན་ལ་བཅད་ཡོང་དུས་མི་མང་གི་དོན་དག་རེད། མི་མང་གི་དོན་
དག་དང་སྤྱི་བ་མཐུན་དེའང་མི་མང་རང་ལ་འགན་ཁུར་མང་ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཟེ་གཏོགས་མང་
ཅམ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་རེད། སུན་སོགས་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། ང་
ཚོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདིའི་རྒྱང་ལ་ལུ་རྒྱུགས་བརྒྱབ་སྟེ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་རེད། དེ་
འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ཕྱོས་ཚོགས་རེད། འཛིན་སྦྱོང་རེད། ལྷེ་ཚན་ཚང་མ་སོ་སོར་ཡོད་རེད། དང་
ཚོ་འདིར་སྤྱི་གསལ་གཅིག་ནས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དང་། ཡང་སློས་སྟོན་པར་དུའང་བཅན་སྤོམ་པ་
ཆགས་ཏེ་གནས་རྒྱལ་རྩི་འབྲེལ་ཆགས་ནས་ཡོད་སྐབས། མ་གཞི་ང་ཚོའི་ཕྱོས་ཚོགས་དང་འཛིན་སྦྱོང་
སོ་སོའི་ལས་འགན་དང་འོ་བོ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཏེ་ཁྱད་པར་ཡོད་རེད་དེ། རྩ་བའི་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་
དང་། བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད་དུས་རྩ་དོན་གི་སོག་ལ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་གདུང་ལྷགས་
གཅིག་སྤྲིལ་གྱིས་བྱུང་བ་བྱ་འདེགས་སོག་ནས་བྱ་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག ང་ཚོ་མིའི་བསམ་
སློབ་ནང་སྐབས་དེ་སོ་སོའི་སྤེ་ཚན་དུ་བྱས་ཡོད་དུས། རྩ་བའི་སྤྱི་སེམས་དེ་ཚང་མ་ལ་ཡོད་རེད་དེ།
ཁ་སྐྱུག་ཁ་སྐྱུག་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱུག་གཉིས་བསྐྱུར་ཡོད་དུས། རྐབས་དེ་བྱེ་བྱུག་གཤམ་ཆེ་བ་འདྲ་སོ་དེ་
འདྲ་ཆགས་མི་སྤིད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་མདོ་དོན་ང་ཚོའི་ལས་ཀ་དེ་འཛིན་སྦྱོང་ཁོངས་ནས་
བྱུང་མ་སོང་ཟེར་བ་དང་། དེ་ཕྱོས་ཚོགས་ཁོངས་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་ཐག་ཚོད་པ་བྱུང་མ་སོང་ཟེར་བ་

རྒྱུན་དུ་སྤོང་མཁའ་ཡང་ཡོད་རེད་ལ། མང་ཆེ་བ་ཞིག་སོ་སོའི་ས་ཁུལ་ལ་བཞུགས་ནས་འདིར་གྲོས་
 ཚོགས་ཚུགས་པའི་སྐབས་ལ་སེམས་ཁུར་དང་འགན་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། དེ་གཅིག་ཤུ་མེན་པར་
 སོ་སོའི་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་། གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་སེམས་ཁུར་དེ་ལུ་མ་ཐུང་ནས་ཉིན་ཞག་སྤུགས་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཁྲུང་ནས་ས་གནས་ས་ཐོག་གི་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་འདིར་གྲོས་ཚོགས་
 འཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་མིན་འགྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སོ་སོར་ཡིན་ནའང་རེད།
 བཀའ་འགན་ལྟར་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། གང་ལྟར་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་ལས་བྱེད་པའི་
 བའ་ནས་སྐྱོག་རྩལ་མ་ཡི་ཡོད་པའི་བརྗེ་འདྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་ལས་བྱེད་པའི་འགན་ཉག་ཉག་མ་འཁྲུང་
 བའི་བརྗེ་འདྲེལ་དེ། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ལོ་ཡོད་པ་དེའི་གྲས་དེ་གསང་སོ་བྱས་ནས་ལབ་རྒྱུ་དེ་
 གལ་ཆེན་སོ་འདུག ལས་བྱེད་པ་ལ་དགའ་མིན་དགའ་མདོག་བྱས་པ་མིན་པར་བྲང་སོ་བྲང་བཞག་གི་
 ཐོག་ནས་སྤུ་ས་ནས་སྤྱོད་དང་ཚོར་འཁྲུལ་ཡོད་པ་དེ་དག་འགྲེལ་ཡོད་སོ་སོར་ཁ་སྲུག་ལ་ལབ་པ་ཞིག་
 དང་། ད་དུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་ལ་གཞིས་འབྲོ་བའི་དོན་ཅམ་མིན་པར། ས་གནས་འཕྲུས་མའི་
 མིང་གི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟ་བུར་སྐབས་དགེ་སྤོང་མཁའ་བ་དང་ལེགས་ཆའི་བསམ་འཆར་
 བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྐབས་འཕྲུལ་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་བཞིན་འགྲེལ་ཡོད་སོ་
 སོའི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། ཁ་སྲུག་ཁ་སྲུག་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མདོ་དོན་གྲོས་ཚོགས་
 ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱ་གསུམ་མཐའ་ཁག་ཏུ་སྤོང་སྐབས་ཡིན་ནའང་རེད། སོ་སོས་
 སེམས་ལུགས་ཁྲིར་ནས་འགན་ཁུར་སྤངས་ཏེ་ལས་ཀ་སྦྱབ་སྦྱབ་པ་བྱུང་ན། འོད་གཞུང་གི་ཅ་བའི་
 བསམ་བློ་གཏོང་སྤོགས་དང་བྱེད་སྤོགས་སྐབས་རེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་མཐོ་མ་ཚོས་པ་ཡོད་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སྐབས་རེ་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་དཀོགས་རྒྱུན་དང་སྤོང་སྤོང་གི་དེ་འདྲུ་ཚོགས་
 བའ་སྤོང་བ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་རེད། འདི་མ་རེད་ཅེས་གསལ་
 བཤད་གང་ལེགས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡང་གནད་འགག་ཅིག་མཚོང་གི་འདུག དེས་ན་འདི་འདྲུ་ལྟར་
 ཞིག་དང་། གཙོ་སོ་གྲོས་ཚོགས་རེད་ལ། དེ་བཞིན་བཀའ་འགན་འཛིན་སྤོང་གི་ཐོག་ལ་འདྲུ་དགོས་པ་
 ཞིག་ལ། དེ་རིང་ཁ་སང་གི་དུས་ཚོད་དེ་གོང་དུ་ལྷུས་པ་ནང་བཞིན་རེད། འཛམ་བུ་སྤིང་འདིའི་སྤྱང་ལ་
 ང་ཚོར་དོ་སྤྲང་བྱེད་མཁའ་དང་། ཤ་ཆ་སེམས་ཁུར་བཞེས་མཁའ་ཉ་ཅང་ལུགས་ཆེན་སོ་རེད། གཙོ་

ལ་ཅ་བའི་ལྷ་བ་སྐྱོད་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅང་། དེའི་བག་ཆགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གི་བསམ་
སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་འཇམ་སྒྲིང་སྒྲི་ལ་པར་ནས་ཚུར་དཔེ་སྒྲངས་པ་མིན་པར། གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་
དེའི་རྒྱ་ཆ་འདྲ་པོ་ཞིག་ང་རང་ཚོ་ལ་པ་མེས་ནས་མར་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བརྒྱད་དེ་ཡོད་པ་དེ་དེང་
སྐབས་འཇམ་སྒྲིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྐྱུན་པའི་བཟོ་བཞོད་སྤ་ལ་སྐྱབ་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད།
གང་ལྟར་མདོ་དོན་གྲོས་ཚོགས་ཁོངས་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། འཛིན་སྐྱོང་ཁོངས་ནས་ཡིན་ནའང་
རེད། འཕྲུལ་སེལ་གྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འཕྲུལ་
བསམ་བསམ་ག་ནས་འགྲིག་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་རང་ཚོས་རྒྱབས་ཆེ་ས་ནས་གསར་གཏོང་གྱི་རང་
བཞིན་ལྡན་པའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་མཐུན་གྱི་ལག་ལེན་འཁེལ་བའི་འཆར་གཞི་བཏེང་རྒྱ་
དེ་འདྲ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མིན་འགྲོ་བསམ་བློ་གྱི་འདུག་དེ་རིང་འདྲི་ལྷ་དགོས་པ་བྱུང་སོང་། གཞན་ང་
ལ་ལྷ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག།

དེ་ནས་ཁ་སྐྱོན་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་ནང་བཞིན་རེད་ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་
ཞིག་དང་བྲང་བདེན་ཞིག་གི་ངོ་ཤོ་དེ་འདྲི་འདྲ་ཞིག་རེད་ལ། རོ་བོ་དེ་ང་ཚོས་ངོས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་
བདེན་པའི་རྒྱས་པ་དང་། བདེན་པའི་སྒྲོབས་ཤུགས་ཤིག་ཁྲེར་ནས་ང་ཚོས་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་བདེན་པ་རང་ལ་ཚང་བ་ཞིག་དང་། སྤྱི་པའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་བདེན་པ་ལྡན་
པ་ཞིག་བྱེ་བྲག་རང་རང་སོ་སོ་ལའང་བདེན་དོན་དེ་ཚང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། ཚང་མར་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

༡༩༩༤ ཟ࿳་ཟ࿳་༦ ཚེས་༩ ཉིན་ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་དུས་དང་པོར་གནང་
བའི་ཡོག་ངས་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་ནས་རྒྱུ་འདོན་ལྷན་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་<<སྤྱི་
ནོར་ཡོག་ངས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས། ཟ࿳་ལོ་༡༩༩༡ ལོ་ལྟར་ཉིན་ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་སུ་བཅའ་ཁྲིམས་ཟེན་གྱིས་གསོལ་ངས་སྐུལ་སྐྱབས་དང་། གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས། ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོའི་
དམ་འདུལ་མཛད་སློ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐུལ་བའི་གལ་ཆའི་བཀའ་སློབ་ཤུགས་བསྐུས། >>ཤོག་གངས་༡༠༣ ལོས་
༡༡༠ བར་གསལ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༦ ཟླ་༣ ཚེས་༡༩ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་དུས་
གསུམ་པར་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

དེ་རིང་འདིར་དམིགས་བསམ་གསུང་བ་ལྷ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག ད་ལས་ལྔ་མོ་ཚོགས་ནང་སྤྱི་
འཇུག་གཅིག་ཅེས་མ་གཏོགས་ཚང་འདོམས་བྱུང་འདུག་པར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། ལྔ་མོ་ཚོགས་
འདི་བཞིན་བཅོན་པོ་ལོ་སྤྱི་ག་འདུགས་ནང་ནས་གལ་ཆེ་པོས་ཤིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། འགོ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཟུང་ཚང་མས་མཐོང་དང་བཞི་བཀའ་བྱེད་ས་དེར་སྐབས་
རེ་འཇུག་མི་འདོམས་པོ་རང་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལྔ་མོ་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཚོས་དེ་ཅེས་ཀྱིས་
འགན་ཆེན་པོ་དང་། གནད་འགག་མ་ཅིས་པའི་མཐོང་རྒྱུ་ཡོང་བའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་རིང་ཚང་
མ་འདོམས་པོ་བྱུང་བ་འདི་ཚང་མས་སྤྲུགས་ཁུར་བསྐྱེད་ནས་འགན་ཁུར་བྱེད་པའི་ཉེན་མཚན་
རེད། སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་བསྐྱེད་སྐྱོན་བྱས་ནས་ལྷ་དགོས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་། འདིར་འཚོགས་པའི་དགོས་དོན་
ད་ལྟ་བར་ལས་ཀ་བྱས་པའི་ཐོག་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་དགོ་སྤོན་གང་འདྲ་བུ་མིན་སྟོང་ལ་གོ་བསྟུར་
བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་བྱེད་སྐྱོན་གསུང་གི་ཐོག་ཚང་མས་དགོས་པ་ཟབ་བཞེས་
ཀྱི་སྟོན་ས་བསམ་འཚར་འདོན་བ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག སྐབས་རེ་ལྔ་མོ་ཚོགས་ཀྱི་མི་ཚོའི་
བསམ་སྟོན་ནང་རྒྱ་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འགོ་འཁྲིད་ཀྱི་ཡོད་པས། དེས་བྱེད་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་
སྟོན་ས་ང་ལ་སྟོན་བཀའ་ནས་འགན་འཁུར་ལེན་མཁན་རྒྱུ་དུ་ཡོད་བསམ་པའི་སྟོན་ས་ལྟོད་ཡངས་
ཤོར་བ་དང་། འདི་ངོས་ནས་ལྔ་མོ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྟོན་གསུང་བ་དང་། ལས་སྟོན་གསུང་བ་
ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་འགོ་ལ་དང་རེ་བ་བྱས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱི་ས་བར་སར་
འཇུག་ཤོར་དང་སྟོད་ཡངས་འགོ་མི་སྲིད་པ་མིན་གཤིས། ཚང་མས་སྤྲུགས་ཁུར་བསྐྱེད་རོགས་གནང་
ཞེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༦ ཟླ་༣ ཚེས་༡༩ ཉིན། སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་དུས་གསུམ་པར་བསྐྱེད་
པའི་བཀའ་སློབ་ལས་རྒྱུ་འདོན་ཞུས་ཤིང་། བོད་གཞུང་གི་འཕེལ་ལས་ཁུར་ནས་བར་སྐྱེན་ཞུས་པ་<<སྤྱི་འཇུག་དང་
བཀའ་འགག་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ། >>དེས་གཉིས་པ་ཤོག་གངས་ ༣༥༥ ནས་ ༣༥༦ བར་གསལ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡༣ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱོད་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་ལྷ་པར་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

དེ་རིང་ཕྱོད་ཚོགས་སུ་ཞུགས་ཅིང་མཇུག་ལྷན་པར་ཉ་ཅང་དགའ་ལོ་བྱུང་། ང་ཚོ་ཕྱི་ལོ་བྱུག་ཅུ་མེ་
གངས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ལུགས་འདི་མང་གཙོ་འོ་ལོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ལུགས་པ་ཞིག་ལྱེད་རྒྱུ་
འབད་བཅོམ་བྱས་ཡོད། དེ་ནས་ང་ཚོ་འབྲེལ་སེལ་མིའི་ལུང་པར་བསྐྱེད་པའི་རིང་ལ་མིག་སྐྱེད་ལ་
མཛེས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར། མ་འོངས་པར་ང་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱུ་ལུགས་འདི་མང་གཙོ་
པར་ནས་མང་མོས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་ཐོག་ནས་འཇུགས་སུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་སྔ་བོད་ལ་ཡང་
ཉམས་སྲོང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོ་གི་མི་ཚེའི་ནང་ལ་ཡང་། སྲིད་སྲོལ་སྐྱེད་ཐབས་ལྟེན་པོ་ཆེ་དང་།
དེའི་གོང་ལ་རྒྱུ་ལུགས་འདི་ལྟེན་པོ་ཆེ་དེད། དེ་ཚོའི་སྐབས་སྐྱེད་པ་དངོས་གནས་ཀྱི་འཇུགས་སྤྱི་ལུ་དམ་པ་
བསམ་ཀྱིས་མི་ཞུབ་པ་ཡིན་ནའང་། སྐབས་འདི་ལྟེན་པོ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ལོར་བྱུང་
ཡོད། གང་ལྟར་མང་མོས་ཀྱིས་འོས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལུ་ལྷན་པར་ཡིན་ན་སྐབས་འདི་ཉམས་པ་
ལྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་སྤྱི་ལུ་སྲིད་ནའང་། རིམ་བས་རྩ་བ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལུ་ལོན་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་
ཐོག་ལ་དོ་སྐྱོང་དང་གོ་རྟོག་ཡང་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། རིམ་གྱིས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་ལྱེད་མཁན་ཐོན་
སུབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ལེད། རང་ལུགས་ཀྱིས་མི་དག་པ་དེ་ཚོ་ཐོན་སུབ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན།
ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་སྤྱི་ལུ་ཐོན་པའི་ཐོག་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད།

ལོ་ལོ་སྤོན་ནས་ངས་ཡོངས་གྲགས་གསལ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལྟར། གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་
འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ། ངས་ལས་འགན་འཁུར་གྱི་མིན་ཞེས་བཤད་ཡོད། མ་འོངས་པར་
གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་མང་གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་
ཡོང་སུབ་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་དམ་བཅའ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཡིན། ང་ཚོ་བཅོམ་ཐོབ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིང་ཡོད་
པའི་རྒྱུ་ལུགས་འདི་མང་གཙོ་ལུ་མིང་གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལའང་དབང་ཆ་
ཆ་ཆར་བརྒྱུད་གི་ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད་ཀྱང་། ང་ཚོ་བཅོམ་ཐོབ་གཞུང་གི་རྒྱུ་ལུགས་འདི་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་མི་སུ་ཡིན་ནའང་ཡིད་ཆེས་སུ་བ་

མ་དེད། ར་ཚོས་བོད་གངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེའི་དོན་དག་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད་པར་བརྟེན། སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་འབྲེལ་པོ་ཡོ་བསྐང་བྱས་ཏེ་དགེ་སྦྱོན་ག་རེ་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་
 དེས་སྐར་ལ་ཐོག་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་རེ་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དང་འབྲེལ་བའི་
 དགེ་སྦྱོན་སྐད་ཆ་བཤད་ཆེ་དེ་མི་སྐར་ལ་ཐོག་སྟེ་དམ་ཚིག་མི་གཅང་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་འདྲའི་སྦྱོན་ཆ་ལྷག་གི་རེད་ཅེས་འཛེམས་ཐོན་ངང་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་སྦྱོན་དེ་ནམ་ཡང་བསལ་མ་
 ཐུབ་པར་ལྷག་གི་རེད། དགེ་སྦྱོན་བཤད་དགོས། ཚོད་པ་རྒྱག་དགོས་པའི་རིགས་ཀྱང་མདུན་དུ་རྒྱག་
 དགོས། དགེ་སྦྱོན་བཤད་མཁན་ཡིན་ནའང་བསལ་བ་རྣམ་དག་གིས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ལ་ནས་སྤྱི་
 དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་འདོན་སྦྱོན་བསྐང་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ལ། སྤྱུགས་དེར་ཤོག་ཤོག་ཁག་
 དང་། སྐར་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་སྐད་ཆ་ཐོན་པ་ཡིན་ན། དེ་བཤད་མཁན་
 ཀྱི་ཚོར་འཇུག་རེད། བན་གྱི་མ་རེད། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཉན་མཁན་གྱི་ངོས་
 ཅས་ཀྱང་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཁྱུང་སྐངས་ནས་དགེ་སྦྱོན་བཤད་སོང་སྟེ་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་མ་
 གཏོགས། སྐར་གྱི་ཐོག་ལ་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་བྱས་སོང་བསམ་པའི་དོན་མེད་དོགས་པ་རྣམ་ཏེ་ག་བྱས་ན་མི་
 འགྲིག་སྐབས་རེ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཡར་རྒྱས་འགོག་པའི་
 སྦྱོན་ཆ་ཆེ་ཤོས་ལྷ་བྱ་ཞིག་རེད། དགེ་སྦྱོན་བཤད་དགོས། དེ་དག་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དགོངས་དག
 དེ་ངས་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སྐར་མི་སུ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་མིན་ཞེས་དགོངས་སེལ་ལྟ་
 དགོས་པ་ཐོགས་གང་བྱེད་དགོས་ཀྱང་བྱ་ཚོག་གི་རེད། དེར་སྐྱམ་ཤོར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ངོ་ཚ་
 དགོས་དོན་མེད།

གང་ལྟར་ཡང་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་བཤད་སྐབས་དང་པོ་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་
 གི་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཉན་མཁན་ཡིན་ནའང་དེ་དེ་བཞིན་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ཡིན་
 སྟེ་ནས་ཉན་པ་མ་གཏོགས། གོ་བ་འདྲ་མིན་རྒྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་སྐབས་རེ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་ཡང་ང་ཚོ་བོད་པ་གཅིག་སུ་མིན་པར་ང་ཚོས་ངོ་ཤེས་པའི་ཚོགས་གཞན་ལའང་ཡོང་གི་ཡོད་
 པ་རེད། ར་ཚོས་དགེ་སྦྱོན་གསལ་བཤད་བྱེད་སྐངས་དེ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་པོས་གཞུང་བསྐང་
 དང་། ཁྱུངས་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་བཤད་རྒྱ་གལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་དོན་མེད་སྐད་ཆ་འདྲེལ་གོ་བ་

མེད། ད་ལྟ་ཚེས་དོན་བཀའ་སློན་དགོངས་པ་ལྷ་ཅིས་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་ཚོའི་གསུམ་ལ་སྐྱོན་བྱ་ཞིབ་འཇུག་
ནན་ཅམ་བྱེད་དགོས། ལས་འགན་འཁུར་མཁན་གྱི་མི་འོས་པ་ཞིག་མ་སྐྱེ་བས་ན། མི་ལ་ཤེས་ཡོན་
མེད་ན་ལས་དོན་འབྲས་ཤོར་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་བསམ་མེད་ན་དེ་བས་སྐྱོན་ཆེན་
པོ་ཡིན། ང་ཚོའི་བཅན་སྲོལ་བ་མི་གངས་འབྲས་གཅིག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་བཟླག་དབྱེད་ཡག་པོ་
བྱས་ན། མི་དྲག་པ་འགའ་ཤས་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ད་ལྟ་བཀའ་སློན་འོས་གཞི་བཏོན་རྒྱ་
འདི་གེལ་བའི་ངང་མིན་པར་དབྱེད་ཞིབ་ལེགས་པོ་བྱས་ཏེ་བཏོན་མ་གྲུབ་ན་ངས་འགན་མི་བཟོད་པ་ལྟ་
བུ་འདུག དེ་མིན་གང་ཡང་ལྷ་རྒྱ་མེད། ཚང་མ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་པ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུར་ཐག་
གནང་རོགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལྷ་མོ་ཚེས་༢༡ ཉེན་སྲི་འབྲས་སྐོས་ཚོགས་ཐོག་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལས་བྱུང་ལས་བྱུང་
འདོན་ལྷན་ཤིང་། ཐོད་གཞུང་གྱི་ཐེལ་ལས་ཁུངས་ནས་བར་སྐྱུན་ལྷན་པ་ <<སྤྱི་འབྲས་དང་བཀའ་ཤག་ལ་བསྐུལ་བའི་
བཀའ་སློབ།>>དེའི་གཉེས་པ་ཤོག་གངས་ ༣༥༡ ལས་ ༣༥༣ བར་དང་། ཤོག་གངས་ཤོག་གངས་ ༣༥༡ ལས་ ༣༥༣
བར་གསལ།

བྱི་ལོ་༢༠༠༠ ཟླ་༩ ཚེས་༩ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་དུས་
བཅུ་པར་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ལོ་ཁ་ཉེས་ཤིང་ཚོ་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་ཉིན་མོ་ཡོང་རྒྱ་ལ་ཉ་
ལམ་བརྒྱ་ཆ་མང་བ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་རེ་བ་ཆེ་ས་ནས་རྒྱག་དགོས། འོན་
ཀྱང་ཤ་སྐྱིག་སྐྱུག་ས་ནས་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་བསམ་སློབ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་ནས་བཅོན་
འཇུག་གིས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅོན་ཕྱོད་དུ་འགྲོང་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་ཕྱིན་ཡོང། ལྷ་
གུའི་གནས་སྐབས་སྤྱི་བཅོན་ཕྱོད་དུ་འགྲོང་བ་རྣམས་ད་ཆ་སྤྱི་བའི་པ་མ་ཆགས་པ་མ་ཟད། སློབ་
ཚོ་བོ་ཆགས་རྒྱུའི་དུས་ལ་སློབས་ཡོང། ད་དུང་འཇུག་འཇུག་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་མཐུན་ནས་
གལ་སྲིད་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། འདོད་ན་མ་འདོད་ན་ལྔ་ལྔ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མི་ཚེས་འདད་རྒྱ་མེད་པ་ནི་
གསལ་བོ་རེད། ད་བར་བོད་པའི་ནང་རིགས་ཁ་ཉེས་ཀྱིས་ལྔ་ལྔ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་
བསམ་མཁན་སྐབས་རེ་ཡོང་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག ལོ་འགའ་ཉེས་ལོ་དུ་མེད་ཚོ་ལ་ལྔ་ལྔ་བ་རིན་པོ་
ཆེ་མེད་པ་ནང་བཞིན་བཅེས་ནས་ལས་ཀྱི་སྒྲིལ་ལོ་བ་ཚོས་འགན་ཁུར་ཆ་ཚང་འཁྲུང་ནས་ལས་ཀ་
ལས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ལྟར། ང་ཚོའི་བཅའ་སྲིམས་ནང་དུ་མ་འོངས་པར་ལྔ་ལྔ་བ་རིན་པོ་
ཆེ་མེད་ན་སྤེ་སྲིད་ཀྱིས་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་ཡིག་ཆའི་ནང་བཀོད་པ་དེ་ནི་ས་བཅད་མ་སློང་ཅན་བཀོད་པ་
ཞིག་མིན་པར། མ་འོངས་པར་དེ་འདྲ་བུ་ན་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པར་ཞིག་བསྐྱིག་དགོས་པ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གལ་ཏེ་ཉིན་གཅིག་སློབ་དུང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱན་རྒྱུང་ན་དེ་དུས་སྤྱིས་བྲགས་པ་རེད། ཚོས་
སྐད་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་འཆི་ལ་ཉེ། དུས་ནམ་འོང་ཆ་མེད་ཡིན་དུས་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་འཇུག་མ་
ལོར་བར་ཤ་སྐྱིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། གང་ལྟར་མ་འོངས་པར་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔའི་
ནང་རྒྱ་དའི་མི་ཚོས་མ་འདད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་རྒྱུ་ཐག་ཚད་རིས་ཡིན་དུས། དེ་ལ་དབགས་པའི་
བསམ་སློབ་པར་རིམ་བསྐྱིགས་ནས་མི་སྣོག་རྗེས་མས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལྔ་ལྔ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
ཟེར་ནས་མི་གཅིག་གིས་བཤད་པ་མིན་པར། བཅོན་ཕྱོད་གཞུང་གི་སྐྱིག་འཇུགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་

རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤྲིག་འཇུགས་སམ་ཚོགས་སམ་སྤྲིད་སྤྲུག་མང་པོ་ཡོད་པ་ཚང་མས་བྱེད་རྒྱ་གཤམ་
 ཚེན་པོ་མཚོང་གི་འདུག། མི་རིགས་གཅིག་གི་འཕམ་ཚོད་མཚོན་རྒྱ་མི་རིགས་འདིའི་སྤྲི་པོ་གནས་
 བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ། སྤྲིད་སྤྲུག་སྤྲེས་
 བས་བསྟན་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་དེས་ན་དེའི་རིགས་ཐད་ལ་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་ལེ་སྤྲེས་
 པ་མེན། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་འདྲི་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྲུག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་
 དེ་འདྲི་ཡིན་ཞེས་བསམ་སློབ་འདྲི་བྱེད་པར་རིམ་བསྐྱིགས། དེ་ནས་རིམ་བས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སློབ་
 ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། སློབ་སྤྲུག་ཚོར་བསམ་སློབ་ཞིག་འཁོར་ན་ཉི་མ་གང་འཁྲུལ་ལྟར་
 མ་བྱས་པར་སློབ་སློང་ཚོགས་ལྷག་གི་རེད། འགན་ཚེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་མ་
 རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་འཕྲམ་སེལ་སྤྲི་ཚོགས་ནང་ལས་གང་འཁྲུལ་ལྟར་བྱས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཕལ་
 ཚེ་བ་ལས་བྱེད་པ་དང་། སྤྲི་འཕུས་ཁོས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མིའི་ནང་དེ་འདྲི་ཡོང་མི་སྤྲིད་པ་མ་རེད་
 ཅེས་དེའི་ཚོགས་ལ་དྲན་ནས་ལྷུ་དགོས་བསམ་བྱུང་། གཞན་གནས་ཚུལ་དམིགས་བསམ་ལྷུ་རྒྱ་མི་
 འདུག་ཚང་མའི་མཁུན་གསལ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ཟླ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་སྤྲི་འཕུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཁོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་པར་
 བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ་ལས་ཟུར་འདོན་ལྷུས་ཤིང་། ཁོས་ཚོགས་ལས་རིམ་གསལ་ཤོག་དེབ་གངས་༤ པ་གསར་ཨང་༢
 པའི་ཤོག་གངས་༣༠ ནས་༣༡ བར་གསལ།

ངམ་གྱི་འོས་ནས་ཚ་བཞག་ནའང་། དེ་སྲ་པན་ཚད་བཀའ་ལློན་གྱི་འོས་གཞི་བཏོན་སྐབས་ང་རང་གི་
 འདོད་པ་ཁེངས་པ་དང་ཡིད་ཚེམས་པ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་ཡོང་གི་མི་འདུག དེ་བཞིན་སྲོགས་ཚང་མའི་
 གནས་ཚུལ་རྟོགས་གྱི་ཡང་མི་འདུག་པས། དེའི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་འོས་པོས་པ་ཚོ་
 ལ་སྐད་ཆ་བྲིས་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལའང་དགོ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གང་ལྟར་བྱེད་བའེ་པོ་དང་
 འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མི་འདུག་སྲ་སྲི་མ་གཏོགས་ངས་འོས་གཞི་བཏོན་རྒྱ་དེ་འགྲུར་བ་འགོ་
 དགོས་པ་ཞིག་འདྲ་དེས་ན་དེ་རིང་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་བཏང་བའི་སྐབས་འདིར་མ་འོངས་པར་ལོ་ལྷ་
 དང་བཅུའི་ཐོག་སྲ་མཐུད་ནས་བསྐྱར་བཅོས་གཏང་མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་། དེ་རིང་འགྲུར་བ་བཏང་བ་
 དེ་སྲ་མཐུད་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་སྲུལ་ཅུ་བཞི་བཅུ་ལྷ་སྲུ་སོགས་གང་ལྟར་ང་ཚོ་བཅོན་ཤོལ་དུ་ནམ་གནས་
 གྱི་རིང་ལ་ཡང་བསྐྱར་འགྲུར་བ་བཏང་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད། ང་རང་ཚོའི་དཔེ་ཆའི་
 བང་དུ་རབ་བཞུག་གཅིག་ལ་བརྗེ་བཅངས་གཉིས་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱར་བཅོས་ཐངས་
 གཉིས་མི་དགོས་པར། དེ་རིང་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་བཏང་ན་བསམ་བློར། འོ་ན་བསྐྱར་བཅོས་འདི་གང་
 འདྲ་ཞིག་བཏང་དགོས་ཞེས་ལབ་ན། འོས་གཞི་ངས་བཏོན་མི་དགོས་པར་བཀའ་ལློན་ཁྲི་བ་སྲི་འཇུག་
 འོས་འདེམས་བྱེད་པ་ནང་བཞིན་བྱས་ཏེ། འོད་ནང་གནས་པའི་འོད་མི་རྣམས་བཅོན་ཤོལ་དུ་འོས་
 འཕེན་པའི་ནང་ལ་ཞུགས་ཐབས་ཡོད་མ་རེད་དེ། བཅོན་ཤོལ་ནང་གི་འོད་མི་ཡོངས་རྗེས་གྱིས་འོས་
 འཕངས་ནས་བཀའ་ལློན་ཁྲི་བ་གངས་རྒྱ་ཞིག་བཞེས་ན་སྐྱམ། དེ་ཡང་འོས་གཞི་བཏོན་སྲོགས་སྐོར་ལ་
 ང་ཚོར་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་ཚོགས་པ་སོ་སོས་མི་འགོ་བཏོན་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་ནའང་ང་
 ཚོ་ལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཚོགས་པ་མེད་པས་འོས་གཞི་བཏོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ན་དགའ་མིན་
 གྱི་གོ་བསྐྱར་བྱེད་བྱུང་ན་བསམ་བློར། འོས་གཞི་བཏོན་མཁའ་དེ་ངས་ད་ལྟ་ཉོན་ལྷོ་བསམ་སྒྲུབ་འོད་ནང་
 ལ་འཁོར་བ་ལ་བཀའ་ལླུང་དང་སྲི་འཇུག་ལྲུང་པ་དང་། ད་དུང་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་བྱས་ན་དུང་ཆེ་ཡན་ཚད་གྱི་
 ལས་བྱེད་ལྲུང་པ་དང་། དེ་མན་ཚོགས་པ་སྲིད་སྲུག་གི་འཇུག་མི་རྣམས་ཞུགས་ཚོག་གི་རེད། བཀའ་
 ལྲུང་དང་སྲི་ལྲུང་དང་བྱུང་ཆེ་ཡན་ཚད་གྱི་ལས་བྱེད་ལྲུང་པ་རྣམས་བཅིས་ཏེ་ཉ་ལམ་མི་ཉི་ཤུ་སྲུལ་
 ཅུ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ནས་གཞོན་ནུ་ཚོགས་པ་བྱུང་མེད་ཚོགས་པ་སོགས་ནས་ཡོང་
 ཚོག་གི་རེད། གང་ལྟར་བཅོན་ཤོལ་དུ་མི་ཚོག་འབྲུམ་སྲུམ་ཁྲི་བཞི་ཁྲི་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ལ་ཡན་མན་
 ་ཤར་གསུམ་ནས་ཚང་མས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་ཞིབ་འདུག་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་བྲག་སྐྱུག་བརྒྱབ་ནས་

བ་ལ་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་དུ་ལྷ་མཚན་ནས་གལ་ཏེ་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྔ་བཅུ་བསྐྱད་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཤིག་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ལོ་ཉི་ཤུ་སྐུམ་ཅུའི་མཚམས་ལ་ང་མེད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
 སྐབས་དུས་སྐབས་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། སོང་ཅང་ད་ལྟ་ང་ཡོད་
 ལུས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤད་ན་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་ལོ་དུག་ཅུའི་སྐང་ལ་སྐྱེ་བས་
 བསྐྱད་ཡོད་རེད་དེ། བཏང་འགོ་བཞག་སྡོད་འཕེར་བ་ཞིག་གི་བྱས་གཏོགས་གང་དུ་བྱེད་ནའང་བྱེད་
 ལུབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ། ང་ཚོའི་མང་ཚོགས་ནས་བཀའ་ལློན་གྱི་པ་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ནས་
 བཀོད་སྐབས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ཕྱིན་ཆད་དེ་གའི་ཚོགས་ལ་ལམ་བུ་འདྲ་ནས་འགོ་བསྐྱད་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་ད་ལྟ་
 བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་གཏོང་གི་ཡོད་ཅང་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བའི་ཞོར་ལ་སྐབས་ཆེ་ཅམ་ཞིག་བཏང་
 ལུབ་ན། མ་འོངས་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་མི་དགོས་པ་དང་མང་གཙའི་རང་བཞིན་
 མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་གི་རེད། སྡོན་འགྲོའི་འོས་གཞི་འཕོར་ཆེ་ཅམ་ཞིག་བཏོན་ནས་མི་མང་
 གིས་འོས་བསྐྱེའི་ཚོགས་ནས་དྲག་སྐྱུག་བརྒྱབ་པའི་མི་གཉིས་གསུམ་གྱི་འོས་གཞི་བསྐྱར་དུ་བཀམ་ནས་
 འོས་འདེམས་སྐབས་ན་མང་གཙའ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། རྒྱ་མི་ལའང་ལན་ཆ་ཚང་
 བརྒྱབ་ཚར་བ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་རིང་བའི་གནད་དོན་འདི་བཤད་ན་བསམ་བྱུང་། འདིའི་སྐོར་ལ་བཀའ་
 ལློན་ཚོར་གྲོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་མ་སོང་ལ། ཚོགས་གཙའ་ལའང་གྲོས་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བས་
 ངས་ཐག་ཚོད་པ་བྱས་ནས་བཤད་པ་གང་ཡང་མིན། གསལ་ཤོག་འགོད་མཁའ་ཚོས་གཞན་ལ་བཀམ་
 མི་དགོས་པ་ཡིན།

ད་རེས་ང་ཚོ་གིས་འདིར་ཡོད་ནས་ལྷ་དགོས་དོན་ནི་གྲོས་ཚོགས་སུ་བཀའ་བསྐྱར་གནང་
 རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལྷ་རྒྱ་ཞིག་ལ་མ་འོངས་པར་བཀའ་ལློན་གྱི་
 པ་དང་། བཀའ་ལློན་གྱི་པ་དེས་བཀའ་ལློན་གཞན་རྣམས་བསྐོ་རྒྱུའི་གས་སུ་བཀའ་ལློན་ལས་འཁུར་
 ཐེངས་གཉིས་སུ་མཚན་བྱས་ཚར་བ་དེ་རིགས་བསྐྱར་དུ་བཀའ་ལློན་བྱེད་མི་ཚོགས་པའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་
 ལའང་བསམ་སྐོ་ཞིག་བཏང་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་ཚོར་མི་ཆ་འབེལ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་བཟེས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལས་དུས་ཐེངས་གཉིས་བྱས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་སྐབས་ཡང་བསྐྱར་ལྷགས་མི་དགོས་པ་བྱས་ན་
 བདེ་པོ་དང་ཡག་པོ་འདུག ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་ང་ཚོ་ལ་མི་ཆ་དགོན་
 པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མི་ཆ་འབེལ་པོ་བརྒྱ་འདེམས་སྡོད་སྐྱུག་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བཤད་མ་

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལྷ་༤ ཚེས་༡ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་
གཞིན་དམ་འབྲུག་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

ཚང་མ་ལ་བཀའ་ལེན་བཞེས་པའི་ཚོགས་ཡོད། དམིགས་བསལ་ད་གཞན་དག་ལྷ་རྒྱ་གང་འདུག དམ་ལྷ་རྒྱ་
གང་ཡང་མི་འདུག སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ་རེད་པ། ད་ང་ཚོ་མོད་ལ་དུས་ལོག་བྱུང་ནས་ལོ་ལྷ་བཅུ་
ལྷག་ཕྱིན་པ་རེད། ལྷ་བཅུ་ད་དགའི་རྒྱུན་ཆག་བྱུང་སྟེ་ང་ཚོ་བཅོམ་ཕྱོད་པ་ཆགས་ཏེ་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་
གཉིས་ལྷག་ཅམ་ཕྱིན་པ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅམ་ནང་ལ་ཕྱི་མིག་ཅིག་བསྐྱོགས་པ་ཡིན་
ན། དངོས་གནས་དཀའ་ངལ་དང་གཏོར་བཤེག་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བསྐྱད་ཡོད་རེད། ཡིན་
ནའང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྒྲོལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐབས་སྟུག་པོའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བསྐྱད་
པ་དེ་ཡང་ང་ཚོས་དང་མོས་བྱས་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་
ང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདི་གང་འཇུག་པོར་ཕྱིན་ནས་དུས་ལོག་བྱུང་། བཅོམ་ཕྱོད་པ་ཆགས་བསྐྱད་པ་ཞིག་
མ་རེད། མི་ཐོག་ཁ་ཤས་པོར་ནས་ང་ཚོས་འཇུག་པོར་ཕྱིན་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ནས་༡༩༥༠ དུས་
ཚོད་སྐབས་པའི་ཁ་ཤུག་ལ་ང་རང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པོར་ཕྱིན་བསྐྱད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མང་
པོ་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤོང་ནས་དངོས་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་བྱུང་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་བཅོས་སུ་མེད་
པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་སྟུག་པོས་ཤིག་གི་འོག་ལ་ཞེ་པོ་ཞིག་
བྱེད་རྒྱུ་མ་ལྷག་པའི་འོག་ལ་ང་ཚོ་གཙོ་པོ་མོད་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གི་སྟུག་བསམ་དང་སྟེང་སྟོབས་དེ་
འདྲའི་འོག་ནས་མི་ལོ་དགུ་ཅམ་རིང་རྒྱ་མིའི་མཉམ་དུ་གཤེགས་ནས་བསྐྱད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་
དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་སྟོན་ལ་དབྱུགས་གཏོར་ཡོངས་གཙོ་ཡོང་ཡོང་ཞིག་ཡོང་
རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་བསྐྱད་པ་རེད།

ཅ་བའི་རྒྱ་ནག་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དངོས་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་སྐབས་དེར་
ཕལ་ཆེར་ཅིག་བྱས་ན་སྟུག་བསམ་ཞིག་མིན་ནམ་སོ་སོ་སོའི་ལྷ་བ་མཚོག་འཛིན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
གྲུང་ཟུག་ཏར་གི་མར་ཁེ་སེ་དང་། ལེ་ནན། Marx, Lenin རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེའི་ཐོག་ནས་
དངོས་གནས་མི་སྤྱི་དང་སྟུག་པར་མི་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིག་ཡོང་བྱུང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡང་བྱས་

གཅིག་པོ་དེ། མེད་མེད་ནི་རྫོགས་ཚར་སོང་སྟེང་། མེད་མེད་ཀྱི་ཚོན་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ཚར་དེ། མི་
 ཀྱི་ལ་མང་པོ་ཞིག་རྫོགས་ཚར་བ་དེ། གང་ལྟར་དེ་ཚོ་བཅོམ་སྟོལ་བ་ཆགས་ནས་འདས་པའི་རིང་ལ་
 རྫོགས་གཅིག་ནས་དེ་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་འགན་ཞིག་ཡོད་དེ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་དེ་གཞིས་ལུས་
 རྒྱ་ཆེ་མི་མང་དེ་དག་གིས་དེ་ཚོར་རྒྱུ་རེ་བ་ཞིག་བརྒྱབ་སྟོན་གྱི་ཡོད་དེ། དེ་འབྲེལ་གནས་སྤངས་
 འོག་ནས་དེ་ཚོར་འགན་ཞིག་འཁུན་བསྟན་གྱི་ཡོད་དེ། གཉིས་ནས་དེ་ཚོ་བཅོམ་སྟོལ་བ་ཆགས་བསྟན་
 པའི་བོད་པ་འདི་དག་སྲ་ཐག་ཐག་ཡོང་བ་ཞིག་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལས་འགན་དེ་བསྐྱབ་
 པ་ལ་སྟོན་དུ་སོ་སོ་རང་ཉིད་སྲ་ཐག་ཐག་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་ལས་འགན་དེ་བསྐྱབ་ཐུབ་གྱི་མ་དེ། དེ་འབྲེ་
 ཡིན་དུས་རྫོགས་གཅིག་ནས་དེ་ཚོ་གཞིས་ཆགས་བྱས་ནས་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་ཐོག་ལ་རང་ཁ་རང་གསོ་
 གདེང་ཁེལ་བ་ཞིག་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤངས། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ནས་
 དེ་ཚོ་བདེན་པ་བདེན་སར་འཁྲོལ་བ་ཞིག་འབད་བཅོམ་བྱེད་རྒྱ་དང་ལས་འགན་དེ་ཡིན་པ་དེ།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་ཚོ་བཅོམ་སྟོལ་སྟེང་གཞུང་ཞིག་ཡོད་བསྟན་པ་འདི་དེ་ཚོ་རྒྱུ་རྫོགས་
 ཡོང་དུས་བཀའ་རྒྱུན་ཁ་ཤིག་མཉམ་དུ་ཡོད་དེ། གང་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་འཇུག་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་གང་དུ་ཡོད་ས་དེར་པལ་ཆེར་བོད་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་གཞུང་དེ་ཡོད་པའི་བཟོ་འབྲེལ་པོ་ཞིག་དེ།
 ཐོག་མར་གནས་རྒྱུ་དེ་འབྲེལ་དེ། གང་ལྟར་བཅོམ་སྟོལ་སྟེང་གཞུང་གསར་བ་ཞིག་བཙུགས་པའི་བཟོ་
 འབྲེལ་པོ་ཞིག་ཀྱང་མ་དེ། ལྷ་ས་ནས་བོས་ཡོང་། ལྷན་ཅེ་རྫོང་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་བྱས། དེ་ནས་རྫོང་
 རྒྱ་གར་ལ་སླེབས་ནས་དེ་ཚོ་སྟེང་གཞུང་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་དེ། ཡིན་ནའང་སྟེང་གཞུང་གི་ངོ་བོ་དེ་
 དེ་ཚོས་མང་གཙོ་ཅན་ལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ལས་ཀ་པལ་ཆེར་གྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལ་ནས་འགོ་རྒྱགས་པ་དེ།
 སྟོན་ལ་མ་འོངས་པའི་རྩ་ཁྲིམས་སྤིང་བསྐྱབ་ཐེང་བ་ཞིག དེ་ནས་༡༩༦༣ ཅམ་ལ་ཡིན་པ་ཡོད་མ་
 འོངས་པའི་རྩ་ཁྲིམས་ཐེང་བ་ཐེན་བྱིས་ཤིག་གཏན་འབེབས་བྱས། དེ་ནས་སྤྱི་འཐུས་བསྐོས་རྒྱ་དང་། དེ་
 ལས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཆོད་བ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུར་གྱུར་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱད་ནས་བྱིན་
 པ་དེ། ཉེ་བའི་ཆ་བར་དུ་རིམ་བཤང་པོ་ཞིག་བརྒྱལ་ཉེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགྲོ་སྟོན་གྱི་ཡོད་དེ།
 བྱས་ཅོང་རང་ཚོ་རི་ཅམ་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་བྱིན་པའི་ཆོད་གྱིས་བོས་ཚོགས་འདི་ཞེ་དག་གསལ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་གྱི་ཡོད་དེ། དེ་རིང་ཁྲོད་རང་ཚོ་མི་ཐོག་གསར་བ་ཞིག་སླེབས་པ་དེ། ལྷག་དོན་དུ་
 གཞོན་སྤྱིས་མང་པོ་ཞིག་སླེབས་བསྟན་ཤིག་མི་ཐོག་གསལ་འགྲོ་གི་དེ། ཁོ་ག་ལེར་ག་ལེར་

འཛམ་གྲུ་གླིང་ཚང་མས་ཤེས་བསྟན་པའི་གནས་རྒྱལ་ཞིག་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ང་ཚོ་བཅོམ་གྲོལ་ལ་ཡོད་བསྟན་པ། རོག་མར་ང་ཚོ་བཅོམ་གྲོལ་བ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་གི་འོག་ནས་བཅོམ་གྲོལ་བ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གནས་སྤངས་འོག་ནས་བཅོམ་གྲོལ་བ་ཆགས་ནས་འདས་པའི་ལོ་དེའི་རིང་འབྲལ་སེལ་བཅོམ་གྲོལ་བའི་གནས་སྤངས་འདིའི་འོག་གི་འཚོ་ཐབས་འགྲིག་ཅམ་གྱི་དམིགས་ཤུལ་བཟུང་ནས། ང་ཚོའི་སྤྲིག་འཇུགས་འདི་བཅུགས་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་འགན་འཁུར་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་། འདིའི་བདེན་དོན་གྱི་འགན་འཁུར་བསྐྱབ་རྒྱའི་ཀུན་སྲོའི་འདི་འདྲ་ཞིག་དང་དམིགས་ཤུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟུང་ནས་ང་ཚོའི་སྤྲིག་འཇུགས་འདི་བཅུགས་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་བྱེས་ལ་འཁོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་གང་ལ་གང་འཚམས་གྱི་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་ཡོད་རེད། འདས་པའི་ལོ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཁ་ཐུག་ཉ་ལམ་ང་ཚོ་ལྷོགས་མེད་གཅིག་ཤུའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱབས་དེར་ང་ཚོ་ཚང་མས་སྣང་ལ་རུས་བ་བཅུག་ནས་ཉུར་ཐག་བྱས་པ་རེད། ད་ཆ་ང་ཚོ་འཛམ་གྲུ་གླིང་འདིའི་སྤང་ལ་བོད་པ་ཞེས་ལབ་དུས། འཛམ་གྲུ་གླིང་གང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཉ་ལམ་འཛམ་གྲུ་གླིང་པམ་ཆེ་བ་ལ་བོད་པ་ཞེས་ཤེས་སྟོན་པ་ཞིག་དང་བོད་པ་ཟེར་བ་འདི་ལ་བདེན་པ་ཡོད་བསྟན་པ་ཞིག་བོད་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་བོད་པས་སྟོད་མ་ཚུགས་ནས་བྱས་པ་མིན། གང་ལྟར་འབྲུ་ཆེས་རྒྱུ་ཆེས་ཀྱིས་དབང་མེད་ཀྱི་རོག་ནས་དཀའ་ངལ་འབྲུད་བསྟན་པ་ཞིག་འདི་འདྲའི་རྒྱ་མཚོ་གྱི་རོག་ནས་ཤུ་ཆ་ཡོད་བསྟན་པ་ཞིག་འཛམ་གྲུ་གླིང་གང་ས་གང་ལ་སྤོན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཉ་ལམ་ཡོད་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་ལྷགས་རྒྱབ་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད་བསྟན་པ་ཞིག་དང་། ལྷགས་རྒྱབ་རྒྱའི་གཞི་རྒྱུགས་བསྟན་པ་ཞིག་ཆགས་པ་དེ་འདྲ་རེད་བཞག། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཚོ་བཅོམ་གྲོལ་ལ་ཡོད་བསྟན་མཁན་བོད་མི་ཚང་མ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་འདི་ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད་པ་དང་འགན་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། ལས་རྒྱ་འབྲས་རོག་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཡང་འཛམ་གྲུ་གླིང་གི་སོ་སོའི་མི་རིགས་ལ་ལར་ཞེན་གྱི་རོག་ནས་བསམ་སློབ་བཏང་པ། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཛམ་གྲུ་གླིང་འདིའི་སྤང་ལ་འགོ་བ་མིའི་ཀུན་སྲོད་ཐོབ་ཐང་ཟེར་ཡག རང་ཐག་རང་གཅོད་ཟེར་ཡག བདེན་པ་བདེན་པར་འབྲེལ་ཐབས་ཀྱི་འཛམ་གྲུ་གླིང་མི་སྤྱིའི་ལ་རབས་ཀྱི་འགོ་སྤངས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། འདིའི་དོན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་ཚང་མར་ལས་འགན་ཞིག་སྤེལ་སྟོན་གྱི་ཡོད་རེད། འདི་འདྲ་ཞིག་གི་དོན་ནས་

ངོས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་གནས་སྒོ་བས་པ་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ནང་སྲུ་
 ལ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་མི་དཔོན་པོ་ཞིག་ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོའི་སྐད་ཆ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པ་རེད་ལ།
 སྒོ་བས་པ་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ནང་འོག་མའི་སྲུག་སོགས་གང་ཡང་བྱེད་
 དགོས་པ་མེད། དེར་སྲུག་རྒྱན་ཤོད་དགོས་དོན་མི་འདུག། ཁ་སྒོན་དང་ཉམ་པ་བྱེད་དགོས་དོན་མིན་
 འདུག། དང་པོ་དང་བཞག་གི་སྒོ་ནས་འགོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་འདི་ཡང་གོ་
 མཚོན་བཅངས་ནས། དཔུང་ངོམས། ཞེ་སྐང་ལ་སྐྱས་བཅོལ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡང་མ་རེད། བན་
 སེམས་དང་བྱམས་བཅེ་དང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཐོགས་དང་བཅས་པའི་ཐོག་ནས་སྲུགས་རྒྱང་རིང་པོར་
 གཉིས་མན་ཞིག་ཡོང་རྒྱུར་བསམ་སྒོ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏང་ནས། འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ལ་འགོ་
 སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེའི་ཆ་ནས་འཛམ་གྲུ་གླིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་མཁན་བོད་པ་
 གཅིག་སྲུ་མ་རེད། མང་པོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ང་ཚོ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་
 ལམ་གྱི་ཐོག་ལ་འགོ་སྐྱོད་པ་འདི་ལ་འཛམ་གྲུ་གླིང་འདིའི་སྐྱང་ལ་དོ་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་
 སྐྱོད་ཀྱི་འདུག་ལ། དེའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསམ་ལྱིས་ཤེ་ཆ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡོང་
 སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། མདོར་ན། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་ནང་ལ་དེང་སང་བོད་པས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་
 ལ་འགོ་སྐྱོད་པ་དེ་ལ་དངོས་གནས་དོན་དམ་པར་དགའ་པོའི་རྣམ་འགྲུར་བསྐྱེད་མཁན་ཞིག་རིམ་
 པས་རིམ་པས་རྗེ་མང་རྗེ་མང་འགོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་རེད།

གལ་ཏེ་ང་ཚོས་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་གྱི་ལས་ཀའི་སྐྱང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་མི་ཁྲིམས་དང་
 ལ་རབས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ཡོད་མཁན་གྱིས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པ་ཞིག་ཆགས་འདུག་
 བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། བོད་པས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་གསོད་རྒྱུར་གི་
 གནས་རྒྱལ་ཡོང་གིས་དྲན་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་མིའི་བསམ་རྒྱུ་ནང་ལ་བོད་པ་ལ་བདེན་
 པ་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་མི་རིགས་ལ་འཁོན་འཛིན་དང་བརྒྱབ་སེམས་དང་གཞོད་སེམས་བཅངས་ནས་འཆེ་
 བའི་ལམ་དུ་འགོ་གི་རེད་བསམ་པ་བྱུང་ན། ཁྱིའི་སེམས་ནང་ལ་ཚོར་བ་མ་བདེ་བ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོང་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོ་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་རྒྱ་རིགས་ནང་
 བསམ་རང་བཞིན་གྱིས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་མཚན་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བྱེད་སྲོགས་དེ་
 ཡང་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འགོ་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་རྒྱ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དམིགས་བསམ་གྱི་

ནས་ལས་ཀ་གྲེད་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་བྲང་པོའི་གནས་སྐྱབས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱེད་དུས། དེ་དང་འཆོ་
བསྐྱེད་བ་ཡིན་ན་འཆོ་བསམ་བ་ནས་དག་གིས་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་ལ་འགོ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པེད། རྒྱ་ནག་
ནང་གི་རྒྱ་མིར་སྐྱབས་སྐྱབས་གྲེད་ཡག་གི་དོན་དུ་བྱས་པའང་མ་རེད། རྒྱ་གར་ནང་བསྐྱེད་བས་ནས་འཛོམས་
སངས་མ་སངས་ནས། འཆོས་མ་འོངས་པའི་རྩ་ཁྲིམས་ཟེན་ཟེན་ཟེན་བ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུའི་འགོ་བཅུགས་
ནས་ལས་ཀ་དེ་དུས་ནས་བྱས་པ་རེད།

༡༩༤༩ ལོར་མ་འོངས་པར་ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་སམ་སྐྱབས་བྱང་གནས་དང་
མི་གནས་ཟེར་བ་འདི་བོད་རྒྱ་ཆེ་མི་མང་གིས་ཐག་གཅད་ཀྱི་རེད་ཟེར་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བཤད་ནང་
ལ་བཀོད་ཡོད་པེད། དེ་ནས་ཉེ་བའི་ཆ་ལ་༡༩༥༢ ལོར་མ་འོངས་པར་གཞིས་ཁྲིམ་མཉམ་འཛོམས་
བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐོབ་ཐང་དང་དབང་ཚད་ཡོང་
བསྐྱེད་པ་ཆ་ཚང་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་རྩིས་སྡོད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཐག་གཅད་མ་བཅད་ནས་འབྱུང་
འབྱུང་ལ་ཆ་བཞག་ན། རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེས་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉེས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ཡིན་ཞེས་ལས་ཀ་
གྲེད་རྒྱ་དང་། མི་གྲེད་རྒྱ་ཐག་གཅད་མ་བཅད་ཆར་རེད། ད་འཆོ་ཉེ་ཤོས་ལ་བཅོན་ཕྱོལ་ལ་གནས་
པའི་རིང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བཀའ་རྒྱོན་ཁི་བ་ཟེར་ནའང་འདྲ། དོན་ཀྱི་སྲིད་སློན་ལྟ་བུ་དེ་མང་ཆོགས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་འོས་བསྐྱེད་བྱས་ནས་བསྐྱོར་རྒྱ་དེ་དོན་དམ་པའི་མང་གཙོ་རང་དབང་གི་ལམ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདིའི་སྐྱང་
འབད་བཅོན་བྱས་ནས་འགོ་སྡོད་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་འབྱས་འདི་ཡིན་པ་རེད། རྒྱ་ནག་དང་སྟོབས་ཆེ་རྒྱང་
གི་སྐོ་ནས་འཆོ་བསྐྱེད་རྒྱ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་བྱང་བདེན་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འགོ་
གི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་འཆོ་རྒྱ་ནག་ལ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པེད། བཅོན་ཕྱོལ་གྱིས་
ཆོགས་འདི་མང་གཙོའི་འོ་བོ་མཚོན་པའི་ཡར་རྒྱས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ཟླ་༤ ཚེས་༤ ཉིན་སྤྱི་འཇུགས་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་དུས་དང་པོའི་ཐོག་
བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སྐོབ་ལས་ཟུང་འདོན་ཞུས་ཤིང་། གྲོས་ཆོགས་ལས་རིམ་གསར་ཤོག་དེ་བ་གངས་༡༡ ལ་གསར་ཨང་༩
པའི་ཤོག་གངས་༡ ནས་༥ བར་གསལ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ཟླ་༩ ཚེས་༢༣ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཚོགས་དུས་
བཞི་པར་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སློབ།

སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་འགོ་སྐྱོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཡིན་ཞིང་། འདས་པའི་ལོ་༧༠ལྷག་ཙམ་རིང་དང་
ཚོས་སློབ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་ལམ་དེའི་ཐོག་བསྐྱོད་པ་དང་། ད་ཆ་ད་ཚོའི་བཀའ་སློབ་ཀྱི་བའམ་
སྤྱིད་ཀྱི་འགོ་བྱེད་བྱེད་མཁན་མང་གཙོའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་གཏན་འབེབས་
སྐབས་པའི་ད་ཚོའི་སྐབས་ལག་པོ་ཞིག་ལ་དོས་འཛིན་ཞུས་ཚོགས་པ་ཡིན། ད་དུང་ད་ཚོས་ཆབ་སྤྱིད་
ལམ་ལུགས་མང་གཙོའི་ཐོག་བསྐྱོད་ནས་དོན་དངོས་ལག་ལེན་བསྐྱར་བའི་ནང་ད་བར་སྐབས་ལྷན་ཅི་
ཙམ་སོན་ཡོད་མེད་དང་། སྤྱི་སྐབས་མཐུན་ནས་སྤྱི་དག་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པོས་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤྱི་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པོ་ལྷན་ནས་ཉེ་དྲག་འདེམས་བྱས་
ནས་སྤྱི་བས་པ་ཡིན་ལ། མང་གཙོའི་བྱེད་ཚོས་ཀྱང་གཙོ་བོ་དེ་ནས་མཚོན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྱི་སྐབས་
ཚོགས་ཚད་ལོང་བ་ཞིག་ཡོང་བའམ་སྤྱི་དང་ཚོ་ཚང་མས་འབད་བཅོམ་ཏུར་བསྐྱེད་གནང་ཀྱི་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། དས་སྤོན་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཤུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དོས་ནས་མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུང་བོད་
གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛུལ་བྱུང་མཚམས་ལས་ཀ་འདོག་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཐག་བཅད་ཐེན་པ་ཡིན། ད་
ལྟ་ད་ཚོ་བཅོན་པོལ་དུ་གནས་རིང་མིས་དེ་བ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་ལྷན་སྐྱེས་ལུས་པོས་
སྤྱི་གས་ཚོད་བར་དས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། དོན་ཀྱང་འདི་ནི་གཏན་དུ་གནས་ཐབས་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན།
ཤུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྤོས་པར་བོད་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་དང་།

དེ་བཞིན་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་བཅོན་པོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱན་འཛིན་བྱས་ཏེ་ད་ཚོའི་རང་དབང་
ཚོད་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ལུས་དག་པོར་གནས་སྐབས་པ་དང་། ལས་འགན་ཆ་
ཚང་ཤུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྤོས་པར་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤོམ་གཞི་ཡོད་པ་
འདིས་སྤྱི་སྐབས་ཐག་བཅད་དགོས་ཀྱི་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྐབས་དེ་དས་ཅེད་མོའི་རྒྱལ་དུ་དབྱེན་
ཅིའི་སྐད་ལྟར་ན་ Semi-Retirement བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་བོད་ལུགས་
ཀྱི་ཅེས་སྐྱོད་སྐབས་ལྷན་ན་ལོ་བདུན་ཅུར་ཉེ་བར་སྤྱི་བས་ཀྱི་ཡོད། ད་ཚོའི་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་འདི་ནི་

ནས་འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད། མཛེ་ཅན་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་ལོ། ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཅི་ཞིག་བཞི། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ཟིན་པ་ལ་སྐྱེས་སྐྱེས་གཅིག་གཉིས་ཀྱིས་མན་ཐབས་མེད་པ་རྗེ་
བཞིན། བོད་རྒྱ་གཉིས་བར་གྱི་རྩོད་གྲུ་ཞི་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་ལས་སྐྱེས་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། དེ་
ཡང་རྒྱལ་ཁོ་མོ་ཞི་ཆེན་པོ་ལ་བོད་པའི་ཁོ་མོ་ཞི་ཆེན་པོ་ལ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་ནས་ང་ཚོའི་དཀའ་
ངམ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེལ་ཐབས་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་སྐྱེས་སྐྱེས་སྐྱེས་
བསྐྱེད་པ་ཉེ་བཞེན་པ་མཐར་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། འབྲེལ་བ་ཐེངས་གཅིག་བྱུང་བ་དེར་འགྱུར་བ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་སྟེ་ལམ་འདི་ཚོད་དཔག་བྱེད་མི་ཐུབ། ད་ལྟོ་ངོས་ནས་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཐུབ་
ཀྱི་མི་འདུག་འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་འགྲོ་མི་ངོ་མ་ཚོ་འཁོར་མཚམས་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཆགས་རྒྱ་དང་།
དེ་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགྲུ་དང་གྲོས་ཚོགས་སོགས་ལ་རིམ་བཤས་གོ་བསྐྱུར་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད།
གང་ལྟར་འགན་གཙོ་པོ་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུགས་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་སྟེ་བར་བསྐྱིགས་ནས་
ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ལས། ང་མི་གཅིག་གིས་འདི་བྱེད་འདི་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་མེད་ལ། བསམ་སྒྲོས་
ཀྱང་འདད་གི་མེད། དེས་ན་འདིའི་ཐོག་དམིགས་བསམ་པ་གཞན་དག་གང་ཡང་ལུ་རྒྱ་མེད།

དེ་རིང་རྩ་བ་ང་རང་གིས་ལྷ་འདོད་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་༢༣ རིང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ཐོག་མར་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་རྗེ་ཅམ་འགྲུབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་ཁ་གསལ་ནི་
ང་ཚོས་རེ་བ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྐོ་པམ་ཡོང་བ་ཞིག་ལ་ང་ཚོའི་
ལག་པར་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐྱེད་མང་པོ་ཞིག་ཏན་ཏན་རྫོང་གཡེང་འགྲོ་ཡི་མེད་དམ་སྟེ་ནས་
ཡང་ཡང་སྐོ་དོགས་ཡོང་གི་འདུག དེ་ནི་སྐྱེས་ལའང་ལག་པ་བྱིས་པ་མེད་པར་ང་རང་ཚོ་རང་གིས་མ་
འགྲིག་པ་ཡིན་པ་འདིའི་ཐོག་ཁྱེད་ཚོར་བར་སྐྱེས་ལྷ་འདོད་བྱུང་། གཞན་ལྷ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ལྷགས་
རྗེ་ཆེ། བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ཕྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༣༣ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཞི་པའི་
ཐོག་སྐུལ་བའི་བཀའ་སྐོབ་ནས་རྒྱུ་འདོན་ལུས་གིང་། གྲོས་ཚོགས་ལས་རིམ་གསལ་ཤོག་དེབ་གྲངས་༡༥ བ་གསར་
ཨང་དང་ཐོའི་ཤོག་གྲངས་༥༣ ནས་༥༧ བར་གསལ།

སྐྱེས་པ་རེ་བྱུང་གིས་བྱས་པས་མི་འགྲིགས་པར་སྐྱིག་འཇུགས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
 སྐྱིག་འཇུགས་དེ་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་མི་རིགས་ཤིག་གི་རང་དབང་གི་དོན་ཏུ་འབབ་ཚུང་
 བྱེད་མཁན་ཡིན་དུས། སྐྱིག་འཇུགས་དེས་འཇུག་གི་སྤྱི་ལོ་སྐྱིག་འཇུགས་འགོ་སྐྱོད་དང་མཐུན་
 པའི་ཐོག་ནས་རང་དབང་ཚུང་མེན་མུ་མཐུན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ལྷོ་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོ་རྒྱ་
 གར་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་མ་སྐྱེ་རེ་ལ་ལོ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དེའི་རིང་མ་འོངས་པའི་ང་ཚོའི་སྐྱིག་འཇུགས་དེ་མང་
 གཞིའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་ལས་ཀ་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དེ་རྗེས་༡༩༩༠ ལོར་ང་ཚོ་རྒྱ་
 རམ་ས་ལར་འབྱོར་ནས་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཁང་བཙུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རིམ་བཞིན་བཀའ་
 འགན་ལ་ཚོལ་ཁ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་བཟོས་ཤིང་།

དེ་སྐྱིད་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། ཚོས་ཁའི་ཐད་ཀྱང་དམིགས་སུ་བཀའ་ནས་
 དབྱེ་བ་བྱེ་གི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། འོན་ཀྱང་དབྱུས་གཙང་གི་མི་འགྲུག་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ན་
 ཡང་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་རྗེས་ཅ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ང་ཚོ་སོད་མི་རིགས་ཡོད་དོ་ཚོགས་སྤྱིད་ཤི་སྐྱུག་
 ཤིའི་དམིགས་ལྷུས་དང་། ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཟུང་བ་དང་། ལས་ཀའི་ངོ་བོ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སོད་
 རིགས་ཡོངས་རྫོགས་མཚོན་ཐུབ་པའི་སྐྱིག་འཇུགས་རིམ་བཞིན་འབེལ་རྒྱས་སུ་བྱིན་ཡོད། ༡༩༥༩
 དང་༩༠ ལོའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱིག་འཇུགས་དང་ད་ལྟའི་སྐྱིག་འཇུགས་གཉིས་བསྟར་བ་ཡིན་ན། དེ་གི་
 སྐྱིག་འཇུགས་ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་དུ་བྱིན་པར་མ་ཐད། ལས་ཀའང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མང་དུ་བྱིན་ཡོད། ལྷིང་
 སོ་ལྟ་བུ་བསྐྱེས་ན་གོས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱིག་འཇུགས་དང་། འཛིན་སྲོད་བཀའ་འགན་གི་སྐྱིག་འཇུགས།
 ཁྲིམས་ཞིབ་ཀྱི་སྐྱིག་འཇུགས་བཅས་དེ་དག་ང་ཚོས་རིམ་བས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་རེད། ད་ལྟ་ལས་
 ཚེར་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་སྐྱོམ་གཞི་ཡག་པོ་ཆགས་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག ལྟ་བུ་ང་ཚོས་མང་གཞིའི་
 ཀ་བ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྟའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བྱི་མིག་
 ཅིག་བཏུས་ན། ང་ཚོ་བཅོམ་སྲོལ་ལ་ཡོད་པའི་སོད་མི་སྐྱུ་མེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོད་གངས་ཅན་པའི་
 ལ་རྒྱ་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་བྱས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ལས་
 ཚེར་ཚོས་རྒྱལ་ལོས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དང་། ཐོན་ལུགས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། གཉེ་ལ་ཞི་བཅོམ་སོ་
 མ་སྲོན་སོད་རྒྱལ་ཐོག་ཉི་ཤུ་སྐོར་བྱུང་བ་བཤད་རྒྱ་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་ང་ཚོ་སོད་གངས་ཅན་པ་ཞེས་
 མི་རིགས་བྱུར་གསལ་ཞིག་ཡོད་པས་མ་ཚད། རང་གི་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱུག་སོ་ཡོད་པ་

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལྷ་ཉེ་ལོ་ཚེས་༥ ཉིན་སྤྱི་འབྲུག་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་ཚོགས་དུས་
གཉིས་པར་བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བཤེས་གཞོན་ནམ་པ་གཉིས་དང་། ཚོགས་མི་ནམ་པ། འཛིན་སྲོང་གི་
བཀའ་སློབ་ཁྲི་བ་དང་བཀའ་སློབ་ནམ་པ། དེ་བཞིན་ཁྱེད་ཚོ་ལས་བྱེད་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་
ལྷ་རྒྱུད། དེ་རིང་གི་གོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་མི་རབས་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་སླེབས་ཡོད་པའི་སྐབས་
སུ་ཚོགས་བཅར་སྐབ་པར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་རིང་ཚོགས་དུས་གསར་པ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་བཤེས་གཞོན་གཉིས་དང་། ཚོགས་མི་ནམ་པ་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་ལྷ་གི་ཡོད། (ཚང་
མས་ཐལ་མོ་བརྟུལ།) དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་རིང་གོས་ཚོགས་ནང་སླེབས་པའི་ཚོགས་མི་གསར་པ་
ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་འཚམས་འདྲི་དང་བགྱིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་གི་ཡོད། ང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་
གཏམ་གསར་པ་དེ་འབྲུ་བཤེས་ལྷ་གང་ཡང་མེད། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བྱེད་འཆར་སྐོར་ལ་ཆ་བཞག་ན། འདས་
པའི་ཉམས་སྲོང་གཞི་ལ་བཞག་ནས་སློ་གོས་གསར་པ་འདོན་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཚོགས་གཞི་འབྲུ་ནས་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཁྱེད་ཚོས་མཁུན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་གོ་བསྐྱར་ཡག་པོ་བྱས། ཕྱི་ཡོངས་
ཀྱི་ཆ་ནས་བཤེས་ན། ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་ཞེས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྲོང་ས་སུ་ཡོངས་
སུ་གྲགས་ཡོད་པེད། ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་མི་དངོས་གནས་ནམ་དཔྱིད་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ས་
ཡོད་པ། བོད་སྤྱིའི་དོན་དུ་ལྷག་བསམ་གྱིས་བྱུག་པ། ཚོས་ཚོགས་ནས་བཤེས་ན། ཐུགས་བསྐྱེད་སློབ་
ལམ་བཅན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་བོད་མི་རིགས་ཞེས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིང་ཟབ་ཡོད་པ་ཞིག་
འཇུགས་སྐྱེན་གནང་ཡོད། བར་སྐབས་འདས་པའི་ལོ་སློང་སྐག་གི་རིང་ལ་བོད་ལ་དར་རྒྱུད་སྐྱ་ཚོགས་
ཤིག་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཙ་བ་བརྒྱགས་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཚོས་
དང་རིག་གཞུང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཙ་བ་བརྒྱན་པོ་ཞིག་ཚོགས་ནས་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་གནས་ཡོད། ད་
ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་འགྱུར་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་འཚོ་གནས་སྐབ་མིན་གྱི་མཚམས་ལ་སླེབས་
ཡོད། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་སུ་གླིང་གི་འགྱུར་བ་འདི་ཉ་ཅང་སྤྱིར་བོ་དང་ལྷགས་ཆེན་པོའི་སློབ་ནས་འགོ་
བཞེན་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་མི་རིགས་ཤིག་འཚོ་
གནས་སྐབ་མིན་གྱི་མཚམས་སུ་སླེབས་ཏེ། དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་གཉན་འབྲང་ཡིན། ཡིན་ནའང་བོད་མི་

ཚོགས། ཁྱིམ་ས་ཞིབ་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་སོ་དེ་བཅན་བྱོལ་བའི་གནས་སྐྱེས་ཐོག་ནས་
མང་གཙོའི་གཞི་རྩའི་སློབ་གཞི་ཡག་སོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་སྤྱི་དག་སོ་དང་ཅུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་
ཡོད་བར་དེ་ཚོས་ཕྱགས་རྒྱལ་དགོས་པ་ཡིན། འཕུས་མི་ཚོར་ཆ་མཚོན་ན་ངས་སྤྲོ་མོ་ནས་ཁྱེ་གི་ཡོད་
པ་བཞིན། སློབ་ཚོགས་འདིའི་ནང་སློབ་ས་པའི་རྗེས་ལ་ཚོལ་ཁའི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ།
ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། འདིར་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་སྐད་ཆ་ཤོད་མཁན་གྱི་
སྤྱི་མི་ཞིག་གྲེད་དགོས་ཞེས་རིམ་བར་སྐད་ཆ་བྱུང་ཡོད། འདི་ཙམ་དོན་གཅིག་ཡིན།

དེ་ནས་སྤྱི་བའི་ལས་ཀ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་འཕུས་ཤོར་འགོ་གི་ཡོད་དང་། གང་ནས་འཕུས་
ཤོར་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ། ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ། མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་བཅན་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ག་འདྲ་གས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རིགས་ཐོག་ལ་
ཉམས་ཞིབ་དང་བསྐྱར་བཅོས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གང་ཞིག་གྲེད་དགོས་མིན་ཅད་ཁུར་སྐྱབས་
ནས་གྲེད་དགོས་པ་ཡིན། ལྷག་དོན་དུ་སྤྱི་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་འཕུས་མི་གསར་པ་སློབ་ས་པ་ཚོ་ད་ལྟ་བར་
དུ་སྤྱི་ཚོགས་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་བསྐྱེད་ཡོད། རྩ་རམ་ས་ལའི་བཀའ་འགྲུབ་དང་སྤྱི་བའི་ཚོགས་
ཀྱིས་མ་འགྲིགས་པ་བརྒྱ་རྩེད་ཁྲེད་ཚོའི་ཨམ་ཚོག་ལ་གོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། ད་ཆ་དངོས་སུ་འདིར་སློབ་ས་
དུས། དེ་སློབ་ཀྱི་ལ་ཡོད་དུས་འགྲིགས་མ་འགྲིགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཐོས་པ་དེ་ཚོ་ཉག་ཉག་བསྐྱེད་ཡོད་
མེད་དང་། ཕྱི་ལོགས་ནས་སློབ་བརྗོད་དང་འཕུས་ཤོར་འགོ་གི་འདུག་ཅེས་བཤད་པའི་བསམ་འཆར་
དེ་ཚོའི་རིགས་གང་དང་གང་བདེན་པ་ཡིན་ཁྲེད་རང་ཚོ་སྤྱི་བའི་ཚོགས་ནང་སློབ་ས་ཟེན་པས་དེ་ཚོའི་
རིགས་འདྲེམས་ཐོན་སྐྱེས་ནས་གསལ་སོ་བཤད་དེ་འཁྲོག་སོ་ལོ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་སོ་ཡིན།

དེ་ནས་ཐོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཐོག་ལ་ང་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་ཁྱེ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག་
ངས་ཏེ་ལམ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་གོང་ནས་ལྷུལ་བ་རིན་སོ་ཆེ་མེད་པ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་ཁྲེད་ཚོས་
ལས་འགན་ཁུར་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་དགེ་མཚན་གཉིས་ཡོད། དགེ་
མཚན་གཅིག་དེ་ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཆ་ནས་ངས་ཞིབ་སླེབ་ལུས་མགོ་ཡང་འཚོས་ཀྱི་མ་རེད་
ལ། དེ་གྲེད་ཀྱིན་བསྐྱེད་ན་བྱུང་ཡང་མེད། ལས་དོན་དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱས་ཡོད་མཁན་དང་ཆེད་དུ་
མངགས་ནས་ཉམས་སྤོང་བསམགས་ཡོད་མཁན་ཚོས་ཀུན་སྤོང་གཅོད་མ་ཁྲེད་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་
ཚོགས་ཚུད་པ་དང་ཡག་པ་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས་ལྷུལ་བ་རིན་སོ་ཆེའི་བཀའ་དང་ལམ་སྟོན་

རིགས་འདྲ་མིན་ཡོད་པ། སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་ཡོད་པ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོམས་གཤེས་ཀྱང་འདྲ་མིན་
 ཡོད་པར་བརྟེན་ཆོ་མཐུན་མི་མཐུན་ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་རེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་པ་ཚོའི་ནང་ཆོ་རྒྱ་
 རྒྱུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུས་རྣམས་ལྷན་ཁུངས་པ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཁྱིམ་སྲིད་དབང་བསྐྱུར་དང་།
 མང་གཙོ་ཡོད་པ། རང་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། རྣམས་ལྷན་ཁུངས་ལྷན་ཁུངས་ལྷན་ཁུངས་ལྷན་ཁུངས་
 པ་ལས། གཉིད་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱང་མདུན་ལ་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་སྤོང་གི་མེད། གང་ཡིན་
 ཟེར་ན། དེ་ནི་མང་གཙོ་དང་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུས་རེད། ཁྱིམ་མཚེས་གྱི་ལུང་པ་བཞག་སྐབས་
 Pakistan དང་། སྤང་ལ་དེ་ལྟར་ Bangladesh འི་ལང་ལྷན་ Sri Lanka བཅས་དང་བསྐྱུར་
 བ་ཡིན་ན། རྒྱ་གར་བརྟེན་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་དགོས་པའི་ཅ་བ་རྒྱ་གར་ལ་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཡོད་
 པའི་རྒྱུ་རྒྱུས་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཚོགས་ཤེས་ཡོན་གྱིས་མ་འདྲེང་པའི་ཆ་ཉན་ཉན་ཡོད་
 ཀྱང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུས་རྒྱ་གར་བརྟེན་པོ་དང་ཆགས་རྒྱུད་པོ་བྱུང་བ་
 ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་ལུང་ཆ་མཚོན་ན། འི་ནས་བལྟས་ན་བརྟེན་བརྟེན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛོན་གྱི་ཡོད་
 ཀྱང་། དེ་ནི་མགོ་རྒྱུང་བརྟེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་སྤེལ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 བརྟེན་གི་རྣམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བཅོན་དབང་བརྟེན་པོ་བྱུང་བ་ལས་མི་སེམས་འདོད་པ་ཚེམས་
 བྱུང་བ་ཞིག་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཆབ་སྲིད་གྱིས་བསྐྱུར་བཅེངས་དེ་ལ་འགྱུར་བ་སྤོང་བ་
 དང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་དེ་དེ་བཞིན་ཡིན། རྒྱ་གར་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་དངངས་སྐྱབས་
 བྱས་ནས་གང་སྐབས་བཅོན་པོའི་དབང་བསྐྱུར་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན། ང་རང་ཚོ་མང་གཙོའི་ཐོག་ཡག་
 པོ་འགོ་སྐབས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་རང་དབང་འཕུལ་ཚོད་ཀྱི་ལུས་པ་ཉན་ཉན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 མི་གཅིག་ལ་ལྷོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མང་ཚོགས་རང་གིས་འགན་ཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་དུས་མི་རབས་
 བྱས་མི་རབས་བར་རྒྱུ་མཐུན་ནས་བྱེད་སྐབས་པ་ཡིན། དེ་མིན་མི་གཅིག་གིས་འགན་ཁུར་ནས་བསྐྱུར་
 པ་ཡིན་ན། མི་གཅིག་པོ་དེའི་མི་ཚེ་ཚད་དེས་ཅན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། དེ་མེད་པ་ཆགས་པའི་
 མཚམས་སྐྱུ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱུ་རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོའི་འཕུལ་ཚོད་
 འདི་མི་རིགས་ཤིག་གི་རང་དབང་གི་འཕུལ་ཚོད་ཡིན་པས་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་དགོས་
 པ་ལས་མི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་སྤོང་པའི་གནས་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། ང་ཚོས་མང་གཙོ་གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་
 བ་དང་། མང་གཙོ་ཡོད་པའི་འབད་བརྟེན་རིམ་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་

བྱ་དང་། མང་ཚོགས་ཞེས་ཟུར་བྱ་སྟག་པ་ལྟ་བུས་མ་འགྲིག་མ་འཇུག་པ་ཤོད་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། ང་
རང་བྱས་རྒྱུ་ཤོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་ཡོང་སྐབས་ངས་འདི་ལྟར་རྫོང་གི་ཡོད། རླུང་རང་ཚོར་
མ་འགྲིག་མ་འཇུག་པ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། རྫོན་ལ་མ་འགྲིག་མ་འཇུག་པ་ཤོད་ས་ཡོང་བ་འདི་ཉ་ཅང་
ཡག་པོ་ཡིན། འགྲིག་གི་མེད་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་སའི་ང་ཚོའི་སྤྱི་བའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་
མེད་ན། བདེ་སྤྱད་སྤྱི་ལ་ཤོད་བྱ་ལྷོ་རྒྱ་ཡིན་ནམ། དེར་བརྟེན་བདེ་སྤྱད་ཤོད་ས་མེད་པ་ལས་ཡོད་པ་
འདི་ཉ་ཅང་རྫོང་ཆེ་གི་རེད་ཅེས་བརྫོང་གི་ཡོད།

ད་ལྟ་ང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཤོད་མི་ཆེག་འབྲུམ་ལྟ་བུ་ཆེ་མོད། གལ་ཆེ་ཤོས་གཞིས་ལུས་
རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ས་ཡ་བྱལ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་རྫོང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་ཤོད་མིའི་གོང་
བྱ་འདི་ལ་གཏོད་གི་ཡོད། དེ་ནི་རོས་མི་གཅིག་གི་སྐད་ཆ་མིན། གང་ལྟར་བཅོམ་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་ཤོད་
བ་རྣམས་ལ་རྫོང་གཏོད་གི་ཡོད། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་རྫོང་གཏོད་ས་ང་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་ཚང་
མ་རྟོག་ཅ་ཆེག་སྤྱི་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། སྤྱི་བའི་སྤྱིག་འཇུགས་འཁྲུང་རེ་འཁྲུང་རེར་གནས་ཡོད་
པ་འདི་རྟོག་སྤྱི་ལ་པོ་ཞེས་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད། རྟོག་སྤྱི་ལ་པོ་ཡོང་བ་ལ་རྟོག་སྤྱི་ལ་པོ་བྱེད་དགོས་
ཞེས་འཛོད་སྐུལ་བྱས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར། ང་རང་ཚོ་གཞུང་མང་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ལས་
ཀ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་དག་ཚང་མས་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བྱུང་ན་ཡིད་ཆེས་
སྤེལ་བ་གི་རེད། ཡིད་ཆེས་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྟོག་ཅ་ཆེག་སྤྱི་ལ་ཡོང་བའི་ཅ་རྟོག་ཡིན། གྲུང་ཁན་ཉར་ལ་
ཆ་བཞག་ན་མཐུན་སྤྱི་ལ་མཐུན་སྤྱི་ལ་ཞེས་པོ་བྱལ་ཅུའི་རིང་བརྫོང་ཡོད་ལ། སྤྱི་ལ་གྲུང་ཉ་ཅང་
མང་པོ་ཡོད། གནས་བདེ་སྤྱི་ལ་ཆེའི་ཐང་གི་ཡིག་ཆེན་ཐོག་མཐུན་སྤྱི་ལ་ཞེས་མང་པོ་བཞེད་ཡོད་ཀྱང་
མི་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་མཐུན་སྤྱི་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་རེད་དམ། འདི་གས་སྤང་འོག་ཏུ་སྤོད་
མཁན་ཞིག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོང་རྒྱ་མེད། ཡིད་ཆེས་མེད་ན་མཐུན་སྤྱི་ལ་ཡོང་ཐབས་མེད། ང་ཚོ་རང་
དབང་ལུང་པའི་ནང་བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་། ང་རང་ཚོ་ཡིད་ཆེས་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་ང་རང་ཚོ་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱས། དེ་རིང་གི་ཚོགས་ཆེན་འདི་ལྟ་བུ་མི་མང་པོ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་
སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་བྱུང་སྐབས་ཡིད་ཆེས་སྤེལ་བ་གི་ཡོད། སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་མེད་ན། ད་རྟེ་
རམ་ས་ལར་གཅིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། བར་དེར་མགོ་ཚོས་ལ་མ་ཚོས་ཁགས་གིས་སྐད་
ཆ་ཤོད་སྐབས་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་བྱ་སྤྱི་ལ་རེད། དེར་བརྟེན་མང་ཚོགས་དང་ལྟན་བྱ་གང་

ཐུན་གྱི་དོན་ནས་མང་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ཟེར་བ་ཁོང་ཚོས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་
བོད་པས་བོད་པ་རང་ལ་རན་པའི་བཅོས་བསྐྱར་ཞེས་ལག་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཁོང་ཚོའི་བཅོས་
བསྐྱར་ལ་འགལ་རྒྱུ་ཡོང་རྒྱུ་དེད་བསམ་ནས་འགོ་བཙུག་བཞེས་བྱུང་། ལེགས་བཅོས་ཕྱི་ཚོགས་
ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པོད་དེད། ང་ཚོ་བསམ་སློབ་བྱ་ཡངས་པོ་དང་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་རྗེས་ཐ་མ་ལྷི་ལོ་
༡༩༫༩ ལོར་ང་ཚོ་བཅོན་གྱི་ལ་དུ་འབྱོར་ཏེ་རིང་པོར་མ་ཚོགས་པར་སྐྱི་འཇུག་སྐྱོ་རྒྱ་དང་། གཞུང་
གི་དེ་སྐྱེའི་བཀའ་འགན་གི་ལས་ལུགས་ཡིག་ཚང་སོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་མ་དགོས་པར་ཚོས་དོན་
དང་ཤེས་རིག་ནང་སྲིད་སོགས་ལྟར་ཁང་ལ་ལས་བཀོས་བརྒྱབ་སྟེ་མ་སྐྱེ་རིང་ཡོད་སྐབས་ནས་འགོ་
བཙུགས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སྐྱི་འཇུག་སྐྱོ་བཞེས་པ་བཅས། དེ་དུས་ནས་ང་ཚོས་མང་གཙོའི་
ལས་སྐོལ་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན།

དེ་རྗེས་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་རྩ་ཁྲིམས་བཞེས་པ་དང་། རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏགས་
ནང་འཇུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབང་ཆ་སྐྱི་འཇུག་སྐྱོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་མང་ཚོས་ཐོག་ནས་བསྐྱར་བཅོས་
གཏོང་རྒྱུ་ཟེར་བ་ཞེས་བཀོད་ཡོད། དེ་ལ་སྐྱབས་དེར་བསམ་འཆར་འགའ་ཤེས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་
བརྒྱུད་རིམ་པས་མང་གཙོའི་སྐོར་ལག་ལེན་དང་གཏམ་བཤད་བྱེད་བཞིན་བྱེད་བཞིན་བསྐྱར་བཅོས་
བཏང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོ་ནས་བརྒྱུད་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་མི་མང་མང་ཚོས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པ་
འདི་ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡིན། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་རིམ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལོ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོལ་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད། དེ་ནི་ངས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་སློབ་བཏང་བ་མེན་ལ། ང་མེས་ལུགས་
ཆག་བའང་མིན། ང་ཚོ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ཐོག་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ང་ཚོའི་འཛིན་སྐྱོང་
གི་ལས་ཀ་དོན་ཀྱིས་བྱེད་མི་དགོས་པར། མི་གསར་པ་ཐོན་ཡོང་མཁན་ཚོས་དོན་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་
ཐུབ་པས་ཁོང་ཚོས་བྱས། ཡང་སྤྱིར་བཏང་བོད་པ་ཚོས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ལས་ཀའི་རིགས་དོན་ལ་
འཇུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཞེས་ཡོད་པ་དང་། རོ་ཤེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གི་ང་ཚོའི་སྐྱི་ཚོགས་
ནང་གི་འཛིན་པོ་སྐོད་པོ་རྗེ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞེས་དོན་
ཀྱིས་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་སྐྱེས་ལུང་གོང་དོན་ཀྱིས་འཇུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པ་ནང་བཞིན་འགན་ལེན་

འདུག དེ་ནི་ཡར་འབྲོག་པ་ཚོ་ཉ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པས་ཉ་བརྒྱུད་མ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོར་
འཚོ་རྟེན་མེད་པས་དམིགས་བསམ་ལ་བརྟེན་ཡོད། ཡང་དཔེར་ན། མཚོ་འགའ་ཤས་ལ་དབྱུང་ཀ་ངང་པ་
མང་པོ་ཡོད་མེསྐྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་རིང་ལ་སྐོར་སྐྱུང་མཁམ་རྫོང་གིས་མི་ཞིག་ཆེད་འཇུགས་
གིས་མི་དེར་ཐོགས་སྐྱོད་གྱི་ཡོད། རེ་ཚོ་བོད་པའི་རི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་མཁམ་པའི་སྐོར་དེ་ཚོ་ཉ་ཅང་ཡག་
པོ་དེད་འདུག བོད་པས་ཤུ་ཟེ་ཡི་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་གང་ཐུབ་སྲོག་གཙོད་སྐྱོད་དགོས་
པ་དེ་ནི་རེ་ཚོས་འཚོད་བརྟེན་དང་། ཁོར་ལུག་གི་སྐོར་ནས་བཤད་པ་མིན་པར། བཅེ་བ་ཞེས་པ་གཤམ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྐོར་ནས་ཤོད་གྱི་ཡོད། འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱེད་བཅེ་བས་པོངས་ནས་རྟོག་གུ་མང་པོ་
ཡོད་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བཅེ་བ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པའི་སྐོར་དོས་གིས་གང་མང་ཤོད་
གྱི་ཡོད། མི་མང་པོས་དགའ་ཚོས་བྱེད་གྱི་འདུག་ལ། དེ་རིང་ཁ་སང་ཆཅར་རིག་པ་ཚོས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་
ལུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་འདུག མིའི་ཡ་རབས་བཟང་སྐྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དེ་ནས་རིམ་བཤགཉིས་པ་ཚོས་ལུགས་ཁག་མཐུན་སྐྱིལ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད། རོས་
རང་ནང་པ་ཡིན། དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐོབ་པ་ལ། རྒྱད་
བ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་གྱུར་། ཉེས་ཀྱུན་ཅ་བ་ལྡོག་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས།
ལུན་རིང་ངལ་བ་བརྟེན་བྱས་ཀྱང་། ཕྱི་ཕྱིར་སྐོན་རྣམས་པོས་པ་བཞིན། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་མིན་འཇམ་སྐྱིང་
འདིའི་སྐྱེད་གི་ཚོས་བརྒྱུད་ཆང་མས་མི་ལ་མན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་བྱེད་བྲག་
སྐྱ་བ་ཁག་གཅིག་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་མེད། ཚོས་བདེན་གྲུབ་གསུངས་ཡོད། ཚོས་རང་
གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པ་གསུངས་པ་དེ་འགྲིག་པ་ཡིན་ལ། ཡང་གང་ཐུབ་བདག་མེད་གསུངས་ནས་
སྐོར་འདུལ་བ་དེ་ཡང་འགྲིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་སྐོར་གཏོང་བྱུང་གྱི་མེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་
འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་ཚོག་གི་ཡེ་ལུ་དང་། ཁ་ཆེ། རེའུ། ཉིན་དུ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
ནའང་སོ་སོའི་ཚོས་ལུགས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁམ་ན་དེ་
ཚོ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག དདོས་གནས་མི་ལ་བཅེ་བ་བྱེད་རྒྱ་དང་། མི་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱ།
སྐབས་རེ་རེ་ཚོའི་ལས་སྐྱབ་པའི་འདོད་རྒྱུད་ཚོགས་ཤེས་བྱས་ནས་སྐྱོད་གྱི་འདུག

རེ་ཚོའི་དགོན་པ་གྲ་ཚང་ནང་དགོ་སྐྱབ་གང་འཚམས་སྐྱེབས་པ་དང་། མཁམ་པའི་མིང་

བྱ་རྒྱུ་གསལ་ཡོད། བྱེད་ཀྱས་ཡོལ་ཟེར་བ་འདི་བསམ་པ་རྣམས་དག་དང་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་དགོས་
 པ་རྒྱ་མཚན་ཚོག་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ལྷི་འཕུས་ཚོགས་གཙོ་བོ་རྣམས་འབྲུང་གནས་ཀྱི་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
 སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལྟར་ཡིག་ཆ་གལ་ཆེ་ཁག་ལ་ངོས་ནས་ས་ཡིག་རྒྱལ་རྒྱ་དེ་མི་དགོས་པ་བྱས་
 བ་ཡག་པོ་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་རྣམས་རྒྱལ་ཆེ་རིང་ཡོད། ཁྱེད་
 རང་ཚོ་མི་གསུམ་དང་ཐུག་ནས་ལྷི་འཕུས་ཚོགས་རྒྱ་དང་ཕྱོལ་རྒྱ་དེ་ཚོར་ངོས་ཀྱིས་ས་ཡིག་རྒྱལ་གི་
 ཡོད། དེ་བཞིན་ཡིག་ཆ་བརྒྱུར་བཅས་ཕྱིན་པ་དེ་ཚོར་ངོས་ཀྱི་ས་ཡིག་རྒྱལ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དོན་
 གཙོད་གལ་ཆེ་བ་ཁག་ལ་ངོས་ཀྱི་ས་ཡིག་རྒྱལ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་མི་དགོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ལྟོས་བརྗོད་པ་
 དང་། དེ་ཚོའི་རིགས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་དང་བཀའ་རྒྱོན་ཁྲི་བ་གཉིས་སུས་བྱས་ན་དགའ་མིན་ལྟ་དགོས་
 ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོ་གསུམ་གྱིས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་པོད་ནང་གི་པོད་མི་ཚོ་སློབ་པས་
 དང་སེམས་ཤུགས་ཆགས་པ་འདྲ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང་། རས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་
 རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ་འགའ་ཤས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཕྱིན་པ་རེད།

ད་ཆ་རིམ་བསམ་བྱེད་ཀྱས་ཡོལ་འདི་ཀྱས་ཡོལ་ཆ་ཚང་ལུ་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་གཏོང་གི་ཡོད།
 རོས་ནས་རྟུག་པར་ང་ལ་འགན་འཁུར་གསུམ་ཡོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འགན་འཁུར་དང་པོ་དང་གཉིས་
 པ་ནི་འཆོམ་མེད་ཞེ་བའི་ལྷ་སྲོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྣེ་རྩེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
 རྒྱ་དེ་དག་ང་མ་ཤིའི་བར་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་ལུགས་ཁག་མཐུན་སྦྲིལ་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱ་དེ་
 ཡང་ང་མ་ཤིའི་བར་དུ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། ར་ཚོ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་འདི་ཆད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཉི་
 མ་གཅིག་ང་ཀྱས་ཡོལ་ཆ་ཚང་བྱེད་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཅིག་སླེབས་རྒྱ་ཡིན། གལ་སྲིད་ང་ཚོ་གཞིས་བྱེས་
 མཉམ་འཛོམས་བྱུང་ན་ངོས་ཀྱི་འགན་གཙོ་མ་འཛོག་རྒྱ་ལས་དམིགས་བསལ་མིང་འབྲེར་ནས་ལས་
 ཀ་བྱ་རྒྱ་མིན། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ངས་གསལ་པོ་བརྗོད་ཡོད།

དངོས་གནས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སློབ་ནང་རིང་དུགས་རྣམས་
 མ་བཞིན་དུ་སྲོད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་སྲོད་འདོད་ཡོད། ཁྱེད་རང་ཚོས་བྱེད་ཀྱས་ཡོལ་ཞེས་
 པ་འདི་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། རའི་ངོས་ནས་རང་གི་ཚོབ་ཐང་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། འདིར་ངས་
 ཁྱེད་རང་ཚོར་སྐྱད་ཆ་ཞིག་འདྲི་རྒྱུར། ར་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་ཡོད་དམ་མེད། ཅེས་པ་འདི་ཡིན།
 དེར་གོ་ནོར་ཐེབས་མི་རུང་། ར་སེམས་ཤུགས་ཆག་ནས་བརྗོད་པ་མིན་པར་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་

མེད། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཇམ་མཐོན་འཇམ་མཐོན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་ཚང་མས་གཟུགས་གཟུགས་གྱི་དགོས། ལྷན་པའི་
ཕྱོགས་འཇམ་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་དེའི་ནང་བཞུགས་ཡང་བཞུགས་བཞུགས་ ཚོས་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་འཇམ་གྱི་བཟོ་
འདྲ་པོ་ཚ་བ་ནས་གྱི་རྒྱུ་མེད་ཅེས་ངས་སྤོན་མ་ནས་མེད་མང་མང་པོ་བཟོ་དེ་ཡོད། བར་སྐབས་ཞབས་
འདྲེན་གྱི་གནས་རྒྱུ་མེད་ལྷན་པའི་དེ་ཚོ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བེད་སྤྱོད་གང་འདྲ་བྱས་མ་སོང་ངམ། དེར་
བཞུགས་གཟུགས་གཟུགས་མ་བྱས་ན་དག་དག་གཉེན་སྦྱོར་ཟེར་བ་དེ་གྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
གཟུགས་གཟུགས་གྱི་དགོས། ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་༤ ཚེས་༣༡ ཉེན་རྒྱ་གར་སྤོན་ཕྱོགས་སྤོན་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཚེན་སྤོན་གྱི་ཚོགས་ཚེན་འདྲ་འདྲ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
སྐབས་བསྐྱེད་བ་ལས་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤོན་རྒྱུ་འདོན་ལུས།

ཀྱི་ཡོད། ལྷ་མོ་འདི་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རེད། རོས་རང་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་རྗེས་འབྲངས་ཤིག་ཡིན་པའི་
རོས་ནས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་ནས་ཐེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏུས་དེ་རིང་འདིར་རྒྱ་
གར་གློ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཕྱོན་རྒྱ་བྱུང་བར་སྐལ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་། ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་དུས་ཚིགས་འདིའི་ཐོག་ཆེད་མངགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་པོ་ཞིག་གི་སྐྱུ་མཚོན་
འདིར་ཐེབས་ཏེ་བྱེད་རང་ཚོ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དུས་ཚོད་གཉེས་པ་ཞེ་དག་ཡོད། གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་
ནང་དུ་ཐེབས་རྒྱ་ཐག་རིང་པོ་རེད། གསུམ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞོན་ལུགས་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། འོན་
ཀྱང་བདེན་པར་རྒྱལ་སྐྱོར་གནད་རྒྱུར་སྡིད་སྡིད་སྡིད་སྡིད་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདྲེ་མས་ཐོན་མེད་པ་བདེན་པ་
བདེན་ལུགས་དང་བདེན་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་དེ་ལག་ལེན་བསྟར་གྱི་
ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དེ་རིང་འདིར་ཐེབས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རོན་སློན་ལྷན་པ་སྐབས་བབ་ཀྱི་
གནས་རྒྱལ་ལ་ཉག་ཉག་རན་པའི་གསུང་བཤད་གནང་བས་མེས་པོ་ལུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་། ང་ཚོའི་
བདེན་པའི་གནས་རྒྱལ་དེ་རྗེ་གསལ་དུ་གཏོང་རྒྱའི་བཀའ་སློབ་གནང་བར་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།
བྱེད་རང་ཚོ་དེ་རིང་འདིར་ཐེབས་ཏེ་ཐོད་སྐྱད། བཟུངས་བཏེ་ལུགས་ཟེར་བ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་ལོ་ཟེར་
པའི་ཚིག་གཉིས་ཤེས་འདུག ཁོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོ་ལོ་མང་རིང་ནས་རོ་ཤེས་ཡིན། རྒྱ་གསུམ་པོ་
ཚོས་སྐབ་རེད། རྒྱ་སར་ང་ཚོ་ཐེངས་འགའ་ཤས་མངལ་ཕྱོད་ཡོད། དེ་རིང་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་གཞིས་
ཆགས་ཆེ་ཁབ་གཅིག་དང་། དེའི་ཐོག་ལོ་སྟོང་ལྷག་རིང་གི་སློབ་རྒྱུན་(Monastic Institu-
tion)དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་། དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་ལུགས་སློབ་རི་བཞུག་སློབ་
ཁྱིད་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཤས་འདིར་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
པའི་ས་གནས་འདིར་དུས་ཚིག་འདི་ཚོགས་སྐབས་བྱེད་རང་ཚོ་ཐེབས་ཡོད་པར་སོང་། ས་གནས་
འདིའི་གནས་རྒྱལ་བྱེད་རང་ཚོས་གཞིགས་རྒྱ་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོ་འདིར་བཅུ་ལྷོད་པ་ཆགས་ཏེ་ལོ་
༥༡ དེའི་རིང་ལ་ཐོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། རྐྱད་ཡིག་མདོར་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་བྱ་རྒྱུད་
གཙང་མ་ཞིག་ཡོད་ལུགས་རྒྱའི་དམིགས་ལུལ་བཞག་སྟེ་གཞིས་ཆགས་འདི་དག་བཅུགས་པ་རེད།
བྱིས་ཆང་རེ་རེའི་འབྲལ་མེས་ཀྱི་སྟོ་གོས་རང་མགོ་གང་ཐོན་ཐིན་པར། ལྷུའི་སྐྱིག་འདུགས་ཤིག་ལ་
རེ་བ་བརྒྱབ་སྟེ་འུག་ཅུ་ནང་ནས་འགོ་བཅུགས་པ་རེད། ད་ལྟ་བར་ཡག་ཐག་ཆོད་བྱུང་ཡོད། གནས་
སྐྱངས་འདི་དག་ད་རེས་བྱེད་ཚོས་གཞིགས་སྐབ་པ་དེས་ང་ཚོ་ཐོད་མི་བཅུ་ལྷོད་པ་ཚོས་ཐོད་མི་

དུ་བོད་པའི་བདེན་རྒྱུ་བྱས་ནས་བཞུགས་པ་རེད། ར་ཚོ་བོད་པར་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་མཁུན་དེ་དག་ར་
 ཚོ་བོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཟུང་སྟེ་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བ་ཞིག་མ་རེད། ར་ཚོ་བོད་པའི་འཐབ་ཚོད་དེ་བདེན་
 པའི་འཐབ་ཚོད་ཡིན་སྟབས་བདེན་པར་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་མཁུན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཐོག་
 བས་བོད་པར་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་པ་ཞིག་མིན། ཞེས་ངོས་ཀྱིས་རྟག་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་རྒྱུ་མས་ནས་
 ད་ལྟ་བར་དུ་བདེན་རྒྱུ་གནང་བ་དེས་བོད་མིའི་སེམས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུར་ཕན་ཡོད། དེ་
 བཞིན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མི་འབྲུམ་ཐུག་པ་ཡ་མང་པོར་བོད་པའི་བདེན་
 པའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་མི་མང་དུ་སྤྱར་
 བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་ནས་གསར་འགྲུར་དམ་བསྐྱེད་པ་ཤུགས་ཆེ་བྱས་པ་དང་། གནས་
 ཚུལ་ག་རེ་ཡིན་ནའང་འཕྲོག་བཤའ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེར་གི་ཆར་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་
 ལམ་རྒྱ་ཆེ་ཆགས་ཡོད། དེ་མིན་འབྲུམ་ཆས་དང་བྱ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཡིན་ཡང་གོ་
 ཐུབ་རྒྱ་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་མི་མང་ནང་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྒྱུར་བྱེད་
 བས་པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་འཛམ་གླིང་གི་ཕོག་ནས་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱེད་རྒྱུ་མས་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བ་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་དུ་བྱུབ་
 འབྲས་ཐོན་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉ་ལམ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྒྱ་ནག་རང་གི་
 བང་ལ་ཆ་བཞག་ན་འདས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུ་དེའི་རིང་ལ་ཉ་ལམ་པའི་འགྲུར་བ་བྱེན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧། ༡༩༥༥ རོས་རང་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དང་དེང་སང་
 གི་རྒྱ་ནག་བསྐྱར་ཐབས་མེད། འགྲུར་བ་ཞེ་དྲག་བྱིན་ཆར་བ་རེད། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་
 འགྲུར་བ་ཞེ་དྲག་བྱིན་ཆར་བ་རེད། དེ་རིང་འདིར་ཐེབས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ཡ་དང་པོ་ལོ་
 ད་ཆ་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྟོ་ཨ་མི་རི་ཀ་ཆ་བཞག་ནའང་དེ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 མོའི་ཐོག་དཀའ་ངལ་ཞེ་དྲག་བྱུངས་ཡོད། དེ་དག་ལའང་འགྲུར་བ་བྱིན་ཡོད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་
 ལྷ་འགྲུར་བ་ཆེན་པོ་བྱིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་འགྲུར་བ་ཞེ་དྲག་བྱིན་ཡོད། ཉེ་ཆར་རྒྱ་
 བྱུང་བའི་ལོ་
 ཆ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་པའི་འཛིན་སྐྱོབ་ལམ་ལུགས་ལྟར་གནང་བཞག་ཞིག་སྤེལ་ཡོད།

ཚོས་སྡེ་ཁག་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་བཅུགས་སྤྱོད་ཡོད། བྱེ་བྲག་ཀ་ཏ་ཏ་ཀ་མངའ་སྡེ་སྐབས་དེར་
 མེ་སོར་མངའ་སྡེ་རེད། མེ་སོར་མངའ་སྡེ་དེ་སློབ་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ལེ་རི་ཡིང་ག་པ་རེད། ཁོང་དོས་དང་བྱི་
 ལོ་༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྱང་འདས་ཀྱི་དུས་ཆེན་དུ་ཡོང་སྐབས་དོ་ཤེས་པ་ཡིན། ཁོང་
 བོད་པར་བྲུགས་ཆེན་པོས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན། བྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོ་བཅོན་གྲོལ་བ་ཆགས། བྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོར་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཆ་བརྗེ་ཏེ་དུས་
 འབོད་སྐུལ་གནང་སྐབས་དང་ལེན་བྱེད་མཁན་བྲུགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཀ་ཏ་ཏ་ཀ་མངའ་སྡེ་ཆགས་ཡོད། དེ་
 འདྲ་ཡིན་དུས་ཡང་བསྐྱར་འདིར་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་རེད། ཡང་སློབ་ཀར་ཏ་ཏ་ཀ་མངའ་
 སྡེར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་འདོད་བྱུང། དེ་ནས་དེ་རིང་འདིར་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་བཅུགས་ནས་ལོ་༥༠
 རམ་བ་བྱིན་པའི་དུས་བྲན་དང་ཆབས་ཅིག་འདིར་ཉིན་ཤས་རིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་རེད།
 དེ་བཞིན་བྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་བོད་པའི་འཇུག་མི་དེ་འདྲ་ཡོང་ནས་དེ་རིང་འདིར་བདུན་
 གཅིག་ཅམ་རིང་གང་ཅིའི་ཐོག་གོ་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཞེ་བྲག་བྱུང་འདུགས་གནས་ས་ཐོག་
 བས་མཐུན་འགྲུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་ཉ་ལས་པའི་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་
 འདིར་གྲུ་ཚང་རྣམས་དང་དེ་མིན་གྲོང་སྡེ་སོ་སོའི་སྤྱིད་སྤྱུག་ཚོ་ཡིན་ནའང་རེད། ཚང་མས་ཞེ་བྲག་ཡག་
 པོ་གནང་འདུག་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཡིན།

གཞན་དམིགས་བསལ་ལྷན་ཆུ་མེད། ལོང་དུ་ཚོགས་གཙོའི་གསུང་བཤད་ནང་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཆ་ཚང་འཁོད་ཡོད་པ་ཡག་པོ་ཞེ་བྲག་གསུང་སོང། དེ་བཞིན་བཀའ་སློབ་ཁྲི་པའི་
 ཐོག་ནས་གསུང་བཤད་ཞེ་བཅུགས་པོ་ད་ལྟ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་དགེ་སློབ་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་གནང་འགག་
 གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་གསུངས་སོང། དོས་ལ་སློབ་མ་ཤོད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ཚང་
 མར་ཡང་བསྐྱར་སྐུལ་རྗེ་ཆེ་ལྷན་རྒྱ་དང་གཞོན་སྤྱོད་ཚོ་སང་ཉིན་ཐུག་རྒྱའི་དུས་ཚོད་ཡོད། ད་ལྟ་
 འདིར་ཡོད་ཀྱན་འཁོགས་ལོ་༡༥ ཡན་དེ་དག་ཟུར་དུ་སྤོད་པའི་གསྐྱེད་བྱས་ནས་འདུག་པ་རྣམས་
 དོས་ནས་རྒྱས་ཡོད་ཡིན། ཐོག་མ་དུག་ཅུ་རེ་གངས་ནས་ས་ཆ་འདིར་གཞིས་ཆགས་འབོ་ཚུགས་
 སྐབས། ཤིང་ནགས་གཙོད་འབྲེག་བྱེད་རྒྱ་དང་ཚ་བ་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་ཤིང་བཅད་ཟིན་པ་དེ་དག་མེར་
 སྡོག་བྱས་ཏེ་དཀའ་ལས་ཉ་ལས་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་དུས་བྱེད་ཚོས་སོ་ནམ་ལས་ཀ་བྱེད་སར་དོས་
 རང་ལྟ་བར་བསྐྱོད་སྤོང་ཡོད། ཉིན་གཅིག་ཚོ་སྤང་གིས་དུང་གཤམ་ཀྱང་བྱས་བྱུང། དེ་དུས་ཀྱི་མི་ཐོག་

བ་གྲུ་ཚང་དདུལ་ཉོག་ཅམ་ཡོད་མཁན་ཚོས་ལྷ་རྟོག་བྱ་རྒྱུའི་འགན་ཡོད། མཚོད་ཇམ་རྗེས་པོ་དེ་འབྲ་
 བཟོ་གིན་སྟོད་པ་ལས་སྐྱོ་པོ་དེ་ཚོར་རོགས་པ་མང་ཅམ་བྱས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེས་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་དེ་
 ཡག་གི་རེད། དེར་བརྟེན་དགོན་པ་གྲུ་ཚང་ཚོས་འདི་དགོངས་པར་བཅངས། དགོན་པ་འཇུགས་སྐྱུན་
 བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གལ་ཆེ་ཤོས་བསྐྱབ་པ་སྟོབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཁ་སང་བཟོད་པ་ལྟར་གཟི་རྗེད་
 ཁོག་སྟོང་ལྷ་བྱ་མིན་པ་བྱེད་དགོས། གཉེས་ནས་སོ་སོའི་དགོན་པའི་འཇེས་ལ་ཡོད་པའི་བྲིམ་ཚང་
 སྐྱོ་པོ་དེ་ཚོར་ལྷ་རྟོག་དམིགས་བསལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དགོན་པ་གྲུ་ཚང་ཚོར་སྤྱིན་བདག་མང་པོ་འདུག
 སྤྱིན་བདག་ཚོར་འབོད་སྐྱུལ་བྱས་ཏེ་བྲིམ་ཚང་སྐྱོ་པོ་འདུག་ཅེས་དེ་ཚོའི་མིང་དང་ལོ་རྒྱུས་བཀོད་དེ་
 རོགས་རམ་འཚོལ་བྱུང་པ་ཡིན་ན་པན་ཇོགས་ཡོང་གི་རེད། དེ་བཞིན་གཤམས་གཡོན་ནས་འཇུས་མི་
 སེབས་པ་ཚོར་འདི་ལྷ་འདོད་བྱུང་། སྐྱོ་པོ་དེ་དུང་ཡོད། ང་ཚོས་དཀའ་ངལ་སེལ་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད།
 ཕྱོགས་མཚུངས་སྟོབ་བྲུ་ཁག་དེ་ཚོ་དེ་དུང་སྐྱུས་དག་ཏུ་གཉོང་རྒྱུའི་མཚོན་པའི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཞེ་དག་
 ཡོད། གཞན་ལྷ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་བཟའི་ས་བདེ་ལེགས་ཞེས་བཀའ་སྟོབ་ཐབ་རྒྱས་
 སྐྱུལ་ཡོད། །

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་༤ ཚེས་༢ རེས་གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་རྒྱ་གར་རྫོ་ཕྱོགས་སྐྱེལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་སུ་རྟེན་
 གཞི་བྱས་པའི་སེ་ར་ཐེག་ཚེན་གླིང་གི་ཡ་གྲུལ་སེར་བྲེས་མཁས་སྤྲུན་གྲུ་ཚང་གི་ཚོས་རའི་མདུན་ཐང་དུ་བཅན་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་མང་གཅོད་དབུ་བརྟེས་ནས་མི་ལོ་༥༠ འཁོར་བའི་དུས་ཚེན་གྱི་མཚན་སྟོར་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སྟོབ། བོད་གཞུང་གི་
 རིལ་ལས་ཞུངས་ནས་མཁོ་འདོན་གནང་།

ལྷ་མི་ཤོད་དུ་བསྐྱེད་པ་པའི་རྗེས་ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་བཅུགས་ཏེ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུ་ལ་
 འབད་བཅོམ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཀྱོད་ཞིབ་ཁང་ཞེས་པ་ཞིག་བཅུགས་པ་རེད། ཉན་རྒྱུ་མེད་མོ་
 ཚོས་ཀྱོད་དང་ཁ་མཚུ་བྱུང་ན། ཡིག་ཚང་ལ་གཏུགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་ཚང་མེད་མོ་བའི་སྤྱི་སྤྲོམ་ལྷ་
 བྱ་རེད། ལྷ་མོ་བྱུང་ན་པལ་ཚེར་ཅིས་ཁང་དང་བཀའ་འགའ་ལ་གཏུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱོགས་
 ལྷུང་ཐོག་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད་པ་ཡིན་དུས་ཀྱོད་ཞིབ་ཁང་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་
 དུ་བཅུགས་ཏེ། དེའི་འགོ་ཁྲིད་གཡུ་ཐོག་ས་དབང་ཆེན་པོ་བསྐྱོས་པ་ཡིན། དེ་དུས་གཡུ་ཐོག་བྱུང་པོའི་
 ཚད་འཛིན་ས་ལྷ་བྱ་ཡིན། གཡུ་ཐོག་གིས་ཉིན་ཞིག་འདི་བྱས་པ་རེད་ཟེར། གཡུ་ཐོག་ཀྱོད་ཞིབ་ཚུགས་
 པའི་སྐབས་དེར་ཁ་མཚུ་བྱུག་པའི་མི་ཞིག་གིས་གཡུ་ཐོག་གི་གཟིམ་འགའ་ལ་བཅར་ནས་སྐོག་རྒྱུད་
 འདུག གཡུ་ཐོག་ཀྱོད་པོ་ཡིན་སྐབས་གཟིམ་འགའ་ལ་རྒྱ་བ་འབྱེད་ཡོང་སྐབས་རྒྱ་བ་དེ་སྤངས། དེ་
 ཉན་ལས་ཁུངས་སུ་སྐྱོན་རྒྱས་རྒྱགས་སྐབས་ཁོང་ལ་སྐོག་ཏུ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་མཁུ་གི་མི་དེ་ལོག་ཅེས་
 དེར་སྐྱད་བཏང་སྟེ། ཀྱོད་ཞིབ་ལས་ཁུངས་ཚོགས་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཁོང་གིས་ཁྱེད་རང་གིས་ས་ཁང་
 རྒྱ་བ་འདི་འབྱེད་ནས་འདི་སར་ཡོང་བ་ཡིན་པ། རྒྱ་བ་བཟས་ཏེ་ཁ་མཚུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཅ་བ་
 ཉན་ཡོང་གི་མ་རེད། དེས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་དང་བྱུང་པོ་བྱུང་གཞག་ཐོག་ནས་སུས་ནོར་འདུག སུ་
 ལ་བཤེན་པ་འདུག་དེར་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས་རྒྱ་བ་ཁྱེད་ནས་ཐག་
 གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡོང་གི་མ་རེད། ཁྱེད་རང་གི་རྒྱ་བ་འདི་མར་ཁྱེད་ཞེས་ཕྱིར་སྐོག་བྱས་འདུག དེ་དུས་
 གཡུ་ཐོག་གིས་དེ་འདྲ་བྱས་སོང་ཞེས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང། ཡིག་ཚང་དང་བཀའ་འགའ་ནས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཀྱོད་ཞིབ་ཁང་བྱུང་དུ་འཇུགས་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དག་སྤར་མེད་
 གསར་གཏོང་རེད།

ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་རྒྱུ་དེ་ཡང་སྤར་མེད་གསར་གཏོང་རེད། དེ་རྗེས་རྒྱ་
 གར་དུ་བསྐྱེད་པས་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོ་ནས་བཟུང་ང་ཚོས་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་འགོ་འཇུགས་
 བྱས་པ་རེད། ལོ་བཞི་བཅུ་འཇུག་ལྷན་ཚུལ་འདི་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱས་ནས་ལས་འགུལ་
 དེ་དག་གོས་པ་རིམ་བཞོན་ཐོག་ནས་བཅུགས་པ་རེད། ང་ཚོ་ཤོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པ་
 རིན་པོ་ཆེས་མང་གཙོ་གསོལ་རས་གནང་བྱུང་ཞེས་དོག་དོག་མར་སྤོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་དེ་འདྲ་ཤོད་
 ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཕྱིན་པ་རེད། ལོ་བཅུ་ལྔ་ལོ་ལ་བཀའ་འགྲོའི་

གལ་ཆེ་བ་ཁྱེད་རྣམས་པའི་སྤྱི་ལུ་བ་ཚོས་མང་གཙོའི་འོས་འདེམས་ཐོག་ནས་འགོ་ཁྲིད་གསར་བ་ཡོང་གི་རེད། མ་གཞི་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སློབ་ཁྲི་བ་གནང་སྟེ་ལོ་བཅུ་ཕྱིན་པ་རེད། ད་ཆ་གཞིན་སྤྱི་ལོ་མི་རབས་གསར་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་གཏུན་འཁེལ་བའི་བཟོ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བྱས་ཅང་ཁྱེད་རང་སྤྱི་ལུ་བ་ཚོས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་འདྲིར་དམ་བཅའ་བཞག་པ་བཞིན་སྤྱི་གསར་བསམ་གཏམ་བ་མེད་པ་བྱས་ཏེ། རྒྱབ་མཐུན་དོ་སྐྱོན་མཐོ་སར་སྤྱེལ་ལང་འཁྲབ་རྒྱ་དང་དམའ་སར་སྤྱུབ་ཚོད་བཤད་ཟེར་བ་འདྲིར་བཀོད་འདུག དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཚོ་ལས་བྱེད་པ་ཚང་མས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབངས་སུ་བཞེས་ཏེ་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུར་ང་རང་ཚོ་གཞུང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཟེར་བ་དེ་ཞབས་འདེགས་ལུ་པའི་མི་མང་གི་ཞབས་ལུ་ཡིན་བསམ་པ་མ་གཏོགས་ང་སྤང་ལ་སྤོང་མཁན་དཔོན་པོ་ཡིན། ང་མར་བཀའ་བཀོད་བྱེད་མཁན་ཡིན་བསམ་པ་དང་བཀའ་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་ཡིན་བསམ་པ་བྱས་ན་ལོར་འཁྲལ་རེད། སོ་སོར་འགན་དབང་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་རིགས་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས་ཅུ་བའི་བསམ་སྒྲོའི་འཁྲེལ་སོ་དེ་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་ཞབས་ལུ་བ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་དེ་དེས་བར་དུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་དཔུག་ལས། ས་སོགས་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །ནམ་མཁའ་བཞེན་རྟག་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་དབུག་ཏུ་མེད་པ་ཡིས། །རྣམ་མང་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ང་ཚོའི་བོད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བྱམས་སྤྱི་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཅུ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་གཏོང་བྱས་ན་སྤྱིར་མིའི་ལ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཐུག་ཅིག་རེད། གཞན་པན་གྱི་སྒྲོ་བཟང་པོ་ཞིག་རྟེན་ཏེ་རང་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་མང་དེ་ཚོའི་ཞབས་འདེགས་སྤྱི་བ་མཁན་ཞིག་ཡིན་བསམ་ན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག་པས་ལ་རབས་ཀྱི་ཅུ་བ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་སྤྱོད་པ་ཐོག་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཅུ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོས་ད་ཆ་འུ་ལུ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སུ་མཐུན་འགན་ལེན་གྱི་མེད། ད་ཞབས་སྤྱི་ལུ་མ་ལུས་མི་འདུག་བསམ་པ་དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བར། རོས་བསྐྱེད་ཡོད། རོས་ནས་འོས་བསྐྱེའི་ཐོག་ནས་འགོ་ཁྲིད་བསྐྱེའམ་མཁན་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆ་ཚང་ཡོད། དེས་སུ་ལག་ལེན་ཐོག་ནས་འགྲོ་སྤངས་གསར་བ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།

ལྷོང་ས་ ལྷུབས་མགོན་ཆེན་ལྷ་མོང་བཅུ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་
ཆོགས་ཀྱི་གོས་ཆོགས་སྐྱེས་སུ་
བསྐྱེད་བའི་གསུང་
འཕྲིན་ཁག

༡༩༩༣-༢༠༡༡

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ་༥ ཚེས་༣༠ འཕྲོད་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པར་
བསྐྱེད་བའི་གསུང་འཕྲིན།

༄༅། སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་ལུ་མོང་ལ། ཚེད་དོན། ད་ལམ་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོག་༡༩༩༣ ཟླ་༥ ཚེས་༣༥ ཉིན།
བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་སོ་གཅིག་པའི་ནང་གསལ་ཁ་བ་དང་། དོན་ཚན་ང་ལྔ་པའི་ནང་གསལ་
གསུམ་བ་བཅས་སྤྱིར་འཐེན་སྐྱར་བཅས་བྱ་རྒྱའི་ཤོས་ཚོད་བཞོད་བ་འདི་བཞེན་ཅེས་རྒྱུ་གྱ་
དོག་གི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་ལས། དག་མཚན་དོན་མན་ལྷན་པར་མ་མཐོང་། ཚང་མའི་སློབ་གསལ་
བཞེན། ཐོག་མའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཟིན་གྱིས་ནང་དོན་ཚན་འདི་དག་བཞོད་ཡོད་བ་
དེར། སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དང་པོས་ཞིབ་འཇུག་གིས་
དོན་ཚན་འདི་དག་སྤྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱའི་བསམ་འཆར་བཞོན་རུང་། དོས་ནས་གནད་དོན་འདི་
དག་དགོས་བ་གལ་ཆེར་བརྩུང་སྟེ་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ཆེད་གཉེར་འགོད་འཇུག་བགྱིས་བ་ཡིན།
འདི་དག་ཡིག་ཆའི་ནང་ནས་འགྱུར་མཛེས་ཚོས་ལྟ་བུར་བཞོད་བ་མ་ཡིན་པར། དོན་དམ་པར་
བོད་མི་རྣམས་མང་གཙོ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་ཐུབ་བ་དང་། མང་གཙོ་སྤྱི་བཞེན་
དུ་སྤྱིད་དབང་མཁེགས་འདོན་བྱེད་མཁེགས་དག་དང་དོན་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བོར་མཐོང་
བ། མ་འོངས་པར་ཕུགས་རྒྱུད་རིང་པོའི་ལམ་སྤྱོད་གཏན་ལ་འབབས་བ་བཅས་དགོས་དོན་
རྒྱ་ཆེར་བསམ་གཞིགས་བགྱིས་བ་ཡིན་པས། བོད་གསལ་དོན་ཚན་གཉིས་བཅའ་ཁྲིམས་ནས་
སྤྱིར་འཐེན་མ་དགོས་པར་རང་འཇགས་བཞག་ན་ཡིགས་ཞེས་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་སར་
གསལ་བཤད་བརྗོད་ཡོད་བ། ཏུ་ལའི་སློབ་མས། ༡༩༩༣ ཟླ་༥ ཚེས་༣༠ ལ།

བསྐྱབས་ཀྱི་དུང་ལོ་སྐབས་འདིར། བོད་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་སྤྱི་དང་། རང་བྱུང་གི་བཀོད་བར་འབྲུམ་
ཡུན་གཞོན་གཞིར་མི་འགྲུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་གཙོ་བོར་གྱུར་ཐོག་ བོད་མི་སྤྱི་སྐོར་སོ་སོས་བོད་
ནང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་གཞུང་། དབུས་འཕྱོར། འཕྱོད་བསྟེན་སོགས་ལ་སྐྱབས་པའི་
རང་རང་འཁོས་དཔག་གི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྲུར་ངེས་ཀྱི་འཇུགས་བསྐྱབས་སྐབས་ཐབས་དོ་
ཁུར་འབད་བཅོལ་སྤྱད་ལེན་བསྐྱེད་འཇུག་དང་། རིམ་བཤམ་འདི་ནས་ཀྱང་གནས་དུས་འགྲུར་
འགོས་དང་བསྐྱབས་པའི་བོད་ནང་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་ཐབས་སུ་སྐྱབས་དགའི་བསམ་གཞིགས་བསྐྱེད་
རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས་དེ་དོན་གྲོས་ཚོགས་སུ་མོལ་ཤུགས་ཡིད་འདུགས་འཚེལ།

རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མམ་ ༡༩༤༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ལ།།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ ཟླ་༤ ཚེས་༢༠ འཁོད་སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པར་
བསྐྱབས་པའི་གསུང་འཕྲིན།

༡༣༧། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་གོས་ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ། ཆེད་དོན། སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་
སྤྱི་འབྲུས་གོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཞི་པའི་ཐོག་གོས་བསྐྱར་བྱས་དོན། འབྱུང་འགྲུང་བོད་
ཀྱི་ཅ་དོན་དང་། དེའི་རྒྱབ་ཐབས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་དོས་བསྐྱེད་སྐོར། གྲེས་འཕྱོར་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་དོན་གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་ཁྱོད་ནས་བརྒྱུད་ལམ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་བསམ་
ཚུལ་བསྐྱེད་ལེན་བཅས་ལ་གཞིགས་ཏེ་ད་ལམ་༡༩༤༧ ཟླ་༤ ཚེས་༡༤ ཉིན་སྤྱི་མོས་གོས་ཚོད་
བཞག་པའི་སྐོར་ཚོགས་གཙོ་ཐུན་མོང་བརྒྱུད་སྤྱི་འབྲུས་ནམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་སྐོར་བྱུང་།

གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ནས་ད་ཕན་བསམ་ཚུལ་གང་འཚམས་འཕྱོར་བྱུང་།
ད་དུང་དེའི་སྐོར་བསམ་ཚུལ་མང་ཙམ་ཤེས་ཉོགས་བྱ་རྒྱ་དོན་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། ད་
ངེས་ལམ་སེང་འདི་གྲེད་ཐག་གཅོད་མ་དགོས་པར་གནས་སྐབས་རང་འཐེན་གྱིས། ༡༩༤༧
ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་ཅན་དང་བསྐྱབས་དོས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱེད་
ལེགས་གནས་སྐྱམ་པ་བཅས། རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མམ་ ༡༩༤༧ ཟླ་༤ ཚེས་༢༠ ལ།།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཟླ་༩ ཚེས་༡༩ འཁོད་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པར་
བསྐྱེད་པའི་གསུང་འཕྲིན།

༡༡། འཁོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་གྲོས་ཚོགས་ཐུན་མོང་ལ། འབྲུལ་འབྲས། བཞུན་གསལ་
ལྟར། ༡༩༩༠ བན་བཅོན་གྲོལ་པོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལློན་ལྗམས་འདི་ནས་ཐད་བསྐྱོས་བྱས་
པ་དང་། ༡༩༩༡ ཟླ་༩ ཚེས་༡༩ ཉིན་བཅོན་གྲོལ་པོད་མིའི་འཕམ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་པབ་པའི་
དོན་ཚན་༣༡ རང་བཀའ་ལློན་འོས་འདེམས་བྱེད་ཚུགས་སྐོར་འོས་ཤོག་ཅི་བྱུང་ཅེ་འཕོར་གྱི་
བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་ཡོང་བ་དགོས་སྤྱི་གསལ་བ། དེས་སུ་ལག་བསྟར་སྐབས་བརྒྱ་ཆ་མ་ཡོང་
པའི་རྒྱུ་གྱིས། ༡༩༩༣ ལོར་བསྐྱར་བཅོས་གྱིས་བཀའ་ལློན་འོས་གཞི་འོས་ནས་མིང་འདོན་
བྱ་རྒྱུ་གསལ་བ་ལྟར་དེ་བར་ལག་བསྟར་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུགས་གཅིག་ནས་འོས་
གཞིའི་མི་འགོ་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཞིག་རྙེད་སོན་ཡོང་མིན་དང་། གཉིས་ནས་སྤྱི་མཚུངས་མང་
གཙོའི་འགོ་སྟངས་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་བདེ་མིན་བཅས་ལ་བརྟེན། སྤྱད་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
ནང་ཡོད་ལྷན་ཡོངས་གྲགས་གྱི་འགོ་སྟངས་དང་ཉེ་བ་བཀའ་ལློན་ཁྲི་བའི་འོས་དམིགས་གསལ་
འོས་ནས་དམིགས་འཇུགས་བཞིན་པར་སྤྱི་འཇུག་རྣམས་ནས་གསང་བའི་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་
ནས་མི་གཅིག་འདེམས་སྐྱེད་གིས་མང་མོས་འོས་ཐོན་བྱུང་བ་དེས་བཀའ་ལློན་ཁྲི་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་།
ཁྲི་བ་དེས་རང་གི་ལས་རོགས་བཀའ་ལློན་འོས་དམིགས་༡༩ ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མིང་བཏོན་
གྱིས་དེར་སྤྱི་འཇུག་ནས་འོས་ཤོག་འཕངས་ཏེ་མང་མོས་འོས་ཐོན་ཅེ་བཏོག་གིས་བདུན་ལ་
གཏན་འབེབས་བྱ་འོས་སྐྱེས་པ་དང་།

ཡང་ན། སྤྱི་འཇུག་རྣམ་པའི་ཐོག་དབྱུས་དང་ཚུགས་མཐའི་གཞུང་ཞབས་བྱུང་གཞོན་
ཡན་དང་། རྒྱ་གར་དང་གྱི་རྒྱལ་ས་གནས་ཁག་གི་གྲོས་ཚོགས་དང་། རང་བཅོན་ཚོགས་རྒྱང་
ཁག་གི་འཇུག་ཚབ། ཚོགས་པ་ཁག་གི་འཇུག་མི་བཅས་ནས་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་
པའི་ཅེ་བཏོག་གིས་བརྒྱུད་ལ་བཀའ་ལློན་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། འོས་གངས་མང་ཤོས་

དེས་བཀའ་ལློན་གྱི་བ་བྱ་རྒྱ་བྱས་ཆེ་འོས་གཞི་ཡོང་ཁུངས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་མི་འགོ་ཡང་དག་གས་འདེམས་ཐོན་ཡོང་རེ།

ཡང་ན། འོས་གངས་མང་རིམ་བརྒྱད་ལ་བཀའ་ལློན་དུ་དེས་བ་ལྟར། འདེམས་ཐོན་
བཀའ་ལློན་རྣམས་ནས་ད་ལུས་བཞིན་གསང་བའི་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་འོས་གངས་མཐོ་ཤོས་སུ་
ཡིན་དེས་བཀའ་ལློན་གྱི་བ་བྱས་ན་སྟམ།

གང་ལྟར་སྲ་འཕྲོས་བཀའ་ལློན་ལས་རྒྱན་ཐེངས་གཅིག་རིང་གོང་གསལ་གང་རུང་
ཚོད་ལྷ་ལྷ་བྱ་བྱས་ཏེ་རིམ་བས་ཉམས་སྲོང་གསོག་གིན་དུས་བསྐྱུན་ལེགས་བཅོས་བྱ་འོས་
སྟམ་ཞིང་། ད་ལྟའི་བཀའ་ལློན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་དུས་ཡུན་རྫོགས་མཚམས་ལག་ལེན་འགོལ་
བདེའི་ཆེད་ད་ལྟ་ནས་བསམ་ཞིབ་གོ་བསྐྱུར་བྱས་ལེགས་སྟམ་བ་བཅས། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མས།
བྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་༩ ཚེས་༡༦ ལ།།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ཟླ་༩ ཚེས་༡༥ འཕྲོད་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པར་
བསྐྱེད་པའི་གསུང་འཕྲིན།

༡༡། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་སྤང་མོང་ལ། ཚེད་དོན། རིས་ནས་བོད་མིའི་ཆབ་
སྲིད་མང་གཙོ་ཚད་ལོངས་དོན་སྤྱི་དུས་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་བའམ་ལ་བཅོན་བྱོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཉིད་ནས་
འབད་བཅོན་ལུ་མཐུན་བྱས་འབྲས་སུ། བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་བསམ་སྲིད་དང་། ཤེས་ཡོན་
ཉམས་སྲོང་གི་འཕེལ་རིམ་དང་མཉམ་བསྐྱོད་ཀྱིས། སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་པའི་བར་བཟང་
སྲོགས་ཀྱི་འགྲུང་བ་གང་འཚམས་ཕྱིན་པ་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ། སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་
འཇུག་གངས་སྐར་དང་། བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་ཤབས་པ་སོགས་མདུན་
བསྐྱོད་ཆེ་ཚམ་བྱང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། ད་དུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གོས་
ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གཞུང་འཛིན་དང་འགལ་སྐྱེའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱང་
མེད་ལ། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབས་ལ་གཞིགས་ན་འབྱུང་འགྲུང་ཡང་གནས་སྐབས་དེ་
འབྲ་ཞིག་རེ་ཞིག་ཡོང་རེ་རྒྱུ་བས། ད་ཡོད་འོས་བསྐྱེའི་ལམ་སྲོལ་འདིའི་འོག་སྤྱི་འཇུག་འོས་
དམིགས་བཏོན་སྲོགས་ཐད། གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་མཚོག་དམན་ཡོངས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་མཚོན་
ཐུབ་པ་དང་། ཤེས་འབྱོར་ལྷག་བསམ་ཉམས་སྲོང་ལ་རབས་བཟང་སྲོད་ལྷན་པའི་རིགས་
བྲག་འདེམས་སྐབས་པ་ཞིག་ཡོང་དགའ་བ་དང་། བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་ལུས་ཁ་འཕྲོར་
རྒྱ་བྱུང་ཆེ་དབང་གིས་འོས་དམིགས་དྲུང་སྐར་བ་རེ་རྒྱུང་ཡོང་བའང་མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་
ལམ་འབྲུགས་ཆེ་མི་ཡོང་བ་དང་། སྐབས་རེ་སྐབས་འཚོལ་བ་མགོ་བདེ་བྲན་འབྲུལ་ཅན་རེ་རྒྱང་
གིས་མང་ཚོགས་བསྐྱེད་འཁྲིད་བྱེད་སྲིད་པའང་མཐའ་མ་བཞག་པ་བཅས། མདོ་དོན་འོས་གཞི་
འདོན་སྲོགས་ཚད་ལྷན་རྒྱུ་ཁ་ཁེངས་རེས་ཤིག་ད་དུང་ཡོང་གི་མེད་པའི་ཚོར་སྣང་སྤྱི་དོན་ཐོག་
དོ་ལུང་ཡོད་པའི་ལྷག་བསམ་ཅན་དུ་མང་ཡོང་བཞིན་པ་མ་ཟད། བར་སྐབས་ཚོགས་སྐྱེད་དང་
སྤྱིག་འཇུགས་ཁག་གིས་གོས་ཚོད་རྣམས་སུའང་འདི་སྐོར་བསམ་ཚུལ་ནན་པོ་བཞོད་འདུག་པ་

བཅས་དོན་སྤྱིར་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་ཚུན་སྤྱི་བཟུང་མང་ཚོགས་ལ་སྤྱི་ཞུ་
 འཕེར་ལེས་དང་། བོད་སྤྱིའི་རྩ་དོན་བསྐྱབ་ཐུབ་ལེས་ཤིག་ཡོང་མིན་སྤྱི་ལྷན་མིང་དོན་མཚུངས་
 བ་ཚོགས་ཚུན་ཡོད་མིན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་འོས་གཞིའི་མི་འགོ་བསམ་ཡོད་ཚད་ལྷན་
 ཡོང་མིན་ལ་ལྟོས་དགོས་བསམ། ད་ལྟོ་ནས་འོས་བསྐྱུའི་སྤྱི་ག་གཞིར་དུས་བསྐྱབ་དངོས་ཡོད་གྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ལེགས་སྤེལ་བྱེད་ཕྱོགས་ཇི་དགོ་གོས་ཚོགས་སུ་
 མ་ལན་མ་འགྲོད་པའི་བསམ་ཞིབ་བཞུགས་མཐེལ་སྤྱིན་བཞུགས་ཏེ། ལྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་
 འོས་བསྐྱུའི་སྤྱི་ལྷན་ཚུན་ནས་མང་ཚོགས་སུ་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཕྱོགས་ནན་ཏན་བྱ་གལ་ཆེ་བས།
 ད་ལན་ཚོགས་དུས་འདི་ཐོག་ནས་གོས་བསྐྱར་ལྷུག་པོ་ཞིག་འགོ་འཇུགས་བྱ་དགོས་ཡིད་
 འདུགས་གྱིས། རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མས།
 ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་༩ ཚེས་༡༥ ལ།།

བསྐྱེད་འཚར་འགོད་ལམ་སྟོན་ནམ་ཟམ་ཡོང་བ་དང་།

སོད་མིའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་སྐུམ་བརྒྱ་
དྲུག་ཅུ་ཙམ་སོང་བའི་དུས་སྐབས་སུ་ཡང་བྱམས་བརྟེན་དང་འཆེ་བ་མེད་པའི་ལྷ་སྐྱབ་ལ་གཞི་
བཙུག་པའི་སྐྱེ་སྲོལ་བཟང་པོ་ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་སོག་ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་དང་།
སོད་མིའི་དགོས་མཁོ་བཅས་དང་འཚམ་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་ཡོངས་སུ་
ཚང་བའི་རྒྱན་སྲོལ་དང་། དེང་རབས་རྒྱང་དུ་འགྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་བཟང་པོ་
ཞིག་རང་ཅག་བཙན་བྱོལ་དུ་གནས་རིང་བསྐྱེད་སྐྱབ་པ་འདི་ནི་སློ་སྲོལ་དང་དགའ་སྟོན་གྱི་དང་
འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། འགྲུང་འགྲུང་སོད་དུ་འང་འདི་མཚུངས་མང་གཙོའི་ལམ་ནས་
རང་སྲིད་རང་སྲོང་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་དང་འབད་བཙོན་སུ་མཐུད་བྱེད་དགོས། ཚོགས་འདུའི་ལས་
དོན་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བའི་རེ་སྟོན་དང་བཅས།

རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མས། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༢ ཟླ་༣ ཚེས་༡༩ ལ།

སྲོལ་གསར་གཏོད་བྱ་རྒྱ།

༡༽ ཁྱིམ་ཁོང་ལ་ཆེ་བའི་ལས་རྒྱུ་དུས་ལུན་ལོ་ཚད་ཐད་ལ་དགེ་སྤྱོད་རི་ཡོད་སྐྱུར་ཞིབ་གོ་
བསྐྱུར་གནང་རྒྱ།

༢༽ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མོས་ཚོགས་ཀྱི་དབང་ཚད་ཐོག་ནས་མོས་ཚོད་བཞག་པ་རྣམས་
ལ་འདི་ནས་བཀའ་འཁྲོལ་སྐྱུར་ལུ་མ་དགོས་པར། འབྲེལ་ཡོད་མོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
གཙུག་པོ་བཀའ་འཁྲོལ་མིང་རྟགས་བཀོད་ན་འོས་བབས་ཆེ་ངེས།

གོང་གསལ་རྣམས་ད་ངེས་ཀྱི་མོས་ཚོགས་འདི་ཐོག་གོ་བསྐྱུར་གྱིས་བཅའ་སྤྱི་གནང་
བསྐྱུར་བཅོས་ཐུབ་ན་རབ་དང་། དེ་མིན་མོས་ཚོགས་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་བསྐྱུར་བཅོས་ཐུབ་
པ་གནང་དགོས། མོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་འཐུས་ཚང་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་བའི་རེ་
སྤོང་བཅས།

བྱ་ལའི་གྲ་མས། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ཟླ་༥ ཚེས་༣ ལ།

ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་བློས་དང་ལས་རིམ་རྣམས་མང་ཚོགས་སུ་གོ་རྟོགས་སྐྱབ་
ལུས་པའི་སྤྱི་མི་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་རྒྱའི་འདེམས་བྱེད་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བསམ་ཡོད་བཞིན་
པ་ལྟར་རེ་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་
འཕེལ་རིམ་གྱི་ནང་འདས་པའི་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་མ་ཐེན་ཅམ་གྱི་རིང་རང་རེའི་བཅོམ་བྱོལ་གྱི་
གནས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་ཉམས་སྲོང་དང་གྲུབ་འབྲས་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་ནའང་།
སྐབས་རེ་ད་དུང་ཡང་ལུང་ཚན་དང་ཚོས་བརྒྱུད་སོགས་སྡེ་ཚོན་རིས་བཅད་གྱི་བསམ་ཚུལ་
དང་། ལས་དོན་ལ་མི་རྟོན་པར་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པའི་ཚོགས་སྐྱབ་གིས་སྤྱི་དོན་འཇུག་ཤོར་
ནར་འགྲངས་འགོ་གཞི་ཡོང་འདུག་པ་དེ་དག་ལ་ཡིད་གཟབ་འབྲས་ཤེས་བཀའ་ཡོད་བསྟེན་ཏེ་
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱལ་གི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཙོ་བོ་བཟུང་དང་། ཤོང་
བུ་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་ལུས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་ལ་ནམ་ཡང་སྡོད་གཡེང་མི་ཡོང་བའི་
གཞིན་སྐྱུལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

གཉིས་སྐྱབ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བློས་གཞིར་བཟུང་བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་
བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་འགོ་བཞེན་པ་དེ་དག་ལམ་སྟོང་འབྱུང་ཆེད་
མཐུན་འགྲུར་ལམ་སྟོན་སྲུང་བཞིན་ཡོང་བའི་རེ་བའང་བྱེད་གྱི་ཡོད།

སྤྱི་འཇུག་ཚང་མ་སྐྱུ་ཁམས་བཟང་ཞིང་། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཞབས་
འདེགས་རྒྱབས་ཆེན་འགྲུབ་པའི་སྟོན་འདུན་གྱིས་མཚམས་སྟོར་བཅས།

རྒྱ་ལའི་གྲུ་མས་༢༠༠༦ ཟླ་༥ ཚེས་༢༩ པ།།

རྫོགས་ཀྱང་ཚུད། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ བུ་འཕྲོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འབྲེལ་པ་ས་ཚོལ་གསུམ་ཡོངས་
ལ་ཁྲལ་བའི་སྲིད་དབང་སྐར་གསོ་མཛད་ཀྱང་། རིང་ཕོར་མ་ཐོགས་པར་མཐའ་མཚམས་ཇི་
བཞིན་སྐྱོད་མ་སྐབ་ཁར། ལོ་ ༣༤༠ སྐོར་གྱི་ནང་པག་གྲུ་དང་། རིན་སྲུངས། གཙང་པ་བཅས་
བོད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོད་ལ་འགྲུབ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་སྟེ་སོ་སོའི་རྒྱལ་སའི་ཉེ་འདབས་ས་ཁུལ་ཙམ་
ལས་བོད་སྐྱོངས་ཡོངས་ལ་ཁྲིམས་དང་དབང་ལུང་གིས་མ་ཁྲལ་ཅིང་། བུ་ཁུལ་བདེ་གཟར་
མང་བས་བོད་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱས་བ་ཏུ་ཅང་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར།

ཕྱི་ལོ་༡༩༦༣ ལོར་ཡལོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དགུ་
བརྟེས་བ་ནས་བཟུང་། འཁྲལ་བ་སྐྱུ་སྲེང་ན་རིམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དགུ་ཁྲིད་
གནང་སོལ་ཚུགས་ཤིང་། བོད་ཁྱི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་གང་ཙམ་སྔ་བརྟན་དང་། རིས་
མེད་རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས། བོད་འབངས་རྣམས་རང་དབང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་འོལ་སྐབ་བ་
བྱུང་ཞིང་། འཁྲལ་བ་སྐྱུ་སྲེང་ན་རིམ་གྱིས་དགུང་ན་སོན་མཚམས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་ཁུར་རིམ་
བཞེས་མཛད་ལམ་ཆགས། ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དགུ་པའི་མཇུག་དང་ཉེ་ལུ་པའི་འགོ་ཙམ་ནས་
སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྱི་དང་། ཁྲུང་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་འགྲེལ་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་ཁར།
འཁྲལ་མཚོག་སྐྱུ་སྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་དབང་བཞེས་བ་ནས་རིང་ཕོར་མ་
སོང་བར་འགལ་རྒྱུན་དབང་གིས་སོག་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱ་གར་བཅས་སུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་
སྟེ་སྐར་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཁབས་སོང་འཁོད་བསྟན་བོད་ཀྱི་མངའ་དབང་གི་གནས་བབ་བསྐྱར་ནན་
གསལ་བསྐྱབས་དང་འགྲེལ་བར་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་གཞིགས་རྟོག་རྒྱུང་བཞིན་
བོད་འབངས་བདེ་ཐབས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཕྱོགས་ཐབས་སུ་དེད་རབས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་།
ལམ་ལུགས་ལེགས་བཅོས་སོགས་ལ་སྐབས་བཅོན་གནང་སྟེ་རྣམས་ཆེན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་
ནའང་། སྐབས་བཞེད་ཡོངས་རྫོགས་ཇི་བཞིན་མ་འགྲུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཚུ་སྤྲེལ་ཞལ་གདམས་
ལས་དཔོག་རྒྱས། ཕྱོགས་མཚུངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱལ་ཚབ་དང་སྲི་ལུ་བ་ན་རིམ་གྱིས་
འོར་འཁུལ་དང་འཕྲུས་འོར་སྐྱོ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད་མོད། མདོ་དོན་བོད་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་
དབང་མི་དམན་ཙམ་ལོ་བཞི་བརྒྱར་ཉེ་བའི་རིང་སྔ་བརྟན་འདྲིལ་སྐྱོད་སྐབ་བ་བྱུང་ཡོད།

ངོས་རང་འཁྲུལ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གྱི་འདོན་བྱུང་རྗེས་རྒྱང་དུ་འཛིན་དུས་
ནས་འབྲུང་འབྲུང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དེར་རབས་ཅན་དུ་བསྐྱར་གཤམ་ཆེ་བའི་
བསམ་ཚུལ་ཡོད་མཁས་སུ། རང་ལོ་བརྒྱ་དྲུག་ལས་མ་སོན་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་སྲོལ་ལྟ་ཅི།
བོད་རང་གི་སྲོལ་རྒྱན་ལམ་ལུགས་ཁག་ཀྱང་ཆ་ཚང་རྒྱས་སྲོང་མེད་སྐབས་ནས་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་འགན་ཁུར་སྲུང་བསྐྱར་གྱིས་མ་ཡིན་མཁུ་མེད་བྱུང་སྐབས། གནས་བབ་རྩ་བའི་དང་རྒྱུ་
རྒྱུ་རྣམས་མང་རྒྱ་འཛིངས་སུ་ཡོད་ནའང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྲོལ་སྲུང་ལམ་དེབ་གསལ་
ལྟ་བུ་མིན་པར་གནས་དུས་དང་འཚམས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཆེ་བསྐྱེད་
ཡོད་ཁྱེད་ལ་ནས། བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་སོགས་ཐབས་ཤེས་རྣམས་བྱངས་
མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ། བྱིན་པའི་འགན་རྒྱུན་སྲུང་ཚོགས་དབང་གིས་འདོད་སྟོབས་ཁྱེད་
པའི་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པ་ཐུབ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩ པའི་ནང་རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཕྱོད་ལ་འབྱོར་མ་ཐག་མང་
གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱ་གཤམ་གནད་ཆེ་ཤོས་གསུམ་སུ་བཅེས་ཏེ་བཀའ་སློན་ལས་
ཁུངས་ཁག་ཆ་བཤོས་གསར་འཛུགས་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྤྱི་
འབྲུས་རྒྱན་ཚོགས་སོགས་ཤིམ་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་བྲ་སྤྱི་བྱེད་འགོ་རྒྱགས།

རྒྱལ་ཁབ་སུ་འབྲེལ་གྱི་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་མི་ཡོངས་ནས་བྱུང་བུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་
འགན་ཁུར་བའི་ཐོག་ནས་གནས་དུས་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་མཛོན་འདོད་ལ་བསྐྱུན་ནས་ཆབ་
སྲིད་འཛིན་སྲོང་མ་བྱས་པར། རྒྱུད་འཛིན་ལྟ་བུའི་འགོ་ཁྲིད་མི་གཅིག་ལ་སློབ་འགྲུལ་ཀྱིས་
མང་ཚོགས་འགན་ཁུར་མེད་པར་བསྐྱེད་ན་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སྲུང་བརྟན་གནས་མི་ཐུབ་
པ་དང་། ཡུལ་ལུང་གི་ཡང་རྒྱས་རྒྱལ་བཞིན་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་དངོས་མཐོང་ཁར། མི་གཅིག་
དབང་འཛིན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ནི་དུས་ཚོད་ཡོལ་ཟེན་པ་དང་། དེར་རབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གྲུ་ཡངས་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་བཟང་ཤོས་ཡིན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་
གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང་མཛེས་ཚོས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་འབྲུལ་ལུགས་ཀྱི་
བདེ་དོན་རང་ལ་དམིགས་ཏེ་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསྐྱར་བཅོས་ལག་

གཙོ་དང་། ལྷ་བས་དེའི་ཁྲིམས་ཞིབ་བ་ཆེ་བ་བཅས་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏུག་ལ་ལས་
 པའི་ཁྲིམས་འཆར་ཁག་གི་ཐོག་ངོས་ནས་མིང་ཉལ་ལ་ཤོད་རྒྱས་མཚོན་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་
 སྲོད་གི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱི་མཚན་གནས་ཇེས་འགྲེལ་ཀྱི་ཤེད་སློ་དེ་རིགས་མེད་པ་བཟོ་འགའ་བཟོད་
 ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བས་དེར་རྒྱ་མཚན་རྣམ་མང་བཟངས་ཉེ་གནས་ལྷ་བས་རང་འཇུག་དགོས་པའི་
 ལུ་ནན་བྱུང་བ་ལྷར་དེ་ལྷ་ས་སུ་ལུས། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༣༡ ཉིན་བོད་གཞུང་མང་
 རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཚེན་ཐེངས་དང་པོའི་ལྷ་བས་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་བཟོད་རྒྱ་བྱུང་བ་ལྷར། ད་ཆ་
 གལ་ཆེའི་གནད་དོན་འདི་ཉིན་འགྲུངས་ཞག་འཇུག་དུ་མ་བཞག་པར་དེས་ཤོས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་དུས་འདིའི་ཐོག་བཅའ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྲིམས་སྤྲིག་ཁག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་
 དགོས་ཤེས་རྣམས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་ངོས་ནས་ཏུ་ཡའི་སྤྱི་ལོའི་མཚན་གནས་ཇེས་འགྲེལ་ཀྱི་
 ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྲོད་གི་ཤེད་སློ་གང་ཡང་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཤེས་པར་ཤེད་དགོས།

ལྷ་བས་འདིར་ནན་བཟོད་བྱ་རྒྱ་ཞིག་ལ། བར་ལྷ་བས་དེར་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤོད་
 ལྷར་ཁག་གིས་མཚོན་བོད་སྤྱི་ནང་གི་མང་ཚོགས་དང་། མི་སྐྱེར་མང་པོས་ལྷག་བསམ་ཐོལ་
 མེད་ཀྱིས་ངོས་ལ་སྤར་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་སྤྱི་ལུ་མཐུན་བྱ་དགོས་ཤེ་བསྐྱེལ་བྱུང་
 ཡང་། ངོས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཅིས་སྤོད་བྱ་རྒྱའི་བསམ་ཚུལ་འདི་འགན་ཁུར་བྱེད་འདོད་མེད་
 པའམ། སེམས་ལུགས་ཆག་པ། བོད་མིའི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་སློལ་བཏང་བ་ཞིག་གཏུག་
 བས་མ་ཡིན་པར་བོད་མིའི་འཇུག་སྤྱི་ལུ་ལྷ་བས་ཀྱི་ཁེ་བན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན།
 བོད་དོན་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་བར་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་འདི་རྒྱན་གནས་
 ལུབ་པ་དང་། བོད་མིའི་བྱང་བདེན་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་རྒྱན་སྤོད་སྤྱི་ལུ་ལ་ཞིག་དགོས་གལ་འིན་ཏུ་ཆེ་
 ཞིང་། ཅི་སྟེ་ད་དུང་ལོ་བཅུ་སྟག་འགའ་ཤས་སུ་མཐུན་གནས་དགོས་པ་བྱུང་ན་ངོས་ནས་འགོ་
 ཁྲིད་བྱེད་མ་སྤྱི་ལུ་འདི་དུས་ཤིག་ཤེས་པར་ཡོང་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་དང་། ད་
 ལྷ་ངོས་རང་བདེ་ཐང་ཡོད་ལྷ་བས་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཆ་
 ཚང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བཞེན་མི་དགོས་པར་རང་རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 འཇུགས་ཐབས་སུ། ལམ་སློལ་འདི་ད་ལྷ་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་དགའ་ངལ་འཇུག་ཆེ་

འོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་མང་གཙོའི་
དུས་ཚིག་ཁག་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤམ་
ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་པ།

༡༩༩༠-༢༠༡༠

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༡༠ པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོའི་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

འཛམ་གླིང་འགོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་མི་རིགས་དང་། ཡུལ་གོམས། གཤེན་ལུགས།
ལོ་རྒྱུས། རིག་གཞུང་སོགས་ཐ་དད་པ་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་རང་རང་སྤྱི་ཚོགས་
དེའི་གནས་སྐབས་དང་འཚམས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མིན་ཏུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར། རང་རེ་བོད་
རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྟོན་པ་ལྟར་མེད་པ་ལྟར་ཞུས་པ་ལྟར་ཞུས་པ་ལྟར་གསུངས་
པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་གཞན་པའི་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ། དེ་དུས་དང་འཚམས་པའི་མང་
གཙོ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་འཛིན་སྐྱོང་ཞུ་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོའི་བསྐྱབ་བྱའི་
སྤྱི་དོར་སོང་། རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་འགོ་སྤོངས་འཐུབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་མ་འོངས་སྟོན་གཟེགས་ཀྱིས་བྱེས་འགྲོང་བོད་མང་གཙོའི་གཞུང་གསར་
འཛུགས་དང་འབྲེལ་༡༩༦༠ ལོ་རྒྱུ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་བྱེས་འགྲོང་ཚོས་ལུགས་ཚོལ་གསུམ་དང་བཅས་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་གནས་བུ་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤུལ་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་མང་གཙོའི་
བཀོད་སྤྱི་གཞན་སྟེ་དེ་རིང་བར་མི་ལོ་ཉི་ལུ་འཁོར་བ་རེད།

དུས་དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་བྱེས་འགྲོང་བོད་གཞུང་གི་མཛད་བྱས་ཀྱང་ཀུན་སྟོམས་ཉེ་མ་ལྟར་
བསྐྱབས་ཉེ་གནས་དུས་དང་འཚམས་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ཆེན་ཐོག་བསྐྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཕྱི་ནང་
ཀུན་གྱི་མིག་སྒར་གསལ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་རེད། མ་འོངས་བར་ཡང་འགོ་སྤོངས་འཐུབས་མགོན་
ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་ལོག་མང་གཙོ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་མཛུན་ལམ་འདི་ཉིད་གཞི་ཅར་
བཟུང་སྟེ་ང་ཚོའི་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་རང་ཡུལ་རང་ལག་ཏུ་ལེན་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་ཐབས་ཤེས་ལུ་
གྲུ་བརྒྱུད་འབྲེལ་དུ་གནང་དགོས་པ་མ་ཟད། མང་གཙོའི་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་འདི་དག་སྤྱི་བརྟེན་
གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་ལ་བོད་རིགས་སུ་གཉོགས་ཚད་ཚད་མས་སྤར་བཞིན་ཕྱི་དང་བཟུང་བཞིན་ནས་
འདེགས་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ལྷག་པར་མ་འོངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་བཞིན་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་
ནས་འཛུགས་སྐྱོན་ཡར་རྒྱས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལུགས་བདེ་དོན་བསྐྱབ་རྒྱའི་དེང་
རབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོ་སྣང་ལྟར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞི་ཅར་བརྟེན་པོ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེའི་ནང་གི་དོན་

འཛིན་གྱི་བདག་སྲོད་ནམ་ཡང་གནང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེས་ན་རྒྱ་ཆེ་མང་ཚོགས་ནས་མང་གཙོའི་གོ་
དོན་ལེགས་ཉོགས་ཐོག་སྤྱི་དོན་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་བསམ་འཆར་བརྗོད་འོས་རིགས་སྤར་བཞིན་
འཛེམས་ཐོན་སྤངས་ཉེ་གསུང་ན་དགའ་བསུ་ལྷ་རྒྱ།

འཛེམ་སྤོང་རྒྱལ་ཁབ་གང་སར་རང་དབང་མང་གཙོའི་དོན་དུ་ནང་ལུས་གཅིག་འོག་གཅིག་
ཏུ་མ་འདུས་པ་སོགས་དོན་སྤྱིར་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་འཐབ་ཚོད་དཀའ་ངལ་རི་ཅམ་དགོས་མིན་
ལམ་ཅམ་ཤེས་གསལ་དེ་ལྟར་ཡང་། ང་ཚོར་དེ་ལྟའི་དཀའ་ངལ་མེད་པར་མགོན་སོ་གང་གིས་རྒྱ་
ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ཅུ་ཁོ་ནར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་མར་
གསོལ་རས་བསྐྱལ་བ་སོགས་བཀའ་བློན་ནི་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་བ་དང་།

ང་ཚོ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཚབ་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ནས་ཀྱང་གནས་དུས་དང་འཚམས་པའི་
མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་གོ་དོན་འཛོལ་མེད་ལག་ལེན་འགོལ་བཞིན་ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ཡང་
ར་སྲོད་རྒྱ་མཚན་ཁབ་གསལ་དཔེ་མཚོན་ལྟ་བུ་བཀའ་བཀག་གི་གཙོས་ལས་ཁུངས་མ་ལག་གི་ལོ་འཁོར་
དདུལ་ཅིས་ཀྱིས་མཚོན་གལ་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་འདུར་ཐག་ཚད་
གནང་བཞིན་བར་མ་ཟད། ལས་བསྐྱེམས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད་ཀྱང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ནས་མཐའ་མའི་ཐག་གཙོད་ལྷུ་བཞིན་ཡིན། དེ་བཞིན་ད་ལྟའི་སྤྱི་ལྷན་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་
ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་ལོན་ཆེ་ཐོ་མོ་རིགས་རུས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཞུང་ཞབས་སུ་
ལྷགས་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་མང་གཙོ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས།

གཞི་ཅའི་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ལ་ཚོད་སྐྱོང་དགོས་ཤེས་ཀྱང་། ཐོབ་ཐང་ལ་ཚོད་སྐྱོང་བྱེད་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་ལས་འགན་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་དགོས་རྒྱུ་ནི་མང་གཙོའི་འོས་འགན་ཡིན་ལ། དེ་ཅིས་
ཚང་མས་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུང་རྒྱས་ཐབས་ལ་གོང་བུའི་བྱས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ཉེ་རི་སྲིད་ང་ཚོའི་
དམིགས་ལུལ་མ་འགྲུབ་བར་དེ་སྲིད་དུ་དཀའ་ངལ་གཏོང་ལེན་མཐའ་བསྐྱེལ་དགོས་རྒྱ་བཅས།།

ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་༡༩༩༠ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩ པ་ལས་བཏུས།

འབངས་གཞན་གྱི་གཤིས་ལུགས་དང་། ཁེ་དབང་ལ་གཞོན་པའི་རིགས་སོགས་ནམ་ཡང་མི་ཚོག་པའི་
 ཐོག་མང་གཙའི་འགན་དབང་ལ་སྒྲིབ་ཤེས་པ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ་ཡིན། ཉེ་བའི་ཆར་ཆེས་
 མཐོའི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་འདུའི་ངོ་བོ་ཡང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་ཇི་བཞིན་གསལ་ཉོགས་ཡོང་སྟེ་
 གལ་ཆེའི་ཚོགས་འདུའི་དོན་གནད་སྟོང་དོན་ཁག་ཚོགས་ཐངས་སོ་སོར་གསལ་བསྐྱབས་གནད་འོས་
 རིགས་མཚན་འཆར་ཡོང་བ་ལྟར། རིས་བཞིན་མང་ཚོགས་ནས་མང་གཙའི་དགོས་དོན་དངོས་ཉོགས་
 ལུབ་རྒྱ་ཚམ་མ་ཟད། མང་ཚོགས་ཀྱི་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྤྱི་འཇུག་རྣམས་དང་། རང་གཞུང་གི་
 མཚན་གཙོ་རྣམ་པས་རྒྱན་ཏུ་སྤྱི་དོན་མཚན་འཇུག་ཇི་བཞིན་གསལ་མཁའི་ཡོང་ངེས། དེ་བས་ན་རྒྱ་ཆེའི་
 མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་སྤྱི་འཇུག་ནི་མི་མང་རང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ལས་རྒྱུན་རིང་གཞུང་མང་གི་ཞབས་ཀྱི་
 ལུ་སྐོ་ཁག་ལ་ལྷག་བསམ་གཤིས་མེད་དང་བདེན་ཚུལ་མཐུན་དེད་དུས་འཛམ་གླིང་ཆབ་སྲིད་འཕོ་འགྲུང་
 ཆེ་བའི་དུས་དང་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་བཅས་དགོས་སྤྱོད་ལས་རྒྱུན་རིང་གཞུང་མང་གི་ཞབས་ཀྱི་
 དོན་གལ་ཆེར་དགོངས་ཏེ་གཞན་ཟེར་རྗེས་འབྲང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དང་ཞིང་བདེན་པའི་སྐོ་ནས་
 སོ་སའི་ཁེ་དབང་མེད་སྟོང་སྐྱབ་པ་དགོས་གལ་དང་། མང་ཚོགས་རང་ཉིད་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས་
 པའི་སྤྱི་ཚབ་ལ་ཆེ་བཀྲར་དང་། ལས་འགན་ཇི་བཞིན་སྐྱབ་མིན་བཅས་ལ་རྒྱན་ཏུ་ལེགས་དབྱེད་མཐེལ་
 ཕྱིན་གནད་དགོས་པ་ཡིན། ས་རོལ་དག་མོས་ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཁ་གྲུས་
 སྲིད་བྱས་ངན་གཤོམས་ཀྱིས་ཟེ་ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་མོད་རིགས་ཟེར་བ་དང་། མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན་
 ཁོངས་མོད་རིགས་ཟེར་བ་སོགས་ཚོལ་གསུམ་མོད་རིགས་སྤུན་རྒྱའི་གོང་བུའི་བྱས་པ་ཁ་གྲུས་གཏོང་
 ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་སྲུང་གནས་ཡོད་པ། དེང་ཆེས་ལྷག་ཏུ་སྤེལ་བའི་སྐྱབས་འདོད་གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་
 ལུ་གནས་འཁོད་རང་རིགས་ཡོངས་ནས་དག་མོའི་དབྱེན་སྟོང་དགྲུགས་ཤིང་རིགས་ལ་རྒྱན་ཏུ་ནས་
 ལུགས་སྐྱང་གིས་མོད་དང་མོད་མིའི་བདེ་ཆའི་ཆེད་དུ་གྲུ་དོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཁག་འབྲངས་སུ་དོར་ཏེ།
 ཚོལ་གསུམ་སྐྱབས་ཀྱི་གོང་བུའི་བྱས་པས་རང་རེའི་བདེན་པའི་ཅ་དོན་བསྐྱབ་བུའི་ཐོག་དབྱེད་པ་མཉམ་
 གཤིབས་ཀྱིས་གོམ་ཞིང་ཆེན་པོས་མཐུན་བསྐྱོད་སྲུང་ལྷག་ཆེར་བསྐྱེད་གནད་དགོས་རྒྱ་དེ་དག་ནི། དེང་
 རྗེས་རིགས་ཡང་རྒྱས་ཅེར་སོན་གྱིས་ཆེས་སྲ་བའི་བྱས་ལྷན་རྒྱལ་གྱི་གོ་མཚོན་སྤེལ་བ་འདི་དག་ལས་
 གྲང་སྟོབས་ལུགས་ཆེ་སྐྱབས་རང་རིགས་ཡོངས་ནས་དེ་དོན་ངེས་ཤེས་སྐྱབ་པ་ངེས་པར་དགོས་རྒྱ་
 བཅས། ། ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་ ༡༩༡༡ མོའི་སྤྱི་ལོ་ ༤ པ་ལས་བཏུས།

ལ་སྐྱབས་རྗེ་གཞིགས་པ་ཚེན་པོས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོང་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཤིང་རྩ་
 ཚེན་པོར་གྱུར་ནས་གཞུང་དཔངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྲོལ་སྐྱེད་སྤེལ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་ལྷགས་དང་
 རྫོང་བརྒྱན་པའི་ཅ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་སྲི་བོའི་རྒྱན་དམ་པར་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་འདྲིན་གྱི་ཕྱལ་དུ་གྱུར་པའི་
 གནས་སྲི་དང་། རྩེ་བཀའ་རྒྱུན་ཚད་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྲོལ་སྐྱེད་སྤེལ་ལ་རྫོང་ལྷགས་དོག་པོས་འཛམ་གླིང་
 གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱལ་ཐུན་ཅམས་ལ་རྫོང་བཅད་ཡོག་གྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་བཟང་འཛིན་བྱས་པ་དང་དེའི་
 ཉེར་ལེན་ལས་རང་སྲོགས་ནས་ཕྱི་འཛམ་གླིང་འགྲུང་འགྲོས་ལ་ཚོངས་ཤིང་། ཕྱིའི་གནས་སྐྱེད་སྤེལ་དང་
 བསྐྱབས་པའི་གོམ་པ་མཉམ་འདེགས་མ་སྐབ་པ་དང་། དབྱ་སྲོགས་ནས་ཀྱང་གོ་སྐབས་འདི་ཉིད་གཅིགས་
 སུ་བཟུང་སྟེ་བོད་ཚོལ་གསུམ་གོང་ལུའི་རྣམ་པ་ཉམ་དམས་སུ་བཏང་བའི་ཐབས་བྱས་བཟུང་ནས་
 རྫོག་ཞུགས་རྒྱུ་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཐབས་སྟེ་ནང་ལུལ་སྐྱེད་སྤེལ་འཛིན་འཇུག་ལོང་བཟོ་བ་དང་། བོད་ཕྱི་
 རང་དང་། ཡང་ཁམས། བོད། ཨ་མདོ་ཞེས་མ་སྐྱེད་མ་དད་པ་ལ། རྒྱལ་འབངས་ཀྱང་མ་དད་པའི་མཚོང་
 རྒྱུད་དང་། བསམ་ཚུལ་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་བྱེད་ཐབས་ཕྱི་ནང་གཉིས་སྲོགས་སུ་སྟེལ་བ་སོགས་
 གཡོ་འཛུགས་སྲོལ་བའི་སྲོལ་གནད་ཅམས་རང་པོའི་ཉམས་སྲོལ་ལ་གསལ་བར་བྱུང་བ་སོགས་ལ་དགོངས་
 པ་གཏོང་བའ་ཚེན་པོས་ཅ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུ་༦ པའི་དགོངས་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ད་
 རྐབས་ལྷག་ལེན་གང་འཁྲོལ་མཛད་ནས་ཚོས་ལུགས། ཚོལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་ཚབ་གདམས་
 རོན་བརྫོང་བཞག་སྐྱེད་སྲིད་ཀྱིས་མང་གཙོའི་བྱ་བཞག་བཟང་པོ་མཚོན་པའི་བོད་མི་མང་འཇུས་མི་སྣ་
 ཁང་གི་ཆེས་མཐོའི་སྲིད་འཇུགས་གསར་བསྐྱེད་མཛད་ནས་ད་ཆ་རྐབས་བདུན་པ་འཇུག་མཚམས་
 སུ་ཡོད་པ་དེ་རེད།

དེ་ཡང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་བཞིན་དེད་དུས་ཀྱི་ལམ་དང་བསྐྱབས་པའི་དགོངས་པ་
 གལ་ཆེར་སོང་གཞུང་དཔངས་གཉིས་སྲོགས་ནས་སྲུང་སྲོལ་གཅིགས་འཛིན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ལ།
 འདི་གཞུང་སྐྱེད་ནས་སྐྱེན་སེང་བཀའ་འཛོལ་དང་འབྲེལ་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་
 རྫོང་ཡང་གནད་ལུས་འདི་ཡིན་པ་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་དོན་ཚོག་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་ལས་དོན་བྱེད་
 བོ་ནི་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་མི་མང་སྲི་འཇུས་ཡིན་པས་དེས་མི་མང་གི་འགོ་སྐྱེད་སྤེལ་
 དང་མཐུན་པའི་བྱེད་སྐོར་རིམ་པ་ཡོད་པ་ནི་དཔེར་ན། སྲིད་ཚོགས་སྟེས་བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་གཞུང་ལ་སྲོགས་
 གཏོགས་དང་། སྲོགས་འགལ་གྱི་ལངས་སྲོགས་སོ་སོར་འཛིན་པ་དང་། གཞུང་དང་གཞུང་འཛིན་པར་

ངོ་མོ་མ་བརྒྱལ་ས་པར་ལུགས་ཀྱི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡངས་ཕྱོགས་འཛིན་སྐྱབས་ལ་གཞུང་དམངས་
 དབྱེ་བ་མེད། ཡས་དོན་གྱི་དུས་ལ་རྣམ་མང་ཐབས་ལམ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འཛམ་གླིང་འར་བུ་བ་
 ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་སྲ་ཀུན་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་མཚོག་གི་ཆོས་སྲིད་མཚན་སྟུན་གྱི་བ་དན་གཡོ་བཞིན་
 བ་མ་ཟེད། གཞིས་བྱེས་བོད་འབངས་ཡོངས་ནས་དབྱ་དཔུང་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་བདེན་པའི་བརྟེན་
 འགྲུ་བདེན་ཐོག་དུ་གཙོ་བོ་བཞིན་པའི་དབྱ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ཅ་གཙོ་བོ་འཛོལ་ཆར་གྱུར་ཏེ། ང་ཚོར་
 འཇུག་འོ་མི་བསུ་ཐབས་མེད་དུ་འར་ནས་བར་ལམ་སྐྱེ་ཆབ་རིམ་བ་ཆེད་གཉེར་གནང་ལམ་གྱུང་བ་
 དང་། གཞིས་བྱེས་པན་ཚུན་འགྲོ་བོད་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་སོགས་ཞི་ཚུབས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་
 ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་དོན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་འཚོལ་ལམ་ཕྱོགས་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷན་དོན་གསུམ་ཆར་
 དགོས་པ་གསུ་ཆེར་མཐོང་བས། སྐབས་བབས་རང་རིགས་གཉེན་འཕྲད་པ་ཚོར་ཡང་ཆོས་ཤེས་སྲིད་
 གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཡོད་གཞུང་དམངས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཡང་རྒྱས་སུ་ཡོད་བཞིན་པའི་
 རྒྱུར་སོགས་སྐབས་བསྐྱེད་མེད་པར་གསལ་བསྐྱབས་ཞུས་པ་དང་། བྱེས་ཁོངས་སུ་དམི་སོགས་ལུ་བ་
 རྒྱུར་ཁབ་འགྲུ་འགྲུ་དང་། རྒྱ་བལ་སོགས་ལ་གནས་འཁོད་རང་རིགས་རྣམས་ལ་འདྲ་འཁོར་ལམ་བསྐྱོད་
 བསྐྱོད་མེད་སར་རྒྱུར་བསྐྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཐུན་མཚམས་གནས་ལུ་དེ་སྟོན་མེད་སུ་མེད་རིགས་
 གང་ལ་འདྲ་བལ་བ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱོད་དེ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གཙོ་བོ་གྱུར་ཐོག་
 གཞིས་བྱེས་གནས་སྐྱབས་གོམ་པ་མཉུན་སྦྲོམ་སུ་ཡོད་པའི་གསལ་བསྐྱབས་དང་། ས་གནས་ཀྱི་རལ་
 སེལ་སྐབས་འཚོམས་སུ་བརྒྱུ་རིགས་ཁབ་སུ་དེ་བྱིངས་མི་མང་གི་བདེ་ཅུར་སྤྱི་བའི་ཞུ་སྐྱེལ་དགོས་
 རིགས་ཁབ་འཛེམས་སུ་མེད་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཞུངས་སོ་སོར་ཡིག་དག་གི་ལམ་ནས་ཞབས་བསྐྱེལ་
 ཞུ་རྒྱ་བཅས་གཙོ་བོ་གཞིས་བྱེས་གཉེས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་པན་ཚུན་གོ་དོན་ཉོགས་དེས་གྱུར་ཡོད།
 ཡང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་དུ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡོད་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཅ་སྟོག་བཞིན་པ་འདི་འདྲ་གོ་སྐབས་
 སུ་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་བར་མཐོང་གོལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱི་སྐབས་འགྲུ་འགྲུ་གཞིས་
 ལུས་བོད་མིའི་དད་ཉེན་དུ་བཏང་སུ་བ་གྱུར་བ་ཞི་ལས་དོན་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྲུབ་ཡོད། དེ་
 བཞིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་འདི་བཞིན་རང་རེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོམ་ཆོགས་ཆེན་མོའི་དོ་བོ་
 ལྷན་པའི་གསུ་ཆེའི་སྐྱེན་ཁང་ཞིག་ཡིན་སྐབས། གཞིས་འགྲོར་གཉེན་འཕྲད་པ་སྤྱི་དང་། ཞུང་བར་དེད་
 ཕྱི་ནང་གཉེས་ཕྱོགས་ནས་ཉམས་སྐྱབས་བྱས་ནས་གཉེན་ལ་དང་སྟོབས་འཛེན་པ། དབྱ་ལ་སྤྱི་ཅ་འདར་

ཚོགས་ཀྱི་རོ་བོ་མཚོན་པའི་སྤྲིག་བཀོད་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ་ཡང་། འབྲུང་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་པའི་
གོམ་བཟོད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་སོང་། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
སྤྲིག་གཞི་ཡང་གཙང་བསྐྱུར་ཟིན་ཡོད།

བར་ལམ་ཁུངས་མེད་དཔོགས་གཏམ་རྒྱན་སྤྲིག་དུ་མ་ཞིག་ཆེད་བཟོས་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་
འབྲུག་གཞུང་ནས་སོད་པར་མཐོང་ཚུལ་མི་བདེ་བའི་སྣ་སྟོན་བཟུང་ནས་རང་རིགས་འབྲུག་གི་མི་
སེར་བྱེད་སློ་མེད་རིགས་ལ་དཀའ་ཚོད་རིམ་འབྲུད་ཀྱིས་བཟོད་མི་བདེ་བའི་སྐབས་དེར། གཙོ་བོ་རང་
རེའི་ས་ཡུལ་གཉིས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་འཛིན་སྲ་ཕྱིར་བདེ་སྤྲུག་བདེན་གནས་ལྷན་ཁག་དག་གི་བཟོད་
གཉིས་ལམ་ནས་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་དང་། འབྲུག་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་སྤྱིར་གནས་ལམ་ཚམ་ཡང་ཆད་
འགོག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱི་སྤྱིར་ཚབ་ཆེད་གཉེར་གཞན་གྱི་བྱུང་སྐྱེ། མོད་འབྲུག་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་
བཟོད་བདེའི་གནས་ཚུལ་གཉིད་ཚུགས་རེས་རྙེད་ཐུབ་པའི་སྤྱངས་བཤད་མཐུན་ཕྱིན་ཐོག་ དོན་དུ་
འབྲུག་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་སྤྲིགས་དོར་བཅུད་ལེན་གྱི་གཞིགས་བཟོད་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་ཟབ་
དཀྱིལ་ཆེ་བའི་འབྲེལ་ལམ་བྱུང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲུག་ས་མཚམས་སོགས་ལ་ཡང་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་
འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་ཚབ་རིམ་གཉེར་ནས་དངོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོ་དུ་མ་བཅུམས་པ་སོགས་གཞུང་
དམངས་མཉམ་སྦྲིལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་བྱུབ་འབྲས་རི་བྱུང་ནི་བཟོད་མ་དགོས་པ་མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད།
ཡང་འབྲུམ་ལ་ཁུལ་ནས་མི་འབྲས་ཆེད་འབྲོར་གྱིས་དེ་ཁུལ་གནས་སྤོད་རང་རིགས་གང་འཚམས་ལ་
གཏན་སྡོད་མི་ཚོགས་པའི་བཀའ་བཅད་རིམ་བཏང་བྱུང་བའི་བདེ་སྤྲུག་སྐྱེད་མེད་བྱུང་འབྲས། མི་གུ་སྤྱི་
ཤོར་དེ་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་ལ་འདྲེས་སྤྱི་མཚུངས་དོ་ཐོག་རིམ་བྱུང་ཡོང་ཉེའི་གནས་ཀྱང་རལ་ཚབས་
ཆེ་བའི་སྐབས་འདི་གའི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱིས་སྲ་ཕྱི་ཆེད་གཉེར་གཞན་གྱི་གནད་ཡོད་ལ་བྱུང་འབྲེལ་དང་། རྒྱ་
གར་གཞུང་ལ་བདེ་སྤྲུག་གི་གནས་སྤངས་ཞིབ་གསོལ་ཐུབ་པས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གཞིགས་
པ་རྒྱ་ཆེའི་མཐར་གཞུང་དམངས་མཉམ་ཏུབ་ཀྱི་བྱུབ་འབྲས་ལེགས་ཐོན་བྱུང་ཡོད།

ལོ་ལོ་སྤྱི་ནས་སྤོ་སྤྱི་ག་འཇུགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་འགའ་ཞིག་བལ་གཞུང་གི་དོ་དམས་
འོག་ཚུད་པ་ཡང་། བལ་རྒྱལ་མཚོགས་རྒྱ་གར་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་དང་བསྐྱེད་འདི་གའི་སྐྱེ་
ཚབ་ཆེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་བདེན་སྐྱེད་ལུལ་བཅར་སྐབས་གཞིགས་ཚུལ་གྱི་ནམ་པ་གང་ལེགས་བྱུང་
ཡོད་པ་དང་། རང་རིགས་དོ་དམས་འོག་གཞན་པར་ཡང་འདི་གའི་སྐྱེ་ཚབ་ཐེབས་པ་ནས་སེམས་བག་

གསལ་བཤད་དགོས་པ། ཡང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་ནས་རེ་འདོད་དང་བསམ་ཚུལ་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་
 རྒྱུགས་ནས་གསལ་མཁུན་ཐུབ་པ་གནང་སྟེ། དགོངས་བཞེས་དང་གོ་སྐོན་རྗེ་འོས་སྐབས་འཚམས་
 ཐུག་བསྟར་ཐུབ་པ་ཡོང་བའམ་བྱ་རྒྱ་ལི་ར་ཚོའི་ལས་འགན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཆ་ཤིག་ལོག་ཡོད་པ་
 འདི་གཉིས་གཅིགས་འཛིན་སྟེང་དབུས་སུ་བཅངས་ཏེ་སྟོན་དུ་གནང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་འབྲེལ་གྱི་
 རྣམ་པས་ཐེགས་པར་བྱས་ན་སྐྱོད་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་བྱ་བའི་ཡོང་གནས་ལ་གཞིགས་ཏེ་ར་ཚོ་འཕུལ་མི་
 རང་ལུས་ནས་སྐྱེར་འབྲེལ་བྱ་ལམ་ཡོད་རིགས་ཆ་བཤོས་བྱས་ནས་ཁྲུངས་འགའ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
 འཕྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་སྐོའང་བཏོད་ཡོད། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གནང་དོན་ར་མ་འཕྲོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་འཕྲོག་
 འཚང་སོང་བའི་སྐོན་འདོན་རིམ་སྟབས་འབྲུལ་མི་ཡང་རེ་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད་སྟེ། བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་
 བར་རང་བཅོན་ཚོགས་རྒྱུད་སྐོར་ལས་དོན་ལག་བསྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རོབ་ཅམ་ལུས་
 བ། སྤྱི་འཕུས་སྐབས་དུག་པ་ནས་བཀའ་སྤྱི་སོ་སོར་ས་གནས་རང་བཅོན་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཚོགས་མི་
 ཚོལ་ཁ་སོ་སོའི་ཁོངས་ནས་འདེམས་བསྐོས་ཚོགས་པའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་རིམ་གསོལ་བྱས་པ་བྱུང་
 འདུག་པར། བཀའ་འགན་ནས་སྤྱི་ཐེབས་སུ་བཀའ་འགན་སྟན་སྟེང་ནས་འདི་ལ་དགག་པ་མེད་ཀྱང་།
 གནས་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱི་སྟན་དུ་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། སྤྱི་འཕུས་སྟན་ཁང་དུ་ལྷན་སྐྱེས་
 བསྐྱེས་འཕུས་ཐེབས་ཡོད་འདུག་པ་དང་། དེ་དོན་སྤྱི་སྟན་ལ་སྟན་སེང་སྐབས་མཐའ་དོན་བཀའ་ལན་
 ལ། གཞི་ཅ་བཀའ་འགན་ནས་བཀའ་ཐེབས་རི་བཞིན་ལྷན་དོན་ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་འོས་མ་མཆིས་
 པ་མེད་ཀྱང་། འདི་སྐོར་རང་བཅོན་ཚོགས་རྒྱུད་གི་སྤྱི་གཞིར་བསྐྱུར་བཀོད་དགོས་ཀྱིན་རིམ་པས་ཅི་
 དགའི་ཐག་གཅོད་ཡོང་གནས་ཞེས་འདི་ལྟར་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་འདུག་པས་འདི་ནས་སྐྱར་ཡང་འབྲེལ་
 ཡོད་ཀྱིས་སྤྱི་ཐེབས་ཡོང་གཞུང་དང་སྐྱུགས་སྐབས་བདུན་པའི་སྤྱི་འཕུས་སྟན་ཁང་དུ་དེ་སྐོར་ལྷན་སྐྱེས་
 བར་བསམ་ཞེས་གོས་བསྐྱར་རིམ་པ་བྱས་མཐའ། ལས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་གཉིས་རྒྱུགས་ནས་མཉམ་
 འཕུར་བྱས་ཆེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཐོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞི་སྟེ། རང་ལུས་གཡའ་སེལ་དམ་མཐུན་གྱི་
 རྒྱུགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོང་རྒྱུར་མཛོན་པའི་དམིགས་ལུགས་བཟང་པོ་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་འཛིན་ཡོད་པ་
 དང་། རྒྱུགས་གཞན་ནས་ཀྱང་གཡའ་ཏེ་ལྷན་དོན་ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་ཡང་། ས་ལུས་གང་ཞིག་ནས་
 འཕྱུར་བ་དགོས་དོན་ལུས་རིགས་དེ་ལ་མ་གཏོགས་རྒྱུག་པ་ལུག་གཅིག་སྤྱི་བྱིངས་ལ་གཅིག་གྱུར་
 རྒྱས་བཅད་དགོས་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་ཐོག་སྐྱར་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་ནས་རང་ལུས་མཐུན་ལམ་ལ་སྐྱར་

སྐྱེ་ཆེ་ཤེས་པ་དང་བརྟན་ཅིང་། གང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་འབད་མེད་སྐྱེན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་།
བདག་ཅག་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བརྟན་པའི་བོད་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་མཚོགས་ནས་
སྐུར་དུ་ཐོབ་སྟེ་གཞིས་བྱེས་སྟེ་མི་དགེས་འཛོལ་ས་དང་དབང་མང་གཙོའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་དབུ་ལ་ལ་
ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུའི་སློབ་འདུན་ལྷན་ལྷན་ཡིན།།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་༩ པའི་ལེས་བུ་དུས་དེབ་ལས་བཏུས།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་༡༩༩༥ པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལོའི་སྤྱི་འཇུག་
སྐྱེན་ཚེས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

དེ་རིང་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་བོད་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་འཁོར་པའི་དུས་
དུས་ཚོགས་ཚེན་གྱི་མཛད་སྐོར་ལེབས་པའི་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་མཛད་གཙོ་དཔལ་ལྡན་བཀའ་སློབ་
རྣམས་པ་དང་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ལ། ས་གནས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གིས་གཙོ་བོའི་ཕྱི་རྒྱལ་མཛད་
ཚོགས་རྣམས་ལ། རིས་མེད་ལྷ་སྐྱེད་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་སོགས་སེར་སྐྱ་མི་མང་སྐྱེན་རྒྱས་ལ། རས་
ཚོས་ལུགས་ཚོས་གསུམ་དང་བཙས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་ཆེན་ལྷན་ཉེ་
དགའ་ལྷན་ཚད་མེད་ཀྱིས་འཚམས་འདྲི་དང་། བཀའ་ལྷན་པའི་ལེགས་ལྷན་ལྷན་ཡིན།།

དུས་རབས་འདིའི་ནང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ལས་མོ་ཆེས་འཐབ་ཚོད་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་དེ་
མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཁེད་དང་ལ་ཚོད་ལེན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཕན་བདེའི་དགོ་
ཕན་ཆེ་ཤོས་ལེགས་ལེན་པར་བརྟེན། སྤྱི་ནོར་འགྲོལ་ས་འཇུག་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་ཀྱིས་གང་
གི་གདུལ་བུ་བོད་འབངས་རྣམས་འཕམ་ལུན་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལེགས་སུ་འགྲོལ་པར་མཛད་སྲིད། བོད་
འབངས་རྣམས་ནས་འཐབ་ཚོད་ལྷ་ཅི་རེ་འདུན་ཙམ་སྐྱེན་སེང་ལྷ་མ་དགོས་པར་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་
མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་དང་བཙས་ཁེད་དང་གསོལ་རས་སྐྱེད་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་
རྣམས་ནས་ལོས་བསྐྱེད་མང་མོས་ཀྱིས་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བརྒྱུད་བར་འདེམས་སློབ་བྱུང་བ་ཞིབ་ཆའི་ལོ་
རྒྱུས་དེབ་བཅོ་བྱས་ཉེ། དེ་རིང་དབུ་བརྟེས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་འབྲུལ་ལམ་ལྷན་ཡོད་པས་ཞིབ་རྒྱས་སྐྱེན་
སློབ་ལྷན་དགོས་པ་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དོན་མང་གཙོའི་གནད་དོན་སྐོར་རེ་བྱུང་ལྷན་དགོས་པ་ཞིག་ལ།

ཐོབ་ཐང་སྐྱ་ཅམ་མེད་པའི་བཅན་འཇུག་པའི་གདོང་རིས་ཉི་ཤར་སྐར་མོས་འགོ་བས་ཐབས་བྲལ་བའི་
གནས་སྤྱུ་གྲུང་ཉེ། རྒྱ་ནག་བཅན་འཇུག་པས་ཐོད་གཞུང་ལ་འབྲེལ་མ་ཐུང་དང་འབྲེལ། ཐོད་ལ་འཛིན་
པའི་སྲིད་བྱས་ཐང་འགྲུང་བ་དེ་ལྟར་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ད་དུང་ཡང་གཞུང་གི་སློབས་ལྷགས་
རི་ཅམ་རྒྱས་པ་དང་། རི་ཅམ་སྤ་བརྟན་དུ་གྲུང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཐོད་ནང་བཟང་པོའི་ལྷགས་རྒྱུན་ཐེབས་
རྒྱ་དང་། གལ་སྲིད་དེ་ལས་སློབ་ཀྱི་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་ཉེ་ཉེ་ལ་
སྐར་ཡང་སྲིད་ལོག་གྲེད་གྱི་རེད།

དེར་སྐབས་ཐོད་ས་དུམ་བྱ་གཅིག་ལ་ཐོད་རང་སྐྱོང་ཟེར་བ་བཅུགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་འཁོར་
བའི་དུས་བྲན་སྐར་མེད་རྒྱས་སྐྱོས་ཅན་ཞིག་གྲེད་པ་མ་ཟད། ཐོད་མི་ཚོའི་སློབ་མས་འགྲུགས་ཐབས་
སྤྱི་བའི་ཚང་མོ་ཐོར་ལག་རྟགས་དང་། མི་སྐྱེད་ལ་འཚམས་འབྲེལ་བྱེད་པ་བཅས་གྱི་གོ་
སྐབས་བརྒྱུད་མི་བདེན་རྒྱུ་སྤྲིད་གི་རིམ་བསྐྱགས་དང་། བཅོས་མའི་འཁྲབ་སྟོན་གྲེད་སྐར་དེ་ཚོ་
མི་ཆེས་ཉེ་ལས་དགོས་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་གཡོ་འབྲུལ་ཞིག་རེད། ཁོ་མོ་ཚོས་ཐོད་ཞིམས་འགལ་གྱི་སྐོ་
ནས་ཟ་སེམས་བཅངས་ཉེ་ཐོད་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་རང་སྐྱོང་སྐྱོངས་ཟེར་བ་དང་། རང་སྐྱོང་ཁུལ་
ཟེར་བ། རང་སྐྱོང་རྫོང་ཟེར་བ་སོགས་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་དུམ་བྱ་མང་པོར་ཁ་བྲལ་བཏང་ཡོད་པ་
རེད། དཔེར་ན། ཐོད་ས་དུམ་བྱ་གཅིག་ལ་ཐོད་རང་སྐྱོང་སྐྱོངས་ཟེར་བ་བཅུགས་ནས་ད་ལྟ་དུས་བྲན་
གྲེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། དེ་དག་ང་ཚོ་ཐོད་མི་ཡོངས་ནས་ཁས་ལེན་ཅ་བ་ནས་བྱས་མེད་པ་མ་
ཟད། སྐད་ཀྱང་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅིག་གྲུང་གྱི་ཐོད་རང་བཅན་གཅོང་མ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་འཐབ་ཚིན་
ངོ་རྒྱལ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་རྒྱུར་འགྲུང་བ་སྐྱ་ཅམ་མེད།

བར་ལས་སྐད་རྒྱུང་དེ་ལྟར་རྒྱུང་འཕྲིན་རིམ་བསྐྱགས་ལ་མཐོ་འཁོར་ནས་གཏན་ལོག་
བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་ཐོད་ནང་འགྲུང་བ་གཏོང་དགོས་པའི་གཞི་ཅ་དང་། རྒྱ་
རྒྱུན་གང་ཡིན་གསལ་སོ་ཤེས་པ་བྱས་ཐོག་ཐོད་མི་ས་ཡ་ལྷག་གི་གཏན་གྱི་བདེ་དོན་ལ་ཐུག་པའི་
ཐོད་རང་བཅན་སྐར་གསལ་ལས་དོན་ལ་ལྷགས་སྟོན་རྒྱལ་དགོས་པ་མ་ཟད། འཐབ་ཚིན་གྱི་མཁར་
རྫོང་གཞུང་གི་རྒྱུག་འཇུགས་འདིར་ཡིད་ཆེས་བཅི་བུར་གྱིས་ཐུར་གྲུ་མཉམ་འདེགས་གྲེད་དགོས་
ཤིང་། རང་རེར་འཇུག་སྲིད་གཞན་ལ་སྟོན་མ་དགོས་པའི་དབུ་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པའི་དུས་
ཚོད་འདིར་རྒྱ་རྒྱུར་ཆ་གཅིག་གྱུང་འཕྲོ་བརྒྱུག་ཏུ་མ་བཏང་བར་འབད་འཐབ་གྲེད་དགོས་པ་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༡༦ བ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༦ ལོའི་སྤྱི་འཇུག་
སྣོན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་ཚོས་སྤྱི་དགཉེས་ལྡན་པོད་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ཉེ་ལོ་ཉེ་ལུ་ཅ་ཏུག་འཁོར་བའི་དུས་
ཚེན་མངོན་སྲོད་ཐེབས་པའི་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་དབུས། གཞུང་ཞབས་ཀྱི་མ་པ་དང་། སྤྱི་མཐོན་
ཀྱི་མ་པ། སེར་སྤྱི་མི་མང་བཅས་ལ་ངས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྣོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཉེ་དུས་ཚེན་
ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚོས་སྤྱི་དགཉེས་ལྡན་པོད་མང་གཙོའི་གཞུང་འདི་བཞིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ ཡ་སྤྱབས་
མགོན་ཚེན་པོའི་དབུ་མིང་འོག་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ས་ཡ་ཏུག་གི་བསམ་འདུན་ཡོངས་རྫོགས་གནས་
སའི་སྤྱི་གཞུག་འཇུགས་ཤིག་ཡིན། ང་རང་ཚོ་བོད་མི་ཚང་མས་ཚོས་སྤྱི་དགཉེས་ལྡན་མང་གཙོའི་གཞུང་
གི་སྤྱི་གཞུག་འཇུགས་འདིའི་བཀོད་སྤྱི་གཞུག་ལམ་སྟོན་འོག་ལངས་སྤྱོད་པའི་སྤོ་ནས་ཤང་བསྐྱོད་བྱ་
རྒྱུ་གནད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་རེད། བོད་ཀྱི་རང་བཅོན་དེ་བོད་མི་ས་ཡ་ཏུག་གི་འབྲེལ་འབྲེགས་གཞི་ཅིའི་བདེ་
དོན་ལ་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་གཤམས་འཐབ་ཚུང་ཀྱི་ལས་འགན་ལང་བོད་མི་རིགས་མཚམས་སོ་ཅོག་གི་
ཐུག་སྟེང་དང་འཛིང་བར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ལས་ཀྱི་སྤྱེ་མོ་བ་རེ་གཉེས་ཀྱི་བྱེད་དགོས་པ་དང་
བསྐྱེད་དགོས་པ་གཅིག་ལུ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་མང་གཙོའི་ཚོབ་ཐང་དང་འགན་ལུང་དུ་སྤྱེལ་
བའི་སྤོ་ནས་སྤྱི་དོན་ལུང་ལུ་མཉམ་འདེགས་དེས་པར་དུ་གནད་དགོས་ཀྱི་རེད།

མི་ལོ་སྟོང་ཐུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞུངས་བཅོན་ཡོད་པའི་ང་ཚོའི་པ་ལུལ་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་
དུ་ལྷགས་པའི་ས་ཁོལ་ལེ་བར་ལུ་བཞི་མ་འབྲུམ་ཉེ་ལུ་ཅ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་ཅམ་མེད་པའི་
བཅོན་རྒྱལ་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བཅོན་བཟུང་བྱས་པས་མ་ཚད། བོད་མི་རིགས་ཐོག་བསམ་བཞོན་ལས་
འདས་པའི་གཉེན་གཞོན་བྱས་ཉེ་ཉེས་མེད་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་གཉེས་སྤྱི་གཞུག་གསོད་
བཏང་བ་དང་། ཚོས་རྒྱལ་བོང་མ་རྣམས་དང་། བཏུ་བུ་ལོ་ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་སྤོ་ལ་ལོ་རྟོས་མེད་
ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་འབད་སྤྱབ་མངོན་པའི་ཅ་ཚེའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཉེན། དེ་དག་
བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་སྤྱེ་གནས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྤེ་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་བཅས་ཅ་མེད་བཟོས་པ་
མ་ཟད། དེར་སྤྱབས་ཀྱང་རྒྱུ་བཅུ་གས་ནས་ཚོས་ལུགས་འབྲེལ་རྒྱུ་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཉུར་བཅོན་

པོད་ནང་རྒྱ་དམར་གྱིས་དཔག་དབྱེད་མང་དུ་བཏང་བ་དང་། ཉེ་ཆར་ཨ་རུ་ན་ཅམ་ཁུལ་དུ་འཛུལ་བས་མ་
ཚད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སློབ་བཞུགས་པ་དང་འཛུལ་གནང་བ་དོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཉེན་
ཚབས་ཆེ་བ་འདི་སློབ་སློབ་ཆད་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡུལ་གསལ་བསམ་དང་། ཡུལ་གྱི་བདེ་
འཇགས་དང་ཡར་རྒྱས་བཅས་ལ་བསམ་ཞིབ་ནན་པོ་མ་གནང་བར་འཕྲུལ་སེལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་ལ་གཞིགས་ཏེ་པོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བསྐྱར་ནས་པོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཁས་ལེན་གནང་
སྟབས་༡༩༩༩ ལོ་རྒྱ་དཀར་ནག་བར་དངོས་སུ་དཔག་འཇགས་བྱུང་བ་དང་དེ་ནས་བཟུང་ད་པན་རྒྱ་
གར་གཞུང་ལ་མི་རྒྱ་གཉིས་པལ་བཅོས་དང་བཅོ་བཞིན་པ་བཅས་ཀྱི་དངོས་སྲོང་བསྐྱབ་བྱུང་བཞེས་
ཏེ། ད་ཆ་ནོར་འཇུག་ཡོ་བསྐང་གིས་སྤྱི་ལོར་༡༩༩༩ ལོ་མཇུག་ལ་མཇོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དབུ་
ཁྲིད་པའི་པོད་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་འདི་དངོས་ཡོད་དང་། ཁྲིམས་ཐོག་གང་གི་ཆ་ནས་པོད་ཀྱི་གཞུང་
ངོ་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་འཕྲུལ་དུ་གནང་དགོས་ཞེས་དུས་སྐབས་འདིར་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་
འཕོད་སྐྱུལ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

༡༩༩༩ ལོར་ང་ཚོ་རང་ཡུལ་རང་བཅོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཁབ་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་ཆགས་པ་ནས་ད་པན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་རིང་རྒྱ་གར་
གཞུང་དང་། མི་མང་གཉིས་ནས་གང་ཅིའི་མཐུན་འགྱུར་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་འོས་གནང་བར་ང་ཚོས་
སྤྱིང་ཐག་བཅས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ལྷ་གི་ཡོད། རང་དེ་ཚོས་ལྷན་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲད་ཚོས་བཟང་
པོ་ཞི་དལ་བག་སེབས་ཀྱི་སློབ་ནས་རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་མིར་མཐུན་ལམ་
བསྐྱུན་མཁས་དམ་ཟབ་དེས་སར་གནང་གས་ཆེ་བ་དང་། མཐའ་དོན་༡༩༩༩ ལོ་མཇུག་ལ་མཇོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེ་བཏན་ཅིང་བཞེད་དགོངས་འགྲུབ་པའི་སློབ་འདུན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་མི་ལོ་༡༩༩༩ ཟླ་༩ པ་ལས་བཤུག།

ཅི་ལིང་ནགས་ཚལ་དགོས་མཁོ་གང་ཡོད་གཅོད་འབྲེག་བྱེད་རྒྱུ་ལྟར་ཉེ་རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་
དགོས་མཁོར་བསྐྱར་བས་མ་ཚད། འབྲི་གཡལ་དང་ར་ལུག་སོགས་ཀྱི་ལ་མར་བོད་མིར་བེད་སྲོད་
བྱེད་དབང་མེད་པར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཅོན་འབྲེར་བྱས་ཏེ་དེར་སང་ཉོང་ཀོང་ནང་བཅོང་དང་འཚོང་
བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་གང་ལྟར་བོད་དེ་གསེར་བཏོན་པའི་ས་རོ་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་བྱི་ནང་གང་སར་
སྡོད་པ་སྡོད་སང་ཞེག་བཅོས་ཡོད་པ་རེད།

དེར་སྐབས་བོད་ནང་ཚོས་དང་རང་མོས་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབས་བྱེད་པ་དང་། བྱི་རྒྱལ་ལྟ་
སྟོར་བ་འགྲོ་ལམ་འཁེལ་སའི་ས་འདུས་ཁག་ཏུ་དགོན་པ་རེ་བྱང་ལ་ཉམས་གསོ་བྱེད་ཏུ་བཅུག་ཡོད་
ཅིང་། དེའང་འགྲོ་མོན་མང་ཆེ་བ་བོད་མི་རང་ངོས་ནས་བཏང་བ་ལ་སྟུག་རེད། དེ་མེན་དགོན་པ་ཐུག་
སྡོད་ལྟག་དང་། རི་ཁྲོད་སོགས་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་བསྟེ་གནས་ནམས་ཅ་མེད་ལུ་མེད་གཏོར་བཤིག་བཏང་
སྟེ་དེར་སང་མིག་གི་མཚོང་རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་ཉེ་ཆར་བོད་ཏུ་གཟིགས་སྟོར་མེབས་པ་ཨ་རིའི་N.B.C.
གསར་རྒྱུད་གི་མངོད་པ་པོ་སྟེ་ཞབས་ཤོན་རྩོད་ཁོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལྟ་སྟོར་བ་ཚོར་ཉམས་སྦྲང་གཅིག་
ལྟར་ཏུ་ཡོད། མདོ་དོན་རྒྱ་དམར་གྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་རྒྱུ་བཏོན་ནས་ཚོས་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་
མི་གཏོར་བར་ཏུར་བཅོན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་མཐུན་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་རང་རེད། བོད་ནང་གི་
ཆེས་མཐོའི་དབང་འཛིན་པ་ཚང་མ་རྒྱ་མི་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཇུགས་སྐྱབ་ལ་མིང་བཏགས་ནས་
རྒྱ་མི་ཤིན་ཏུ་ཁྲོན་ཆེ་བོད་ནང་གཞིས་ཆགས་སུ་འབྱོར་ཡོད་སྟབས། བོད་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་
བེད་སྲོད་བྱ་ལུལ་རེ་ཉུང་དང་། རྒྱ་ཡི་སྐད་ཡིག་ལུགས་ཚེན་པོས་འབེལ་རྒྱས་འགོ་བའི་གནས་རྒྱལ་
ཚབས་ཚེན་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་མཚུངས་རྒྱ་གར་དང་ས་མཚམས་འཁེལ་ལུལ་ས་གནས་ཁག་
ཏུ་རྒྱ་དམག་ཁྲོན་ཆེ་གསོག་འཛོག་བྱས་ཡོད་སྟབས། དེར་སང་ས་གནས་དེ་ཚོའི་ནང་བོད་མི་ཚོ་ས་
གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་བཞུད་བྱ་རྒྱུར་བཀག་བསྟོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གནས་རྒྱལ་
དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ནང་གི་གྲ་ཡངས་སྲིད་བྱས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མགོ་སྟོར་གྱི་གཡལ་མོ་སྟེ་གྱིའི་
སོ་ཁའི་རྒྱང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཡིན་པ་མཛོན་སུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་བརྟེན་ཏུ་སྟུན་ཅི་གནས་དང་། བོད་ཀྱི་
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་གཞི་རྒྱའི་གནད་དོན་དེ་འགྲུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏུ་
གནས་ཡོད་ན་ཚང་མས་འཕྲལ་ལུགས་ཁེ་ཉེན་གོ་སྟོན་ཏུ་མ་བཏང་བར་བསམ་ཤེས་གཏོང་བའི་གནད་
དགོས་པ་ནི། ང་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རོ་བོ་ལས་སྐྱ་པོ་དང་སྐབས་བདེ་བོ་ཞེག་མིན་པ་མཚོང་ཆེན་ཐོག་

མོས་ཚོགས། ཚོགས་པ་ཁག་གནད་ཡོད་མི་སྣ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་བ་དང་། འགོང་ས་མཚོགས་སྐྱོ་ཆེ་བརྟན་ཅིང་བོད་མིའི་འདོད་དོན་གྱི་བདེན་མཐའ་མཚོགས་སྦྲར་གསལ་བའི་སྒོན་འདུན་ལྷན་གནང་བ་རེད། །

ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་༡༩༧༧ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༩ པ་ལས་བཏུས།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༣༩ པ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོའི་སྤྱི་འཇུག་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ནི་འཛམ་གླིང་མི་མང་གི་དགའ་ཤོས་ཤིང་བའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་རེད། མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་མང་ནས་དེའི་ཆེད་དུ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་ཆེ་སློབ་སློབ་གཏོང་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་མང་གཙོ་འདི་སྤྱི་ནོར་འགོང་ས་འཇུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་ནས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་འབྲེལ་ཐུགས་རྒྱང་གསུམ་གྱི་ཁི་ཕན་ཆེ་ཤོས་ལ་གཞིགས་ཉེ་ཚོད་མ་དགོས་པར་མི་མང་གི་ལག་ཏུ་གསོལ་རས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཁྲུང་ཚོས་སུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གཞི་བཞིན་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན།

བོད་གཞུང་དམངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་སླེབ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྲུགས་དང་མང་གཙོ་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་འགོང་ས་མཚོགས་སྐྱོབ་སྐྱོང་གི་དགོངས་པ་བཞེས་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། མི་མང་ལ་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཡོང་བའི་འགན་ཁུར་དང་ལེན་དགོས་པའི་བཀའ་སྲོབ་འཛམ་གླིང་མི་མང་མང་མས་མཁུན་གསལ་རེད་ཅེས་དང་། ལྷག་པར་ང་ཚོ་སྐབས་བཅུ་པའི་སྤྱི་འཇུག་དམ་འབྲུལ་གསར་མཛལ་ལྷ་སྐབས་བོད་མི་མང་ཚོས་མང་གཙོའི་གོ་དོན་ཉོགས་སུ་བ་དང་། མང་གཙོ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཡོང་ཐབས་བཅས་ལ་དམིགས་གསལ་ཁུར་འགན་ལེན་དགོས་པའི་བཀའ་སྲོབ་གང་ལེགས་བསྐྱབ་ཐབས་འབད་བཅོམ་ལྷན་དང་ལྷན་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་། འདི་ལོ་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་འགོང་ས་མཚོགས་ནས་འདས་པའི་ལོ་བཅུ་ལྷག་བཞིའི་གྲུབ་འབྲས་རྒྱང་གཞིའི་ཐོག་དུང་བོད་མི་ཚང་མས་སྤྱི་དོན་ཁུར་ལེན་འབད་བཅོམ་སྤྱི་ལྷན་གྱི་དགོས་པ་དང་། མང་གཙོ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་འགོང་ས་མཚོགས་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཙོ་འགན་

བཞེས་རྒྱ་མིན་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་པའི་བཀའ་སློབ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་ལུ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
 བཅར་འཇུག་མི་ཡོངས་མཐོན་དབྱངས་གཅིག་གྲུར་གྱིས་བསྐྱུར་བཅོས་གྱི་དགོངས་བཞེས་འདི་
 རིགས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་བཞེས་མེད་པར་སྲུང་བཞེན་ལུགས་བྱུང་ཚོས་སྲིད་གྱི་དབྱ་ཁྲིད་མེད་
 པར་ཤེས་བྱུང་གཡོ་མེད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་དུ་བརྟན་ཅིང་། བོད་འབངས་རྣམས་ལུགས་བཅེད་
 འཆིང་རྒྱ་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་མོས་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་བཏབ་
 པ་དང་འབྲེལ། གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་བོད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྲིད་སྤྱི་བྱེད་འདོད་དོན་བསྐྱེད་བྱ་
 བདེ་བླག་ཏུ་མ་སོན་པར་མི་རབས་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་འཐབ་ཚོད་ལྷུས་ཚོགས་པ་དང་། སློམ་སྤྱི་མང་
 གཙོ་ལག་ལེན་ཚུལ་བཞེན་འཁེལ་ཐབས་ལྷན་ལྷོ་ཅི་མཆིས་ལྷན་ལུ་འཇུག་ཚོགས་པ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་
 ལྷུས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མས་དགོངས་འདུགས་ཀྱིས་རིམ་བཞེན་སྤྱི་ཚོགས་ཡང་རྒྱས་གྱི་ཕྱོགས་
 སུ་གོམ་པ་སྤོ་དགོས་ཞེས་སྐྱེལ་ལྷན་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་གཙོ་བོ་མི་མང་གི་
 ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་ཐབས་སུ་བོད་གཞུང་གི་འགྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་།
 ས་གནས་སོ་སོའི་གཞུང་གི་འགན་འཁུར་བ་རྣམས་ལ། རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགྲུལ་ཚོགས་
 རྒྱུད་དེ་བཞེན་ཚོགས་པ་ཁག་སོགས་ནས་དེར་སྤོང་བའི་ལས་འགྲུལ་རྩ་དག་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་
 ཞེས་འབོད་སྐྱེལ་ནན་ཆེ་གནང་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་གཞིས་བྱེས་མི་མང་གི་སྤྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཐབས་འཐབ་ཚོད་
 ལ་བསྐྱེད་བརྩོན་དང་འབྲེལ་ད་དུང་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱལ་ཁ་ལེན་ཐབས་སུ་ཚང་མས་འགན་འཁུར་
 འབད་བརྩོན་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།།

ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་༡༩༧༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩ པ་ལས་བཏུས།

(མཚམས། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོའི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཉིན་སྤྱི་འཇུག་སྐོར་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་མེད་པ་དང་།
 སྐབས་དེར་སྤྱི་འཇུག་སྐོར་བཅུ་པ་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱས་ནས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པ་གསར་འདེམས་མ་གྲུས་པའི་
 བར་དུ་འཁེལ་ཡོད།)

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༣༡ བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་སྤྱི་འཇུག་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

མངོན་པར་ལྷན་པའི་མི་མང་ལྷན་རྒྱས་ལ་ལྷན་ཀྱང། དེ་རིང་བོད་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༣༡ འཁོར་
བའི་དུས་ཚེན་གྱི་ཉིན་མོ་འདིར་ངས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ལྷན་ཏེ་འདིར་ཡོད་མི་
མང་རྣམས་དང་། ཁྱེད་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་གཞིས་ཁུངས་བོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མངོན་པར་ལྷན་པའི་འཚམས་
འདྲི་དང་བཟུལ་ལས་བདེ་ལེགས་ལྷན་ཀྱང་ཡིན། དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་བོད་མི་ཡོངས་ལ་གཤམ་གཤམ་ཆེ་བའི་
ཉི་མ་ཞིག་ཡིན་པ་མཁྱེན་གསལ་རེད། གསུམ་མགོན་སྐྱེས་བཙུན་གསུམ་པ་ཚེན་པོས་སྐྱེ་ཆེ་སྐྱེད་ཅམ་
ནས་བོད་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་གསར་བརྗེ་དགོས་གཤམ་ལོན་ཏེ་ཆེ་བ་གཞིགས་ཏུང་དགོངས་
བཞེད་རྗེ་བཞིན་མ་འདྲུབ་པའི་སྐར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་ཏུ་གཏད་ཅིང་། སྐྱེས་བཙུན་བཞི་པ་ཚེན་པོས་
ཚབ་སྲིད་མ་བཞེས་ཀྱི་བར་ཚབ་སྲིད་ལ་ཉམས་རྒྱུད་ཅི་ཆེ་བྱུང་སྟེ་མཐར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་འཇུག་
འགོག་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་སྐབས་བོད་འབངས་ཡོངས་ནས་ཡགོངས་ཡུལ་མགོན་ཚེན་པོར་
རྒྱལ་སྲིད་བཞེས་སྐྱོང་གི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲིད་བཞེས་ཉིན་ནས་ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་
གསར་འཇུགས་སོགས་རྒྱབས་ཆའི་མངོན་བྱས་མང་པོ་གསར་གཏོང་མངོན་ཏུང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་
དབང་གིས་བཞེད་དགོངས་མ་འདྲུབ། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་པ་
ནས་བཟུང་། མང་གཙོའི་སྲིད་སྲོལ་འཇུགས་བསྐྱུང་རྒྱའི་མངོན་བྱས་ཤུགས་ཆེ་གནང་འདུས་
སུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་དང་པོ་དམ་འདུལ་
གྱིས་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༣༠ མོང་རིང་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུའི་བར་ལོས་འདེམས་བྱས་པའི་
སྤྱི་འཇུག་རྣམ་པས་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ནང་དངོས་སུ་ལྷན་པ་དང་། ལྷན་པར་སྐབས་བཅུ་གཅིག་
པའི་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་འདིས་ཡགོངས་མཚོག་གི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་
ཁྲིམས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། མང་གཙོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཡང་དག་གི་ལོག་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གནང་རྒྱ་ལོ་
འདིའི་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༤ ནས་དབུ་བཅུ་གསུམ་ཟིན་པར་བརྟེན་དེས་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་སོ་གཅིག་པ་
འདིན་སྐར་ལས་ཁྱེད་དུ་འདུགས་པའི་དུས་ཚེན་ཞིག་ཡིན་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད།

མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དུ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་སུ་མ་གྲགས་པའི་རང་རེ་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་སྲོལ་

བཟང་འདི་ནི། མང་ཚོགས་ཀྱི་འབད་བཅོམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡགོང་ས་ཚེན་སོམ་སྤྱུགས་བཅའི་དབང་གིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚད་སློན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཅོན་ཐབས་སུ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དངོས་སུ་ཡོངས་སྤོང་བའི་སྐབས་དཀའ་ངལ་སྤོང་བུ་ཡོང་སྲིད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་ཀྱི་བར་མང་ཚོགས་ཉ་ཅང་སྤྱང་བྱུང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་སྤང་སྤོང་བ་གནང་དགོས་པ་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲུང་འཕྲོས་ལ་བརྟེན་པའི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཞིག་རེད། རྒྱ་དམར་གྱིས་མཚོན་པོད་མིར་སྤང་བའི་སྤྱི་ཚོང་མས་ང་ཚོའི་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུག་འཛུགས་དང་། ལག་ལེན་ལ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་ནས་གཤོད་སྤོང་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཚུལ་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སློས་མ་དགོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིས་བྱེས་པོད་མིའི་བར་ཆིག་སྤྱིལ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་སྤར་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དང་། དེར་བརྟེན་རྒྱལ་ཡོངས་མང་ཚོགས་དང་སྲིད་གཞུང་ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཚེད་འཐོབ་རྒྱ་ཡིན་པའདུང་དངོས་མཐོང་ལ་བརྟེན། བོད་འདི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་རྒྱ་དམར་གྱི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་དང་། མནར་གཅོད་གཏོང་ཡུལ་དུ་གནས་མི་སྤེལ་བར་ཐག་ཚེད་པ་རེད། རྒྱ་དམར་སྤྱོད་གཏོང་གས་དང་བཅས་པས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆིག་སྤྱིལ་དང་རྒྱས་ཤུགས་གཏོར་བཞིག་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཚལ་སྤྱུགས་བྱེད་དེས་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་མཁྱེན་ནས་ཁོང་ཚོའི་ངན་བྱས་ལམ་དུ་མ་གཏོང་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ངོ་ཤུག་གི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འདི་མ་འགྲུབ་ན་ལོ་རྒྱུས་ནང་ང་ཚོའི་མི་རབས་དེ་སྤེལ་བྱུང་རྒྱལ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གཤོག་མི་ཟ། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སྤང་སྤོང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་སྤོང་སྤོང་གནང་སྟེ། གཞུང་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་བཅའ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་འཕྲོ་མིན་ལྷ་ཉེས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བུང་ན་ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་ཐེང་བ་དེ་བུང་བ་རེད། གཞུང་འཛིན་སྤྱི་གཞུག་འཛུགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། འགལ་ལྡན་གང་བྱས་ཀྱང་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཁག་གཞིར་བཟུང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སྤྱི་བརྟེན་ཡོང་གི་རེད། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དམ་འབྲུག་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གཞུག་གཞི་ཁག་གཏན་འབེབས་སོགས་ཉེ་ཆར་བུང་བའི་འགྲུང་བ་འདི་ཚོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་། དབྱ་ཕྱོགས་གཉིས་སྤྱོད་ནས་དོ་སྤང་ཉ་ཅང་ཚེན་སོ་བྱས་ཡོད། ཕྱོགས་སྤྱོད་ནས་རྒྱབ་སྤྱོད་པའི་སྲིད་དོན་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་གཡོན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ད་ཆ་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུར་མི་བདེ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་ཅིང་། དབྱ་སྤྱོད་ནས་བཅོན་

གསལ་པོ་ཞུས་པ་ཡིན། མདོ་དོན་དུ་ལམ་གྱི་བྱང་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་
བའི་ནང་ཉམས་སྲུང་གཏོང་ཟེན་འགྲུབ་ལས་བྱུང་བ་གཤམ་གསལ།

༡ མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ནང་ཤར་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུར་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་འགན་ཚད་རི་ཅིང་འདྲ་
དུང་སྤྱི་དགོས་པ་དང་།

༢ འགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་དང་དབྱེ་བྱིང་དུས་ཉམས་ཏུ་བར་མ་ཚད་པར་མེད་ན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚོད་ལེན་ལྟར་པར་བཞག། བཅོམ་བྱོལ་བའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཅིང་ཡང་
འཛིན་སྲོང་མི་སྤུལ་བའི་གནས་ཚུལ།

༣ སྐར་གྱི་འཁོན་འཛིན་ལ་ཚོལ་ཁའི་ཚོན་མདངས་བསྐྱར་ཏེ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་བསྐྱེས་
པ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཅི་ཅིང་ཡོང་སྲིད་པ།

༤ ཁྲིམས་བཟའི་འགན་དབང་ཡོད་པའི་སྤྱི་སྐྱོན་དུ་སྤྱི་འབྲུག་གི་འོས་འདེམས་སྐབས་མང་ཚོགས་
རྣམས་ལུགས་ལྷོ་རྗེས་དེད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རང་རང་གི་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེས་པར་བེད་
སྐྱོད་གཏོང་དགོས་པའི་དགོས་གནད།

༥ འོས་འདེམས་ཟེན་བའི་སྤྱི་འབྲུག་རྣམས་ལའང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་སྐད་སུངས་འཛིན་རྒྱུ་
ཚད་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་དགོས་གནད་བཅས་ལ་དེས་སྐྱེའི་མཚུབ་བཅུགས་ཀྱིས་ར་སྐྱོད་
གསལ་པོ་བྱུང་བ་དེ་མ་བཟེད་པ་གནང་དགོས། མཐའ་དོན་སྐྱེན་རང་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་དངོས་སུ་ཞུགས་སྟེ་རྒྱ་བ་གསུམ་སོང་བའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཉམས་སྲུང་གི་
སྟེང་ནས་བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་རེ་འདུན་འབྲོག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལོང་།

༦ བོད་མིའི་འབྲུག་སྤྱུགས་ཀྱི་འདོད་དོན་གང་ཡང་འགོང་ས་འབྲུག་མགོན་ཆེན་པོ་དབྱེ་བྱིང་དང་
ལམ་སྟོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྲུག་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་པ་དེ་མདོན་མཐོང་གཟུགས་སྤུལ་ཡིན་
སྐབས། གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྐྱོད་དང་ལས་སྐྱོགས་བྱེད་སྐྱོགས་མཐའ་དག་འགོང་
ས་ཆེན་པོའི་བཞེད་དགོངས་དང་སྐྱོགས་འགལ་དུ་ནམ་ཡང་མ་སོང་བ་གནང་རྒྱུ་དང་། འགལ་
འཛོལ་བྱུང་ཆེ་འབྲུག་དུ་སྐྱོན་སེལ་ཡོང་བསྐྱར་གནང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེར་བཅི་གནང་ཡོང་བ་དང་།

༧ གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་རྒྱུགས་དམ་ཚིག་རྟོག་རྩ་ཆེག་སྤྱིལ་ཡོང་ཐབས་ལ་སྐོ་ཀུན་ནས་འབད་
དེ། རྒྱ་ཤེད་འགོ་གཞིའི་དོན་གནད་རྒྱུང་ཅན་ལ་ལུ་རྒྱུགས་མི་བྱེད་པའི་བསམ་ཁོག་ཡངས་པོའི་

བཅོམ་བྱོལ་བོད་གཞུང་ལའང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༩ ལོའི་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་བཅོམ་བྱོལ་བོད་གཞུང་
 བར་ཐང་ཀའི་བཀའ་བསྟུར་དབུ་ཚུགས་པ་ནས་ད་པན་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོ་གསལ་ཤིག་བྱུང་ཡོད་
 པའི་ཁར། ཡུ་ཤོ་བོ་མོས་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་༦༠ལོ་འདི་ལོ་ཚེ་མེད་མོས་གཞིར་བོད་པའི་དོན་ལེན་ནས་གྲུ་
 བཤངས་དེ་ལྷག་མེད་པ་གཞན་ཡོད་ཅུང་། དེར་རྒྱ་དམར་ནས་ལ་ལན་མ་བྱས་སྐབས་ད་ཆ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཚེས་མེད་དུ་སོང་ཟེན་པ་མ་ཟད། ཕྱིན་ཆད་བོད་ཕྱོགས་ནས་བཀའ་བསྟུར་བསྐྱར་མཐུན་གྱི་འབད་
 བཅོམ་གནང་འོས་མ་མཆིས་ཅུང་། རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་ཅི་སྟེ་བཀའ་བསྟུར་གནང་རྒྱའི་དེ་བསྐྱེད་བྱུང་
 ཚོ། གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་བདེ་དོན་དུ་ལན་དགུ་ཆད་མཐུན་གྱིས་བཀའ་བསྟུར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་
 གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་རྒྱུ་མེད་པའི་སྲིད་གཞུང་དང་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཕྱོགས་ལའང་
 ཕྱག་བཞེས་སུ་བེས་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་སྲ་བརྟན་ཞིག་གང་སྐྱར་གཏོང་བའོལ་ཡོང་བའི་དེ་བ་ཡོད་
 པ་མ་ཟད། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ལའང་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་གཞིས་སྐྱར་ཁག་གི་སྒྲིག་
 འཇུགས་དང་དབུ་ཁུལ་སྐྱབ་འབྲུལ་ཞུ་ཕྱོགས་གྱིས་མཚོན་གང་ཅིའི་ཐོག་མང་གཅོ་དང་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་
 ལུས་པ་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་གང་སྐྱར་གསལ་སྟོན་གནང་བའི་དེ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་དེང་
 སྐབས་བོད་ནས་ཆད་མེད་དུ་འབྱོར་བཞིན་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་གསལ་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིད་
 དོན་དང་། འཚོ་ཐབས་གྱི་དཀའ་ཚུན་རྣམས་ལའང་རྟོག་ཞིབ་ཅན་གཟབ་གྱིས་དམིགས་བསལ་སྲིད་བྱས་
 འཛིན་སྐྱངས་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས་པའི་དེ་འདུན་ཞུས་ཡོད། དེས་ན་མང་ཚོགས་ཆང་མས་གོང་ཞུས་དོན་
 གནད་རྣམས་གྱི་ཐོག་སོ་སོའི་དགོངས་ཚུལ་གང་ཡོད་བཀའ་སྐྱོབ་དགོངས་འཆར་དང་། སེམས་ལྷགས་
 དང་དངོས་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྷགས་ཆེ་གནང་བའི་དེ་སྐྱེལ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱི་འཇུག་སྐྱོན་ཚོགས་གྱི་ལུས་པ་
 ཐོན་མེན་མང་ཚོགས་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་རག་ལས་པ་སྐྱོས་མ་དགོས། ཐུན་རང་ཇི་སྲིད་སྤྱིག་འཇུགས་འདིའི་
 ལང་ད་ལུས་སུ་བསྐྱར་དེ་པན་ལུས་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཞུ་འབྲུབ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འབད་བཅོམ་ཞུ་རྒྱ་དང་།
 འབྲུབ་དེ་མེད་པ་མཐོང་ཆེ་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མི་དེ་དེ་བཞིན་ལ་སྐྱབ་སྐྱོང་
 ཞུ་ཆེད་མང་ཚོགས་གྱི་ཁོད་དུ་བཅར་ཚོགས་པ་དང་། མདོ་དོན། མང་ཚོགས་གྱི་ཆེད་དུ་མང་ཚོགས་གྱིས་
 བཅུགས་པའི་མང་ཚོགས་སྤྱིག་འཇུགས་དེ། མང་ཚོགས་ལ་པན་པ་ཞིག་བཟོ་དང་མི་བཟོ་མང་ཚོགས་གྱི་
 ཕྱག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་རྟག་ཏུ་སྐྱབས་བཅའ་ཡོད་པར་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། བཟུལ་ཤིག་བདེ་ལེགས།།

ལོ་འཁོར་སྔོན་ཅིས་སློབ་གཞི། དང་སྐྱོད་སྤྱོད་ལྟུང་གི་ཁྲིམས་ཡིག་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་
 དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཞི་བཅས་ཀྱིས་མཚོན་ཁྲིམས་ཡིག་དང་སློབ་གཞི་བཅས་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་
 གཏན་འབེབས་ཀྱིས་རིམ་བསལ་ལག་བསྟར་བྱ་སྲུང་མ་ཟད། ཅིས་ལོ་༡༩༩༩ ལོ་ལྟར་༤༩ གྱི་ལོ་འཁོར་
 སྔོན་ཅིས་ཀྱང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གཞི་གཞིར་བརྒྱུད་གཏོང་ལེན་ཁྲིམས་ཡིག་
 གི་ལམ་ནས་གཏན་འབེབས་ལྷན་པ་བཞེད་དག་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་ཡིན་པ་
 དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ལའང་། བཅོམ་ཕྱོགས་ཐོད་
 མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲུ་དོན་སྟེང་སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་གྲེ་བྲག་པ་ཞིག་གིས་གཞུང་སྲིད་བསྐྱོང་
 རྒྱ་མ་ཡིན་པར་སློབ་འཇུག་ཀྱིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་འགན་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་
 གཞུང་ National Government གི་རྒྱལ་དུ་འགན་འཛིན་བྱ་དགོས་ལ་བརྟེན་གཞུང་འཛིན་
 དང་། ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀའི་འགན་དབང་ཆབས་ཅིག་སློབ་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
 ལག་བསྟར་ལྷན་དགོས་པས་རྒྱལ་འཛིན་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་ཡང་། སྐབས་བབས་
 ཀྱི་དགོས་པ་གནད་ལ་གཞིགས་པའི་བཅོམ་ཕྱོགས་གཞུང་གི་ནང་སྲིད་དང་། ཤེས་རིག་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་
 འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྟངས་ཐོག་འགོ་འཇགས་ལྷན་ཚོགས་ལ་སློབ་ཀྱི་ས་
 མཚམས་ལས་མི་བཞུགས་པར་སྲིད་བྱུས་ཚགས་རྒྱུད་ཡོད་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་སློབ་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་དུས་ལྷན་གཉིས་ཀར་བཟོ་སྐྱོང་གཏོང་བ་བྱས་ཏེ་ལམ་ཕྱོགས་གསལ་སྟོན་ལྷན་ལྷན་པ་
 རྒྱུད་པ་མ་ཟད། ལྷན་པར་འདས་པའི་ལོ་ངོ་གསུམ་ལྷན་གི་རིང་རྒྱ་དཔལ་མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་
 འབྲེལ་ལམ་ཅ་ཆད་དུ་རྒྱུད་པ་དེ་དག་ད་ཆ་སློབ་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་གྲོས་ཚོད་ཀྱི་འབྲུ་
 དོན་དང་མི་འགལ་པའི་ཐོག་བསྐྱུར་གསོ་བྱུང་སྟེ། རིང་མིན་སྐྱོབ་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུད་ཆེད་གཏོང་གནང་
 འཆར་སྐོར་ལའང་བཟོ་སྐྱོང་དང་སྲིད་བྱུས་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་འདི་དག་ལྷན་ལྷན་གནང་འོས་པའི་
 གནས་ཚུལ་གྱི་འགྲུར་རིམ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གི་སློབ་གཞི་མང་དང་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་སྲིད་བྱུས་འཛིན་ཕྱོགས་ཐད། འགོ་འཇགས་
 ཚེན་པོའི་བཀའ་སློབ་ལྷན་པར་དེ་སྔོན་ཅིས་མཚོའི་རྒྱལ་ལས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིའི་འབྲུ་དོན་བཅས་ཅ་
 འཛིན་རྒྱལ་སྐོར་ལས། ལས་དོན་རྒྱལ་འཛིན་དང་འགྲུར་བ་སྐྱོབ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་པས། སྐབས་བཅུ་གཅིག་
 པའི་སློབ་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་དང་ལམ་སྟོན་གསལ་བ་ཞིག་ད་བར་ལྷན་པར་ལྷན་པར་ལོང་ཡང་། རིང་

རྒྱ་གར་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མི་དང་བོད་མིའི་བར་མཐུན་ལམ་ཡང་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཆབ་སྲིད་གྱི་
ལས་འགུལ་རྒྱས་ལྷགས་ཆེ་བུ་གཏོང་རྒྱ་དགོས་གཤམ་ཆེ་བར་མཛོང་སྟེ། འདི་ལོའི་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པའི་
ནང་འཕགས་བོད་མངའ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་གི་ཡིང་ཚོགས་བསྐོང་
ཞུས་པའི་ཁོས་ཚོད་ཁག་དང་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་མང་དག་ཅིག་དེང་སྐབས་ལག་ལེན་བསྟར་
བཞིན་པ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་ཡང་སྤྱི་མཐུན་ལྷགས་སྟོན་རྗེ་ཆེར་གཏོང་རྒྱའི་འདུན་པ་ཡོད།

འདས་པའི་རྒྱ་དོ་བཙེ་ལཱའི་ཉམས་སྲོང་དང་བསྟུན་ཏེ་ད་ཆ་གསལ་པོར་བརྗོད་སྟབས་པ་ཞིག་
ལ་ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་ཆེད་སྤྱི་ལོ་དང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི་ནམ་ཡང་
གཏོར་བཤེག་མི་སྲུབ་པའི་སྲ་བརྟན་དུ་གྱུར་པ་འདི་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་སྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཐོན་སྟབས། རྒྱ་དམར་སྤྱོད་གས་གཏོགས་དང་བཅས་པར་སློ་
འཆབ་དང་དོ་སྣང་གཏོང་བུ་དང་བའདི་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

བོད་ཀྱང་། རང་རེ་གཞིས་གཉིས་ཀའི་མང་ཚོགས་ནང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་འབའ་
ཞིག་དེ་བོད་མིའི་ཅ་དོན་སྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཉག་ཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་བསམ་སློབ་གོང་
མཛོང་སྟེལ་ཐབས་ཀྱི་འབད་བཙོན་ད་དུང་ལྷགས་ཆེ་བུ་གཤམ་ལེན་ཏུ་ཆེ་བ་འདུག བོད་མི་ཡོངས་
རྫོགས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་ཞི་བའི་ལམ་དུ་ཤར་བསྐོང་སྟབས་བྱུང་བའི་ཉེན་མོ་དེ་ནས་
བོད་ཀྱི་རང་དབང་སྲུང་གསོ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་ལས་མི་འགོར་བ་ཐག་བཅད་དེ་བརྗོད་སྟབས།

ད་ལྟའི་ལོ་འདིའི་ནང་ཉ་ཅང་གཞི་བརྗོད་ལྡན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་གཞན་ཞིག་ནི་སྤྱི་
ནོར་ཡགོང་ས་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོས་འདི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པའི་རྒྱ་མཚུག་ཏུ་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་། ཅ་ཞིམས་སྤྱིང་དོན་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱངས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་མ་
འོངས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་། སྤྱི་ཚོགས་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་སློབ་གཞིའི་
ལམ་སྟོན་གསལ་པོ་གནང་བ་དེ་ནི་འདི་གཉིས་ནང་འབྲེལ་རྒྱ་བའི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་ཁྱད་པར་ཅན་
ཞིག་ཡིན་པས། དེའི་དགོངས་དོན་རྣམས་ཆ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚུལ་
བཞིན་ལག་ལེན་བསྟར་སྟབས་ཀྱི་འབད་བཙོན་ད་ལྟ་ནས་སློ་གསུམ་ཡོད་དགུ་ཅལ་སྐྱབས་ཀྱིས་
གནང་དགོས་པ་ནི་སློབ་མ་དགོས། ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་གངས་སྤོངས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་
བསྐྱར་གསོ་བུ་དགོས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སྤྱི་བཏང་མི་རིགས་རྒྱལ་ཁབ་ (Nation State)

ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་དང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་
བརྒྱུད་ལྟེ་བོད་ཀྱི་ཡལ་ཤི་ཅམ་ཁོ་ནར་བདེ་སྤྱིད་སྤྱོད་ཐབས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁེངས་སྤོབས་བརྟན་
བརྒྱུད་བྱ་རྒྱ་ཅམ་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་བར། འཇིག་རྟེན་མི་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡལ་བདེ་
སྤྱིད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་གཏོང་བའི་ཡོད་པའི་ཐུན་མེན་རིག་གཞུང་དང་། བསམ་སྒོ་དང་ལྟ་
སློབ་ཀྱི་དབུ་ལོན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྤྱད་སྤོབ་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་སྟབས། བོད་ཀྱི་རང་དབང་
མི་རུ་ཚོའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གཞན་དོན་དུ་ཚོགས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཅམ་ཡིན་པ་གསལ་
པོ་མཁྱེན་དགོས། རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བའི་བོད་དེ་བོད་ཀྱི་དོ་བོར་མ་གནས་པར་དེར་རབས་
ཡར་ཐོན་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ཁྱད་མེད་ཅིག་བྱུང་ན་རང་དབང་བྱུང་མིན་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དབུ་
འཁྱོད་ཀྱི་འཇུགས་སྤྱོད་བཅས་སྒོ་གང་ས་ནས་འགོ་ས་ཚེན་པའི་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དེ་དག་
དང་མ་འགལ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་གོ་སླེགས་ལྟ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཞི་རུ་ཚོའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་ལས་
འགན་གནད་ཆེ་ཞིག་རེད། ད་ལྟའི་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་གང་འཚམས་ཤིག་
གིས་དབུ་འཁྱོད་འདུ་འགོད་བྱེད་སྤངས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་འབྲེལ་སོ་སོགས་ལ་ལྟ་
དུས་མ་འོངས་རང་དབང་ཅན་ཀྱི་བོད་དེ་ད་ལྟའི་ཉོང་གོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁའང་མི་རྒྱུད་
བ་ཞིག་མཐོན་ཀྱི་འདུག་པས། དེ་ལ་ད་ལྟ་ནས་མཚོག་དམན་ཚང་མས་དོགས་ཐོན་བག་ཡོད་བརྟེན་
གལ་ཆེ་བ་འདུག།

བོད་ནང་འདས་པའི་ལོ་རོ་བཅུ་ལྷག་གསུམ་ལྷག་གི་རིང་རྒྱ་དམར་བཙན་གཞོན་མཁན་ཀྱི་
སྤྱི་སྤྱོད་འོག་འཕྲོ་བ་མའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་བཟུལ་བཤིག་དང་། མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་མནར་
གཅོད། ཅ་ཆའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བསྟན་རྒྱུན་ཅ་གཏོར། རང་བྱུང་གཏོར་ཁ་དང་། ཐོན་སྤྱོད་
ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་མེད་ཡོངས་སྤྱོད། འཇིག་རྟེན་ན་དགོན་པའི་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡལ་གི་གནས་བབས་
ལ་ཆབས་ཆེའི་གཞོན་སྤོལ། རྒྱ་རིགས་ཐོན་ཆེ་བོད་སར་གཞིས་ཆགས་ཀྱིས་བོད་མི་ཆེས་གངས་ཉུང་
གྲུལ་རིམ་དུ་གཏོང་བའི་སོགས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཡང་བའི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་
པའི་ཁར། ཉེ་ཆར་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུད་པའི་ཆེས་ཤུར་ལ་རྒྱ་མིས་བོད་ཡལ་ཡོངས་རྫོགས་བཟོ་ལས་ཡར་
རྒྱས་ཆེད་ཀྱི་མའི་འཇུགས་སྤྱོད་མ་དུལ་འདུ་འགོད་མཁན་ལ་སྒོ་བྱེ་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དེ་

མི་ཉེ་ཅང་ཉེ་མང་དགོས་པའི་ཉེན་འགན་དང་། རྩོམ་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ། མོང་གསལ་གནས་ཚུལ་འདི་དག་འབྲེལ་དུ་བཀག་འགོག་མ་བྱས་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཚོས་རིག་དང་། ཁོར་ཕུག་གི་གནས་སྐྱེད་སྐྱེལ་ལུས་སྤུང་ཡོད་དེ་རྣམས་ཀྱང་མེད་མེད་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཉེ་ཅང་ཆེ་སྐབས་ང་ཚོས་རྒྱལ་ཕྱགས་གང་ཡོད་བཏོན་དེ་དགག་བྱ་བྱེད་དགོས། རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པའི་སྤྱི་རྒྱལ་འབྲེལ་ལྡན་ཁག་ལ་བོད་ཀྱི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་མིའི་མགོ་བསྐྱར་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་གངས་ལྗོངས་བོད་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་གང་དུའང་འཇུགས་སྐྱུན་དང་གཏེར་ཁ་སྤོག་འདོན་སོགས་ཀྱི་ཆེད་མ་ཅུ་འཇུགས་པ་དང་མེ་རྒྱས་རོགས་པའི་ས་གནས་རོགས་ཞེས་སྤིང་ཐག་པ་ནས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན།

བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་བབས་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱུན་གང་ལ་ཡང་བོད་ཀྱི་ན་གཞོན་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱུང་ཐབས་མེད་ཡིན་ནའང་། བར་སྐབས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཏན་ཉིན་སློབ་བྱ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་སློབ་ཁ་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོང་དགའ་བའི་གནས་ཚུལ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལ་དགའ་ངལ་དེ་དག་འབྲེལ་ཤེས་ཐུབ་ཆེད་དམིགས་བསལ་རྒྱས་པ་ཐོན་པའི་འབད་བཅོན་ཕྱགས་ཆེ་ཞིག་མ་བྱས་ཐབས་མེད་དེད་འདུག་ལ། སྤྱི་འབྲེལ་སྐྱེད་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་སྤིད་རྒྱས་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་ལ་ཡང་ཕྱགས་སྤོན་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་གནས་ལུལ་གཙོ་བོ་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་དཔལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་དོན་ཡང་གཞན་ཆེ་བར་མཐོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རིང་མིན་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གཞིས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་ལ་འགྱུར་བ་དང་། ཡར་རྒྱས་མངོན་གསལ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་ལས་རིམ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད་ལགས་ན། ལས་དོན་དེ་དག་ལ་རྒྱ་ཆེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སློབ་དང་དངོས་པོའི་མཐུན་འགྱུར་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཡང་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན། མང་གཙོའི་ལས་སྤོལ་དགོས་དམིགས་མཐར་ཐུག་ཞེ་ཡུལ་མི་ཡོངས་ལ་ཚོས་རིག་དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་གང་ཐད་ནས་འདྲ་མཉམ་གཅིག་གུར་གྱིས། ཡུལ་མི་སྤྱི་འབྲེལ་གཅིག་པུར་གཅིག་གྲོགས་མ་གཏོགས་གཅིག་འོག་གཅིག་གཞོན་མེད་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ལམ་ཡང་གྲལ་རིམ་མཐུན་ལམ་དང་། མང་ཚོགས་ཆེག་སྤྱིལ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་སྟབས། བོད་མི་ཡོངས་ནས་པ་རོལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་ཆེག་མཁན་གྱི་གཡོ་འོག་ཏུ་མ་སོང་བར་། འགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཡང་དག་པའི་དབུ་བྱིད་ལས་སྤོན་གྱི་འོག་ཆེག་

འདི་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱེན་གྱི་བཞི་གནས་སུ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པའི་དོན་གནད་འདིས། བོད་
གྱི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་མིའི་དོན་འཛིན་བཅས་ལ་ཕན་གོད་ཅི་འགྱུར་ཉོག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་དང་གསུམ།
བཅོད་ཕྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལམ་སྲོལ་མང་གཙོ་ཚད་ལྡན་དང་། ལྷག་པར་མང་ཚོགས་ཁྲིད་ཏུ་
མང་གཙོ་དོན་སྲུ་ལག་བསྟར་བྱས་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་བྱས་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་བཅས་གྱི་དོན་
གནད་བཞི་པོ་འདི་སྐྱབ་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་གལ་གནད་ཆེ་བར་སོང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་
བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་གནད་ཕྱོགས་གྱི་ལམ་སྲོལ་གྲོས་ཚད་སྲ་རྗེས་རིམ་འཛིག་ཞུས་ཡོད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་གྱི་བདེན་དོན་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་ཆེད་འབྲེལ་
ཡོད་ས་གནས་སྤྱི་འཐུས་དང་། སྤྱི་ལྷན་སྐྱེ་ཆབ་གང་འཚམས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་འདུ་ཁག་
དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་དང་སྐྱོད་བཞིན་ཁར། རྒྱ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཁུལ་བོད་དོན་ལ་སྐྱོན་
པའི་རྒྱལ་བསྐྱབས་ལས་འགུལ་དང་། ལྷག་པར་ཉེ་སྔོན་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་མི་ལྷན་མཁས་
མཛད་ས་སྐྱབ་ཐགས་ཅན་དང་། གནད་ཡོད་དཔོན་རིགས་བཞུགས་སྐྱར་རྟ་རམ་ས་ལར་ཆེད་ཐེབས་
སྐྱོན་ཚོགས་གནང་བ་དང་། ཉེ་ཆར་ལྷི་ཡིར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ནས་བོད་དོན་
སྐྱོར་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བྱུང་འཇུགས་གནད་སྟེ། ཚོགས་ཚུང་དེའི་ནང་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་གངས་བརྒྱ་ཅམ་དང་། སྤིང་སྐོན་བྱུང་བ་ཅན་ཤེ་དཀར་གྱིས་མཚོན་སྐྱོན་ཐགས་ཅན་
གྱི་མི་ལྷན་བཅས་ནས་བོད་དོན་བདེན་རྒྱབ་ཐོག་དམིགས་བསལ་སྐྱོན་ཚོགས་ཤིག་བསྐྱངས་ཏེ། བཙེ་
སེམས་ལྡན་པའི་གྲོས་བསྐྱར་གནད་སྟེ་ཐུགས་མཐུན་གཅིག་གྲུང་བྱུང་བ་སོགས་གཙོ་བོ་འགོང་ས་
སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐད་བྱུང་མཛད་རྒྱལ་ཡོངས་འོག་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་གྱི་རྒྱབ་ཉེན་ཐུབ་པ་
ཞིག་སྐྱབ་ཐབས་དང་རང་རང་སོ་སོའི་སྐོ་གསུམ་བྱས་ཤུགས་དང་བསྐྱོན་པའི་མཐུན་འགྱུར་ཞབས་
འདེགས་ནས་དག་ཞུ་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་ཡིན་པ་མཁྱེན་པར་མཛད་དགོས།

མཐའ་དོན། གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚོས་སྤིང་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད། འཛིག་ཉེན་ཞི་བདེ་
དེད་དཔོན་སྤྱི་ལོར་འགོང་ས་འཐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་ཁྲི་ཡོང་བཟུན་ཞིང་།
ཐུགས་གྱི་བཞེད་དོན་སྐྱོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། རིང་པོར་མི་ཚོགས་པར་བོད་རང་དབང་གི་བདེན་
མཐའ་སྐྱུར་དུ་བསལ་ཏེ། གཞིས་བྱེས་སྐྱོན་འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྐྱོན་གྱི་དཔལ་ལ་སྐྱོད་པའི་
སྐོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས།།

ལོ་རྒྱུས་ནང་མཚུངས་དཔེ་རྙིང་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།

༡ དེ་བཞིན་སྲོལ་རྒྱན་དང་གསར་བཞེ་ཚ་གྲང་ལྷར་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གཉིས་སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་གི་སྐོར་བཞེ་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགལ་མེད་ལྷ་བཞི་ལས་འཁྲུང་བུ་རྒྱ་ཆེས་དཀའ་བའི་ལས་དོན་ཞིག་རང་བྱུང་རྩེལ་མེད་ཏུ་སྤྱད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་དུས་འགྲུར་བྱུང་བར་བཞིག་ནས་བྱུང་བ་དང་།

༢ ལྷག་པར་སྤྱི་ཚང་བཟོ་གསོ་ནང་དོན་རིག་པས་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏོང་བའ་ཚོད་དབལ་མི་ལུས་པ་ཞིག་སྤྱི་འགོའི་སྐོར་བཞེའི་གསོས་སུ་རང་མེད་མི་ཐོག་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་སྲོག་ལས་གཅིས་པར་བཟུང་སྟེ་བདག་གཅིས་དང་དག་ཐེར་ཡང་རྒྱས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་བོད་སྤོངས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་ནས་བྱུང་བལྟ་བུའི་ལུང་ལུང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་བུམ་ནང་གི་མར་མེ་ལྷར་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་དུ་མ་གྲུར་བ་དེ། དེར་འདྲིར་རྒྱུན་དཔེ་སྲོགས་ཤར་གྱིས་ས་ཁད་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་ར་བ་བཅན་ཐབས་སུ་བརྒྱལ་ནས་འཛུམ་སྲིད་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དུ་མར་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་གི་བོད་སྤོངས་གསར་བ་སློང་བུ་འཆར་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་།

༣ དེ་ཅུམ་དུ་མ་ཟད་༡༢རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་སྤེད་སྲོན་རྗེས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་བརྒྱགས་པའི་བཞེད་དགོངས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མང་གཙོའི་སྲོལ་བཟང་དུ་བསྐྱུར་རྒྱ་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྲོལ་རྙིང་ལ་འཕར་འཕོག་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་གནས་པ་ཡིན་ན་ཆེས་སྤྱད་དཀའ་བའི་ལས་དོན་ཞིག་ཡིན་མོད་དུས་འགྲུར་འདིས་སྲིད་དབང་དང་མངའ་རིས་བདག་ཐོན། རྙིང་དང་རྙོང་ས་ཞེན་སོགས་རང་སར་རང་ཞེད་དབང་གིས་མང་གཙོའི་ལས་སྲོལ་གཙང་མའི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སློབ་གནས་ཚད་ལོང་མིན་ཅུམ་མ་གཏོགས་འགལ་རྒྱུན་གཞུན་མེད་པར་ཤར་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་བཅས་དེ་རྣམས་དུས་རབས་འདིའི་གལ་གནད་ཅ་ཆེའི་གས་ཡིན།

གོང་སློལ་གྱི་དོན་གནད་དེ་དག་ལ་གཞིགས་པས་དུས་རབས་འདི་ཉེན་ཁ་དང་ཚ་བྲག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྐྱུ་མ་ན། དེ་ནི་གཏན་ནས་མ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་བྱུང་མ་སྲོང་བའི་ཚ་བྲག་དང་གཉན་འཕྲང་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཡིན་པ་ནི་འགྲེལ་བཞིན་མ་དགོས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཅན་འཕྲོག་ཐོག་བོད་མི་འབྲུམ་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་བརྒྱལ་བ་མཐར་གཙོད་དང་གཤུག་རྒྱབ་འོག་རང་སྲོག་འདྲིར་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བོད་མིའི་སྲོག་

ལས་གཅེས་པའི་རྒྱལ་བསྟན་དེ་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཉམས་ཉེས། དགོན་སྡེ་སྤོང་ཐག་དུ་མ་ཅ་གཏོར།
རིན་ཐུལ་གནའ་བོའི་དདུལ་རྣམས་དང་སྐྱེ་རྣམས་བཟོ་བཞོད་བགྲངས་གིས་མི་ལངས་པ་ཅ་མེད་དུ་སོང་བ་
སོགས་ཉམས་གསོ་དང་གུན་གསལ་ཐུབ་ཐབས་མེད་པའི་སྤོང་གུན་ཆེན་པོ་ཞིག་བོད་མིས་སྤོང་དགོས་
བྱུང་ཡང་། གསལ་བརྗེ་དང་བཅིང་སྒོལ་ཟེར་བའི་མིང་དོན་དང་ཆ་ཅིམ་མཚུངས་པའི་ཡར་རྒྱས་དང་།
འཇུགས་སྐྱེན་གྱི་ཁེ་སན་གང་ཡང་མ་རོབ་པ་མ་ཟད། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡང་རོག་དང་། ལུས་ཅེན་ལྟ་ལུས་
དུ་གྲགས་པའི་བོད་སྤོངས་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་གཏོར་རྣམས་བག་
མེད་སྤྲོག་འདོན། འགོ་བ་མིའི་ཀུན་སྤྱིད་ཀྱི་སོབ་ཐང་ལ་བརྟེན་བཞག་ཆད་མེད། ལྷག་པར་རྒྱ་མི་སོན་ཆེ་
བོད་དུ་གཞིས་ཆགས་ཀྱིས་བོད་ལུས་རྒྱ་ལུས་དུ་བསྐྱར་ཏེ་རིང་མིན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རང་ལུས་དུ་ཆེས་
གངས་ཉུང་མི་རིགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སོག་ ལུས་གོམས་གཤེས་ལུགས་དང་། རྐྱད་ཡིག་ཅ་ཆེའི་ལེགས་
བྱང་ཡོངས་རྫོགས་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དེས་པ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཆག་འཛིག་
གི་སོ་མཚམས་སུ་སྐྱེའབས་པ་འདི་ལས་རྩ་དག་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱིར་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལོ་གངས་བརྒྱ་ལྷག་དེ་བྱུང་དེ་ཅིམ་དུས་ལུན་རིང་སོང་ཅིས་སྒོལ་མེད་རུང་། རང་འདི་
གནས་སྤངས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲུར་འགོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་གྱི་འཕེལ་
ཚད་དང་། རིག་གཞུང་ཉམས་ཆག་གི་མགྲོགས་ཚད། འགོངས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགྲུང་ནིའི་
བབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་འགོས་བཅས་སྤོགས་གང་ནས་གཞེགས་རུང་ལོ་གངས་ལྟ་བུ་ག་
གི་ནང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་དེ་དོན་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགོ་
རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་དང་རྩ་དག་ཆེ་བའི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་། རང་དབང་གི་ལུས་དུ་བཅོན་ཁྲོལ་དུ་འགྱོར་བའི་
བོད་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་བོད་ཀྱི་རང་དབང་བསྐྱར་གསོ་དང་། མ་འོངས་རང་དབང་བོད་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱེན་
བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགན་གཉིས་ཀ་འཇུར་དུ་བབས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དོན་དེ་གཉིས་སྐབས་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་སློབ་གདེང་འཁེལ་བ་དང་། བོད་རང་དབང་བསྐྱར་གསོ། རང་དབང་བོད་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་འཛིན་སྤོང་སོག་རང་སྐྱེ་འཕེར་བའི་སྲིད་གཞུང་གི་སློབ་གཞི་དང་། སྤྱིག་འཇུགས་བརྟན་པོ་ཞིག་མེད་
དུ་མི་རུང་བར་བརྟེན། འགོངས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
སྐོན་ཚོགས་གསར་འཇུགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མང་གཙོ་ཚད་ལྡན་
དུ་བསྐྱར་ཐབས་སྤྲུགས་འདུན་འབད་བཅོམ་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཡང་། བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་

གྱི་ཡར་རྒྱས་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོང་བར་འགོར་རྒྱུ་ཚོད་དཔག་ལས་ལྷག་པར་བྱུང་བར་བརྟེན། སྤར་
 ཡང་འགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་སྤྱི་འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པར་བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་
 གྲིམས་གཏན་འབེབས་ཞུ་རྒྱུ་བསྐྱེད་བ་སོགས་རང་འཛིན་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ནང་དྲ་བའི་གི་
 མཛུགས་ཚོད་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་འདི་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་གཟི་བརྟེན་ཆེ་བའི་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ནས་བཟུང་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོང་ཆེད་ཁྲིམས་
 ལུགས་དང་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆ་ཚད་ཞིག་བྱུང་བའི་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་
 ཀྱི་རྒྱས་པས་མ་འདང་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་སྤོང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ད་ལྟར་ལེ་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 རྣམས་དུས་ཚོད་དེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་སེལ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་ན་རང་འཛིན་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་མིང་དོན་
 མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བར་མ་ཟད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་རང་དབང་བསྐྱུར་གསའི་ལས་འགུལ་
 དང་། མ་འོངས་བོད་གསར་པའི་འཇུགས་སྐྱེད་གྱི་ལས་འཆར་གཉིས་ཀར་འགུལ་རྒྱུན་རིམ་སྤོང་ཅིག་ཡོང་
 བར་དེས་བསམ། ད་ལྟའི་དྲ་བའི་ཅན་གྱི་དུས་རབས་འདིའི་ནང་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་བསྐྱབ་
 སྤོགས་ཐད་དྲ་བའི་གི་འབོད་སྐྱེད་གསལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་གཤམ་གསལ།

༡ ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ལྷ་བའི་གཞི་རྒྱུན་བརྟེན་པོ་ཞིག་མེད་ན་
 སྐབས་འཚོལ་སྐབས་བདེའི་རིང་ལུགས་སུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། མང་ཚོགས་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་
 སྲོལ་སྦྱོང་དང་། ཤེས་ཚོར་གོང་མཐོར་སྤེལ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་དྲ་བའི་གི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཡིན། འ་སྤྱི་ཚོར་
 འགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་འདི་གཞི་རྒྱུན་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་ལེགས་བཤམ་གྱི་དགའ་
 སྦྱོན་གསར་པ་ཆབ་སྲིད་དང་དབུ་ལྟོ་དུ། སྤྱི་ཚོགས་སོགས་དེང་རབས་འདི་གཞི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བའི་གཞི་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་བསྐྱེད་ཡོད་ནའང་། དེ་དག་ལ་
 ལུས་སྤོགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཡུལ་མི་མ་གཏོགས་བོད་མིའི་ནང་སྲོལ་སྦྱོང་དང་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་མཁན་དགོན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་སེམས་འཚབ་བྱ་འོས་སུ་འདུག་པར་མ་ཟད། ལྷ་བའི་གཞི་
 རྒྱུན་གྲུབ་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གང་ཡང་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བ་ཞིག་ཡོང་དཀའ་ཞིང་། མང་
 ཚོགས་ལ་བསམ་ཞིབ་དང་གདམ་ག་འོས་པའི་སྲིད་བྱུས་རྣམས་ལྷ་ཚོགས་སྦྱོན་མཁན་མེད་པ་
 དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚད་ལྡན་ལག་ཚུགས་མ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་སྲིད་གཞུང་གི་འདོན་སྦྱོང་
 དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་སྤོགས་ཐོག་དོན་དང་ལྷན་པའི་འགུལ་རྒྱ་དང་། སྦྱོན་འདོན་བྱེད་མཁན་མེད་

ཁྱིམ་གྱི་ལམ་སྲོལ་འདི་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྩི་བཀུར་དང་དོ་སྣང་གིས་ལས་དོན་གང་ཡིན་
ཁྱིམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་གྱི་འོག་ཏུ་ཚུད་ཐབས། ཁྱིམ་དང་སྤྲིག་གཞི་གསར་བཟོ་དགོས་རིགས་
སྐྱལ་སྤོང་གནང་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཐུགས་སྦྱང་ལུགས་ཆེ་གནང་དགོས་པའི་འཛོད་སྐྱལ་ལུ་རྒྱ།

༣ མང་ཚོགས་ནས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་བླུས་དང་ལས་རིམ་གཏན་འབེབས་ལུ་
ཚོགས་དང་། བཀའ་འགག་གིས་ལུག་ལེན་བསྟར་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཐུགས་སྦྱང་ཆེན་པོས་སྟངས་
འཛིན་དང་། དག་འདོན་སྤྱོད་སེལ་གནང་དགོས་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་རུང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དང་གཞུང་འཛིན་བཀའ་འགག་གིས་གཏན་འབེབས་སྲིད་བླུས་དང་ལས་རིམ་
གསལ་ཉོགས་མེད་པར། གང་ཟག་རེ་རུང་གི་གཏམ་བཟོད་ལ་ཚད་མར་བརྒྱད་སྟེ་སྲིད་གཞུང་ལ་མ་
ཉེས་ཁག་གཡོག་གིས་དངོས་དོན་མིན་པའི་སྤྱོད་བཟོད་གནང་རིགས་དེ་དག་ཀྱལ་ཁབ་དང་ཆབ་སྲིད་
ལ་པན་ཐོགས་ཡོང་གཞི་དཀའ་བས། མང་ཚོགས་ནས་བཅོད་ཀྱིལ་གཞུང་གི་ཁྱིམ་མཚན་གཏན་
འབེབས་བྱས་པའི་སྲིད་བླུས་དང་། ལས་རིམ་རྗེ་ཡིན་ཟེར་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་བར་གསལ་ཉོགས་ཡོང་
ཐབས་གནང་དགོས་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འཆལ་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་བར་གནས་ཚུལ་
ཞིབ་གསལ་འདི་ཅད་མཁྱེན་ཉོགས་ཐུབ་པ་གནང་ཐོག་ སྤྱོད་སེལ་དགོངས་འཆར་དང་སྟངས་འཛིན་
གནང་འོས་གནང་སྤོང་ཡོང་པའི་འཛོད་སྐྱལ་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

༤ བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལུས་ལུགས་ཐོན་མིན་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆིག་སྤྲིལ་ལ་དག་ལས་
པར་སོང་། ཚོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དོག་ཅ་ཆིག་སྤྲིལ་དགོས་རྒྱུ་འདི་གལ་གནད་
ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྲོག་ཅ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། བཅོད་ཀྱིལ་གཞུང་གི་ཚོལ་གསུམ་ཆིག་སྤྲིལ་གྱི་
སྲིད་བླུས་འཛིན་སྲོགས་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ད་ལན་ཚོགས་དུས་བདུན་པར་བསྐྱར་མའི་
གསལ་བཤད་དང་ཁོས་ཚོད་བཞག་པ་སྟེ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚོལ་གསུམ་དམ་ཚིག་ཆིག་སྤྲིལ་ཡོང་
པའི་འབད་བརྩོན་ཁ་བྱི་བལྟས་སུ་མ་སོང་བར་རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་ཚོར་ལ་
གནོད་གཞི་མི་འབྱུང་བའི་ལྷང་དོར་གནང་གལ་ཆེ་བའི་འཛོད་སྐྱལ་ཡང་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

༥ གསུམ་ལོ་ལོ་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་འདི་ལོའི་གསུམ་བཅའི་གསུང་འཕྲིན་དང་།
ཉེ་ཆར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་གསུང་བཤད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་དགོངས་དོན། འདས་པའི་མི་ལོ་
བཅུ་གཞིའི་རིང་རྒྱ་དམར་དང་མཉམ་དུ་བོད་དོན་འགྲིག་མཚན་ཡོང་ཐབས་སུ་བཀའ་འཁོལ་རིམ་གནང་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༣༦ པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོའི་སྤྱི་འཐུས་
སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་ཕྱི་ལོ་ ༩༦ ལྷ་༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་ཐོན་སྡོད་ས་མང་གཙོ་གསུང་བཤམས་པའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་
རོ་ ༣༦ འཁོར་བའི་དུས་འདྲ་བའི་འཕགས་སྤྱང་བཅི་ལྷ་བའི་སྐབས་འདིར་ངས་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཏེ་འདིར་ཡོད་རང་རིགས་མང་ཚོགས་རྣམས་དང་། རྗེན་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་
ཐོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་གནས་བཞུགས་ཀྱི་ཆེད་གཞིས་ཀྱིས་ཐོད་མི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མཇུག་བཅུས་
འདས་པའི་འཚམས་འདྲི་དང་། བཟུངས་པའི་ལེགས་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ཚང་མའི་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་ལྟར། ཕྱི་རྒྱལ་བཅོན་འཇུག་བ་རྒྱ་དམར་འགྲུ་དབུང་
གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་འགོ་བརྟེན་ཏེ་རིམ་བཤམ་ཐོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཏམ་ཐོས་བཅོན་བཟུང་
གིས་ཐོད་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྤུམ་ཟད་མར་མའི་རང་རྒྱལ་ལྟར་ཇ་འགྲུ་ཉག་སྲིད་སྐབས་སུ་
ཡུར་བ་ན། ཐོད་མའི་འདི་ཕྱིའི་མགོན་སྐབས་དབུང་གཉེན་དམ་བ་སྤྱི་ལོར་ ༢ གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཚེན་
པོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་བཅུ་བཞི་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་གིས་སྟོན་ཀྱི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་གོ་ཆ་བཅོན་པོས་གངས་
སྤོངས་ལྷ་སྤེལ་སྤེལ་ཡོངས་ནས་རྗེ་ལྟར་གསོལ་འདེབས་ལུས་པའི་རེ་མོས་བཞིན་ཐོད་སྤོངས་ཚོས་སྲིད་
ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་འགྲུ་མཚན་དུ་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་ཐོད་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་འགོ་
ལུགས་གང་ཅི་འཕྲལ་ལུན་པན་བདེའི་གཞི་ཅ་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་ལ་དཀྱི་བར་མཇུག་རྒྱའི་
དགོངས་བཞེས་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་བ་ལྟར། སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་གསུང་འཇུགས་དང་
འབྲེལ་ཐོད་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་སྤྱི་དང་། ཚབ་འབངས་བདེ་ཐབས་འཚོ་གཞིགས་ཆེད་དེད་དུས་
འཇུག་སྤྱིའི་འགོ་ལུགས་དང་འཚམས་པའི་ལེགས་བཅོས་སྤྱི་བཀོད་སྤོངས་ལུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱི་ལུ་རྒྱ་
དམག་འགྲུ་དབུང་འགོ་བཟུང་རྣམས་ནས་འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱང་བ་མ་ཟད། མཐར་ཐོད་སྤོངས་བསྟོན་
སྲིད་རང་དབང་སྤྱི་བཀོད་ཆེད་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལུལ་དུ་བཅོན་སྲོལ་མ་ལེབས་མཐུ་མེད་སྤྱང་
ཞིང་། རང་ལུལ་བཟུང་ཏེ་མི་ལུལ་དུ་ཡུར་བའི་སྐབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྤངས་ཡང་ཐབས་སྤོངས་དཀྱི་
ལས་རྗེ་སྤོངས་ཅིག་ཡོད་ནའང་། དེ་དག་ལ་འཇུགས་ལུམ་བཀ་ཆ་མེད་པར་སྟོན་ཀྱི་དགོངས་བཞེན་ལྟར།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་ཚོལ་ཁ་ཚོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོད་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་། སྤྱི་བོ་དུ་མའི་ཅ་ཆེའི་ལུས་སྤོག་ལོངས་སྤྱོད་སློམ་བཏང་བྱས་
 འབྲས་རྒྱལ་ཁ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཐོབ་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རང་ཅག་བོད་མིའི་ད་ལྟའི་མང་གཙོའི་རིང་
 ལུགས་ནི་བུམས་ལྡན་པ་མས་རང་གི་སྤྱ་གུར་ཅི་ལྟར་གཅེས་སྐྱོད་བྱས་པ་བཞིན། གཤོང་ས་མཚོག་ནས་
 བོད་མི་མང་གི་བལོ་སྐལ་དུ་དཔྱེས་བཅེས་གསོལ་བསྐྱལ་བའི་རྒྱལ་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ལ་སོང་། བསྐྱབ་བྱ་
 བརྒྱལ་ས་སྤྱ་བསྐྱབ་གཅིག་དག་པའི་དཔེ་ལྟར། མང་གཙོ་འདིའི་རིན་ཐང་དང་། གལ་གནད་ཅི་བཞིན་ལ་
 རྟོགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད་སྟབས་རང་རྗེ་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་རིགས་ལ་ལའི་
 བསམ་བཤར་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནང་མགོ་མཚུག་འདྲེས་ཐོན་གང་ཡང་མེད་པར་རང་འགར་གང་
 འདོད་ལྟར་བྱ་ཚོག་པ་དང་། མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ལས། ལས་འགན་བསྐྱབ་བྱའི་
 བསམ་སློལ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡོང་འདུག་པ་འདི་ནི་མང་གཙོའི་སྤྱ་གུར་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བས་བསམ་
 ཞིབ་བྱ་དགོས་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་མང་གཙོའི་འགོ་ལུགས་སྤྱི་དང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་རང་
 རེའི་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་བཅའ་སྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ག་གཞི་ཁག་
 ལ་སློབ་སྦྱོང་དོན་གཉེར་གནད་སྟེ། མང་གཙོ་སྤྱ་བརྟན་ཡང་རྒྱས་འབྱུང་ཐབས་སུ་དགོ་འདོན་ཉེས་ཞིའི་
 བསམ་ཚུལ་ལྟག་འདོན་བྱ་རྒྱས་མཚོན། སྤྱི་དོན་ཐོག་ཕྱར་གྱུ་མཉམ་འདེགས་གནད་རྒྱ་ནི་བོད་རིགས་
 སུ་གཏོགས་ཚད་ཚང་མས་འོས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ད་ལམ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་འཇུག་
 ལྟན་ཚོགས་ནས་རང་རིགས་འདུས་སྡོད་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་མང་ཚོགས་ལ་འཚམས་འདྲི་གཞིགས་སྐོར་
 དང་། མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྟོན། སྤྱི་བྱའི་རིལ་བསྐྱབས་སློབ་གསོ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་
 ཕྱི་རྒྱ་འཛམ་གླིང་ཆེས་ཉེ་ནས་བརྒྱུད་སྤྱི་འཇུག་སྤོགས་བལོས་ཀྱིས་རིམ་ཐེབས་བྱུབ་ཅིང་། སྤོན་དུ་ཕྱི་རྒྱ་འ
 ཆེས་ཆེ་ཉེན་རྒྱལ་བའི་འཇུག་སྐྱེད་སྤྱི་འཇུག་སྤོན་ཆེན་སྤོད་སྐབས་སུ་སྤྱི་འཇུག་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་
 བཤད་ཁོངས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་འཇུག་ལྟན་ཚོགས་ལས་རྒྱུན་ལོ་ལྔ་ཚན་གཅིག་རིང་བསྐྱབ་བྱའི་
 མ་འོངས་བྱེད་འཆར་དོན་ཚན་ལྟག་ལྟན་ཞིག་བཀོད་འབྲེམས་ལུས་ཡོད་ཁོངས་ནས་གཤམ་གསལ་དོན་
 གནད་ཁག་ལ་མཚུག་གཞིན་འབྲེལ་བཟོད་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་ལུས་ཡོད་པ་དང་།

༡། དོན་ཚན་ལྟག་གི་ཁོངས་དང་པོའི་ནང་གསལ། བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ལྟར། བོད་
 མི་འདུ་སྡོད་ས་ཁུལ་ཁག་ཚང་མར་ས་གནས་སྤོས་ཚོགས་འདུགས་རྒྱ་ནི་མང་གཙོའི་མང་གཞི་གལ་
 ཆེར་སོང་དངོས་རྒྱུགས་ཐོན་རིགས་ལ་ལས་འགན་བསྐྱབ་སྤོགས་སྤར་སྤྱུག་ཚོགས་ཚུང་ཡང་རྒྱས་

མང་གཏོང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༣༧ ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣ ཉིན་བོད་ལྗོངས་མང་གཏོང་གསར་པའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེན་
ནས་ལོ་ ༣༧ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ཁྱད་འཕགས་སྤྱང་བཅི་ལྷ་བའི་སྐབས་འདིར་ངས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ལྷན་ཉེ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་སེར་སྤྱི་ཡོངས་ལ་མཇུག་བརྟེན་དང་ས་
པའི་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་སྤྱོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དུས་
འགྱུར་ཚབས་ཆེད་དབང་གིས་བོད་མིའི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གནའ་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅོན་
ཁྲོལ་ཆེབས་སྤྱད་ཞབས་སོར་འཁོད་ཉིན། བོད་མིའི་ཚ་དོན་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཡུལ་རང་དབང་སྤར་གསོའི་
ལས་ཐབས་སྤང་གཞིར་ཚོས་ལུགས་ཚོལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་གསར་གཏོད་བཀོད་སྤྱི་གཞུགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣ ཉིན་སྐབས་དང་
པོའི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཀྱིས་དམ་ལུལ་ལས་སྤོར་ལྷན་པ་ནས་བཟུང་། བོད་ལྗོངས་མང་གཏོང་གཞིའི་གཞུང་
གི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེན་གཤིང་། དེ་རྗེས་མ་ཐོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་འིན་པོ་ཆེའི་ཐོན་ལེན་རྒྱས་
བསྐྱེས་སྤྱ་རྗེས་སུ་གསལ་བསྐྱབས་དང་། ད་ཕན་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མང་གཏོང་ཆད་ལྷན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཅོན་ཐབས་
ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྒྱལ་སྤྱི་གཞུགས་ཐོག་ཉམས་སྤོང་རིམ་བསགས་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་
སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་ལོག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གངས་སྤར་གྱིས་མཚོན་མང་གཏོང་ལམ་སྤོལ་མཚན་ཉིད་ཚང་ཞིང་ཆ་ལག་
ལྷན་པའི་ལམ་སྤོལ་སུ་བསྐྱོད་ཐབས་དུས་བསྐྱུན་སྤྱད་བཅོས་བཀོད་སྤྱི་གཞུགས་ཆེ་རུ་མཇུག་
ཅིང་། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་འོས་བསྐྱེད་གསར་འདེམས་ཐོག་ནས་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་
གཏན་འབེབས་གྲུབ་པ་ནང་གསལ་གྱི་བྱེད་སྐོ་མཐའ་དག་ལག་ལེན་འགོ་འཇུགས་ཐོན་ཉེ་མང་གཏོང་
མདུན་མཚོངས་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་ནི་རང་རེའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་པའི་གྲུབ་
འབྲས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ད་དུང་མང་གཏོང་ལམ་སྤོལ་སྤྱི་བརྟེན་ཡང་རྒྱས་ཡོང་མིན་མང་

ནས་སྤྱད་ལྷན་ཐོག་རང་ཚུགས་རྣམ་དཔྱོད་ལྷན་པ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་གཞུང་མང་བར་འགལ་འདྲིའི་
གནས་ཚུལ་བྱུང་རིགས་ཀྱང་ཞིམས་སྤྲིག་གི་འབྲུ་དོན་གཞིར་བརྟུང་པའི་ཚུན་གོ་བསྐྱར་སྤྱད་བཤམ་
དང་། གོ་དོན་ལེགས་ཚོགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གཡུང་དག་དང་། ས་གཞི་རྒྱལ་དག་དོ་མོར་འགྲིག་
འཇགས་དང་། ཁ་མ་ནང་གསོའི་ཐབས་ཚུལ་བརྟུང་རྒྱ་ནི་སྐྱབས་བཅོལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་ལྷོགས་
ཤིག་ཡིན་ལ་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན།

བཅོལ་སྲོལ་བོད་མིའི་སྲིད་གཞུང་མང་གཙོ་ཆ་ལག་ཚང་བའི་འབྲུར་འགྲོ་བྱུང་བ་ནས་བརྟུང་
འཛམ་གླིང་ནང་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གྲགས་ཅན་མང་པོས་བོད་དོན་ཐོག་
རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་བ་དེར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཡང་འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་མི་གསར་བ་
དང་། ལུ་ཐེ་ནི་ཡའི་རྒྱལ་ས་སྤེལ་ན་ཡ་སི། ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཐ་ཤིན་ལོན་བཅས་སུ་འཛམ་གླིང་གོས་
ཚོགས་ཚོགས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་ཚེན་ལྷ་རྩེས་ཚུགས་སྐབས་སུ་རང་དབང་ཞི་བདེར་
དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་མི་མང་ཡོངས་ནས་བོད་དོན་གཙོ་བོ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཅི་ཡོད་ཚོགས་མི་སོ་སོ་བརྒྱུད་
རྣམ་པ་གསར་མངོན་ཐོག་བོད་དོན་ཐོག་འབྲལ་ཡུན་སྐྱོན་ཆེའི་གོས་ཚོད་ཀྱང་མང་དག་འཛོག་ཡིན་
ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་ཐ་ཤིན་ལོན་དུ་འཛམ་གླིང་གོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་ཚེན་
གསུམ་པ་གནང་སྐབས་སུ་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་མཚོག་གིས་གསུང་འཕྲིན་ཞིག་གནང་དོན་དུ། ཐ་ཤིན་
ལོན་དུ་འཛམ་གླིང་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་པའི་ཚོགས་མི་
ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་གི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་བོད་མི་མང་གི་དོན་དུ་དལ་བ་ལྟར་བཞེས་དང་། འཚོ་
མེད་ཞི་བའི་སྤྱི་དོན་སྤྱོད་པ་གོང་འཕེལ་གྱིས་ཞི་མོལ་མཐའ་འཁྲུངས་མཛད་མཁའན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་
ཡིད་སློན་ཞུ་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་འགོང་ས་དུ་ལའི་སྐྱ་མ་མཚོག་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་ཡོད། ཅེས་སོགས་
འགོང་ས་ཚེན་པོའི་མཚོན་སྟུང་མཛད་འཕྲིན་ལ་ཆེ་བསྟོད་གུས་བཀུར་ཆེ་ཞུས་ཐོག་སྤྱི་ལོར་འགོང་ས་
སྐབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་གིས་གོས་འགོ་འདོན་གནང་མཛད་པ་བཞིན་བོད་རྒྱ་བར་སྤོན་འགྲོའི་
ཆ་རྒྱུན་མེད་པར་གོས་མོལ་འབྲལ་འཇུགས་ཐུབ་པའི་དགོས་འདུན་བསྐྱར་ནན་བཏོན་པ་སོགས་རང་
རེར་བཟང་ལྷོགས་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད།

ཆིག་སྤྲིལ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤོབས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱད་པར་རང་ཅག་བོད་མི་
རྣམས་རང་ཡུལ་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་བསྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆབ་སྲིད་གྱི་སྲོག་ཅ

དང་བཅས་པའི་སྤྱི་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཁུར་དམ་ཕུལ་མ་བཟད། ལས་སྐོར་དངོས་སུ་ཞུགས་ཏེ་
 བཅོམ་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཐེ་བློས་སྦྲངས་འཛིན་གྱིད་
 འགོ་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་བོད་སྤྱི་དང་མང་གཙོའི་གཞུང་བཟང་དབུ་བརྟེན་ཡིད། དེ་རྗེས་མ་འོངས་
 བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་སྲ་རྗེས་སུ་གསལ་བསྟུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ༡༩༩༡ ལོར་དངོས་ཡོད་དགོས་
 མཁོ་དང་འཆོམ་པའི་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མིའི་གྲངས་ཚད་སྤར་ཆ་མང་དེ་གཞུང་འཛིན་
 དང་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པ། ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་གཅིག་ཕྱོགས་སུ་འགན་དཀྱི་
 བཀོད་ཁྲབ་མང་དུ་བཞུགས་པའི་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཙོ་སྤྱི་གཞི་གྲངས་༣༠ སྐོར་
 གཏན་འཁེབས་ཐོབ་ཅིང་། བཅོམ་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མང་གཙོ་བཀའ་འགན་གི་བཀའ་སྐོར་རྣམ་པ་སྤྱི་
 འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ནས་གསང་བའི་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་བཀོད་སྤྱི་ག་མང་དུ་སྤྱོད་སོགས་རང་འཛི་
 འཁོས་དཔག་ལ་གཞིགས་པས་མང་གཙོའི་མདུན་མཚོངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། མང་གཙོའི་འཕེལ་
 རིམ་ཡང་དག་ཅིག་ཀྱང་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། འཛམ་
 སྐོང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་བྱུང་བ་དེའི་ཐེངས་དག་ལ་བལྟས་ཆེ་མང་གཙོའི་
 ལས་འགུལ་དོན་གཉེར་བ་ཚོས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་དཀའ་སྤྱད་ཚོལ་འཛིང་ལུ་གྱ་རྒྱད་
 སྤེལ་སྤེལ་ཞིང་། འག་ཁྲབ་གི་འགྲོ་ཕྱོན་བཏང་སྟེ་མི་བསད་ཁྲབ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཐབས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་
 པ་སོགས་བྱུང་ཡོད་མོད། རང་རིང་མང་ཚོགས་ནས་ཚོལ་བ་གང་ཡང་མ་དགོས་པར་འགོངས་ཆེན་
 པོའི་ཐུགས་བརྩེས་གནང་སྤྱིན་ལྟ་བུར་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ད་རེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་
 བརྒྱུད་འགོངས་ཆེན་པོའི་བཀའ་བློན་བསམ་ཤེས་ཐོག་བཀའ་བློན་རྗེས་འབྲུག་དགོས་པ་མ་བཟད། རང་
 རིང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སྲ་བརྟན་འབྱུང་ཐབས་དང་། མང་གཙོའི་རིན་ཐང་བྱུང་ཚོས་རྣམས་མང་
 ཚོགས་ནས་གསལ་རྟོགས་སྤུང་སྤོང་དོན་གཉེར་སུ་མཐུད་དགོས་པ་ཡིན།

འགོངས་ཆེན་པོས་བོད་རྒྱལ་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་གཙོ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་
 བཞེས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་དཀའ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་མོ་དོན་ལེགས་རྟོགས་ཞུ་བའི་ལམ་ནས་འབྲིག་གཙོའི་
 ཆེད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དམར་རང་ལ་མེས་ཆེན་མེར་གཏུགས་འབྲེལ་
 ལམ་ཡོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནས་ཀྱང་བདེན་རྒྱལ་རོགས་མགོན་ཡོང་

སོང་བར་ཡི་རངས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་། རྒྱ་དངོས་རྗེས་འབྲངས་པ་རང་རིགས་དམ་འོག་ཉམས་ཤིག་གིས་དབྱ་བོ་དང་སྤྱི་སྤྱང་ལག་སྤྲེལ་གྱི་རྒྱ་དམར་གྱི་ད་མན་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་བཞིའི་རིང་སྤྱིག་དཀའི་བསམ་སྦྱོར་རེ་རེ་བྱ་གི་ལས་འགན་འབྲུབ་རྒྱུར་གཞིག་འདེགས་བྱེད་ཅིང་། ལྷོགས་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡང་སེ་བསྐྱོད་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་གོ་དོན་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱི་མི་གྲ་གཞུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་འགོང་ས་ཚེན་ལོ་མཚོག་ཉེ་སྤོམ་ལུ་རོབ་ལུལ་གྲ་ཁག་དང་། ཨ་རི་བཅས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་ཞབས་སོར་བཀོད་སྐབས་ངོ་ཚོལ་སྐད་འབོད་བྱས་པ། དེ་བཞིན་འགོང་ས་ཚེན་ལོའི་གསང་གསུམ་གྱི་མཚན་འཕྲིན་ལྷོགས་བཅུར་འབྲོ་བའི་འོད་སྤང་ལ་ཉི་ཤར་སྤར་མོས་འགའ་མཐོང་གིས་ཀྱིས་མཚན་སུམ་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་སྤོམ་སྤོམ་མཚན་སྤོད་ལུ་བ། བོད་གཞུང་གི་སྤྱིག་འཇུགས་ལ་རི་མི་སྤུམ་པར་གཏོར་ཚོལ་ཉམས་དམས་སུ་གཏོར་ཐབས་བྱེད་པ། བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཚོས་ལུགས་དང་། ཚེས་ཁའི་གཡོ་སྐྱབ་ལོག་ཁག་ལྟར་དབྱུགས་ཏེ། བོད་མིའི་གོང་བུའི་ལུས་ལྷུགས་ཅ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་བྱེད་པ་སོགས་མདོར་ན་ལྷ་སྤྱང་བསྐྱེན་སྤོམ་ལ་སྤྱང་འདོགས་བྱེད་པ་ཅམ་ལས། དོན་དུ་རྒྱ་དམར་གྱི་ལུགས་དམིགས་བྱ་སྐྱོད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བོད་མིར་འབྲེལ་སྤྱགས་གཞོད་གཞིའི་སྲིད་དོན་གྱི་ལས་འགུལ་སྤྲ་མང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལོག་སྤྱག་རྒྱུང་འཚང་གིས་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་པ་བཅས་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལ་སོང་། འདི་སྐོར་རང་རེ་སེར་སྤྱ་གན་གཞོན་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་སྤོ་ནས་གཏོང་ལེན་ཁ་གཏང་མི་འཇུག་པ་དགོས་པ་མ་ཟད། གཞན་ཟེར་གཡོ་བུས་ལོག་ཏོལ་རྒྱགས་སུ་མ་སོང་བར་ཚོས་ལུགས་དང་། ཚེས་ཁ་བཅས་ནང་ཁུལ་མཐུན་པ་མཚེད་བཞིའི་དང་ཚུལ་ལྟར་དམ་གཅོད་ཆེ་གསེལ་དང་གནས་རྒྱ་ཉི་དུས་བབ་གལ་འགའས་ཆེ་གཞིས་ཚང་མས་འཁྱར་འགན་སྤྱག་སྤོ་ཆེ་བསྐྱེད་དེས་གནང་ཡོང་བ་ལུ་རྒྱ།

མཐའ་དོན་འགོང་ས་མཚོག་ཞབས་བྱུང་རྗེ་རྗེའི་ཁམས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལུགས་བཞེད་སྤྱོད་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་སྤོམ་འདུན་ལུ་རྒྱ་བཅས། ལྷོ་འབྲས་རྒྱན་ལས་གྱིས་༡༩༩༤ ལྷ་ཚེས་ལ།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༣༤ བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོའི་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་འདིར་མོད་སྤོངས་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་གསར་བ་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་ ༣༤ འཁོར་བའི་དུས་
བྱེད་སྤྱང་བཅི་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ཀྱིས་ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་
ལུས་ཏེ་གཞིས་ཀྱིས་ཤོད་མི་ལོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྲོལ་སྲིད་སྤྱངས་ལྟ་བུ་བཅས། རིང་ལུགས་འདྲ་མིན་
ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་མང་གཙོགས་ཀྱི་འཕུལ་ཡུན་བདེ་ཅེར་པན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞིན་པའི་འཐུས་
དབང་གཉིས་ལྡན། རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ཆེ་ཤོས་ནི་རང་གིས་ལོས་འཕེན་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བའི་འཐུས་
མི་བརྒྱུད་གཞུང་སྲིད་འཛིན་སྲོལ་ལྟར་བའི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་འདི་ཉིད་ཡིན་གསེས།
སྤྱི་ནོར་༡༥༠ བ་མཉམས་མཐོན་སྐྱེད་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་སྲོན་ཀྱི་ལུགས་བརྒྱུད་སྲོན་
ལམ་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེད་གཞིན་ལུང་དུས་ནས་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་ལ་ལུགས་འདུན་ལྟོག་
སྤྱིས་སྤྱི་ལོ་དེ་བ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཤོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་
འཐུན་བདག་གིར་བཞེས་བ་ནས་བཟུང་མི་ལོ་དབུ་ལྷུང་རིང་རྒྱ་སྤོགས་ནས་འགལ་རྒྱུན་ལྷན་ཚོགས་ཤི་ལྟར་
བཟོས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་བར་ཐོག་མར་རང་ལུལ་དུ་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་བཟུང་བཅུགས་ཀྱིས་ཤོད་
ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགོ་ལུགས་གང་ཅི་རང་དབང་མང་གཙོར་འགྱུར་ཐབས་དང་། མང་གཙོགས་བདེ་ཐབས་འཚོ་
གཟིགས་མཛད་པས་མཚོན་དེད་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཤོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་མཐུན་བརྒྱུད་ཡོང་
ཐབས་སུ་སྤྱིར་བཏོད་སྲོལ་གང་ས་ནས་མཛད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལུལ་དུ་
སྲིད་དོན་སྐྱབས་བཅོལ་ཐེབས་མ་ཐག་གནས་དུས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་ཕྱི་ནང་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་མིན་ལ་
མ་ལྟོས་བར་ཐོག་མའི་དཔོན་པོ་བཞེད་གཞིར་བཟུང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་
ལུགས་དང་བཅས་པའི་ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་གསར་བཅུགས་བརྒྱུད་སྤོངས་
ཏེ་དེ་ཆ་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་བར་འགོ་སྤྱིས་དང་། ༡༩༦ ༣ ལོར་མ་ལོངས་ཤོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཐོན་
གིས་ཆེད་བསྐྱབས་མཛད་པ་སོགས་མང་གཙོའི་མཐུན་མཚོངས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྲོལ་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེང་དག།

ལ་བལྟས་ཆེ་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་སྐྱོད་རྒྱུ་མཁུགས་བརྒྱུད་གིས་སྲིད་དབང་དམ་འཛིན་བཅོམ་ཤིང་
 བྱས་སྟབས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགྲུལ་འཐབ་ཚོད་ནང་ཡུལ་མི་མང་དག་གི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་
 དང་བཅས་པ་སློབ་བཏང་གིས་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོད་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་
 དཀའ་ཕྱག་གཏོང་ལེན་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་སྤེལ་ཆེ་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡང་། རང་རེར་མཚོན་
 བ་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་སྲོག་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་སླིན་མིན་དང་། ལུ་ཚོད་
 འཕེར་མིན་ལ་ལྟོས་མེད་འགོང་ས་ཆེན་པོས་གནང་སྤྱིན་ལྟ་བུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱེད་སྟབས་བསྐྱེད་བྱ་
 བརྒྱ་ལས། ལྷ་བསྐྱེད་གཅིག་དག་གི་དཔེ་ལྟར་མང་གཙོའི་རིན་ཐང་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཆ་ཡོད་པ་དང་།
 དེར་བརྟེན་རང་རིགས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་འགོ་ལུགས་སྤྱི་དང་། ལྷན་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཇུག་སྐབས་བཅུ་གཅིག་ནས་བརྒྱུད་ད་བར་བཅོམ་ཕྱོད་མོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཙོས་འཛིན་
 སྤྱོད་འགོ་སྤངས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས། འོས་བསྐྱེད་སྤངས་སོགས་སྤྱི་གཞི་ཆེ་ཚུང་
 གངས་པོ་སྐྱོར་གཏན་འཕེབས་གསལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་ལ་སྤོང་སྤོང་དོན་གཉེར་གྱིས་གཞུང་
 གི་བྱ་གཞག་གང་ཅིར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐེ་བྱས་ཆ་ཤས་སྤོང་གང་ས་ནས་སྐྱོད་ཕྱབ་པས་མཚོན་མང་
 གཙོ་ཡང་རྒྱས་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཐབས་སུ་འཁྲུང་འགན་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་རྒྱུ་དང་། ཡང་ལ་ལས་མང་
 གཙོའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ནང་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྤྱི་གཞི་འཁྲུང་མ་དགོས་པར་རང་སྤྱོད་གང་ཅན་རང་འདོད་ལྟར་
 བྱ་འཇུགས་རང་དབང་ཡིན་གནས་དང་། འགན་ཁུར་གང་ཡང་བྱེད་དགོས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བརྗེད་
 བྱེད་པ་ལོ་ལོར་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་སྲོག་སྟེ་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ལི་ཁྲིམས་མཐུན་མགོ་
 མཐུག་ལྟར་ལ་བྱ་གཞག་གང་ཅིར་སྤོང་གོས་རྣམས་དཔྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ་སྤྱི་མིས་འདོད་བརྒྱུན་དང་།
 ལྷག་པར་འགན་དབང་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ལོ་ལོས་དགོས། རང་རེ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་
 རིམ་མཐུན་བསྤྱོད་འདི་ལྟ་བུ་ལུས་པ་ལོ་ལོ་འགྲུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ལུགས་རྗེ་བཀའ་འཛིན་
 ཁོན་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེ་རིང་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་འཛིན་རྗེས་བྲན་དང་། གང་གི་སྤྱི་
 ཕྱིའི་བཀའ་སྤོང་དགོངས་དོན་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འཕེན་ཁེར་སྤྱོད་ལེན་
 སྤངས་ཏེ་དམ་ཚིག་རྟོག་ཅ་ཆེག་སྤྱིལ་དང་། མཛེས་མཐུན་རང་གནས་རྒྱ་ལོ་ཉ་ཅང་གི་གལ་གནད་ཆེ་
 བ་ཡིན་པས་འཁྲུང་བསམ་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་རྒྱ།

ཉེ་སྔོན་ལུ་ལི་ཁུལ་ཚོང་ལས་བྱེད་མཁན་བོད་མི་ན་གཞོན་གཉིས་བར་འཁོན་འཇུག་བྱུང་

མཚོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམས་ཚད་གོས་རིམ་ལེབས་ཀྱིས་གོ་སྐོན་གསེད་བཀོལ་སྤྱི་མཐུན་གནང་ཐོག་ བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་གཞན་རྣམས་སྤྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཁག་ནས་གོང་བཞིན་འགན་འཁུར་ལེན་དགོས་པའི་བཀོད་ཁྲབ་གནང་ཐེན་པ་བཅས་མཐུག་གཞོན་ཆེ་བསྐྱེད་ཡོང་བ།

ཡང་འདི་གའི་མཐོང་རྒྱུ་ལ་གཞིགས་ན་གོང་གསལ་ལྟར་འཇུག་ཅོད་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་ལྟ་བུ་བྱུང་མཚམས་གཞི་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། མངའ་གཞུང་བཅས་ལ་འབྲེལ་ལམ་གསར་འཇུགས་བྱས་པ་ཅམ་ལས། རྒྱུན་གཏན་འབྲེལ་ལམ་དམ་ཟབ་མེད་པའི་སྐོན་གནད་ཡོད་འདུག་ཅིང་། གནས་རྒྱུ་རྩ་བའི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་གོང་གསལ་ས་གནས་དང་། མངའ་གཞུང་སོ་སོར་རྒྱུན་འབྲེལ་དམ་ཟབ་ཐོག་ ཉེན་བོད་མཚོ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ལས་དོན་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་ཚོགས་མི་རྣམས་བརྒྱུད་ས་གནས་ཡུལ་མི་མང་ཚོགས་མཉམ་མཛུགས་གོང་འཕེལ་དགོས་རྒྱ།

དེ་འབྲེལ་རང་རེའི་པ་མེས་ཀྱི་དུས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བཀོ་སྐྱེལ་དུ་མཆིས་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བྱིན་མཐུས་བོད་མི་རྣམས་རང་བཞིན་སེམས་རྒྱུད་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། རང་རྒྱུད་རིང་བ། བོད་བསྐྱོན་ཁོག་ཡངས། གཞན་ལན་སྤྱིང་རྗེའི་ལས་ལ་རང་འབྲུགས་ཀྱིས་བརྩོན་པ། པ་མ་རྒྱན་རབས་རྣམས་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞབས་སྤྱི་བུ་དུད་བྱེད་པ། ལས་འབྲས་ལ་གཅོགས་ཆེར་བརྩི་སྲུང་གིས་གནས་རྒྱུ་ལ་བཟང་བར་གང་ཅིར་ཚོར་འབྲུགས་འགྲུར་ལྡོག་རྒྱུང་བ་སོགས་འཛིན་ཉེན་ལ་རབས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་བོད་མིར་རང་ཆས་སྤྱི་ཡོད་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྩོན་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། བར་ལམ་ནས་སྤྱི་ནང་གནས་རྒྱུ་ལ་འགྲུར་ལྡོག་འབྲུགས་རྒྱུན་དབང་གིས་བོད་མིའི་བཟང་སྤོད་ཀྱི་ཁྲད་ནོར་གོང་སྤོས་ཁག་ཉམས་དམས་རྗེ་སྤྱི་ལྟ་བུ་འགོ་བཞེན་ཡོད་རྒྱུ་སྤོ་འཚབ་སེམས་ཁྲུལ་གྱི་ཚོར་སྤང་འགོ་མང་རྒྱན་གཞོན་ཚང་མར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆར་རང་རེའི་ན་གཞོན་མང་པོ་ཞིག་ལས་ཀ་སྤྱིད་པར་གང་སར་འབྱུངས་ཤིང་། ཆང་རག་བག་མེད་ཡོངས་སྤོད་བྱེད་པ། མ་ཉལ་མ་འཐེན་པ། རྒྱུན་རྒྱུ་བྱེད་པ། གཞན་རྒྱ་མགོ་སྐོར་བསྐྱེད་བྱེད་པ། གོང་གསལ་ལྟར་ཡུལ་མི་དང་འཇུག་འཛིན་གྱི་གྲོད་གཞི་གང་ཅམ་ཡོད་འདུག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ཆའི་མི་ཆེ་སྤོང་ཟད་དུ་འགྲུར་ཉེན་ཡོད་པ་སྤོས་ཅི། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འདར་མིང་ཤས་གཞོད་གཞིའི་བྱེད་བབ་ཐབས་སྤྱི་ཡོད་རིགས་འགོག་ཐབས་བྱ་རྒྱ་ཁ་ཚད་གོས་གཏུགས་ཀྱི་རྩ་བའི་གཞུང་སོང་། ཆང་མས་འདི་ཐོག་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༤༠ པ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལོའི་སྤྱི་འཇུག་
སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ཟླ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་ཐོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་ལས་བཟང་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་༤༠
འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱང་བཅི་ལུ་བའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ཀྱིས་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚབ་ལུས་ཏེ་གཞིས་ཤེས་ཐོད་མི་ཡོངས་ལ་མཇུག་བཅེས་དྲངས་པའི་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཁྲིམས་བཤེ་
ལེགས་ལུ་རྒྱ།

རང་རེ་ཐོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་འོ་སྤོད་སྟོན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཤིག་ལུས་ན། ཚང་མས་
མཐུན་གསལ་བཞིན། ཐོད་འབངས་རྣམས་ལ་བཀའ་བྲིན་སྒྲ་མེད་ཡུལ་མཚོག་སྤྱི་འཇུག་གསུང་བཤམས་
པ་ཚེན་ཐོའི་སྤྱི་ཚོ་སྤྱང་ནས་ཐོད་ལྗོངས་རང་དབང་སྲ་བརྟན་ཡོང་བའམ་སྤྱི་འཇུག་འཇུག་སྟོན་སྟོན་
ཚེན་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་། ཁྲིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་ཕྱི་སྤྱི་འཇུག་འཕེལ་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་
དུ་ཐོད་སྤྱུག་སྟོན་གཉེན་བ་དྲག་འདེམས་ཚེད་རྫོང་། རང་ལུལ་དུའང་དུས་དང་མཐུན་པའི་རིག་གསར་
ཤེས་ཡོན་སྟོན་སྤེལ་གྱི་སྟོན་བྲུ་གསར་བཅུགས་མཇུག་པ་སོགས་འཕེལ་ལུན་དགོས་མཁོར་འཚམས་
པའི་གསར་བཅེའི་སྤྱི་དབུ་བརྟེན་གང་ས་ནས་སྤྱུགས་བསྐྱེད་མཇུག་སྤྱི་འཇུག་ཐོད་ལྗོངས་སྤྱི་འཇུག་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་འཇུན་སྐབས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ལེ་ཞིག་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སྤྱི་འཇུག་
རྩལ་བསྟན་པ་དང་།

དེ་རིང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ཐོད་ཀྱི་ཁྲིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དམར་དྲག་དབུང་གིས་

ཐོད་ཤར་སྤོགས་ས་མཚམས་སྤྱི་བཅོན་འཇུག་དབུང་འཇུག་ཤེད་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ཐོད་ཀྱི་ཚབ་སྤྱི་
གནས་སྤངས་རྩ་དྲག་གཉན་འཕྲང་རྩེ་ཚེར་གྱུར་སྤྱུགས་ཐོད་ལྗོངས་སྤྱི་འཇུག་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
བ་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་བཅོན་པ་བཞིན། སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་སྤྱི་འཇུག་བཅུ་བཞི་པ་ཚེན་
པོ་མཚོག་དབུང་གངས་བཅུ་དབུང་ལས་མ་སོན་ཡང་སྟོན་གྱི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཅོན་པོས་
ཐོད་ལྗོངས་ཚོས་སྤྱི་འཇུགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུགས་འགན་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་ཐོད་སྤྱི་
རྒྱའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་ཕྱེན་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་
བཅོས་ལས་ཁྲུངས་སྤྱི་བཅུགས་ཀྱིས་ཐོད་གཞུང་གི་འཇིན་སྤོང་འགོ་སྤྱུགས་གང་ཅིར་རང་དབང་

བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ལྟར་། གོང་ས་། གསུམ་ས་མགོན་ཆེན་པོས་འོས་དམིགས་མིང་འདོན་མཛད་གནང་། མོག་པོ་མི་མང་གྲུ་འཇུག་པོ་ཡོད་ཆུས་ཀྱིས་གསང་བའི་འོས་འཕེན་མང་རིམ་ཅེ་བའོག་གིས་གངས་ལ་ལ་བཀའ་ལློན་གཏན་འབེལ་གྱིས་གསལ་བསྐྱབས་དང་། སྤྱི་ལོར་། གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་ལས་ཁུར་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་མཆོམས་ལས་སྐོར་ལྷགས་བ་ནས་བཟུང་བོད་མི་མང་གྲུ་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ལ་འགན་འཁུར་གྱིས་ལས་དོན་སྣེན་ལྷན་ལྷན་གྱིས་བ་ཡིན།

དེ་འབྲེལ་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན་གྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གསར་འཇུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཞིབ་བ་ཆེ་བ་དང་། ཁྲིམས་ཞིབ་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འོས་དམིགས་། གོང་ས་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་བར་བོད་མི་མང་གྲུ་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ནང་མོས་མཐུན་གསལ་བསྐྱབས་དགོས་བ་བཅས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་སྟེ་ཁྲིམས་བཞོ་ལྷན་ཚོགས་དང་། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་ལྡིང་མཉམ་དབྱེ་གསལ་གསལ་འབྲེད་བཞོ་གནང་དང་། གཞན་ཡང་རང་དབང་ལྡན་པའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གསུམ་སྟེ་འོས་བསྐྱེལ་ཁང་དང་། གཞུང་ཞབས་འདེམས་བསྐོས་ལྷན་ཁང་། ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁང་གསུམ་སྟེ་གསུམ་སྟེ་འཇུགས་བསྐྱུངས་བ་བཅས་མདོར་ན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འབྲེལ་བའི་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོ་དོན་སྟོང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཐབས་སུ་སྐོར་ཀྱང་ནས་ཐུགས་འཁུར་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་བ་བཞིན་བོད་མི་རྣམས་རང་དབང་མང་གཙོའི་དབལ་ལ་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད་བ་དང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐད། ཉེ་ཆར་ཕུ་ཨོ་བ་སྤྱི་མཐུན་གྲོས་ཚོགས་ནས་ཀྱི་ཆེ་། གེས་ལ་འཁོད་བོད་དོན་སྐོར་གལ་ཆེའི་གྲོས་ཚོད་ཁག་འཛོག་གནང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་དུལ་ཁང་གིས་ཨ་སྐོར་ས་ལ་བཞི་བཅུ་དུལ་ལུན་རོགས་རམ་གྱིས་མོད་ཀྱི་མདོ་སྐད་གཏེར་ལེན་ཁང་རྒྱ་རིགས་གངས་༦༠༠༠༠ སྐོར་གཞིས་ཆགས་གནས་སྐོར་བྱེད་རྒྱའི་སྤོན་འཆར་ལས་གཞི་དེ་དག་འགོག་ཐབས་དང་ལོ་གསུམ་ནང་ཚུད་བོད་རྒྱའི་ཞི་མོལ་འགོ་འཇུགས་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་ཞིབ་ཚགས་ཆེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྟོང་ལྡན་བ་ཞིག་འཛོག་གནང་མཛད་བ་ཞི་གཞིས་བྱེས་མོད་མི་ཅམ་མ་ཐད། རང་དབང་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་སྐུ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ལུལ་དུ་གྱུར་བས་འདི་ནས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཉེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷན་དང་། གྲོས་ཚོད་ཁག་དངོས་སུ་ལག་བསྐྱར་དོན་འབེལ་ཡོང་ཐབས་སྐོར་ཕུ་ཨོ་བ་མཐུན་ཚོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམ་པས་ལུ་མཐུང་།

ངན་གྱི་ཐབས་ལམ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བོད་དང་བོད་མིར་དོན་ཕན་དོམ་སྟོན་བྱ་འོས་ཤིག་
གང་ཡང་མེད། ལར་ནས་དོན་ཚན་༡༧ དེ་བཞིན་རྒྱ་དམར་གྱི་དག་གཞོན་བཅོན་དབང་ལོག་ཏུ་བཞག་
ཁར། གོས་མཐུན་གྱི་དོན་ཚན་མང་པོར་རྒྱ་དམར་རང་ནས་བཅའ་བཞུག་བཞུག་བཅོན་ལགས་བྱས་ཡོད་
སྟབས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་ནང་བཅོན་གྱིས་ལ་ལེབས་མ་ཐག་གོས་མཐུན་
ལ་དོས་ལེན་མོས་མཐུན་མེད་པའི་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་གནང་ཡོད་ཅིང་། དོན་སྤྱིར་འདས་
པའི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་རིང་རྒྱ་དམར་གྱིས་དག་གཞོན་གཏུག་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་བོད་མི་ཀླ་
གྱིས་གངས་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག་ཉེས་མིང་སྤྲོད་མིང་
འདོགས་གྱིས་ད་དུང་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་ཁང་ཁག་ནང་མི་སྟོད་ལས་འདས་པའི་གཏུག་རྒྱུ་མཐར་
སྟོད་སྤངས་དང་སྟོང་བཞིན་བ་སོགས་མདོར་ན་ཁྲག་དང་མཆི་མ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་དུས་རབས་སྟུན་
ནག་ཅིག་ལས། རྟེན་འབྲེལ་དག་འཛོལ་བྱ་འོས་གང་ཡང་མེད།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ལོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱུ་བརྟན་
ཅིང་། ལྷགས་བཞེད་སྟུན་གྱི་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་རྒྱུར་དུ་གསལ་བའི་སྟོན་འདུན་ལྷ་
རྒྱ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གྱིས་༢༠༠༡ ལྷ་༤ ཆེས་༡༦ ལ།།

བའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་མང་གཙོ་ཚད་ལྡན་ཡོང་ཐབས། དེ་བཞིན་བུན་རྒྱུ་ཚ་ཆག་སྤུལ་བ་ལོགས་རང་
 རིགས་ལྷན་པས་བདེ་ཅེར་འཚོ་གཟེགས་ཆེད་སྐྱུར་བཞོན་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ཅུལ་སྐྱུགས་མངོན་བུང་།
 བོད་ལྗོངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམར་གྱིས་བཅན་བཟུང་བེན་སྐབས་དགོངས་བཞེས་ལྟར་མ་འགྲུབ།
 ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་དུས་འགྲུར་ཅི་ཆེད་རྒྱུན་པས་སྤྱི་ནོར་འགོང་ས་འཕྲུབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དབུས་བོད་མི་ཁྱིམ་ཚོ་བརྒྱུད་སྐྱབ་ཅམ་ཀྱི་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅན་
 རྒྱུལ་ལ་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་མ་ཐག་བོད་མིའི་ཚ་དོན་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཡུལ་རང་དབང་སྤར་གསའི་མངོན་
 ཐབས་མང་གཞི་སྤོན་གྱི་དགོངས་བཞེད་ཇི་བཞིན། ༡༩༦༠ ལྷ་བ་ཨ་ཚེས་༣ ཉིན་གནས་མཚོག་དོ་
 རྗེ་གདན་དུ་བཅན་རྒྱུལ་བོད་མིའི་གནས་ཡུལ་ས་ཁུལ་ཡོངས་ནས་ལེར་སྐྱུ་མི་མང་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་
 བརྟན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་དང་འབྲེལ་ལྷང་དོར་ལུ་བྱའི་མནལ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་འབྲུལ་ལམ་ལུས་
 སྐབས་འགོང་ས་འཕྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་བཀའ་སློབ་པེབས་དགོངས་སུ། བོད་འདི་སྤར་
 ལྟར་མ་ཡིན་པར་བོད་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ལྡན་མང་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་དགོས་པ་གལ་ཆེར་བརྟེན་ཀྱི་
 ཆེད་མི་མང་གི་དོ་ཚབ་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཕྲུས་མིའི་སྣེ་ཚོགས་ཤིག་དགོས་གཤིས་
 ལྔ་འཕྲོས་ཚོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་ནས་འཕྲུས་མི་རེ་དང་། ཚལ་ཁ་གསུམ་ནས་འཕྲུས་མི་གསུམ་རེ་
 བཅས་ཁྲིད་རང་རྣམས་ཁུངས་སོ་སོར་བྱིར་ལོག་ཟེན་འཕམ་མི་མང་གི་ཁྲིད་དུ་ཤེས་ཡོན་འཛོན་ཐང་
 དང་། རྒྱལ་གཅེས་སྐྱབ་བསམ་ལྡན་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་སློ་གཏད་འཕེར་བ་ཇི་ཡོད་ནས་འོས་
 འདེམས་ཀྱིས་མིང་ཐོ་འོས་གངས་འབྲུལ་འབྲུལ་དགོས་པ་བཀའ་པེབས་ལྟར། ༡༩༦༠ ལྷ་ལ་ཆེས་ཨ་
 ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕྲུས་ལྷན་པས་ཀྱིས་དམ་སྤུལ་གྱིས་ལས་སྐོར་དངོས་སུ་ལུགས་པ་ནས་བཟུང་བོད་
 མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེས་ཤིང་། དེ་རྗེས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཚ་ཞིམས་ཟེན་
 གིས་སྤྱི་རྗེས་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱངས།

དེ་ནས་ལོ་མང་རིང་བཅན་རྒྱུལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མང་གཙོ་ཚད་ལྡན་ལྡན་མིང་
 དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་འབད་བཅོལ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ཅུལ་སྐྱུགས་ཐོག་ཉམས་སྤོང་
 རིམ་བསགས་ཀྱིས་༡༩༩༡ ལོར་འཕྲུ་ནོར་གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་དགོངས་པ་
 ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕྲུས་སྣེ་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གངས་སྤར་
 ཀྱིས་མཚོན་མང་གཙོའི་ལམ་སློལ་མཚན་ཉིད་ཚང་ཞིང་ཆ་ལག་ལྡན་པའི་ལམ་སྤྱོགས་སུ་བསྐྱོད་

ཚོགས་ནས་སྤྱི་གཞུང་གི་འགན་འཁུར་བའི་ལུགས་ལུགས་ཆེ་བའི་གཏོང་ཐབས་བྱེད་དགོས། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་
 མི་མང་གི་འོས་བསྐྱེད་འདེམས་ཐོན་ལ་གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་ལས་སྤར་ལམ་ཕྱག་རྟགས་མ་དགོས་པ།
 གཞིས་སྤར་ཁག་གི་འགོ་འཛིན་ཡང་ས་གནས་དེ་གའི་མང་ཚོགས་ནས་འདེམས་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་
 བཀའ་བློན་གྱི་ལས་རྒྱུན་ལོ་ལྟར་དེ་རྩོགས་མཚམས་སྤུ་མཐུད་ལས་འཁུར་ཐོག་བསྐྱོད་གཞུག་འོས་མིན་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་བཀའ་བསྐྱུར་གྱིས་དགོ་སྤོན་བསམ་འཆར་རི་བྱུང་ལ་ཕྱག་ལེན་བསྐྱུར་རྒྱས་
 མཚོན་མང་གཙོ་ལྷན་པ་རྗེ་ཆེར་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་བེབས་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ལེན་བཟུང་
 པ། དོན་ཚན་བཟུང་བུ་དོན་གཉིས་ནས་བཟུང་བུ་དོན་བཟུང་བར་གསལ་བའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
 དང་འགོ་འཛིན་ལས་རོགས་སྤོར། ད་བར་ས་གནས་ཁག་ཁག་ལ་ལག་ལེན་འཁེབས་ཡོད་ཀྱང་། མང་
 བར་ད་ལྟ་འདུག་ལེན་ལ་འཁེབས་རྒྱ་ཡིན་ན་དེས་བར་ཕྱག་ལེན་ལ་འཁེབས་ཐབས་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེད་
 བར་ནས་དོན་ཚན་ཞིག་ཡིན།

དེའང་༡༩༩༡ ཟླ་༦ ཚེས་༡༦ ཉིན་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་བའི་གསུང་འཕྲིན་གནང་བའི་ནང་གསལ་དོན་ཚན་
 གསུམ་པའི་ནང་ལེན་བཟུང་བའི་དོན་ཚན་ཁག་གི་ནང་འཁོད་པའི་བོད་མི་གནས་སྤོར་ས་གནས་ཁག་
 གི་གཞིས་འགོ་དང་། གཞིས་འགོའི་ལས་རོགས་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱ་དང་། ས་གནས་གྲོས་ཚོགས་
 བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དེའང་ཡོད་ན་ཡག་པོ་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག འཕྲལ་སྤར་དཀའ་ངལ་སྤར་བུ་ཡོང་
 སྤོར་གྱི་རེད་དེ། གཏོང་ལེན་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་ནས་
 བཞག་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། ལྷ་རྩོགས་སྤར་བུ་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ས་གནས་སོ་
 སོར་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པ་དང་། འོས་འདེམས་བྱས་པའི་མི་ཚོ་ལས་དོན་
 མ་འཕྲལ་པ་བྱུང་ན་གཞུང་བསྐྱོས་གཏོང་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་ཅང་ཐལ་ཆ་འགོ་གི་མ་རེད། ད་ལྟ་ནས་
 ས་གནས་ས་ཁུལ་སོ་སོར་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱ་དང་། མང་གཙོའི་ལས་སོལ་དེ་ཚོ་ལ་གོམས་འདྲིས་
 དང་ཉམས་སྲོལ་བྱུང་ན་མ་འོངས་བར་བོད་ལ་སྤེབས་དུས་ཀྱང་རྒྱས་ཡོད་པ་དང་བྱེད་ཚོག་ཚོག་ཅིག་
 ཡོང་གི་རེད། བྱས་ཅང་འདི་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་པས་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་བསྐྱུར་དུ་བསམ་ཞིབ་ཅིག་
 གནང་ན་བསམ་པ་བྱུང་། ངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ནས་བརྒྱུ་ཁ་གཅིག་ཚོད་
 བྱེད་ཡག་གལ་ཡོད་དེ། ཚང་མས་ལན་གཅིག་བསྐྱུར་དུ་དགོངས་བཞེས་གནང་ན་ཡག་པོ་འདུག་ལྟེ།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༣ པ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོའི་སྤྱི་འཐུས་
སྐྱེ་ཆོག་གི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་༢༠༠༣ ཟླ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་བོད་ཡོངས་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་གསར་དུ་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་
༧༣ ལོར་བའི་དུས་དྲན་སྤྱང་བཅི་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་ངོས་ཀྱིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
སྐྱེ་ཆོག་གི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་གཞིས་བྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཁྲིམ་བདེ་ལེགས་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྲོད་སྤངས་ལྟ་བུ་བཅས། རིང་ལུགས་འདྲ་མིན་
ཅི་རིགས་ཤིག་དང་ཁྲུབ་རིམ་རྒྱང་གི་ནང་ནས་མང་ཆོག་གི་འཕེལ་ཡུལ་བདེ་ཅེར་པན་རྒྱབ་སྐྱོར་གེ་
ཞིང་། འགན་དབང་གཉེས་ལྡན། རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ཆེ་ཤོས་ཀི་རང་གིས་འོས་འཕེན་འདེམས་ཐོན་
རྒྱུ་དཔེ་འཐུས་མི་བརྒྱུད་གཞུང་སྲིད་འཛིན་སྲོད་བྱེད་པའི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་འདི་
ཉིད་ལ་གཅིགས་ཆེར་འཛིན་གྱི་ཡོད་གཤིས། སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ལས་མགོན་ཆུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་
ཆེན་པོ་མཚོ་གཉི་ལྷོ་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེད་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་སྤྱི་གཞོན་ལུང་དུས་ནས་རང་དབང་
མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་ལ་ཐུགས་འདུན་སྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༢
ཉིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉེས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བདག་གིར་བཞེས་འཕེལ་མི་ལོ་དགའི་རིང་
རྒྱ་སྤྱོད་ནས་ནས་འགལ་རྒྱུན་སྐྱེད་སྤྱོད་ཆེ་ལྟར་བཟོས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མར་རང་ལུལ་དུ་སྤྱི་
ཆོག་གི་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་རྒྱུད་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འགོ་ལུགས་གང་ཅིར་རང་
དབང་མང་གཙོར་འགྱུར་ཐབས་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དུན་རྒྱུད་ཡོད་རིགས་ཆགས་ཡང་གནང་
སྟེ་མང་ཆོག་གི་བདེ་ཐབས་འཚོ་གཞིགས་མཛད་པས་མཚོན་དེད་དུས་དང་མཐུན་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཆོག་གི་ཡང་རྒྱས་མཐུན་བསྐྱོད་ཡོད་ཐབས་སུ་རྒྱུད་བཞོན་སྤོ་གང་ས་ནས་མཛད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩
ལོར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྲིད་དོན་སྤྱོད་པས་བཅོས་དུ་ལེབས་མ་ཐག་གནས་དུས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་དང་ཕྱི་ནང་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མའི་དགོངས་བཞེད་གཞིར་བརྒྱུད་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༠ ཟླ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་ལུགས་དང་བཅས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེ་

མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་བའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེང་དག་གི་
 བསྟུན་ཆེ། དབང་འཛིན་པ་ཚོས་སྐྱོད་སྤྱོད་མཁུགས་བསྐྱེད་གིས་སྲིད་དབང་དམ་འཛིན་བཅོན་ཤིང་
 བྱས་སྟབས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་འཐབ་ཚོད་ནང་ཡུལ་མི་མང་དག་གི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་
 དང་བཅས་པ་སློབ་བཏང་གིས་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོར་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་། མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་
 དཀའ་སྤྲུག་གདོང་ལེན་ལུ་གྱ་རྒྱུད་སྤེལ་ཆེ་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡང་། རང་རེར་
 མཚོན་ན་གནས་ཚུལ་དེ་ལས་སྲོག་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་སྲིབ་མིན་དང་། ལུ་
 ཚོད་འཕེར་མིན་ལ་སྟོས་མེད་པ་ལོངས་སྤོངས་ཆེན་པོས་གནང་སྲིབ་ལྟ་བུ་བཤེས་ལོངས་ཡོད། ཡང་ལ་
 ལས་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུགས་ནང་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྤྱི་གཞུགས་མ་དགོས་པར་རང་སྐྱོད་གང་བྲན་རང་
 འདོད་ལྟར་བྱ་འཇུག་རང་དབང་ཡིན་གནས་དང་། འགན་ཁུར་གང་ཡང་བྱེད་དགོས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་
 འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་ལོར་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་སྲོག་སྟེ་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུགས་ནི་ཁྲིམས་
 མཐུན་མགོ་མཇུག་སྟབས་བྱ་གཞག་གང་ཅིར་སྐོ་གྲོས་ནས་དཔྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ་མང་མོས་
 འདོད་བསྟན་དང་། ལྷག་པར་འགན་དབང་མཉམ་སྲིད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཤེས་དགོས། ད་དུང་མང་
 གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སྲ་བརྟན་ཡང་རྒྱས་ཡོང་མིན་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྐོར་གནས་ཚད་དང་། སྤྱི་
 དོན་སྲོག་འཇུག་བསམ་བྱུང་བྱ་མཉམ་འདེགས་བཅས་ལ་རག་ལས་སྟབས། ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
 སྤྱད་པའི་ལོངས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ནམས་ཆ་བགོས་གྱིས་རྒྱ་བལ་གཉིས་སུ་བོད་མི་འདུས་སྡོད་
 ས་ཁུལ་ཁག་ནང་རང་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་ཆབ་སྲིད་དྲིལ་བསྐྱགས་སྲོལ་གསོར་ཆེད་ལེབས་གྱིས་
 པ་ལོངས་པ་ལྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མཚན་སྟོན་མངོན་འཛིན་དང་། བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་
 སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ། ལྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་གྲོས་ཚོགས་
 ཚོགས་དུས་ལྔ་པའི་ལས་རིམ་ཁག་དང་ཐག་ཚོད་དེ་བྱུང་། ལྷག་པར་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་དང་གྲངས་
 དབྱ་དཔུལ་དང་བསྟུ་དཔུལ་འབྲུལ་འབབ་ཀྱི་སྤྱི་གཞུག་གཞི་སོགས་བསྐྱར་བཅོས་འཐར་འབྱུངས་བྱས་
 རིགས་ལ་མང་ཚོགས་ནས་བསམ་འཆར་དེ་ཡོད་ལེན་ཐབས། གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ལྔ་པར་གྲོས་
 ཚོད་ཡིག་ཆ་ཨང་༤༣ ནང་གསལ་༣ པར་ས་གནས་སོ་སོར་ས་གནས་འཇུག་ཚོགས་ཚགས་རྒྱུད་
 དང་། སྲོན་ཅེས་སྟངས་འཛིན་གནང་བྱོགས་སྐོར་སོགས་གསེད་བཀོལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱུང་བ་བྱུང་
 གཞིས་མང་ཚོགས་ནས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་ཚོགས་ལུགས་གསལ་བཞེས་གནང་བ་གང་ལེགས་ལྟར་

འདི་སྐོར་དམིགས་ལུལ་ལྟར་སྤྲོད་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་ཐབས་ལ་བསམ་ཞིབ་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤོངས་གནང་
སྤྱོད་པ་ཡོད་པ།

བཅན་བྱེད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་དང་། ཡགོང་ས་རྒྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ཐུགས་རེ་དགོངས་བཞེད་ལྟར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་གོ་རྟོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་། གཞི་
རིམ་ནས་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཡར་རྒྱས་ཚགས་ཚུད་ཡོང་ཐབས་སུ་བོད་མི་འདུས་སྟོན་ས་ཁུལ་
ཁག་གི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམས་ས་ཁུལ་མི་མང་རང་ནས་འདེམས་བསྐོས་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་
དགོས་སྐོར་འགོང་ས་འཇུག་ས་མགོན་ཆེན་པོས་སྤྱི་བཀའ་སློབ་ལེབས་སྐོར་རྣམས་ལུང་འབྲེན་
ཞུས་ཏེ་སྤྱི་ལོའི་མང་གཙོའི་གསུང་འཕྲིན་ནང་འབོད་བསྐྱེད་ལུགས་ཆེ་ཞུས་ཐོག་དེ་རྗེས་མང་ཚོགས་
ལ་གཏམ་བཤད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ནས་བུད་སྐབས་ཀྱང་མཚུག་གཞོན་སྐུལ་མ་རིམ་ཞུས་ལྟར་ས་ཁུལ་
འགའ་ཞིག་ནང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་འཁེལ་འགོ་རྒྱགས་པར་འདི་ནས་ལེགས་སོའི་བསྐྱེད་སྤོངས་བརྗོད་ཞུ་
རྒྱུ་དང་། ས་གནས་མང་ཆེ་བར་འདི་སྐོར་ལག་ལེན་འཁེལ་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་མང་ཚོགས་ནས་སྤྲོད་ལྷག་
ཐུགས་སྤྲོད་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ལོངས་སུ་སྤོངས་ཐབས་ཐོག་དེ་ཡོད་གཞུང་བསྐོས་
ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམས་ནས་ཀྱང་འགོང་ས་ཆེན་པོས་བཀའ་སློབ་ལེབས་དགོངས་སོགས་མང་
ཚོགས་ལ་དུས་ནས་དུས་སུ་སྐུལ་ལྷག་དང་འབྲེལ་དོན་དུ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་པོས་འདེམས་ལས་
གཞིར་ལུགས་གཞོན་ཆེར་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་སྐྱར་ཡང་འབོད་བསྐྱེད་ལ་འཕྲིན་ཚམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་འབྲེལ་གོང་གསལ་གནང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཅན་བྱེད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཁག་གི་
དགོངས་དོན་ས་ཁུལ་སོ་སོར་ས་གནས་འཕུས་ཚོགས་ནི་ས་གནས་སོ་སོའི་མང་གཙོའི་ག་བ་གསུམ་
ལས་ཁྲིམས་བཟོ་སྐྱོན་ཚོགས་ཏེ། གཞི་རིམ་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱི་ག་
འཇུགས་གལ་ཆེར་སོང་ད་མན་ས་ཁུལ་གངས་། ༢༠ ལྷག་ནང་ས་གནས་འཕུས་ཚོགས་དངོས་སུ་
རྒྱགས་ཟེན་བ་གང་ལེགས་དང་། དེ་བྱིངས་ཁག་ལ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་ག་གཞི་འགལ་མེད་རིམ་བས་
རྒྱགས་ཐབས། ས་འཕུས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་སྤོངས་ཚགས་ཚུད་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་བཅས་ཀྱི་སྐོར་སྟོན་དུ་སྤྱི་འཕུས་རྣམས་ལ་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོར་ལེབས་སྐབས་
བརྗོད་གཞིའི་གནང་དོན་ཁོངས་གལ་ཆེའི་གསལ་ལེག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྗེས་ལོའི་ནང་ཅམ་ལ་ས་ཁུལ་
སོ་སོར་ས་གནས་འཕུས་མི་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་ཐབ་སློབ་སློབ་ཁྲིད་དང་། ལྷ་སར་སྤྱི་

འཇུག་གྲོ་མེད་ཚོ་གསུམ་རྒྱ་གསུམ་སྐྱབས་སུ་གནས་པའི་འཇུག་ཚོ་གསུམ་རྒྱ་གསུམ་རེས་སྐོར་བྱེད་གཞི་གསུམ་ཁོངས་
གཞུང་འབྲེལ་མཚུན་འབོད་ཀྱིས་ཉམས་སྲུང་དམར་ཁྲིད་ལྟ་བུ་ལྷན་ལྷན་འཆར་སྤྲིད་ལྷན་འཛུགས་ལ་ས་
ཁུལ་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་བྱེད་བྱེད་མཉམ་འདེགས་ཡོང་བ་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

བོད་རྒྱལ་བར་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་དུས་ལུན་རིང་བོའི་རྗེས་བསྐྱར་གསོ་སྦྲོལ་སྤྱི་བཅོམ་གྱིས་
བོད་གཞུང་གི་འབྲེལ་མཚུན་སྐྱེ་ཆའི་ཚོ་གསུམ་ལ་སྤྲོད་དང་འདི་ལོའི་ནང་སོ་སོར་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱ་མིའི་འགོ་
ཁྲིད་ཁག་མངའ་སོལ་ཐོག་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་འགའ་ཞིག་ནང་འཆོམས་འདྲིའི་སྐབས་སྐབས་སྐབས་བ་ཞི་བཟང་
ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཤིག་གི་གནད་དོན་ལ་སོང་།
དུས་སྐབས་ནང་སྐྱེ་ཆའི་ཚོ་གསུམ་ལ་ཐེངས་རེ་བྱེད་སྐབས་བ་ཅན་གྱིས་ལམ་སེང་དཀའ་སྤྱོད་འཇུག་ཐག་
ཚོད་ལ་ཡོང་རྒྱ་དཀའ་འཕོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྤྱིར་རྒྱལ་འགྲུར་བསྐྱོན་ཕྱོགས་མཁམ། ཨ་རིའི་གྲོས་
ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལོར་ཡུ་རོབ་གནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྤྱི་
མོས་གྲོས་མཐུན་གྱི་དུས་བཀག་ལས་གཤམ་ཐབས་ཁ་གཡུར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་
གསར་རབས་ཚོས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་སྐྱབས་བསམ་རྒྱུ་དག་གི་སྐོར་ལ་འགན་ཁུར་ཆེ་ཅན་བཞེས་ཏེ་བོད་
རྒྱལ་དཀའ་སྤྱོད་ཞེ་མཚུན་གྲོས་སོལ་གྱི་ལམ་ནས་གང་མཚོགས་སེལ་ཐབས་གནང་ཆེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
རྒྱ་ནག་གི་མཚོན་མཐོང་གཞི་བཞེད་དང་། ཡུལ་གྱི་སྤྱིང་འཇུགས་གང་ཅིར་པན་ཐོགས་དགེ་མཚོན་ཡོང་
གནས་ལ་ད་རེས་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་འབོད་སྐྱེལ་འཇུག་ཅན་ལྷན་ལྷན་མ་ཟད།
རང་དབང་ཞེ་བདེར་དགའ་བའི་འཇུག་སྤྱིང་མང་ཚོགས་སྤྱི་དང་། རྒྱད་པར་ཡུ་རོབ་གནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཁབ་ཚོས་གྲོས་མཐུན་གྱི་འབྲུ་དོན་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བརྗེ་བཀྱར་ཉམས་ལེན་དགོས་པའི་གཞོན་
ལྷགས་ཆེ་ཅན་གནང་གསུམ་ཐོག་གསུམ་ཏེ་གོང་གསལ་གྲོས་མཐུན་ཁག་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྤར་སོང་ད་
འགོའི་བརྗེ་མེད་འགའ་འཇོལ་གྱིས་ཞག་རྒྱ་ལོ་འབྲེལ་ནང་འགྲུངས་སུ་མཐུན་བཞག་རྒྱུ་ལྱས་ཆེ་ཡུ་
རོབ་གནའ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་འདི་སྐོར་བྱེད་ཆོད་གཞིགས་ཁོན་མ་ཡིན་པར་གྲོས་མཐུན་གྱི་འབྲུ་
དོན་ཁག་དངོས་སུ་ལག་ལེན་དོན་འཁྲོལ་ཡོང་ཐབས་ལ་དགོངས་བཞེས་འཇུག་སྤྱིན་ཡོང་བ་ལྷན་ལྷན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་༡༥༠༠་ས་༡༥༠༠་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྒྱུ་
ཅིང་། ཐུགས་བཞེད་སྐྱོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱིར་དུ་གསལ་བའི་སྐོན་འདུན་
ལྷན་འཛུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱིས་༢༠༠༣ ལོའི་ཟླ་༥ ཚེས་༢ ཉིན།

བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གསར་ཤོས་ནི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་བ་རྣམ་པ་
 དམིགས་འཇུགས་བསྐྱོད་གཞག་དང་། རང་དབང་ཅན་སྡེ་ཚོན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམ་པ་ཐད་བསྐྱོད་
 གནང་ཕྱོགས་བཅས་ཆེས་མཐོའི་ཚོགས་ཚུངས་འཆར་འབྲུལ་བྱུག་རྟགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བསྐྱོད་གཞག་
 གནང་རྒྱུར་རྒྱུར་བཀོད་སོང་བ་ལྟར་འགོང་ས་འཇུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤངས་ཡང་མང་
 ཚོགས་ལ་སྐྱེད་བང་གསོལ་རས་གནང་ཡོད། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སྲ་བརྟན་ཡང་རྒྱས་ཡོང་མིན་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་གནས་ཚད་དང་། སྤྱི་དོན་ཐོག་འཁུར་བསམ་བྱུར་གྱུ་མཉམ་འདེགས་བཅས་ལ་
 དག་ལས་སྟབས། ད་ཕན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱ་བལ་གཉིས་སུ་བོད་མི་འདུས་
 སྡོད་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་མང་ཚོགས་ལ་འཚམས་འདྲི་གཟིགས་སྐོར་དང་སྐྱབས་གཙོ་ཆེར་ཆབ་སྲིད་
 རིལ་བསྐྱབས་སློབ་གསོར་ཆེད་ལེགས་ཀྱིས་འགོང་ས་འཇུགས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཛད་འཕྲིན་དང་།
 མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྲོལ་དང་ཅ་ཁྲིམས་སྤྱི་བསྐྱབས། བཅོམ་ཕྱོག་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་
 འཛིན་སྐྱོང་ཡངས་ཕྱོགས། བྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་དང་བྲོས་ཚོད་གཏན་འབེབས་རྗེ་ཡོད་སོགས་
 མང་ཚོགས་འདུས་ཆེར་གོ་བསྐྱོན་གསེད་བཀོལ་འབྲེལ་བམཛེད་སྟབས་པ་སོགས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་
 འགོ་ལུགས་ལ་གོམས་འདྲིས་རྒྱུན་འབྲམས་སུ་འཇགས་ཐབས་ཆེད་གོ་སྐྱིལ་ཞུས་དོན་ལྟར་ཆང་མས་
 བྱུར་གྱུ་མཉམ་འདེགས་ཡོང་བ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། རྒྱུན་དུ་སྲིད་གཞུང་གིས་གཏན་འབེབས་ཟིན་པའི་སྲིད་
 བྱས་དང་། ལས་རིམ་ཁག་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་སྦྱང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་བྱུར་སྦྱངས་འཛིན་
 དང་། ལེགས་སྦྱེལ་ཉེས་འགོག་གི་བསམ་འཆར་སྐྱབས་འདོན་ཡོ་བསྐྱར་གནང་གལ་ཆེ།

བཅོམ་ཕྱོག་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་གཞི་རིམ་དམངས་ཁྲིད་དུ་མང་གཙོའི་
 གོ་རྟོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་ས་གནས་སུ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་ཚུགས་ཡོང་ཆེད།
 བོད་མི་འདུས་སྡོད་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་ས་གནས་འཐུས་མི་ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་གཞུགས་ཡོད་རིགས་ཁག་
 སྲ་བརྟན་ཡང་རྒྱས་དང་། སྤྱི་གཞུགས་མེད་རིགས་ལ་གསར་དུ་ཚུགས་ཐབས། དེ་བཞིན་ཚོགས་
 འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཚོགས་ཚུངས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་
 བའི་གལ་འགངས་ཆེ་བར་བརྟེན་འདས་པའི་ལོ་གཉིས་རིང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ས་ཁུལ་ཆ་བཤོས་ཀྱིས་
 ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོར་ལེགས་སྐྱབས་ས་གནས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་སློབ་ཁྲིད་
 རིམ་བསྐྱེད་གནང་ཐོག་ཉེ་སྡོན་བྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་བྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བབ་སྟབས་དང་

བསྐྱེད་མཐུན་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟབས་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཆེད་ཞི་མཐུན་གྲོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་ཐུབ་ཐབས་
 ལུ་མཐུན་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད། ད་པན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་གཞིགས་ཏེ་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཞེ་བ་འཆར་ལོའི་
 བང་བསྐྱོར་ཚོགས་ཐུབ་ཐབས་ལས་དོན་གོ་སླིག་ཞུ་བཞིན་ཡོད། མདོ་དོན་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་
 འཕེལ་རིམ་ཡར་རྒྱས་མཐུན་བསྐྱོད་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་གྱི་ལས་དོན་གྲུབ་
 འབྲས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འགོང་ས་འཇུགས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐད་བྱུང་མཛད་འཕྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་
 འདུན་ཉལ་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས་ད་ལྟོ་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་གཞིས་གྲུས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
 ཚབ་ཞུས་ཏེ་འདི་ནས་བཀའ་འདུན་རྗེས་འབྲེལ་ཞུ་ཡི་ཡོད།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་འགོང་ས་འཇུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཞབས་བྱུང་རྗེ་རྗེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་
 ཅིང་། ཐུགས་བཞེད་སྤྱོད་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྷུང་ཏུ་གསལ་བའི་སློན་འདུན་
 ཞུ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱོད་ཚོགས་ནས་༢༠༠༧ ཟླ་༥ ཚེས་༩ ལ།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༥ བ་སྤེལ་ལོ་༢༠༠༥ ལོའི་སྤྱི་འཇུག་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམ་།

དེ་རིང་འདྲི་བོད་སྤོངས་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༥ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་སྤུང་
བཙེའི་མཛད་སྤོངས་མེ་བས་བཞུགས་གནང་བའི་སྤྱི་བས་གནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་ལས་དང་། དཔལ་
ལྷན་རང་གཞུང་ཆེས་མཚོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཆེན་མོས་དབུས་ཁྲིམས་ཞིབ་བ་ལས་
ཟུར་རྣམ་ལ། དཔལ་ལྷན་བཀའ་སྤོངས་ཁྲིམས་དབུས་བཀའ་སྤོངས་ལས་ཟུར་རྣམ་ལ། རང་དབང་ལྷན་པའི་
ལས་ཁང་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམ་ལ། རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་གིས་དབུས་གཞུང་ཞབས་ལས་ཟུར་རྣམ་ལ། ར་
ས་ས་གནས་འཇུག་ཚོགས་དང་ས་གནས་འགོ་འཛིན། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་། གཞན་
ཡང་འདྲི་བ་འདུས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་བརྒྱུད་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་ལྷན་གྱིས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་དགའ་སེམས་འཁོལ་བའི་དང་འཚམས་འདྲིའི་བཀའ་ལེན་བདེ་
ལེགས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱད་བཤ། གཞུང་གི་དཔོན་སྲོལ་གི་ལམ་ལུགས་འདྲ་
མིན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་ཡོངས་ནས་རང་དབང་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནི་ཆེས་བྲགས་ཆེ་བ་དང་རྒྱ་
ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་ལྷ་སྤོངས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལུགས་གཙོགས་ཆེར་འཛིན་གྱི་ཡོད་བ་
དང་། འགོ་བ་སྤྱད་དང་བཅས་པའི་མགོན་དབུ་བརྟེན་ལ་མཆིས་བ་ཡགོངས་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་
པོ་མཚོག་ནི་སྤྱི་གཞོན་ལུང་དུས་ནས་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ལ་ལུགས་འདུན་ལྷན་སྤྱིས་རང་ཆས་
སྤྱི་ཡོད་དེ། བོད་ནང་རྒྱ་དམར་གྱིས་དབང་ཤེད་འགལ་རྒྱུན་རི་རྒྱར་བཅོས་མིན་ལ་སྤོས་མེད་བོད་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་རང་བཞིན་མང་གཙོ་ཅན་དུ་སྤྱོད་བཀོད་གནང་ཐབས་སྤྱི་དབུ་བརྟེན་ལུགས་འདུངས་ཆེར་
བསྐྱེད་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་བས་བཅོལ་བ་མེ་བས་མ་ཐག་མི་རྒྱ་
ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚ་རྒྱུན་འཛོམས་མིན་ལ་མ་སྤོས་པར་བོད་མིའི་འབྲེལ་ལུགས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ཁེ་བན་
ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞུགས་གསར་གཏོད་དང་སྤྱུགས། ལྷ་ལོ་
༡༩༩༠ ལྷ་༩ ཆེས་༢ ཉིན་ཚོས་ལུགས་ཚོལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་མི་མང་འཇུག་མི་རྣམས་ནས་
གསར་མཛུགས་འདུས་གྱིས་ལས་སྤོངས་ཞུགས་སུ་བཟུང་། བོད་གཞུང་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་

དབུ་བརྟེན་ཤིང་། དེ་རྗེས་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་ཡང་རྒྱས་མཐུན་མཚོངས་རྗེ་ལྷོ་རྒྱུད་ཡོད་མེད་རང་རེ་ཚང་མའི་སློ་མངའ་སེམས་གསལ་ལ་སོང་ཞིབ་འབྲེལ་མ་དགོས་པར་མདོ་དོན་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་རྒྱལ་གཞི་ཅར་བཟུང་ཐོག་ཚབ་སྲིད་དགོས་མཁོར་གཞིགས་པའི་ཚོས་སྲིད་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་སྲིད་ལས་ལུགས་སྲ་བརྟན་ཞིག་བཙུགས་ཐུབ་པའི་དགའ་སློབ་ཚོགས་ཤེས་བྱ་ལོས་དང་།

འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དག་ལ་བལྟས་ཆེ་མང་གཙོ་སྲིད་ལངས་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་མང་ཚོགས་ནས་མི་རབས་རིམ་བརྒྱུད་གྱིས་དཀའ་སྲུང་རྒྱུ་འདྲིའདྲུང་། མི་བསད་ཁྲག་སྲོད། རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྲོད་དང་བཅས་པ་སློབ་བཏང་བྱ་དགོས་གྱིས་དཀའ་སྲུང་འགྲུག་ཚོང་རི་སྡེ་དེ་གྲུ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཅག་པོད་འབངས་རྣམས་ལ་ཞི་མང་ཚོགས་ནས་ལྷོ་ཚོང་འཕེར་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགོང་ས་འགྲུབ་མཐོན་ཆེན་པོས་པོད་འབངས་རྣམས་གྱི་འཕམ་ལུན་པན་བདེ་ཁོ་ནར་དགོངས་བཞེས་སྒྲ་མེད་གྱིས་མང་གཙོའི་ལས་བཟང་གནང་སྲིད་ལྷ་བྱ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གསོལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ད་རེས་གོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་གཞིས་བྱས་པོད་མིའི་ངོ་ཚབ་མཚོན་པའི་པོད་མི་མང་སྲི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ལུགས་རྗེ་བཀའ་རིན་སྒྲུ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལན་བརྒྱུར་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། རྩོགས་གཞན་ཞིག་ནས་མང་གཙོའི་འཕམ་ཚོང་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་དཀའ་སྲུང་འབད་བཅོལ་གང་ཡང་བྱ་མ་དགོས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་མང་གཙོའི་རིན་ཐང་ཁྲུང་ཚོས་རྣམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྟབས། སྲིར་འཛམ་གླིང་ནང་མང་གཙོའི་འགོ་ལུགས་འབྲེལ་ཞིན་དང་། ཡང་སློབ་པོད་མི་མང་སྲི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་རིམ་བས་གཏན་འབེབས་ཟིན་པའི་བཅོན་བྱོལ་པོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བྱུང་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིག་གཞི་ཁག་དང་། འཛིན་སྲོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིག་གཞི་ཁག་སོགས་སྲིག་གཞི་རྣམས་གངས་ཉི་ཤུ་སློབ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མང་ཚོགས་ནས་སློབ་སྲོད་དོན་གཉེར་ཆེ་ཅམ་ཡོང་བའི་འབོད་སྐྱེས་ནན་ཆེར་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། མང་ཚོགས་ནས་སྲིག་གཞི་ཁག་གི་འགྲུ་དོན་ཐོག་རྗེ་ཅམ་གྱི་ཉམས་སྲུང་རྟོག་ཞིབ་ཐུབ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མིས་དབང་བསྐྱུར་ནས་ཁྲིམས་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བྱོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུར་པན་རྒྱབ་ཆེ་བ་ཡོང་ངེས། ད་པན་ལོ་མང་རིང་སྲིག་གཞི་ཁག་ལ་དུས་བསྐྱེད་ལེགས་ཆའི་བསྐྱུར་བཅོས་རིམ་བུར་རྣམས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་གཞིགས་བདེའི་ཆེད་བྱོགས་བསྐྲེབས་གྱིས་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་སྐྱོན་ལུས་དང་ལྷ་སྐྱེས་ཡིན་ན་རིམ་བས་གཞིགས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱ།

གལ། གཞན་ཡང་ས་གནས་སོ་སོར་ས་གནས་འཕུས་ཚོགས་དང་། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་
ཚུང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན། ས་གནས་འོས་བསྐྱེད་ཚོགས་མི་བཅས་འོས་འདེམས་སྐབས་ལའང་
སྤང་ཚུང་བསྐྱུར་འཛིན་མ་གནང་བར་འགན་ཁུར་དང་ལེན་ཆེ་ཙམ་དགོས་པ་དེ་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་
བརྒྱུད་ནས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

ཆིག་སྐྱིལ་ཉི་ཆེན་སྲིད་ཀྱི་སློབ་ཚན་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱད་པར་རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཉི་
རང་ཡུལ་རང་དབང་སྤང་གསེའི་སྐབས་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གལ་
འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་གཤམ་བོད་མི་རྩམ་ཟན་རྣམས་གོང་ལུ་ཆིག་སྐྱིལ་གྱི་ལུས་སྟོབས་གོང་
འཕེལ་གཏོང་བྱ་ཅི་ལེན་དུ་ནས་གལ་ཆེན་ཡིན་པར་སོང་། ཚང་མས་འབད་བསྐྱུབ་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་
གལ་དང་། བྱང་ལུས་འགལ་འདུའི་དཀའ་ཚོག་ཕྱན་ཚེགས་བྱུང་རིགས་ཀྱང་སྤྱི་སྟོབས་ལྡང་ཞི་ཕོལ་གོས་
བསྐྱུར་གྱི་ལམ་ནས་ཁ་ཇ་ནང་གསེའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱེད་དགོས་ཐོག་ རང་རེ་བོད་མི་རྣམས་སྟོན་པ་
གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་དང་། པ་མ་གཅིག་ལས་མཆེད་པའི་སྐྱུན་རྒྱའི་འདུ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དམ་བརྒྱང་གིས་
འགོང་ས་ འསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱིས་འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་
དགའི་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ལེབས་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་དོན་འཁྲོལ་ཡོང་ཐབས་སྐོ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཅུ་
སྐྱབས་འབད་སྐྱབ་གནང་བྱ་དུས་སུ་བབས་པས་ནན་སྐུལ་འཕགས་ཆེར་ཞུ་བྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ལོར་འགོང་ས་ འསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱ་ཆེ་ཞབས་བད་སྲིད་མཐར་
བཟུན་ཅིང་། རྒྱགས་བཞེད་ལྟོན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྐྱུར་དུ་གསལ་བའི་སྟོན་
འདུན་ཞུ་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱིས་༢༠༠༥ ཟླ་༥ ཚེས་༢ ལ། །

ནས་སྐྱོ་ཆེ་ལུན་དུ་བརྟན་པའི་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུལ་དང་འབྲེལ། རྒྱུ་དོར་ལྷ་སྐྱོའི་མནའ་གན་
 མཐུ་མོ་ཆེ་འབྲུལ་བཞེས་བསྐྱུངས་སྐྱབས་བཀའ་སློབ་ལེགས་དགོངས་སུ། བོད་འདི་སྤར་ལྷར་མ་ཡིན་
 དར་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་མང་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་དགོས་པ་གཤམ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་དོ་
 ཚབ་མང་མོས་དོས་འདེམས་བྱས་པའི་འཕུས་མིའི་ལྷན་ཆོགས་ཤིག་དགོས་གཤིས་ལྟ་འཕྲོས་ཆོས་
 བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞེན་འཕུས་མི་དེ་དང་། ཚོལ་ཁ་གསུམ་ནས་འཕུས་མི་གསུམ་དེ་བཅས་ཁྲིད་རང་
 རྣམས་ཁྲུངས་སོ་སོར་བྱིར་ལོག་ཟེན་འབྲུལ་མི་མང་གི་ཁྲིད་ཤེས་ཡོན་འཛོན་ཐང་དང་། རྒྱལ་གཅེས་
 ལྷག་བསམ་ལྷན་ལ་མང་ཆོགས་ནས་ཡིད་ཆེས་སློ་གཏད་འཕེར་བ་རི་ཡོད་ནས་དོས་འདེམས་ཀྱིས་
 མིང་ཐོ་དོས་གངས་འབྲུལ་འབྲུལ་དགོས་པ་སོགས་གང་ཅིའི་དགོངས་གཞི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སྤྱི་བོར་
 སྤྱིན་སློལ་གནང་བ་བཞེན་བཀའ་དགོངས་ལྷར་ཁྲུངས་སོ་སོ་ནས་དོས་འདེམས་མིང་ཐོ་འབྲུལ་ལམ་
 ལྷུས་ཐོག་ནས་སྐབས་དང་བོའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་སེར་སྤྱི་མི་གངས་བཅུ་གསུམ་ལ་བསྐོ་གཞག་
 རྒྱག་ཏུགས་སྐུལ་ཏེ་བྱི་ལོ་༡༩༤༠ ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མངལ་
 རྒྱག་དམ་འབྲུལ་དང་འབྲེལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་བོད་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེས་ཤིང་། བྱི་
 ལོ་༡༩༤༡ ལོར་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་གྱིས་ཐོག་མང་ཆོགས་ནས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་
 གི་བསམ་ཚུལ་བསྐྱུ་བཞེས་ཀྱིས་བྱི་ལོ་༡༩༤༣ ལོར་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་གྱིས་ཡོངས་
 ཁྲབ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱུངས།

དེ་རྗེས་ལོ་མང་རིང་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་ཉམས་སྲུང་རིམ་བསམགས་ཀྱིས་
 མཐར་བྱི་ལོ་༡༩༤༡ ལོའི་ནང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་
 མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་མངོན་ཅིང་། བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་
 ཉེ་འདྲིན་སྐྱོང་དང་། ཁྲིམས་བཞོ་ལྷན་ཆོགས། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འདྲིན་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་
 ལྡིད་མཉམ་དབྱེ་གསེས་ཀྱིས་འཇུག་བསྟར་གནང་ལུས་དང་། ཉེ་བའི་ཆར་༢ གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་
 གཞི་དང་མཐུན་པའི་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་དབུ་ཁྲིད་བཀའ་སློབ་ཁྲི་བ་བོད་མི་ཡོངས་ནས་ཐང་ཀར་དོས་
 འདེམས་ལམ་ལུགས་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ད་ཆ་བཀའ་ཁྲི་སྐབས་གཉིས་པའི་དོས་འདེམས་གཏན་
 འཁེལ་ཟེན་པ་སོགས་མདོར་ན་བོད་མིའི་སྤར་སློལ་བཟང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འདྲིན་ཐོག་ད་ལྟའི་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་གནས་བབ་དང་། བོད་མིའི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་

གཞིའི་སྐབས་འོས་བསྟུ་བའི་གྲངས་འབོར་ཆགས་ཆ་གང་མིན་བྱུང་བར་གཞིགས་ན་མང་ཚོགས་ནས་
 འོས་བསྟུའི་ལས་རིམ་ཐོག་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱུ་རྒྱུན་གནད་འཇུག་འོར་བུ་བ་མངོན་ཞིང་། མང་གཙོའི་
 འགོ་ལུགས་ནང་གངས་བུ་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ནི་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྟབས་
 སྲིད་ཕྱིན་འོས་བསྟུའི་ལས་རིམ་ཁག་ལ་མང་ཚོགས་ནས་དོ་བརྩོན་སྤུང་ལྷག་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་གཤམ།
 བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་དུས་ལུན་རིང་བོའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ནང་བསྐྱར་གསོ་ཐུབ་པ་ནས་བཟུང་
 ད་མན་འབྲེལ་མཐུན་སྐྱེ་ཚབ་བར་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་ལྷ་ཙམ་གནད་ཐུབ་པ་ནི་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུར་
 བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཞི་མོལ་དངོས་གཞིར་འཇུག་ཐབས་ཁོར་ལུག་བཟང་བོ་བསྐྱུན་ཆེད་བོད་མི་ཙམ་མིན་
 བར་སྤྱི་རྒྱལ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་བཅས་ནས་དོ་ཞོལ་རུ་སྟོན་ཐོབ་སྐོར་མཚམས་འདྲི་ག་
 སོགས་རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱུར་མཁམ་བུ་གཤམས་དགོས་པའི་སྐུལ་ཁྲུབ་གང་ཡོང་གནད་དོན་ལྟར་ལག་
 ལེན་བསྟར་དང་བསྟར་བཞིན་ཡང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཟང་བོའི་ཡ་ལན་ཚུལ་མཐུན་གང་ཡང་མེད་ཐོག་
 ཉེ་ལམ་ནས་རྒྱ་གཞུང་དབུས་སའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དག་གིས་ཚོགས་འདུ་དང་། གསར་ཤོག་བརྒྱན་
 འཕྲིན་སོགས་ལ་གཏམ་བཤད་དང་། ཚུམ་བྲིས་ཀྱི་ལམ་ནས་འགོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་རྒྱ་གཉིས་
 སྲིད་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་གོས་འཆར་ཐབས་ལམ་ཁག་ལ་གོ་བ་ལོག་བསྐྱབས་ཀྱིས་རང་འདོད་འཁྲོག་
 བཤད་དང་། འགོང་ས་འཇུག་མགོན་ཆེན་པོའི་གསར་གསུམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་བཟང་འདམ་
 སྲིང་ཡོངས་ལ་ཁྲུབ་བཞིན་བར་ཉི་ཤར་སྤར་མོས་འགོ་བས་ཐབས་སུ་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་ཉེ་འགོང་
 ས་ཆེན་པོར་དངོས་སུ་མཚན་སྲིད་སྐྱུར་འདེབས་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་
 བར་བོད་མིའི་སྤྱིང་ལ་རང་བཞིན་ན་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟོས་ཤིང་། བོད་རྒྱའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་
 ཞི་མོལ་དངོས་གཞིར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་བསམ་འདུན་རི་འདྲ་ཡོད་འགོ་སྐྱུམ་པའི་
 སོམ་ཉིད་གནས་སུ་གྱུར་བ་མ་ཟད། གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་ངོ་ཆབ་མཚོན་པའི་འདི་ག་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ལ་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཆེ་བུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་གལ་ཉེ་བོད་རྒྱའི་དཀའ་
 ལྷོག་འདི་བཞིན་རི་ལུག་པ་ཐག་བསམ་མི་འདུམ་ཟེར་བའི་གནས་སྤངས་སུ་མ་འགྲུར་གོང་དང་། ད་ལྟ་
 གོ་སྐབས་བཟང་བོ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་སེལ་ཐབས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་བུ་འདོད་ཡོད་ཆེ། ད་ལྟའི་མི་
 སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་སྐུག་གོའི་བྱེད་ཐབས་རན་པ་འདི་དག་འབྲལ་དུ་མཚམས་འདྲི་ག་ཐོག་གོས་མོལ་
 དངོས་གཞིར་མཁྲོགས་ནས་སྤུར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་གཞུང་ནས་དགོངས་པ་ཆེར་བཞེས་གནད་དགོས་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༧ བ་སྤེལ་༢༠༠༧ ལོའི་སྤྱི་འཇུག་
སྣེ་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་འདིར་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༧ འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲུང་
མཛད་སྒྲོར་ཕེབས་ཞུགས་གནང་བའི་སྐབས་གནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚན་སྤེལ་དང་། བཅོན་ཕྱོགས་བོད་
གཞུང་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་རྣམས་ལ་དང་ལས་རྒྱར་རྣམས་ལ། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་
ཚོན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་དང་ལས་རྒྱར་རྣམས་ལ། དྲུང་ཆེ་ཆུང་གིས་གཙོས་གཞུང་ཞབས་ཆེ་ཟླ་གཞུང་
འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྤྱིད་ཁག་གི་འགོ་འཛིན་རྣམས་ལ། སྐྱ་མགྲོན་རྣམས་ལ། སློབ་
ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་སྤྱི་རྣམས་ལ། བཅེ་བའི་སློབ་སྦྱོང་རྣམས་དང་། འདིར་འདུས་མང་ཚོགས་བཅས་ལ་སྣེ་
མེད་ལྷ་རྒྱུད།

བོད་འབངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྷ་ན་མ་མཆིས་པ་འཛུམ་
སྲིད་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་༧༧གོང་ས་༧༧སྐབས་མགོན་ཆུབ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་
གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཚོགས་ནས་བོད་མིའི་འཕམ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་ཅེར་དགོངས་བཞེས་རྣམས་ཆེན་
གྱིས་ལམ་སྟོན་ཐབ་མོ་ཇི་ཕེབས་སྐྱར་བཅོན་ཕྱོགས་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རང་དབང་
དང་། དང་བདེན། འབྲེལ་མཉམ་གསུམ་གྱི་གཞི་རྩ་སྣེ་མའི་མང་གཙོ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉུགས་ཉེན་དུ་
མང་ཚོགས་ནས་ལོས་འདེམས་ཞུས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྣེ་ཚོགས་སྐབས་དང་པོ་༧༧༠
ཟླ་༥ ཚེས་༢ ཉིན་དམ་འབྲུལ་ལས་སྒོར་ཞུགས་པའི་རྣམས་ཆེན་གྱི་ཉིན་མོ་དེར་མང་གཙོའི་ལམ་
བཟང་དབུ་བརྟེན་པའི་དུས་དྲན་གྱི་རོ་བོར་སྐྱར་བཅི་ཞུ་བཞིན་པ་སྟེ་དེ་རིང་བོད་ལྗོངས་མང་གཙོའི་
དུས་དྲན་ཐེངས་༧༧ བ་དགའ་སློབས་དང་། གཟི་བུ་ཆེན་པོའི་དང་དུས་སྟོན་ཞུ་བཞིན་པའི་སྐབས་
འདིར་གུས་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་སྣེ་ཚོགས་སྐབས་༧༧ པའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་གཞིས་ཁུལ་སྤུན་
ཟུ་ཡོངས་དང་། བདེན་པ་དང་། འཚོ་བ་མེད་པ། ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་སྐྱ་སྐབས་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་
བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གནས་ཤུལ་རྒྱ་གར་གྱིས་དབུས་སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་
གཞུང་དང་། རྩོས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གང་ཟག་སྐྱེར་པ་
བཅས་ཚང་མར་མཛུབ་བཅུས་དངས་པའི་འཚམས་འདྲིའི་བཟང་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་

དངོས་གཞི་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་རྒྱུར་ནར་འགྲུངས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ནི་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་སོགས་
 མདོར་ན་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཇི་ཅག་གཉེན་འཛུང་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཟིན་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ནས་
 ཡ་ཡོལ་དུས་འགྲུངས་ཁོ་ན་བྱེད་སྲིད་ཁར། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་སྤྱོད་ཅན་ལ་
 འགྲུར་བ་གང་ཡང་ཕྱིན་མེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ད་ཆ་བོད་མི་རྣམས་སྐྱབས་ལུན་མ་ཚུགས་ཤིང་བོད་
 ཐབས་བྲལ་བའི་དུས་སྐབས་སུ་སླེབས་ཡོད། དེའི་དཔེར་མཚོན་ཁམ་ལ་ལུས་ན། འདི་ལོའི་ལགོར་ས་
 མཚོག་གི་སྤྱིའི་འཇུངས་སྐར་དུས་ཆེན་དང་སྐབས་བསྐྱེད་ཏེ་བོད་ནང་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁྲོན་དུ་
 མ་གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བསངས་གསོལ་ཟབ་རྒྱས་དང་། སྐྱེལ་ཁམས་དར་འཇུགས། སྤོ་
 སྤྱིད་གཏོང་བ་སོགས་མངོན་གསལ་དོད་པོས་གནང་བ། དེ་བཞིན་ཉེ་བའི་ཆར་གྱི་ལྷ་དེ་ཆེས་ཉེན་
 མདོ་ཁམས་ལེ་ཐང་དུ་ལོ་འཁོར་དབྱུང་སྤྱིད་དང་། ཅུ་རྒྱུག་ཅེད་འགྲུབ་འདུ་འཛོམས་སྐབས་དཔལ་འཕོ་
 རུང་རྒྱས་ཨ་གྲགས་ལགས་ནས་འགོར་ས་འཇུགས་མཐོན་འཇུག་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་བོད་ལ་གང་
 མཚོགས་སྤྱིར་ཐེབས་དགོས་པ་དང་། འབཏ་ཆེན་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐུལ་སྐྱེ་བསྐྱེད་འཛིན་བདེ་
 ལེགས་རྣམ་གཉིས་གྱིས་གཙོས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་རྣམས་སྤོད་གྲོལ་དགོས་པ། བོད་ལ་རང་དབང་
 རང་བཙན་དགོས་པ། ལྷ་ཐང་ཆུ་ཁ་དང་དབྱུང་ལྷ་དཔུན་འདུའི་ཐོག་བོད་མི་ནང་ཁུལ་འཇུག་ཅོད་ཡོང་
 བཞིན་པར་མཚམས་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐད་འབོད་ལུགས་ཆེ་གནང་བར་བརྟེན་རྒྱ་མིས་
 བཙོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། དེས་རྒྱུན་པས་ས་ཁུལ་བོད་མི་སྤོང་
 སྤྱོད་མང་པོས་རུང་རྒྱས་ཨ་གྲགས་ལགས་ཀྱི་སྐད་འབོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱིས་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་ལས་
 འགུལ་སླེལ་ཏེ་ཉེན་བརྒྱད་རིང་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་ཚོས་དཔལ་དབྱུང་གི་རྩིག་རམ་དང་། དཔལ་
 གསོད་གཏོང་རྒྱུའི་སྤྱིགས་ར་རི་ཅམ་བསྐྱུལ་ཡང་ཕྱིར་འཐེན་མ་བྱས་པར་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་
 བའི་གཞི་བརྩེད་ལྷན་བའི་མ་བསྐྱུལ་དང་སྤང་གི་ལས་འགུལ།

ཡང་ལྗེ་ལིར་རྒྱལ་གཅེས་ལྷག་བསམ་ལྷན་བའི་བོད་མི་བཅུ་བཞི་ནས་དུས་ཚོད་དེས་མེད་
 ཀྱི་ཟས་བཅད་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དང་། དེར་སྐབས་བོད་མི་ཁྲི་ཚོ་བཞུལ་བ་རྒྱ་བས་གནས་ལུལ་གང་
 ས་ནས་ལྗེ་ལིར་འབྱོར་ཏེ་མི་མང་གི་མཉུན་བསྐྱོད་ཆེན་མོའི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་པ། དེ་བཞིན་
 འཆར་ལོ་ནང་རྒྱ་ནག་དུ་འཇོམ་སྤིང་ཅེད་འགྲུབ་ཆེན་མོ་ཚུགས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཅེད་མོའི་ལས་
 འགུལ་སོགས་ཡིན། གོང་གསལ་བོད་ནང་གི་ལས་འགུལ་དང་རྒྱལ་ས་ལྗེ་ལིར་སླེལ་བའི་ལས་འགུལ་

བརྟེན་པོ་དེ་མི་ཚང་མས་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་ནང་རྩ་དེ་ཚེན་པོ་འོས་སྐོ་ནས་ཆ་ལས་ལེན་དགོས་པ་ནི་
 མང་གཙོ་འོས་ལས་འགན་གཙོ་གྲས་ཤིག་ཡིན། བཅོན་ཁྲོལ་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་བསྐྱུར་གྱི་
 སྲིད་གཞུང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཐེན་པ་དང་། སྤྱི་ནོར་འགོང་ས་འཕུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 ལམ་སྟོན་འོག བཅོན་ཁྲོལ་གཞུང་གི་གལ་ཆེད་དབུ་ཁྲིད་མི་སྣ་སྤྱི་འཐུས་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
 དང་། བཀའ་ཚོན་ཁྲི་བུ། ས་གནས་འཐུས་ཚོགས། ས་གནས་འགོ་འདོན། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་
 རྒྱུང་བཅས་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་དུ་བསྐོས་གཞག་གྱེད་པའི་མང་གཙོ་འོས་
 ལུགས་བཅོས་མ་མིན་པར་མཐོང་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་ལ་བརྟེན། བཅོན་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་འོས་བསྐྱེད་སྤྱི་ག་གཞི་ལ་སོགས་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྟོན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་
 པའི་སྤྱི་ག་གཞི་ཁག་ལ་དོ་སྣང་དང་དངོས་སུ་སྤྱི་ག་ལེན་དོན་འཁྲོལ་གནང་དགོས་པ་ཐོད་མི་ཚང་མའི་
 ལས་འགན་ཡིན།

རང་རྒྱལ་བཅོན་ཁྲོལ་གནས་བབ་ནང་མང་གཙོ་འོས་ཁྲིམས་ལྟར་བཞེན་པ་འདི་ལྟར་ཡང་།
 རང་ལུལ་ཐོད་ནང་དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་རང་གི་ལུང་པའི་ནང་རང་ཉིད་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་
 ཐེན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་པོད་གསར་བརྗེའི་རིང་ལུགས་ནང་ཁྲིད་
 དེ་གནས་ས་འགྲུང་སྟོན་སྟེན་ལུགས་འབོད་སྐྱོ་མི་ལོ་༥༠ ལ་ཐེན་ཅམ་རིང་བསྐྱབས་བཞེན་པའི་རྒྱན་
 གཏམ་དེ་འདི་ལོ་ལྷི་ལྷོ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་ནས་བརྗོད་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་ཁྲབ་དུ་གསལ་རྗེན་
 བརྒྱུད་བསྐྱབས་ལུང་བ་ལས་སྟོན་བསྐྱར་སྐྱོར་དམིགས་བསལ་ལུ་དགོས་མ་མཐོང་བ་ཚང་མས་
 མཁྲོན་གསལ་དེ་ལྟར་དང་། ཉེ་ཆར་འཛམ་གླིང་ཅེད་འགན་སྐབས་བཅོན་ཁྲོལ་པོད་གཞུང་ནས་འགོང་
 ས་མཚོག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་དགོངས་གཞི་དང་བསྐྱབས་རྒྱ་ནག་གི་གོ་སྤྱི་ག་མགོན་གཉེར་ལ་རྒྱུང་
 གནང་ཡོད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཉ་ཅང་སྐོ་མམ་བ་ཞིག་ལ་པོད་རིགས་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་ས་ལེ་ཅིང་
 དུ་ཡོང་རྒྱ་བཀག་པ་དང་། ལེ་ཅིང་ནང་པོད་རིགས་སྐོ་བ་སྤྱི་ག་དང་། གཞན་པོད་རིགས་ཡིན་ལོ་ཅོག་
 གཅིག་གུང་མ་ལུས་པ་རང་སར་སྤྱིར་ལོག་གྱེད་བཅུག་པ་མ་ཟད། མཐའ་ན་ཅེད་འགན་དབུ་བཞེད་
 མཐེད་སྐོར་འཁྲབ་སྟོན་པ་པོད་རིགས་གསོ་སྐྱོང་གྲས་པ་རྣམས་ལའང་པོད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྐོ་
 དོགས་ཀྱིས་འཁྲབ་སྟོན་གྲུབ་རྗེས་ལམ་འཕལ་པོད་དུ་སྤྱིར་སྐོན་གྲས་པ་སོགས་ནི་གཞི་རིམ་འགོ་བ་
 མའི་ཐོབ་ཐང་དམར་གསོད་བཏང་བའི་སྲིད་ལུས་ཤིག་ཡིན་པའི་མ་ཚད་ཁ་བུལ་བ་དངོས་སུ་སུ་ཡིན་

ལས་འཆར་ཁག་ནང་ད་བར་མཉམ་ཞུགས་དང་མཐུན་འགྲུབ་གང་ལེགས་གནང་སོང་བར་སྤྲོད་མཁོ་
ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྤང་མར་ཡང་སྤྲོད་མཐུན་ཏུ་སྤྲོད་གནང་གལ།

མཐའ་དོན་བོད་མིའི་ཚོས་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད། ས་སྤྲོད་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་
བདག་འཛམ་གླིང་ནང་པའི་གཙུག་རྒྱུན། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོར་༡༧༧༠་ས་
༡༧༧༡་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟེགས་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་བོད་དང་བོད་མི་ཅམ་
དུ་མ་ཟད། འགྲོ་དུག་གི་མགོན་དབྱུང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱེལ་བརྒྱུ་ཅིང་སྤྲོད་མཁོ་ཀྱི་བཞེད་དོན་
སྤྲོད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་སྲ་བརྟན་གོང་འཕེལ་ཐོག་བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་སྤྲོད་ཏུ་གསལ་བའི་སྤོན་འདུན་གདུང་ལྷགས་དག་པོས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
སྤྱན་རློབ་གསུམ་ནས་༢༠༠༧ ལྷ་ལྷོ་ཆེས་༢ ལ།།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟན་གསུམ་ནས་ལོ་༧༩ པ་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོའི་སྤྱི་འཐུས་
སྤྱན་རློབ་གསུམ་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོར་༡༧༧༠་ས་༡༧༧༡་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་བཅན་ཤོལ་དུ་མ་
ཕེབས་གོང་དགོངས་གཞི་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠་ལོར་བཅན་ཤོལ་བོད་གཞུང་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་
སྲོལ་ཅན་དུ་བསྐྱུར་གནང་མཛད་དེ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱན་རློབ་གསུམ་དང་བོད་སྤྱི་འཐུས་
རྣམས་དམ་འབྲུལ་ཞུས་པ་ནས་ད་བར་ལོ་ངོ་༧༩་ཉིལ་པོ་སོང་བ་དང་ལོ་སྤྱི་བཅུ་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཉིན་
དང་བོད་ཆུགས་ཀྱི་ཡོད། འཛམ་གླིང་ནང་སྤྲོད་མཐུན་པོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཅི་སྤྲོད་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
བཅན་ཤོལ་བོད་གཞུང་གི་མང་གཙོའི་སྤྱི་གཞུགས་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བ་
ཡོད་པ་འདི་ཉིད་འཇུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲོད་མཁོ་རྒྱུ་དང་། དུས་ནས་དུས་སུ་
བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་བར་མཚམས་མ་ཆད་བར་བསྐྱེལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ལ་དགའ་སྤོབས་ལྡེད་ལོས་
པ་ཞིག་ཆུགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་གནས་སྟངས་དང་བསམ་སྤྲོད་ཀྱི་གནས་ཚད་
མ་ལོན་པའི་དབང་གིས་ཐོག་མའི་ལོ་ངོ་༣༠ རིང་༡༧༧༠་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་སྤྲོད་མང་གཙོ་

སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཁང་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞུང་ཞབས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ག་
འཇུག་ཁག་དང་། མི་མང་གི་དོན་ལུ་ཚོར་མེད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་མང་གཙོའི་ལས་རིམ་ནང་
མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ། བསམ་ཚུལ་དང་སྤྱི་དོན་ཐོག་དུས་ཚོད་གཏོང་རྒྱ། ལུས་པ་སྤྱངས་རྒྱ་
སོགས་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།

ད་ས་བཞུགས་སྐར་དུ་དཔུས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ག་བ་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ཆགས་རྒྱུ་དགོས་
པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ས་གནས་སྤྱི་འཇུག་མེད་སར་ས་འཇུག་འཇུགས་སྤུབ་པ་དང་། ས་འཇུག་ཡོད་
སར་ཆགས་རྒྱུ་ཡོད་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། ཉེ་བའི་ཆར་མན་སྐར་གཞིས་ཆགས་སྤྱི་འཇུག་
བསྐྱར་འཇུགས་སྤུབ་པ་དང་སྐར་ཏོག་ཏུ་བསྐྱར་འཇུགས་བྱ་འཆར་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་འཇུག་རྒྱུ་ལས་
ནས་བསྐྱབས་བརྗོད་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་རྣམས་མིང་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་
དོན་དངོས་སྤྱི་འཇུག་ཆགས་རྒྱུ་བཟོ་རྒྱ་དེ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ལས་འགན་
གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་ལུས་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་
དེ་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། དེའི་ཆེད་དུ་མོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་རྣམས་པ་འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ས་བཟོས་
བྱས་ཉེ་མི་མང་དང་མི་མང་གི་འཇུག་མིའི་བར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་གཏོང་སྤུབ་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། མང་
གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྤྱིའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་པན་པའི་ལས་རིམ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བཅིས་ཉེ་རྒྱ་བལ་
འབྲུག་གསུམ་གྱི་མོད་མིའི་གནས་ལུལ་ཆང་མར་ཐེབས་ཡོད། སྤྱི་འཇུག་སྤྱོད་ཐེབས་པའི་
ལས་བསྐྱོམས་ལ་གཞིགས་ན་སྤུགས་པན་གསོས་ཡོད་པའི་རྣམས་པ་མངོན་པ་དང་། ལས་བསྐྱོམས་ཀྱི་
མཇུག་སྐྱོང་རིམ་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་རྣམས་དུ་གོ་བསྐྱར་གྱིས་བྱ་འཆར་ཡིན།

མང་གཙོ་ལུས་ལུགས་ཆེ་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཆད་ལྡན་ཡོང་བ་ལ་མི་མང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་གོ་
རྟོགས་ཐེ་ཆེར་འགྲོ་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་མང་གཙོའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཁག་ནས་
མི་མང་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ཁྲུང་སྤོད་སྤུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མི་མང་གིས་གནས་རྒྱལ་དེ་དག་
ལ་རྟོག་ཞིབ་གྱིས་སྤྱི་བར་པན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་བསམ་ཚུལ་འབྲུག་རྒྱ། སོ་སོའི་ལངས་
སྤོགས་འཛིན་རྒྱ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མཚན་མོད་པ་དང་། བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་པ། ཁོག་རྒྱ་ཡངས་པོ་དང་བཟོད་
བསྐྱོད་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་མ་མཐུན་པ་ཁས་ལེན་བྱེད་སྤུབ་པ་བཅས་མང་གཙོའི་མཚན་ཉིད་གལ་
གནད་ཆེ་བ་ཁག་ཡིན་པས་བཅི་སྤྱང་བྱེད་དགོས།

བསྐྱུར་འགོ་བཞེན་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་མ་འོངས་བཀའ་སློན་གྱི་པ་དང་སྤྱི་འཕུལ་རྣམས་གཙོ་བོ་
ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་སྤྱད་ཐུབ་མཁན་དང་། མི་མང་གི་མངོན་འདོད་སྤྱད་ཐུབ་མཁན་ལའོ།
ཤེས་འཛོན་གཉིས་ལྡན། བབ་སྣོད། བརྟན་གསུམ་གནང་མཁན། ཐག་ཚོད་པོ། མ་འོངས་ཀྱི་འཆར་
སྤང་གསལ་བོ་ཡོད་པ། རྩེ་བདེན། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་དང་ལྡན་པ། བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པ། ཆིག་སྤྱིལ་གྱི་ལུས་
པ་འདོན་ཐུབ་མཁན། བོད་དང་རྒྱ་ནག་བཙན་བྱོལ་གྱི་གནས་སྤངས་བཅས་གསལ་ཤེས་དང་། ཉམས་
སྤོང་ཅན་ཞེ་གཅིག་འདེམས་དགོས་པ་དང་།

བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྲུང་ལས་པ་དང་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་གང་མང་ཐོན་ཐུབ་
ཐབས་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་དགེ་སྤོབ། པ་མ་
སོ་སོ་བཅས་སྤྱོད་པ་ཡོངས་ནས་འཁྲུང་འགན་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་འབད་ཐབས་དེས་གནང་ཡོད་པའི་རེ་
འབོད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

གཞུང་གི་ལས་དོན་སྲིད་བྱུས་ཁག་བཀའ་འགའ་བརྒྱུད་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱེད་པོ་སྤི་
ལྷའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སོང་། སྤི་ལྷ་བ་མང་དག་ནས་ད་བར་ཞབས་ལུ་དུར་བསྐྱེད་རྒྱུན་བསྐྱེད་ས་
ལྷས་དང་ལྷ་བཞེན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་རང་བཞེན་ཡང་། མང་དག་ཅིག་གཞུང་ཞབས་ཁོང་འབབ་
ཚུགས་ལྟ་བུ་གནང་སྟེ་རང་མགོ་གང་ཐོན་གྱིས་གནས་མ་ཐུབ་པར་ཐོན་འགོ་བ་དཔེར་ན། ལྷ་ལོ་༢༠༠༥
ནས་ད་བར་ལས་བྱེད་གསར་བསྐྱོད་ལས་པ་མི་གངས་༢༥༠ ལྷུང་ཡོད་པ་ནས་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཡོས་
ཐོན་རིགས་ལུང། རྩེ་དགོངས་དང་། རང་བཞེན་གྱིས་བྱེད་པ་བཅས་ལས་བྱེད་མི་གངས་༡༡༤ ལྷུང་
འདུག་པ་དེ་བཞེན་བརྒྱ་ཆར་པབ་ན་བརྒྱ་ཆ་༤༥ ཅམ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་པས་དེང་བོད་དང་བོད་མིའི་
གནས་སྤངས་རྩེ་བྱེད་གཉན་འབྲང་རི་འདྲར་སྤྱོད་ཡོད་པར་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་ཞབས་ལུ་རྒྱུན་བསྐྱེད་ས་
ཐུབ་པ་གནང་གལ་ཆེ།

བཙན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ནི་སྤྱི་ནོར་འགོང་ས་འཕུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དབུ་
ཁྲིད་ལམ་སྟོན་ལོག་རང་དབང་མང་གཙོའི་སྐལ་བཟང་ལ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བཞེན་ཡོད་ནའང་། གཞིས་
བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་ནི་ད་དུང་ཡང་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་གི་ལོག་འགོ་བ་མི་ཡི་ཐོབ་ཐང་
དང་། མང་གཙོ་སྤྱི་བཟོད་རང་དབང་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་འཛིན་བརྒྱུད་བཀའ་ཉར་དང་། བཙན་
འཁྲུག་གིས་གཙོད། དུག་གཞོན་མཉམ་གཙོད་སོགས་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་མཐུན་གནས་བཞེན་པ་རྣམས་ལ་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༥༠ པ་སྤེལ་མོ་༢༠༡༠ ལོའི་སྤྱི་འཕུལ་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤམས།

དེ་རིང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤོ་ཕྱོགས་སྤེལ་ཀོབ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་འདྲིར་བོད་སྤོངས་
མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་༥༠ འཁོར་བའི་དུས་ཚེན་སྤང་བཅའི་མཛད་སྤོའི་
ཚོགས་མགོན་དུ་ཚེབས་བསྐྱར་བཀྲིན་བསྐྱར་ས་པའི་འཛམ་སྤོང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཚེན་པོ། གཞིས་
བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚོས་སྤོད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྷན་ལ་མཆོས་པ་སྤྱི་ལོར་འགོང་ས་འཕྱུགས་
མགོན་འཕྱུག་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་ལ་སྤོ་གསུམ་གྲུས་
ཕྱག་སྤོན་དུ་སྤེལ་བའི་ཐོག་རང་རེའི་རིས་མེད་ཚོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་རྣམ་པ་དང་། ལྷ་ཚེན་
ཁག་གི་སྤྱི་ཚབ་རྣམ་པས་དབུས་སྤྱུགས་གནས་དག་འདུན་གྱི་སྤོ་རྣམས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་
པ་ཚེ་བས་དབུས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ལས་ལྷར་རྣམ་པ། དཔལ་ལྷན་བཀའ་སྤོན་ཁྲི་བས་དབུས་བཀའ་སྤོན་
ལས་ལྷར་རྣམ་པ། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་མཚོག་
རང་དབང་ཅན་སྤོ་ཚོན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམ་པ། བཀའ་ལོས་ཕྱག་སྤོལ་སྤྱི་འཕུལ་ལས་ལྷར་རྣམ་
པ། གཞུང་ཞབས་ཚེ་སྤོ་སྤོའི་ཡུལ་གྱི་ཁག་ནས་དམིགས་བསལ་སྤྱི་མགོན་གདན་ལྷན་པའི་བཀའ་
ལོས་དབུས་སའི་གོས་ཚོགས་འཕུལ་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྤོར་བ་རྣམ་པ། ད་ལས་བོད་གཞུང་མང་རྒྱལ་
ཡོངས་ཚོགས་ཚེན་གྱི་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམ་པ། ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་རྒྱུད་གི་ཚོགས་གཙོ་
དང་ཚོགས་མི་རྣམ་པ། སྤོལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྤོ་མོ་བ་རྣམ་པ། སྤོ་ཚོན་ཁག་གི་
འགན་འཛིན་རྣམ་པ། ས་གནས་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་རྣམ་པ། སྤོལ་
གྲུ་ཁག་གི་འགན་འཛིན་དང་སྤོལ་སྤྱི་རྣམ་པ། གཞན་ཡང་འདྲིར་འདུས་རྒྱ་ཚེའི་མང་ཚོགས་དང་། སྤོལ་
ཕྱག་རྣམ་པ་བཅས་ལ་གྲུས་ཀྱིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཏེ་དགའ་སེམས་
འཁོལ་བའི་ངང་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲིས་བདེ་ལེགས་ལྷན་ལོན།

བོད་འབངས་ལྷ་སྤོ་མི་སྤོ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོས་སྤོད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལྷན་ལ་མཆོས་པ་འཛམ་
སྤོང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཚེན་པོ་སྤྱི་ལོར་འགོང་ས་འཕྱུགས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་
ཅིང་གཞིགས་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་ནས་བཅན་སྤོལ་དུ་འཕྲོར་ས་ཐག་བོད་མིའི་འཕུལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་

འགྲུབ་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་བཅོན་ཤོལ་དུ་འབྱོར་འབྲུལ་ལམ་སྟོན་དབུ་འཁྱིལ་མཛད་སྐབས་
མི་མང་གིས་འདོད་བབ་དེ་ཅམ་མེད་རུང་། བོད་མི་རྣམས་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དུ་འཇུག་གནང་
མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདྲེས་སྲིད་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཉ་ཅང་མཐོང་དགོན་པོ་ཡིན། འགོང་ས་མཚོག་གིས་
བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་ནས་དེ་སྲིད་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ལ་དང་
རབས་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱར་བཀོད་དགོས་ཤེས་ཡིན་པའི་དགོངས་གཞི་བོད་ས་མ་ཤོར་གོང་ནས་
ཡོད་ནའང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལམ་ལམ་སྟོངས་སུ་བྱིན་མེད།

བཅོན་ཤོལ་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་པ་ནས་མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་བཏུགས་
གསར་འཇུགས་གནང་བ་དང་། དེ་ཡང་འབྲུལ་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་ཐོག་བོད་མངོ་
དབུས་ཁམས་གསུམ་དང་། ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་བཅས་པའི་དེང་རབས་འདྲེས་སྲིད་གི་མང་གཙོའི་
འགོ་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་སྤར་སྟོལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཉེ་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་
རིན་པོ་ཆའི་ཟེན་གྱིས་ཤིག་གི་ལོ་༡༩༩༡ ལྷ་༡༠ ཚེས་༡༠ ཉིན་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་པ་དང་།
ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལྷ་༩ ཚེས་༡༠ ཉིན་ཅ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་སུ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱབས་ཉེ་བོད་
བསྟན་སྲིད་སྤྱི་འགྲོའི་འབྲུལ་ལུགས་བདེ་ཅའི་ཆེད་མང་གཞི་སྤྱི་བརྒྱུད་ཞིག་འཇུགས་གནང་མཛད་ཡོད།
དེ་སྤྱིར་དེ་པལ་མོ་ཆེར་མང་གཙོའི་ཤེས་ཡོན་དང་གོ་རྟོགས་དེ་ཅམ་མེད་ཁར་འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་
ཡང་རྗེ་སྟེན་ཅིག་འབྲུད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འགོང་ས་མཚོག་གི་སྤྱི་དབང་ལ་དོ་ཤོག་འགྲོ་གཞིར་
བསམ་ནས་ཐོག་མའི་མི་ལོ་༣༠ ཅམ་རིང་འགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་བསྐྱོད་ཐུབ་མེད།
ཡིན་ནའང་མི་ལོ་༣༠ དེའི་རིང་འགོང་ས་མཚོག་གིས་པ་མས་ལྷ་སྤྱི་བཏུགས་སྤྱི་དབང་གི་ལམ་
ལྷག་ཅམ་གྱིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མང་གཙོའི་སྐོར་སྤྱི་དང་། རྒྱུ་བཟུང་བཀའ་ལག་གི་བྱེད་སྟོ་
དང་། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འདྲིན་ཀྱི་དགོས་པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་སྲི་
ཞུའི་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འགན་འཁུར། བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ཤེས་ཡོན། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཅས་དང་། སྐབས་དུས་སོ་སོའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོགས་
སྐོར་ཐུགས་བརྟེན་བཞེས་ལམ་སྟོན་དང་དགོ་སྟོན་ཡོ་བསྐང་གི་བཀའ་སྐོབ་ཐམ་མ་ཆད་པར་སྦྱོར་
བ་དང་། སྐབས་འགར་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོས་བརྒྱུད་ཚོལ་ཁར་དང་ལུང་ཚོན་དབར་ནང་ལུལ་
མ་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་གྲ་རྒྱུང་ཚོགས་རིགས་ཀྱི་ནང་དུའང་ཐད་ལྷགས་འདུམ་འགྲིག་མཛད་

སེལ་ཐབས་སུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསྐྱོད་སྤྱོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལས་ཁུངས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་
 དོན་ལྟ་སྟོང་ཅི་མཆིས་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་ཐུས་དང་། ད་དུང་ཡང་ལུ་མཐུད་ལུག་ལེན་མཐུག་
 རྐྱེད་དགོས་པ་དཔེར་ན། ཆོས་དོན་ལྷན་ཚོགས་འཇུགས་རྒྱ་དང་། གཞིས་ཆགས་སྲ་བརྟན་གྱི་ལས་
 གཞི་ཁག་ཆགས་རྒྱུད། བོད་མི་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་པ་གང་མང་ཐོན་ཐབས། དཔལ་འབྱོར་རང་
 ཁ་རང་གསོ་ཡོང་ཐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ཁྲུབ་སྤེལ་ཆེ་དུ་གཏོང་ཐབས་སོགས་ལས་དོན་
 ཁག་ལ་ལུགས་ཀྱིས་འདོན་གནང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཐད་བོད་མི་གོང་འོག་བར་གསུམ་ཚང་མའི་
 ཀྱིས་བའང་མཉམ་འབྲངས་སྐབ་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེར་མཛོད། ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་གྱི་
 ལས་དོན་རྩེ་འབྲེལ་སྐབ་དགོས་ན་ཡང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱལ་བརྟན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་སྐབས།
 བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྡངས་ཡར་རྒྱས་རྩེ་ཚམ་ཕྱིན་པ་དེ་ཚམ་དུ་གཞུང་གི་
 འགོ་བོན་ལའང་མཐུན་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུའང་ལེན་ཏུ་གལ་ཆེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༠ ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་
 གཞུང་གི་འགོ་བོན་ཉེན་སྡོར་འབྲུམ་༥ ཚམ་གྱིས་འདད་གི་ཡོད་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་དཔལ་གྱི་རྩ་ཐང་
 རྒྱུ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་གཞུང་གི་ལས་དོན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་དུ་སོང་སྐབས་ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་རྒྱན་བྱོན་དང་
 དམིགས་བསལ་ལ་ཉེན་སྡོར་འབྲུམ་༢༠༠༠ ཚམ་འགོ་སོང་བྱེད་ཐོག་དམིགས་བཀའ་ནང་སྤྱི་ཚོགས་
 བདེ་དོན་གྱི་འགོ་སོང་ཉེན་སྡོར་འབྲུམ་༤༠༠༠ ནས་༧༠༠༠ བར་ལོ་ལྷར་འགོ་གི་ཡོད་པ་ནས་བོད་
 མི་རང་གིས་དེ་ལ་སྐྱོན་པའི་ཉེན་སྡོར་འབྲུམ་༤༠༠ ཚམ་ལས་བསྐྱུ་སྐབ་ཀྱི་མེད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་
 ལྡངས་རེད། ལྟོན་མ་ནས་ཅིས་ན་ཡར་རྒྱས་གང་ཚམ་ཕྱིན་པ་རེད་དེ། ད་དུང་ཡང་འདིའི་ཐོག་ལུགས་
 བརྒྱབ་དགོས་ཀྱི་འདུག རོགས་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཀྱི་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་བོད་གཞུང་ནས་རོགས་སྦྱོར་
 གནང་ཐུས་ཡིན། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ལ་དགོས་དུལ་འགྲིག་ཚམ་ཡོང་
 གི་ཡོད་དུང་མ་འོངས་ལུགས་རྒྱུང་ཡོང་བོར་བསམ་གཞིགས་གནང་རྒྱུ་ལེན་ཏུ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་དུ་
 བོད་རིགས་འབྱོར་ལྷན་ཞིག་གིས་བོད་རིགས་དཔལ་ལོ་ཞིག་ལ་རོགས་པན་བྱེད་སྐབ་ན་དོན་དམ་གྱི་
 གཞི་བརྗེད་རེད།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་མི་རེ་རྩེ་རེའི་དོན་ནས་ས་གནས་ས་
 བཀོས་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར། སོ་སོའི་བྱུང་ཁོངས་གཞིས་ཆགས་ཁག་སོགས་ཀྱི་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོས་མཚོན་པའི་མང་གཙོའི་ལེགས་བྱུང་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་འབད་བཙོན་གནང་

བོད་གཞུང་བཀའ་ཉལ་ནས་མང་གཙོའི་དུས་ཚིན་
ཁག་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤམས་
ཁག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱུས་པ།

༡༩༩༠-༢༠༡༠

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༡༩༡༡ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།

ཚོགས་གཙོ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བོད་མི་མང་སྲི་འཇུག་རྣམ་པ། རང་གཞུང་སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་ཆེ་མ་
བཅས་ལ་ཞུ་རྒྱུར། དེ་རིང་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་བོད་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུས་
གཅིག་ཕྱི་ལ་ལོ་འཁོར་བའི་དུས་རྒྱུ་མངོན་སྲོའི་ཐོག རས་བོད་གཞུང་བཀའ་འགག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཞུས་ཏེ་
གུས་བཏུང་དང་། བཟ་ལིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཚང་མས་མཚུན་གསལ་བཞེན། འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྲིད་དབྱིབས་དང་། ཁ་མདོག་སྐྱད་ཡིག
ཆས་གོས། རྣམ་འགྲུར་སོགས་མི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་རང་རང་
གི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྲོང་བྱེད་སྲོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཀྱང་འདྲ་མིན་སྐྱོ་ཚོགས་ལོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་
ཡང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་གའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྡངས་དང་འཚོམས་པའི་བྱེད་སྲོགས་ཀྱང་འདྲ་མིན་ཡོད་
ཀྱང་། མདོ་དོན་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཚང་མ་རང་དབང་བདེ་སྲིད་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་འདོད་དང་། ལྷག་
བསྐུལ་རྒྱུ་དུ་འདོར་འདོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་གྲུར་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར། མི་རིགས་པལ་ལོ་
ཆེས་མང་གཙོའི་ལམ་ནས་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྲོང་བྱེད་པའི་ཁོ་དབང་ལ་དགའ་ལོས་གཅིགས་མཐོང་
ཅི་ཆེས་མང་ཚོགས་ནས་ཁོ་དབང་དེ་གའི་སྐད་དུ་ལྷན་སྲོག་ལ་བདོ་བའི་འཐབ་ཚད་དཀའ་ངལ་མང་
པོ་སྤྱད་དེ་མང་གཙོའི་ཁོ་དབང་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཡང་རི་སྟེང་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཅག་བོད་འབངས་
ཡོངས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་དབུ་འཇུག་སྲི་ལོར་༡༩༡༡ ལོར་བསྐྱབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་མཚོག་ནས་
བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྲོང་བྱེད་སྲོགས་གང་ཅི་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་གཟེ་བཟེད་ཅན་འདི་བཞིན་
ཚོད་སྲེང་དཀའ་སྟོན་གང་ཡང་མ་དགོས་པར་ལྷགས་བཅེ་བྱམས་གཟིགས་དབྱེས་མཉེས་ཅི་ཆེའི་ངང་
གསོལ་རས་བཀའ་འཇིག་བསྐྱུངས་ཡོད་པ་ཞེ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ཁྱོན་
འདྲིར་ཡང་ལྡར་མ་དང་མ་གྲགས་པའི་ངོ་མཚར་བསྐྱབས་ལོས་འགྲན་བྲལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་།
ལྷག་པར་རིས་མེད་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བྱམས་པའི་མ་དང་། བཅེ་བའི་བུ་བཞིན་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་རྣམས་ཆེན་མངོན་གྱི་མཛད་འཇིག་ལ་འཛམ་གླིང་གི་སྲོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དཔྱོད་
ལྡན་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྲོ་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འགྲོགས་ཏེ། དགའ་སྲོས་གཡོས་པའི་ཁོང་འཇུག་
ལོ་རང་སྐྱུག་ཏུ་གྲོལ། དད་གུས་མཚོན་པའི་ལག་བདེ་ལོ་སྟེང་གའི་དབུས་སུ་བྱུང་། བསྐྱབས་བཟོད་ཀྱི་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༤༣ བ་སྤེལ་ལོ་༡༥༧༩ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།
 ང་ཚོ་རང་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བཅོན་བྱོལ་ལ་འབྱོར་བའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་རང་དབང་། རོབ་
 ཐང་ལེགས་པར་ལོངས་སྤོང་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དཔེ་མཚོན་རེ་བྱང་ལྟ་བུ་ཞི། བདེན་དོན་འཐབ་ཚད་
 གི་རྩམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྟོར་དང་། རྣམ་འབྲོག་རྩིས་བསྐྱབས། ཚགས་ཤོག་གསར་དཔེ་འདོན་བསྐྱབས།
 གཞན་ཡང་རང་ཉིད་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དང་དེའི་འཁྲིམ་བཅས་པར་བོད་དོན་འགྲེལ་བརྟེན་རྩིས་
 བསྐྱབས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཡོད་པ་ལྟར་བེད་སྤོང་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་འདྲའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ལེགས་པ་ལོངས་སྤོང་བྱུང་བ་ནི་ང་ཚོ་རང་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་
 རྣམས་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པའི་ཚན་ལོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཅ་དོན་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ལས་འགུལ་
 བྱེད་ཚོགས་བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བོད་ཀྱི་བྱུང་མོང་མེན་པའི་རིག་གཞུང་གིས་མཚོན་གོམས་
 གཤེས་བཟང་བོའི་རིགས་གཅེས་སྤྱང་བདག་གཉེར་ཡང་བྱེད་ཚོགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཅིར་
 གུབ་འབྲས་ཀྱང་གང་འཚམས་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་མང་
 གཙོའི་ལམ་སྲོལ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་བོའི་ནང་གནས་ཚེ་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་མ་ཟད།
 གཞུང་གི་དབང་ཤེད་ཐོག་ནས་འཛིན་བཟུང་གིས་ལུས་སྲོག་བདོ་བའི་འཛིགས་སྤང་དང་སྐྱབས་སྐྱོབ་
 གནས་སྤོང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཤེས་གསལ་ལྟར་རེད། དེར་བརྟེན་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོགས་དེ་
 བཞིན་མང་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་སྤོང་ཡུལ་ལེགས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་མང་ངོས་
 ལས་རང་ཉིད་རང་དབང་བེད་སྤོང་ཐོག་ནས་རང་གི་འདོད་མོས་ཡོད་པའི་སྤྱི་འཐུས་འདེམས་ཚོགས་
 བ་དང་། སྤྱི་འཐུས་དེ་བརྒྱུད་ནས་གཞུང་གི་འཛིན་སྲོང་གིས་མཚོན་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཐེ་བྱས་ཞིབ་
 འཇུག་དག་བཤེར་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ། མི་མཚོག་དམན་དྲག་ཞན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་
 ཐང་འདྲ་མཉམ་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པ། མི་སྐེར་རེ་རེ་བཞིན་ལའང་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་
 པའི་མང་གཙོའི་གཞུང་གི་ལམ་སྲོལ་དེ་བསྐྱབས་བརྟེན་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་༡༥༦༡ ལྷ་
 ༡༠ ཚེས་༡ ཉིན་༡༧འོང་ས་༡སྐབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་ནས་མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་ཟིན་བྱིས་སྤིང་
 དོན་ཁྲུབ་བསྐྱབས་བསྐྱངས་པ་དང་། དེ་རྗེས་༡༥༦༩ ལྷ་༩ ཚེས་༡༠ ཉིན་མང་གཙོའི་ཅ་ཁྲིམས་རིན་

༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་བོད་རང་དབང་སྐྱེར་ལངས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བྱས་པ་བརྟེན་བོད་དོན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་ཚེན་པོའི་ཁྲུབ་བསྐྱབས་རྒྱ་ཆེ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་བས་དེར་བོད་ནང་གི་རྒྱལ་མི་སྣ་དངོས་སུ་འགོ་འོང་བྱུང་གི་མེད་སྟབས་དུས་ལུན་གང་འཚམས་ནས་བོད་དོན་སྐོར་རང་བཞིན་དོ་སྣང་མཐོང་བྱ་ཚུང་དུ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། བོད་མིས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་ཚོད་བྱེད་རྒྱ་བས་སྒྲི་རྒྱལ་མི་སྣ་མང་བས་ལམ་སེང་ཡིད་ཆེས་དེས་པ་རྙེད་བྱུང་གི་མེད་ཚོད། ༡༩༦༠ རེས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྒྲི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་འགར་འབྲེལ་ལམ་བྱེད་པའི་འགོ་འཛུགས་བྱས་ཀྱང་། དེར་སང་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲི་རྒྱལ་མི་སྣ་རྒྱ་ནག་ནང་འགོ་འདུག་གི་གོ་སྐབས་མ་སྟེན་སྟབས་མི་མང་པོས་རྒྱ་ནག་གི་སྐྱོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དོ་མ་མ་རྟོགས་པར་ལེགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཚོད་གནས་ཚུལ་གོ་ཚོས་གཅིག་ལུང་བརྟེན་ནས་བསྐྱབས་བཟོད་བྱེད་མཁལ་ཡང་བྱུང་བ་ལེད། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་མཚོང་བ་དང་ཤེས་མཁལ་གྱི་སྒྲི་རྒྱལ་མི་སྣ་མང་པོས་སྐྱོན་བཟོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལེད། གང་ལྟར་དངོས་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་ནས་སྐྱོན་བཟོད་བྱེད་མཁལ་དང་དངོས་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པས་བསྐྱབས་བཟོད་བྱེད་མཁལ་བཅས་ལེགས་ཉེས་གཉིས་ཀའི་སྐོར་ཚགས་པར་ཁག་མང་པོར་བཞོད་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉེ་ཆར་བོད་ནང་གི་རྒྱལ་མི་སྣ་ཁ་ཤས་དང་། ལྷག་པར་གསར་འགོད་པ་ཁ་ཤས་བསྐྱོད་འདུག་པ་རྣམས་ནས་མིག་མཚོང་དངོས་ཟིན་གྱི་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་ཚོད་བྱས་པའི་བོད་ནང་བསམ་སྟོན་ལས་འདས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཚད་མེད་སྟོང་དགོས་པ་དང་། འཛིགས་སྤང་དག་གཞོན་འོག་སྟོན་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་གང་སར་གཏོར་བཤེག་ཚད་བཟལ་བཏང་ལུགས། གཞིས་ལུས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅེས་ལྷག་བསམ་སེམས་ལུགས་དང་ཚོས་དད། རྒྱལ་བ་འིན་པོ་ཆེར་སྦྱིང་ནས་དགའ་དད་གྲུས་བཅེ་འགོག་མེད་དུ་ཞུ་སྐོར་འབྲེལ་བ་ཚོད་འཛུམ་གྱིར་བྱུང་བྱེད་རྒྱ་ཆེའི་ཁྲུབ་བསྐྱབས་བྱུང་སོང་བ་དེ་ནི། བོད་མིས་རང་དོན་སྤྱོད་ལས་ལྷང་བྱས་ཉེ་འབྲེལ་བ་ཚོད་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པར་བོད་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མེད་པའི་སྒྲི་རྒྱལ་མི་སྣ་མང་པོས་བྱང་བའེན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚོད་ཁྲུབ་བསྐྱབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་གཞིས་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བའེན་པའི་གནས་ཚུལ་སུས་ཀྱང་རང་བཞིན་འགོག་གཞོན་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཀྱང་ལེད་སྟེ།

གང་ལྟར་མདོ་དོན་སྦྱང་པོ་རྒྱ་མི་དམར་པོས་བོད་ནང་དབང་ཤེད་བཅོན་འཛུལ་བྱས་པ་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༡༩༤༤ ལོའི་བཀའ་ལག་གི་གསུང་བཤད།

དེ་རིང་ངས་རང་གཞུང་བཀའ་ལག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བ་དང་ཚབས་
ཅིག་སྐྱེ་མཐོན་ནས་བ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ལ་མཇའ་བཅའི་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆེས་མང་གཙོའི་བཀོད་སྲིད་གནང་ནས་ད་བར་ལོ་༡༩༤༤ ལྷན་བཅད། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་མང་
གཙོ་ལ་མང་གཙོ་རོལ་ཤེས་པའི་སྐོར་ནས་བེད་སྤྱོད་ཡང་དག་པ་བྱེད་དགོས། མང་གཙོ་ལ་རང་དབང་ཚེན་པོ་
ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་འགན་འཁུར་ཡང་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་དེས་པར་དུ་ཤེས་པའི་སྐོར་ནས་ལག་ལེན་མ་ཞོར་བ་
བྱེད་དགོས། དེར་སེང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་འགྲུང་འགོས་དང་། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་
མཚོན་པའི་པོད་སྤྱི་ནང་གི་འགྲོ་ལོང་སོགས་གང་ས་ནས་དུས་སྐབས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས།
རང་རང་སོ་སོའི་ཆ་ནས་གནས་སྡངས་དེ་ཚོར་དོ་སྣང་དང་འགན་འཁུར་ཚེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད།
མཐུན་ལམ་གཅིག་གྲུར་གྱིས་ཀུས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་སངས་སྤངས་སྐྱབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

སྐབས་དགུ་པའི་སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱེད་སྐོར་རང་གཞུང་ནས་བསྐྱར་བཙོན་གནང་བའི་
ལས་རིམ་ད་བར་བྱུག་བསྟར་གནང་སྲིད་པ་མཛད་སྟོན་མི་མང་ནས་སློ་སོས་མ་ཞུས་ཅང་། ལས་རིམ་
དེ་མཚམས་འཛོག་གནང་སྟེ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོང་ལོག་གཞིན་ཀུ་དང་། ཚོལ་ཁ་སོ་
སོའི་འཐུས་མི་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གནང་རྒྱུའི་སྐབས་གཏན་འཁེབས་ཡོད་པ་ལྟར་ཚོགས་
འདུ་དེའི་ཚོག་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་གི་མཇའ་སྤྱོད་གས་གཏན་འཁེབས་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞི་རྩ་
ང་རང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་དུ་འགྲོར་ནས་ལོ་ཉེར་ལྔའི་རིང་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
མཚན་སྟོན་འཇམ་གླིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། པོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཡང་བྱང་བདེན་ཡང་དག་པ་ཞིག་
ཡིན་པའི་རོས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་རེའི་འཇམ་གླིང་སྤྱི་འབྲེལ་
ཤེས་ཡོན་ཀྱི་གནས་ཚད་ཀྱང་པོང་མཐོར་སོང་ནས་སྤྱི་མི་ཀུན་ཀྱི་སྣང་ལོང་པོད་པའི་མི་རྣམས་བྱང་
བདེན་དང་། ཡ་རབས་ཡིན་པའི་མཐོང་རྒྱལ་ཉིན་བཞིན་ཡག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། བཅོན་བྱོལ་
གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུང་འཇུགས་ཀྱང་སྐྱབ་བཅོན་དང་ཡར་རྒྱས་ཆེ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་། ད་དུང་ང་ཚོས་སྐྱེ་
མཐུན་འབད་བཙོན་ཆེར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷག་པར་སྤྱི་ཞུ་བ་ཚོས་ཡ་
ཡོལ་དང་སྤྱི་གཞུང་ཀུ་མ་སོང་བར་སྤར་ལྷག་ཏུ་བཙོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལ། དེ་བཞིན་བཟང་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༡༥ པ་ལྷི་ལོ་༡༠༡༥ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།

དེ་རིང་ཞིང་ཚོའི་མང་གཙོའི་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལོ་འཁོར་བའི་དུས་བཟང་གི་ཉིན་མོ་
རེད། དེ་ཞིང་རེའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཚབ་སྲིད་འཛོལ་བའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་
ལེའུ་གསལ་དུ་བཀོད་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་ལ་གཞི་བརྟེན་གྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཉིན་མོ་
ཞིག་གྲང་རེད།

གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྟུན་ནས་ངས་བཀའ་འགག་གི་སྐུ་ཚབ་ཞུས་དེ་མཛད་སྒོར་དངོས་སུ་
ཕེབས་པའི་སྐུ་མགོན་ཆེན་པོས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་སྲུང་ཟླ་མེར་སྐྱེ་ཡོངས་ལ་སྤྱི་བཀའ་བ་
ནས་གུས་འདུད་ཀྱིས་བཟུལ་བའི་ལེགས་དང་། མཛད་བཅའི་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་སྐབས་འདྲམ་སྤྱི་བཀའ་གི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་མཐའ་དག་
ལྟེ། རྒྱ་ཆའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དོས་ནས་དཔལ་འདེད་གཞུང་ཞིག་མེད་པའི་དམར་འཛིན་དུག་པོར་བརྟེན་
ནས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷི་ནང་གི་སྤྱི་བཀའ་དབང་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁག་གི་སྤྱི་བཀའ་དུས་ལྷན་བཅད་དེ་རང་
དབང་བའི་ལེ་གུ་ལྷན་ཅི་བའི་སྤྱི་བཀའ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་ལྟེ།
འཕྲོར་མེད་གསལ་རིམ་གྱི་སྲིད་དབང་སྤྱི་བའི་འཛིན་འོག་གི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་
ལུགས་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དོན་དངོས་ཐོག་མང་གཙོ་ཡིན་ལ་གཅིག་སྟེད་ཡིན་ཞེས་དབང་འཛིན་
པ་ཉུང་ཤས་དེ་ཚོས་མི་ཆེ་ཉི་ལ་པོར་སྲིད་དབང་སྤྱི་བཀའ་ལྷི་བའི་ཡོད་པ་དང་།

མི་མང་གི་དོས་ལ་མཚོན་ན། རང་དབང་ཡོད་ལ་སྤྱི་གཞི་ཞིམས་ཡོད་ཅེས་ཙམ་ཞིམས་དང་
བཅའ་ཞིམས་ཟེར་བ་སོགས་སྲིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་གཞི་ཞིམས་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལག་
བསྟུན་བཞུགས་ཏེ་མདོར་ན་རྒྱལ་སྐྱོད་འཛོལ་བའི་ནང་གི་གཏམ་བཤད་ལྟ་མོ་ཙམ་ཡང་སྤྱི་གཞི་ལམ་
དང་བསྟུན་ནས་འོད་དགོས་པ་ལས། བསམ་ཚུལ་དོ་མ་ཚོག་གཅིག་བཤད་མི་ཚོག་པ་སོགས་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་རྒྱུ་ལའི་འོག་ཉེན་ཁ་དང་འཛིགས་སྤང་གི་འཛོལ་བ་སྤྱི་བཀོད་པ་
ལས། དངོས་འབྲེལ་གྱི་རང་དབང་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་རེད། དོན་དུ་དཔོན་པོས་མི་བརྒྱབ་
ཚོག་པ་ལས། མི་སེར་གྱིས་བཞུ་མར་སྤར་མི་ཚོག་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་ལས། འཛམ་སྤྱི་བའི་ཡར་ཐོན་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད།

བསམ་སྒྲིལ་མཐོང་སྒྲིལ་གསལ་བའི་དགོས་པ་ལོ་དང་འཚམས་ཆེད་ཕྱི་ནང་གང་སའི་རེ་འདུན་ལ་
གཞིགས་ཏེ་བསྐྱོད་ཚོགས་གནང་བའི་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འདོམས་ཐོག་ཡུལ་དུས་དང་འཚམས་པའི་
སྲིད་དོན་དང་། འདོན་སྐྱོད་བྱ་གཞག་ཐང་སྤར་བས་ཡར་རྒྱས་ཚགས་ཚུད་འབྲུང་བབས་སྐྱོད་སྐོར་ལྟ་
གསལ་ལ། མིག་རྒྱུང་རིང་བའི་དགོངས་འཆར་དོན་སྤྱིར་ལྡན་པ་མང་པོ་གནང་སྟེ་དགོས་གཤམ་ཆེ་ཞིང་
རྒྱས་པ་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་ཟབ་ཅིང་སྤྱར་བའི་སྐོར་ནས་བསྐྱར་བཅོས་དང་། ལེགས་སྦྱིག་གི་དོན་
གནང་མང་པོར་གོང་ལོག་དགོངས་དབྱུངས་གཅིག་གྱུར་གྱུར་བ་དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་མང་གི་དགོས་
འདུན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་སེམས་ལ་སྐྱལ་མ་ཐེབས་རྒྱ་དེས་ཅན་དེད།

དེང་སྐབས་ཐོད་ནང་དུ་མཚོན་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་མི་སེམས་གཏད་ཕྱོགས་
ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྤངས་ལ་འགྱུར་བ་སྤྱོད་ཚོགས་མི་གཏོང་ག་མེད་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཐོད་ཟ་
སེམས་ཀྱི་རོ་ཐོར་འགྱུར་སྟོག་སྟེ་ཅན་བྱུང་མེད་ལ། ཁ་ཞེ་མི་མཚུངས་པའི་ཁྲམ་པའི་བྱེད་སྤངས་ཀྱང་
སྤར་བཞིན་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་དེ་བས་ཚབས་ཆེ་བ་ཞེས་ལ་རྒྱ་མིས་མཚོ་སྤོན་ཞིང་ཆེན་དུ་
འཕོད་པའི་མདོ་སྐྱོད་ས་ཁུལ་དེ་གཅིག་པོར་མཚོན་ནའང་། དེ་སྟོན་༥༧།༥༨ལོ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ནང་ས་
ཁུལ་དེ་དག་མི་སེར་སྟེལ་ཡུལ་བཟོ་དགོས་ཞེས་བཤད་དེ་ཆེད་མངགས་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་ཞིང་ཆེན་
ཁག་ནས་སྤེལ་བ་གཅིག་ལ་རྒྱ་མི་འབྲུམ་གཉིས་སྐྱོར་གནས་སྐོས་གཞིས་ཆགས་བྱེད་དུ་བཅུགས་པ་
ནས་བཅུང་རྒྱ་མི་རེ་མང་དུ་བཏང་ནས་ད་ཆ་ཁུལ་དེའི་ཐོད་མིའི་གྲངས་འཕོར་ནི་སྤྱི་འཕོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་
སུམ་ཅུ་ནས་བཞི་བཅུའི་བར་ཅན་མ་གཏོགས་ཟིན་གྱི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྐྱོད་ས་ཁུལ་དང་།
ལྷག་པར་དེང་སྐབས་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་སྐོར་སྤྱོད་རྒྱ་ཐེར་བའི་སྐོར་བྱུང་ལོག་སྐྱེར་དང་
མཉམ་ལས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་རྒྱ་མི་བཟོ་ཚོང་ལས་རིགས་འདུ་མིན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་སྐྱོར་བསྐྱོད་དང་།
གནས་སྐོས། བཅའ་སྟོད་བཅས་གང་བྱུང་རང་དགར་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ཐོད་མི་རྣམས་མངོན་རྒྱུང་
རྒྱས་མེད་གཅིག་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་ངན་སེམས་བཅངས་པ་དང་གཅིག

ཐོད་པའི་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གྲངས་ཉུང་བའི་ཉེ་བག་ཕིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་པར་བརྟེན།
ཐོད་མིའི་གྲངས་འཕོར་རྒྱུ་ཅན་འཕར་རུང་ས་ཁོན་དང་ཐོན་ཁུངས་འཚོ་བ་བཅས་གང་ཐད་ནས་མི་
འཕོར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ན་དགེ་མཚན་ལས་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་ངན་
སེམས་ཁོག་བཅང་དང་། མི་སྐྱོད་ལས་འདས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། དུལ་གྱི་ཆད་པ་སོགས་

དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་ལུགས་མཐུན་སྲི་འཇུག་ལོ་འདེམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཀྱང་སྐབས་བདུན་པ་བར་
ཤར་བཤོད་དུ་གྱུར་ཀྱང་། སྐབས་བརྒྱད་པ་ནས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་སྲི་འཇུག་མི་འགྲོའི་གདམ་
བྱ་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཁེ་དབང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་སྐབས་མ་སློན་པར། ཡགོང་ས་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དབྱུད་བསྐོ་བཞག་སྐབས་འཇུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་
གྲོས་ཚུགས་ཡིག་ཁག་སྟུན་མེད་ལྷན་པ་ལྟར་ལ་དགོངས་བཞེས་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་སྟེ། སྐབས་བརྒྱད་པ་
དང་། དགུ་པ་གཉིས་ཐད་བསྐོ་བསྐྱེད་དགོས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ད་ཕྱིན་མ་འོངས་བར་འཛམ་གླིང་མང་
གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་སྲི་མཚུངས་སྲི་འཇུག་མི་འགྲོ་འོས་བསྐྱེད་ཐོག་ནས་བསྐོ་འཇུགས་ཐུབ་ཐབས་སུ་
ཕྱོགས་ཚང་མས་བསམ་བཞག་ཞེས་འཇུག་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་དགོས་གས།

ང་ཚོའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྲི་ལོར་ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་སྲིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཐབས་དང་། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་རང་དབང་བདེ་
སྲིད་ཀྱི་དབུ་ལ་སྲོད་ཐབས། ལྷག་པར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྩ་དོན་བདེན་པའི་དག་སྐྱེལ་སྤྱད་སྟོབས་
ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི་དང་། ལྷ་དུ་སུ་གཙོ་གྱུར་འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཡུལ་ཁག་མང་པོར་ཆེབས་བསྐྱར་
ཞབས་བཅགས་བཀའ་འདྲིན་སྤྲེལ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱོད་ལ་འཛམ་མེད་གསུང་བཤད་བཀའ་
མོལ་རིམ་གནང་གིས་དེད་དུས་ཆབ་སྲིད་དང་། ཤེས་རིག་ཚན་རིག་སོགས་ལ་མཁས་པར་གྲགས་
པའི་མི་སྣ་སྟུན་གྲགས་ཅན་མང་པོ་དང་། རིས་མེད་ཚོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཁག་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་
གནད་ཆེ་འཇུག་མིའི་གོས་ཚོགས། གཞན་ཡང་ཚོགས་སྡེ་ཁག་སོགས་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོགས་ཏེ།
བསྐྱེད་སྤྱོད་གྲུས་བཀའ་རྒྱ་ཆེ་ལྷན་དང་ལྷ་བཞིན་གྱིས་མཚོན་མཚན་སྟུན་མཛད་འཕྲིན་འཛམ་
གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་འདིར་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པའི་མཐུ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དོན་གནས་སྤངས་ནི། ལྷང་
མེད་འཛོག་ཐབས་མེད་པ་རྒྱལ་སྲིད་ནང་གི་ཚོད་གཞི་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་མཚོན་ཅམ་
ལྷན་ན། ཉེ་དུས་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གོས་ཚོད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་
འོས་མང་པོ་བཞག་པ་དང་། འཇར་མན་གོས་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་བསྐོ་སྐྱེད་གནང་པ་དང་། དབྱིན་
རི་དང་། ཉལ་རན་སིའི་གོས་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་ཁག་མང་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་བདེན་རྒྱལ་གནང་བ་
བཅས་བོད་དོན་གྱི་གནས་སྤངས་རྗེ་ལེགས་རྗེ་བཟང་དུ་གྱུར་དང་འགྱུར་སྤྱོད་ཡིན།

གཞིས་ལུས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་མེད་རྒྱལ་གཅེས་སྲིད་སྟོབས་ལ་བཅོས་མིན་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་བཀའ་ལག་གི་གསུང་བཤད།

ང་ཚོས་ད་པན་ལོ་རྒྱུད་དགའི་རིང་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྱོན་ལམ་སྟོན་ལོག་
ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྷན་གྱི་མང་གཙོའི་ལས་ལ་བསྐྱོད་པར་དགེ་མཚན་ལྷན་པའི་བྱུང་འབྲས་ཐོབ་ཡོད།
ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་མང་གཙོ་འདི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མི་ཐུབ་ཅིང་སྐྱོན་དང་མི་
འདངས་འདི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མང་གཙོ་ཡར་རྒྱས་འཇུག་ཚང་ཡོང་ཐབས་སུ་ཡགོང་
ས་མཚོག་ནས་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་རིམ་བཤུར་ཡོད། ལྷག་པར་ཉེ་ཆར་སྲི་ལྷོ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་ནན་ཆེ་མེད་པའི་ནང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཚོས་སྲིད་
གཉིས་གྱི་བདག་པོ་དེ་འདྲ་མིན་པའི་བསྐྱར་བཙུག་གསལ་པོ་ཞིག་བཟོ་དགོས་མེད་དམ་ཞེས་སོགས་
དང་། ཚོགས་ཆེན་རྒྱས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཉམས་ཞིབ་ཚོགས་རྒྱུད་ཞིག་གཏན་འབེབས་དགོས་
ལུགས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་ལ་ཚོགས་ཆེན་གྲོས་ཚོད་བཞག་སྟེ་གསོལ་འདེབས་གྱི་
གཏན་ཚིག་སྟོན་ལྷན་ལྷན་བཤུར་དེ་སྐོར་དེ་གས་ཐག་གཅོད་མ་ཚོད་པ་རེད།

དེ་མིན་ཕྱོགས་གཞན་པའི་ཐད་བསྐྱར་བཙུག་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་དུས་དེར་ལྷན་སྐྱོན་
བསྐྱོ་གཞག་དང་། བཀའ་ལག་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱ། སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་གཉིས་བཅུ་གས་ནས་
གཅིག་གི་གཞུང་སྲིད་འཛིན་རྒྱ་དང་། གཅིག་པོས་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པ་བྱས་ནས་ལྷ་ཞིབ་
སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་རྒྱ། གཞིས་སྤར་ཆེ་ཁག་གི་གཞིས་འགོ་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ལ་དགེ་
སྐྱོན་གང་ཡོད་བཏག་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེས་བཀའ་ལག་ནས་བཞུགས་སྐྱར་དུ་ཡོད་
པའི་སྲི་ལྷོ་བ་ཡོངས་དང་། བཞེས་ཡོལ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་རྣམས་ལ། གཞན་ཡང་ཚོལ་གསུམ་
དང་། ཚིག་ཚོགས། གཞོན་ལྷ། ལུང་མེད་ཚོགས་ལ། དཔེ་མཚོད་ཁང་། སྐྱོན་ཅིས་ཁང་། བོད་ཁྱིམ།
གསར་འབྱོར་བཅས་པའི་འཇུག་མི་ལྷགས་པའི་མང་གཙོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་བསམ་
འཆར་ཕྱོགས་བསྐྱུ་བྱེད་པའི་ཚོགས་འདུ་ཉིན་གཉིས་སྐོར་ཚོགས་གནང་བ་ཡིན། གོ་སྐབས་དེ་
བརྒྱུད་བསམ་འཆར་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཤིས་ཉོགས་སྐབས་བྱུང་བ་ལྟར་ང་ཚོས་བསམ་འཆར་དེ་དག་
ཕྱོགས་བསྐྱོམས་གྱིས་བསམ་གཞི་ཁ་གསལ་ཅན་ཞིག་གཞིས་སྤར་ཡོངས་ལ་འབྲེམས་སྟེལ་གྱིས་
ཚང་མས་གོ་བཤུར་རྒྱ་ཆེ་ཅན་ཞིག་བྱེད་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད། དེ་ཅིས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༡ པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད།

དེ་རིང་༡༩༩༡ ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༡༡ ཉིན་མོ་འདི་ནི། རང་ཅག་བོད་གངས་ཅན་མ་རྒྱལ་ལ་ཚོས་སྲིད་
ཟུང་འབྲེལ་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོར་གསར་གཏོད་བསྐྱུངས་ཏེ། མི་ལོ་ཉིལ་ལོ་སྐུམ་ཅུ་ལོ་
གཅིག་འཁོར་བའི་དུས་རྒྱུ་མཛད་སྒྲིའི་སྐབས་འདིར། རས་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཞུས་ཏེ།
གཞིས་འབྲེལ་བོད་མི་ལེན་སྐྱེ་ཡོངས་ལ་སྲིད་ནས་དགའ་སྲོལ་སྐྱེས་པའི་འཚམས་འདྲི་གྲུས་འདུད་དང་།
བཟང་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་མི་རིགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་འབྲུང་བའི་གཞི་ཅན་གཙོ་
བོ་ནི། སྤྱི་བོའི་བསམ་སྲོད་རང་དབང་གི་བྱེད་ལས་སུ་སྐྱབས་པ་དེར་མངོན་སུམ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་གྱུར་བཞིན་པ་དང་། མི་མང་དབང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱང་མིའི་བསམ་སྲོད་གོམས་
གསུམ་རང་དབང་གི་སྲོལ་ནས་འགྱུར་ལྡོག་དར་འཕེལ་བྱུང་གདུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་སྤྱི་བྱེད་གནས་སྡངས་འགྱུར་ཚད་འགོས་དང་མཚུངས་པའི་བདེ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚད་
གཞི་མངོན་གསལ་མཐོན་པོར་སྤེལ་བའི་གཞུང་ལམ་མཚོག་གྱུར་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཡུལ་ལོ་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་དུས་རབས་འབེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགོ་སྤོང་དང་མཐུན་ཞིང་། ལྷག་པར་
བོད་མི་མང་གི་སུགས་ལུན་གཞི་ཅའི་ཁེ་བན་བདེ་སྲིད་ལ་དུམ་པོར་བཞུགས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་
གཞུང་འདི་ཉིད་མང་གཙོ་ཡང་དག་དུ་གྱུར་ཐབས་དགོས་པའི་ལམ་སྲོལ་བཀའ་སྲོལ་དང་། སྐུལ་ལྷག་
ཀྱང་རིམ་ཅན་ནན་བསྐྱེད་དུ་བེབས་ཡོད། ཉེ་དུས་སྐབས་བརྟེན་གཅིག་པའི་སྤྱི་འབྲུས་རྣམས་པ་འདེམས་
ཐོན་གཏན་འཁེལ་དམ་འབྲུལ་མཛད་སྒྲིའི་སར། ཡུལ་ལོ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས།
བཅོན་པོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཟེན་ཟེས་སྤྱི་འབྲུས་སྐྱེད་ཚོགས་སུ་ཞིབ་བསྐྱུར་གཏན་འཁེལ་
ཞུ་རྒྱུར་གསོལ་རས་སྐུལ་དོན། སྤྱི་འབྲུས་སྐྱེད་ཚོགས་ནས་ཀྱང་བཅའ་ཁྲིམས་ཟེན་ཟེས་ཀྱི་བཛོད་བྱ་
རྒྱུ་དེད་གང་ཅིར་གོ་བསྐྱུར་སྐྱུངས་བཤད་ཐོག་ལེགས་ཚའི་སྲོལ་འཕྲི་གནང་འོས་དང་འབྲེལ་ཡུལ་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་སྐྱེད་སྲོལ་འབྲུལ་བཀའ་འཁྲོལ་སྐུལ་ཐོབ་ཀྱིས་བཅོན་པོལ་བོད་མིའི་
བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེལ་ལེགས་བྱུང་སྐབས་དང་། དེ་ནི་མ་འོངས་བོད་མང་གཙོ་ཡང་དག་པའི་

བདེན་དང་། རང་དབང་མཉམ་བཤེས་ལ་དགའ་སྦྱང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གྱུར་བཞིན་པའི་སྐབས་
 འདིར། བོད་དོན་འདི་བཞིན་འཛུལ་སྤྱིང་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཙོ་གྱུར་ཞི་བདེ་སྤྱི་བྱེད་འབྲེལ་
 བ་ཆེ་གྱུར་ཁར། ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་གཉེས་པན་
 ཞི་བའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་འགྲིག་གཙོའི་ཟབ་ཡངས་དཀྲུལ་ཆེའི་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་༡༩༡༩
 ལོར་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་ལམ་འགོ་བཙུགས་ནས་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་དོན་གཞན་དཀའ་ཚོད་སེལ་ཐབས་སུ་
 རྩོམ་འགོ་བཙེད་མང་འདོན་གནང་མཛད་པ་དང་། ༡༩༡༣ དང་༡༩༡༤ ལོར་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཆེ་
 དང་གོ་བསྐྱར་འབྲེལ་ལོལ་ཆེད་པེ་ཅིར་དུ་ཆེས་མཛོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཐེངས་གཉིས་བཀའ་རྒྱུངས་ཆེད་
 གཉེར་བསྐྱེད་ཤིང་། ༡༩༡༧ ཕྱི་ཟླ་༩ རང་ཞི་བའི་རྩོམ་འཆར་དོན་ཚན་ལྟ་དང་། ༡༩༡༧ ཕྱི་ཟླ་
 ༤ རང་སི་ཏུ་སི་སྐབས་ཏུ་ཞིབ་ལོལ་རྩོམ་འཆར་རྒྱས་པ་ཞིག་བཅས་སྡེ་སྡེ་སུ་འདོན་གནང་མཛད།
 ༡༩༡༩ ཕྱི་ཟླ་༣ རང་བོད་ནང་འགྲོ་བའི་ཁྲིམས་གཞི་བཀོད་འདོམས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཕན་
 ཚུན་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་ཐབས་དང་། སི་ཏུ་སི་སྐབས་ཏུ་འདོན་གནང་མཛད་པའི་རྩོམ་འཆར་གཞི་ཅར་
 བཞག་སྟེ་རྩོམ་ལོལ་དངོས་གཞི་གང་མཚོགས་འགོ་འཇུགས་ཐུབ་ཐབས་སུ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་
 ཚབ་དོང་གོང་དུ་འདུ་འདོམས་འབྲེལ་ལོལ་དགོས་པའི་དགོངས་འཆར་འདོན་གནང་མཛད། འོན་
 །ཀྱང་། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཉམས་སྲུང་དངོས་དང་། རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་
 འབྲེལ་ཁྲབ་བསྐྱབས་བྱེད་བབས་སོགས་ལ་རྟོགས་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་སུ། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་འགོ་བློན་
 ཆེས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོད་སེལ་ཐབས་སུ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བཙོན་འདོད་མེད་པ་གསལ་
 པོར་མཛོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་སུ་མཐུན་ཉེན་ཚབས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱ་ནག་
 གཉན་འཕྲང་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བོད་མིར་འགོ་བཙེད་བྱེད་པ་དང་། བོད་ནང་དུ་རྒྱ་མི་ཁྱོད་ཆེ་
 ལྷགས་འབྱོར་གནས་སྤོས་གཏན་སྤོད་བཞིན་པ་འདིས་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས།
 དཔལ་འབྱོར་གང་ཅིར་དོ་སྙམ་དཀའ་ངལ་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། ༡༩༩༡ ལོའི་
 གསུམ་བཅའི་དུས་འདུགས་འཕྲིན་ནང་དུ། སི་ཏུ་སི་སྐབས་ཏུ་འདོན་གནང་མཛད་པའི་རྩོམ་འཆར་
 ལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བློན་ཆེའི་དོས་ནས་ལྷ་སྟངས་གྲུ་དོག་གིས་དང་ལེན་མ་བྱས་སྐབས་རྩོམ་འཆར་དེ་
 དག་གི་ཕན་ལུས་ཐོན་མ་ཐུབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་ཁྲུང་ལེན་གསར་པའི་རིགས་མ་
 བྱུང་ཆེ། ཡལོང་ས་མཚོག་ནས་རྩོམ་འཆར་དེ་དག་ཕྱག་ལེན་བསྐྱར་དགོས་པའི་འགན་འཁུར་གང་

མོ་རྒྱལ་བའི་རྒྱང་དོར་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་སྦྱང་བཅངས་ཉམས་ལེན་རྩལ་བཞིན་ལྷ་
གལ་སློམ་མེད་ཐོག་རྒྱལ་གཅེས་ལྷག་བསམ་གྱི་དར་ཆ་མངོན་མཐོར་བསྐྱེདས་ཏེ། དབའ་ངར་སྦྱིང་
སྟོབས་ལུམ་མེད་ཀྱིས་མོད་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་ཅ་དོན་འཐབ་ཅོད་སྤྱི་དོན་ལྷ་སྟོ་གང་ཅིར་འབད་
བཅོལ་བྱུགས་བསྐྱེད་གནང་ན། རང་འེའི་བདེན་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཁའི་སྤྱི་རེངས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
པར་འཆར་རྒྱར་ཡིད་ཆེས་གནང་ཚོག་པས་དེ་ཅིས་ཆང་མས་སྤྱི་དོན་དགོངས་བཞེས་ཟབ་བསྐྱེད་
གནང་གལ་ཞེས་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་རེ་འདུན་འཐོད་སྤྱུལ་ནན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན། གཤོང་ས་ གསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྤྱི་ཆེ་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བརྟན་
ཅིང་། རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་བཞེད་ལུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། མོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་
ཏེ། གཞིས་བྱེས་ལུན་འཛོམས་རང་དབང་མང་གཙོའི་དགའ་བདེའི་དབལ་ལ་མཚོགས་ནས་རྒྱར་དུ་
སྤྱོད་ཐུབ་པའི་སྟོན་འདུན་ལྷ།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ ༣༩ པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།

དེ་རིང་༡༩༩༩ ལྷི་རྒྱ་༩ ཆེས་ ༩ ཉིན་འདི་ནི། མོད་ཚོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་
བཟང་པོ་གསལ་དུ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་པོ་གཉིས་འཁོར་བའི་དུས་འདྲ་གྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་
མ་ཟད། མོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བརྗེད་ཉམས་ལུན་པའི་དུས་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་བརྟེན།
ངས་མོད་གཞུང་བཀའ་འགག་གི་སྤྱི་ཚབ་ལུས་ཏེ་ཆང་མང་དགའ་སྟོན་འདྲེས་པའི་འཆམས་འབྲི་དང་།
བཀའ་གིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་མང་གཙོའི་ཁེ་སན་གྱི་དོན་དུ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནང་རང་གི་ཅ་ཆེའི་
ལུས་སྟོག་ལ་ལྷོས་མེད་ཀྱིས་འཐབ་ཅོད་དགའ་སྤྱད་རི་སྦྱེད་ཅིག་བྱས་དང་བྱེད་ལུས་སུ་ཡོད་པ་
རང་འེའི་འཛེན་བྱེད་གྱི་ལུལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། རང་ཅག་མོད་ཀྱི་འབངས་རྣམས་
ལ་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་ གཤོང་ས་ གསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་
དགོངས་དོན་འདྲ་བདེན་དང་། འབྲ་མཉམ། རང་དབང་བཅས་ཡོང་ཐབས་སུ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལུན་

གནང་ཕྱོགས་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ་ལྟུང་།

དེ་མཚུངས་ས་གནས་སོ་སོར་ཚུགས་བཞེན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱང་མང་གཙོའི་ལས་སྒོའ་ཚད་ལྡན་དུ་འགྱུར་བའི་གལ་ཆའི་སྤྲིག་འདུགས་ཤིག་ཡིན་སྟབས། མཚན་དོན་དང་མཚུངས་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཤིག་ཡོང་ཐབས་ལུགས་སྤར་གནང་དགོས།

ཐོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་གང་སར་ཐོད་རང་དབང་རང་བཅོན་གྱི་ལས་འགུལ་བར་མཚམས་མ་ཚད་པར་དུར་སྐྱེད་གནང་བཞེན་བ་དང་། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཤུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཐོད་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་མཛད་བྱས་དགོངས་བཞེས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་རྒྱུའི་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་དགའ་མོས་རྒྱུ་སྐྱོར་གྲུས་བཀུར་ཚད་མཐོ་ལྷན་ཞུ་བཞེན་པ། བཅོན་ཕྱོགས་ཐོད་གཞུང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་ཐོད་མིའི་ཚོགས་བ་དང་སྐྱེད་བ་བཅས་ནས་ཐོད་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལྷན་སྐྱེད་གནང་བཞེན་བ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་སུ། ད་ཆ་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་དང་། གྲོས་ཚོགས། རང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་བ་ཁག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མི་སྣ་མང་པོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐོད་ཀྱི་ཚོད་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་སུ་སྡོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་མེད་པར་བསམ་ཤེས་དགོས་བ་དང་། ལྷག་པར་ཡལོང་ས་ཤུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་མཉམ་གྲོས་མོལ་ལྷན་དགོས་པའི་གཞིན་ལྷན་སྤྱོད་པའི་གནས་སྤྱངས་བཟང་པོ་ཞིག་འགྱུར་བཞེན་སྟབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བསམ་ཤེས་བསྐྱེད་བཅོས་དགོས་བ་ཞིག་བྱས་པའི་ནུས་འགྱུར་ཆགས་བཞེན་ཡོད། ཐོད་ཀྱི་གནས་སྤྱངས་ཐོག་གལ་ཆའི་དུས་སྐབས་འདྲིར་གཞིས་བྱས་ཐོད་མི་ཡོངས་ནས་ཆེག་སྤྲིལ་ལ་ལྷན་སྐྱེད་དང་། ཐོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ཐོག་ལྷག་བསམ་སེམས་ལྷན་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་གནང་གལ་གྱི་འཕོད་སྐྱུལ་ལྟུང་།

མཐའ་དོན། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཤུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་ལྷན་དུ་བཞུག་ཅིང་། རྒྱལ་ཆེན་ལུགས་བཞེན་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། ཐོད་རང་དབང་གི་བདེན་མཐའ་སྤུར་དུ་འཆར་བའི་སྡོན་འདུན་ལྟུང་བཅས།

གནས་སྐྱེས་མཁུ་ཅད། དེང་འཚོམ་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་ལ་ཚོས་ལུགས་དང་། ལུང་ཚན། དཔལ་འབྱོར་
 མོགས་གྱི་རིས་སྤྱོད་མ་བཅད་པར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བཟང་གཞི་མར་མཛད་དེ། ཚོལ་གསུམ་
 ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དེ། བོད་ཞི་བའི་བསྐྱེད་གནས་དང་ཁོར་ལུགས་སྤྱོད་བཅས་སྤོང་བཅུད་བདེ་སྤྱིད་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཚང་བའི་
 རྒྱུ་ཚོས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་རྒྱུར་ལམ་སྤོན་གསལ་ལྡན་གནང་ཡོད། གནད་དོན་འདིས་ད་ལྟོ་ནས་ར་
 ཚོས་ཚབ་སྲིད་གྱི་འགན་ཁུར་སྤྱིང་སྤོབས་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ། དེང་རབས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྱུང་རིམ་དང་
 མཐུན་པའི་མང་གཙོའི་རྩ་བ་སྤྱོད་ཏུ་ཚུགས་སྤྱོད་པའི་གོམ་བཞོད་མཁུ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏུ་
 གལ་ཆེ། དོན་འདིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་མ་འོངས་བོད་མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་གྱི་ཐོབ་ཐེངས་འཛུགས་
 སྤྱིང་ཁྲོན་ལ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པར་དང་། བོད་གངས་ཅན་པའི་རང་དབང་བསྐྱེད་གསོ་བྱུང་
 མཚམས་ནས་བོད་གྱི་རྩ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་མ་ཐོབ་པའི་བར་བཀལ་གྱི་དུས་སྐབས་རིང་ལས་དོན་
 འཛིན་སྤོང་ལུ་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱི་མ་འོངས་བོད་གྱི་ཚབ་སྲིད་ལམ་སྤོན་སྤྱོད་པར་དང་། ད་ལྟོ་བཅོམ་སྤྱོད་གཞུང་
 གི་སྤྱིག་འཇུགས་གྱི་ལམ་སྲོལ་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཙོའི་འོ་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་གྱི་མཛད་བཞེས་རིམ་པ་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞིན་པ་ཡིན། དེས་ར་ཚོར་ད་ལྟོ་
 བོད་མིའི་རང་དབང་གི་འཕེལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཏུ་བསྐྱེད་གསོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འཕེལ་བཞིན་པ་ཡིན།

མཚམས་འདིར། ར་ཚོ་གཞུང་མང་ཡོངས་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་འཛིན་མཚོན་པོའི་མཛད་
 འཕྲིན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཏན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རིན་སྤོང་བཅུད་དང་འབྲེལ་མཚོན་པོ་གང་གི་བཀའ་བཞིན་འབད་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པོར་འཛིན་དགོས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཡང་ལུ་གི་ཡོད།

ཡང་། རང་རེའི་མང་གཙོའི་གཞུང་འདི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འཇུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་མིན་ཡང་། ཚངས་ཐིག་དང་བདེན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་གྱི་གཏུགས་
 དཀར་གཅིག་ཏུ་འབྱེད་པའི་འོག་མང་ཚོགས་གྱི་བསམ་སྤྱོད་འབྱེད་སོ་དང་། རོ་སྤྱོད་། བཅོམ་བུའུ།

སྤྱི་ཚོ་བཅས་ལྷན་པ་སྤངས་པའི་བོད་རང་དབང་བདེན་པའི་འཐབ་ཚད་ཀྱི་མེ་ལྗེ་གྲུ་དུ་འཕྲུང་བཞེན་པ་
ཞི་ངའོ་ཅེ་ཅེ་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་རེ་དོན་གྱི་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ལ་ང་ཚོ་བྱེས་འཁོད་བོད་མི་ཡོངས་
ནས་གདུང་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་བའི་མཉམ་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤར་བཞེན་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

དེར་རྒྱ་བྱོལ་ནས་བོད་མི་རིགས་གངས་ཉུང་དུ་བསྐྲུང་དང་སྐྲུང་བཞེན་པའི་གོ་རིམ་ལྡན་
པའི་ལས་དོན་སློ་ཀུན་ནས་བྱེད་བཞེན་པ་དང་། འདི་ནི་བོད་མི་རིགས་ཆགས་འདིག་གི་གནས་སྤངས་
ངོ་འཇགས་ཆེད་གནས་བབས་ཤིག་ཡིན། འདི་ལ་ང་ཚོས་འགན་ཁུར་ཐེག་པའི་དཀའ་སེལ་ཐབས་
ལམ་སློ་ཀུན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། དོན་གནད་འདི་གཞི་ཅར་བཟུང་ནས་བར་ལམ་བཀའ་
ཤམ་ནས་བོད་ནས་གསར་འཕྲོད་ཀྱི་འགོ་སྤོད་ཅེ་འདྲིན་ལམ་བྱོལ་གཏན་འབེབས་བསྐྱེད་པར་
མང་ཚོགས་ནས་གོ་དོན་ལེགས་ཏོགས་ཀྱིས་ལག་བསྟར་དོན་འཁྲོལ་ཡོང་བའི་མཐུན་འགྲུབ་གང་འོས་
གནད་རྒྱ་གཤམ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཆབ་སྲིད་སོགས་ལས་སྤྱིར་སྤྲུག་གི་གཞི་མ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་གཞན་
ཟེར་གཡམས་རྒྱགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་འབྲེལ་དོགས་པ་རྣམས་ཏོག་གི་རང་བཞེན་དུ་སོང་ན། གཞུང་མང་སྤྱི་
སྤྱིར་ཚང་མའི་དབང་དོགས་འདོགས་འདོད་གཏམ་གྱི་བྱ་རྒྱར་རྒྱུད་དེ། རང་རེའི་ཅེ་དོན་ཐོག་གཉེན་
འཕྲུང་གི་དུས་སྐབས་འདིར་ཆེག་བསྐྱེལ་གྱི་དམ་ལ་ཉམས་འགྲུབ་འགོ་གཞི་དང་། དམ་སོས་ཀྱང་གོ་
སྐབས་སྐབས་འཚོལ་ཆ་རྒྱུད་དུ་ངལ་མེད་འགྲུབ་རྒྱ། དེར་བརྟེན་དངོས་དོན་རི་ཡིན་རྒྱ་མ་ཕུ་འདེད་
ཀྱིས་གསལ་པོར་མཁུན་ཏོགས་ཐུབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཅལ་ཡངས་པོར་འདོན་ཐབས་གནད་རྒྱ་གཤམ་
ཆེ་ཡིན། རྒྱ་གསལ་སྤོན་རྗེས་ཡུལ་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ཆབ་སྲིད་དོན་འབྲེལ་སྐྱེལ་སྤོང་བྱས་པའི་སྤྱིར་
སྤྲུགས་བྱུང་བ་ཡང་། ཡུལ་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བོད་མིར་གཉེན་གཤིན་མཛུགས་གཉེན་གྱི་རང་བཞེན་
སྤོང་བཞེན་དུ་གྲུར་ཐོག་ཤེས་པ་ཤེས་པ་མཁོ་བོ་མཚོགས་པ་བཞུགས་སྤར་སྤོང་བཞུགས་ཀྱི་མཛུགས་
ཐབས་ནམ་ཡང་མི་བཞེས་པ་ཞེས་ལུ་བའི་མི་མང་གི་ངོ་ཚབ་ཚོགས་སྤོང་ཁག་ཉི་ཤུ་སྤོང་ནས་གདུང་
འཁོད་སྤོང་སེང་ལུས་ཤིང་། དཔུས་གཞུང་དང་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྲབ་སྤོང་ཆེན་སོགས་དཔུས་དང་
ས་གནས་ཀྱི་མཛུགས་གཙོ་ཆེ་གས་རྣམས་ངོ་བཅར་གྱིས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གསོལ་འདབས་ལྷན་པ་
བཅས་ལས་དང་ཆ་རྗེས་འཐགས་བོད་མངའ་སྡེལ་གྱི་དམ་ལ་གོང་འཕེལ་དུ་གནས་བཞེན་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་བོད་མི་འདུས་སྤོང་ཡོངས་ནས་རྒྱ་གཤམ་གཞུང་དང་། མི་མང་གི་བཀའ་འདྲིན་སྤོང་བཅར་སྤོང་

གནང་ཚོག་པ་ཡིན།

ད་ལས་སྐབས་བབས་གལ་ཆེའི་འཕོད་སྐྱལ་དོན་ཚན་གཉིས་ལྷུ་རྒྱུར། སྤྱི་འཇུག་མི་འགྲོ་
 རྣམས་ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་བརྒྱུད་ཚོས་
 གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྡེ་ཁག་མོ་མོའི་ཁོངས་ནས་འདེམས་བསྐོས་གནང་རྒྱུ་ཡང་། འདེམས་ཚོན་
 མི་འགྲོ་རྣམས་ནས་དངོས་གཞིའི་ལས་དོན་དུ་ལྷགས་སྐབས་རང་རང་ཡོང་ཁུངས་གང་ཡིན་དེའི་
 རོ་ཚབ་ལུ་བྱ་མིན་བར། བོད་རྒྱ་ཆེའི་ཚོལ་གསུམ་མེར་སྐྱུ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དང་། སྤྱི་མི་ཞིག་
 ཡིན་པའི་ལྷག་བསམ་བྱང་ཚུགས་རྒྱུན་བཅངས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་མང་གི་ལས་དོན་ཚོན་ཡོངས་དང་
 རྒྱབས་ཆེ་སར་བསམ་ཤེས་ལུ་བ་ཞིག་དེས་བར་དགོས་གཤམ་ལྟར། རིང་མིན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་
 པའི་སྤྱི་འཇུག་འདེམས་བསྐོས་ཐོག་མང་ཚོགས་མི་རེ་རོ་རེས་རྒྱ་དམར་ནག་གི་དུལ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་མི་འགྲོ་མི་སྡེ་བས་པ་གཙོ་དོན་ཐོག་བསྐྱེད་དན་འཆར་གྱི་བརྗོད་ཐོག་འགྲོ་བའམ།
 རང་གི་རོ་ཤེས་ཐོགས་འགྲེལ་ཅམ་གི་མིང་ཚོ་འདོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཟེར་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 ལས་སྐྱོ་འཇུག་བདེ་བྱེད་པ། འཆར་ཅན་ཡིན་དབང་གིས་ཁྲལ་མདོན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། འཇུག་
 པའི་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་པའི་གཞུང་གི་མཚན་ལ་དགྲུང་དུ་འདེགས་ཤིང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་
 ཀྱི་བདེ་དོན་སྐྱེད་མཁན་ལྷག་བསམ་སྐྱོ་ཤོས་ལྷན་པའི་འོས་མི་གང་ལ་སུ་མཆིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 དཔྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཚོལ་འདེམས་ཞིབ་བཟླ་བ་ལྟན་ལྟན་གྱིས་འོས་འདེམས་གནང་
 དགོས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོར་འགོང་ས་འཇུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་གསུམ་དུས་སུ་རྗེས་ཀྱི་
 གསུང་འཕྲིན་དུ། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ཚུགས་ཅི་འབྲེལ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སྐོར་བོད་
 མི་མང་ནས་བསམ་གཞིགས་ཐོས་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དོན་གལ་ཆེ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་མོ་རྒྱུས་
 ལང་འཕོད་རྒྱའི་ལས་དོན་གལ་ཆེ་དེའི་སྐོར་བོད་མི་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་གོ་བསྐྱེད་ཞིབ་ལྷག་གིས་
 ཐག་གཙོད་བྱེད་དགོས།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་རྒྱ་ཁུབ་ཡོངས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་ཀྱང་།
 བོད་རྒྱ་ཁུབ་ཀྱི་རོ་བོ་མཚོན་པའི་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་
 སྤྱི་རོལ་ཏུ་གནས་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡོངས་གྲགས་ལུགས་མཐུན་གྱིས་བསྐྱེད་
 རྒྱ་ཞེས་བཀའ་སྐྱེད་ཡོད་པ་ལྟར། བཀའ་ཤག་ནས་རྒྱ་ཁུབ་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གནང་དོན་ལྟར་མང་

ལུགས་བཀོད་ཁབ་འགན་དཀྱི་བྱས་འདུག་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མིས་རྒྱན་གྱི་མ་རབས་གཡོ་ཁམ་གྱི་བྱ་སྤོང་
སྐར་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱད་མེད་གྱི་མཐུན་དུ་དམར་རྗེན་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱན་གྱི་མཐའ་མ་
ལུགས་ཡིན་ཀྱང་རྗོལ་ཞེས་པའི་དཔེ་དོན་དུ་གྱུར་སྟེ།

མཐའ་དོན། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐྱེ་ཆེ་ཡེལ་བས་པད་བསྐྱལ་
བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། རྣམས་ཆེན་མཉམས་བཞེད་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་དག་སྐྱུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་
རང་དབང་གི་བདེན་མཐའ་སྤྱིར་དུ་གསལ་བའི་སློབ་འདུན་ལྷན་ཁྲུ་བཅས། བོད་གཞུང་བཀའ་འགག་ནས་
བྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཟླ་༤ ཚེས་༡༡ ལ།

མང་གཅོད་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༣༦ པ་བྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།

བོད་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ལྡན་མང་གཅོད་སྲིད་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་འཁོར་བའི་
དུས་འདྲི་གྱི་ཉེན་མོ་འདིར། རང་བོད་གཞུང་བཀའ་འགག་གི་སྐྱེ་ཆབ་ལྷན་ཉེ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོའི་རྣམས་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་གྱི་བཀའ་འདྲི་སྤྱིར་དུ་སྤྱི་བའི་ཐོག་ནས་གཞིས་བྱེས་
གཉེས་སུ་འཁོད་པའི་བོད་རིགས་ཚང་མར་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་འགག་གི་བཤད་ལེགས་ལྷན་ལོན།

སྤྱིར་འཛམ་གླིང་རྣམས་པོའི་ཁྲོན་འདིར་མང་གཅོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྲིད་གཞུང་རྗེ་སྟེང་ཅིག་ཡོད་
ཀྱང་། ང་རང་ཚོའི་མང་གཅོད་གཞུང་སྲོལ་འདི་ནི་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་འཛམ་
གླིང་ནང་དཔེ་བཟང་སྟོན་པའི་མང་གཅོད་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འཛམ་གླིང་གི་མང་གཅོད་རྒྱལ་རབས་ལོ་
རྒྱུས་ལ་བྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ན་དེ་ནས་གསལ་མཐོང་བྱུང་བ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྣམས་མང་གཅོད་འགྱུར་
ཐབས་སུ་རང་དབང་དོན་གཉེར་ཅན་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་རྩ་ཆེའི་ལུས་སློབ་འབེན་
ལ་བཅུགས་ཉེ་དབང་འཛིན་སྲིད་གཞུང་ནས་ཚོད་ལེན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱབ་ཡིན། རང་རེའི་མང་གཅོད་
སྲིད་གཞུང་འགྲུང་ཁྲུངས་ལམ་ལུགས་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བོད་མི་སུ་ཞིག་གིས་དགོས་འདུན་མ་ལྷན་པར་
རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ཉེད་ནས་བོད་མི་མང་གི་འབྲལ་ཡུན་
ཞེ་མན་ལ་གཟིགས་ཉེ་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་མང་

རྒྱ་དང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཡིན་པའི་ཚུན་སྲིད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་ལ་གཞོན་
 འགལ་འགྲུར་གཞིའི་བྱ་སྲོད་འགོག་སྲོལ་དང་ལམ་སྲོལ་གནང་རྒྱ་གང་གི་ཤུགས་འགན་དང་། སྤྱོད་དབང་
 ཡིན་སྐབས་ལྷ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་བཀའ་སྲོལ་ཟབ་མོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་དང་། དེའི་དགོངས་དོན་ཤུགས་
 ལེན་མཚུགས་སྲོད་ཆེད་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་མང་ཚོགས་སུ་བཀའ་སྲུང་སྲུང་གསལ་བ་སྤྲུགས་ལམ་སྲོལ་མང་
 གཞོའི་སྲོལ་གཞི་ནས་འགལ་མེད་གསལ་སྲོལ་ལྷན་ལས་སྤྲུལ་ཆེན་མཁའ་པ་དང་། ལྷ་སྤྱོད་འགན་དུ་བཞུགས་
 གཞོ་གྲུར་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྤྱོད་མང་ཚོགས་ནས་གོ་རྟོགས་ཀྱིས་ལམ་སྲོལ་བཀའ་གསུང་དང་ལེན་ལྷན་བཞུགས་
 པ་དེར་དུས་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཆེད་མཁའ་བསྤྲུགས་བརྗོད་དང་གྲུས་བཀའ་ལྷན་ལྷན་ཡིན། ཡང་དེ་རྒྱུད་
 བས་ཅོད་དོན་རྟོག་འགན་ལུང་ཅོད་བཞུགས་མེད་པའི་གནས་དུས་ཆོད་ཅིས་སྤྱོད་ཆོས་ཆོས་དང་རང་དབང་མེད་
 ལུགས་སོགས་ཡིད་རྒྱ་འདྲེས་བརྒྱལ་བ་ལྷན་སྐྱོད་སྤྱོད་གཏམ་འཆལ་འདྲ་མིན་ཤོད་འགྲུལ་བྱས་པ་
 ཅམ་དུ་མ་ཟད། དཔལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་སྲོད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་གཏམ་བསྐྱོད་སྤྱི་གཉིས་ལ་གོང་ས་
 མཆོག་དང་གཞུང་ལ་ལུངས་མེད་སྲོལ་བརྗོད་ལྷན་པའི་རྒྱ་སྲོད་སྤེལ་མཁའ་དེ་དག་ལ་མང་ཚོགས་ནས་དོ་
 སྤང་ཆེན་པོས་སྤྲོ་ཞེས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་དེ། གཞི་ཅོད་གཞུང་ནས་བདག་འཛིན་དོས་ལེན་མེད་དུང་
 ཡིག་འབྲུམ་འདྲ་མིན་སྤྲོ་ཚོགས་ནང་ལྷ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་
 མིན་པ་སྤྲོ་ཞེས་ཞེས་ཞུགས་ཀྱིས་ཆེད་བཟོ་བྱས་ལུགས་སོགས་མི་མང་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་སྤང་དཀྱོག་
 གཏམ་མང་དག་ཅིག་བཀོད་ཐོན་ཡོང་འདུག་པ་དེ་ནི་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སྲོལ་སྤྱི་བོ་རྟོགས་
 མེད་ལུས་ཀྱིས་ལུངས་མེད་ཆེད་མངགས་དཀྱོགས་ལེད་འགལ་སྤྲོ་ཆེད་བཟོ་བྱེད་པ་དེད་མ་གཏོགས་དེའི་
 སྐོར་ཉེ་བའི་ཆར་ལ་གོང་ས་ལྷན་བསྐྱེད་ཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་༡༩༥༦ ལྷ་ལ་ ཆོས་ཉེན་གཞུགས་
 ལྷན་ལུས་དུ་ཡོད་པའི་སྤྲོ་སྤྱོད་ལུས་པ་དང་། དགོ་བཞུགས། བྱ་ཆེད་འགལ་གི་འཇུག་མི། བཀའ་སྤྱི་དང་སྤྱི་
 ལྷའི་ལས་བྱེད། ཆོགས་པ་འགལ་གི་རྒྱལ་ལས་འཇུག་མི། གཞན་ཡང་སེར་སྤྱོད་མི་མང་འགལ་ཅིག་ལ་སྤྲོ་
 སྤྱོད་བསྐྱེད་ཕྱོགས་དང་དོལ་རྒྱལ་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བཀའ་སྲོལ་སྤྱོད་པའི་ནང་“ང་རང་ཆོའི་བར་སྐབས་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་རྒྱུ་མང་པོའི་རྟོག་ནས་གང་ལྷན་རྒྱུ་བྱ་འདི་གཅིག་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་
 པོ་ཆེད་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གཉིས་ནས་བོད་རང་དབང་གི་འཇུག་ཅོད་བྱེད་མཁའ་བཅོན་བྱོལ་
 གཞུང་ངམ། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འགོ་ཁྲིད་པའི་བོད་གཞུང་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་འདི་
 ཡང་གནང་འགལ་བཅི་དགོས་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་དང་། ཡང་“སྲོལ་མ་དང་པོ་དོས་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་རྒྱུའི་

དེ་འདྲའི་སེམས་ལུགས་དང་ལྷག་བསམ་ནི་མང་ཁོང་ཅམ་དུ་མ་ཟེད། བོད་རིགས་ཉང་ཡོན་ནང་དུ་འབང་
 རྒྱབ་གཤམ་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན་རྒྱ་མིས་བཏོན་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་“མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཏུ་ལའི་གང་
 འབྲ་ཡིན་མིན་ད་དུང་ཡང་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཐུབ་མེད། ཏུ་ལའི་རུ་ཚོགས་ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་པའི་འཐབ་
 ཚོད་ནང་མི་ཁག་ཅིག་གི་ཆབ་སྲིད་ལངས་སྤྱོད་གསལ་བརྟེན་པོ་མེད་པ་དང་། ཏུ་ལའི་རུ་ཚོགས་ལ་ངོ་རྒྱལ་
 བྱེད་པའི་ལངས་སྤྱོད་གསལ་ལངས་ཀྱི་མེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས། མི་དམངས་བཅས་ཀྱི་ཁེ་
 བན་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལངས་སྤྱོད་གསལ་ལངས་ཀྱི་མེད་ལ། ཉང་ནང་དུ་ཡང་ཕན་མེད་དང་། འགན་མི་
 འཁྲར་བ། ཐ་ན་འོར་འཁྲལ་གྱི་གཏམ་ཐོན་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱན་དུ་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ཁ་བྲལ་
 ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་པའི་འཐབ་ཚོད་ནང་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པར་འཐབ་ཚོད་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཚུད་
 ཡོད་པར་མ་ཟེད། བུ་ཁྲལ་བསམ་སློབ་གཅིག་གུར་མེད་པའི་གནད་དོན་ཡང་ཚུད་ཡོད།” ཡང་“ཏུ་ལའི་
 བོད་རང་བཙན་འཛོལ་ཐབས་བྱེད་མཁུལ་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་ཆབ་སྲིད་རུ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་འགོ་བོ་
 ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་དབང་འཛིན་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ལག་ཆ་ཡིན་པར་མ་ཟེད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
 བརྟེན་གྱིང་མེད་པའི་འབྲུང་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཚུལ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲོལ་གོ་
 རིམ་འཁྲལ་སྤྱོད་ལ་བར་ཆད་གཏོང་མཁུལ་གྱི་བཀག་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ཡིན་”ཟེར་འཁོད་འདུག གནད་
 དོན་འདྲིའི་ཆ་ནས་ གཤོང་ས་མཚོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་མང་གཙོའི་གཞུང་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་ནས་འཛིན་
 པའི་དབང་ལྷན་ལུ་ཐུག་གི་སྲིད་བྱས་གསལ་པོ་དང་། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་རྒྱན་དུ་རང་གི་
 དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ། མི་རིགས་བཅས་ལ་བསམ་སློབ་འབྲེལ་སོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མཚོན་ཐུབ་པ་
 དང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་བཞིན་ལོ་བཅོ་ལྔའི་ནང་གཅོང་སེམས་ཐུབ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་
 རྒྱབ་བསྐྱུགས་བྱས་པ་རྣམས་ལུས་མེད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག ཡང་རྒྱ་གཞུང་ནས་ཏུ་ལའི་རུ་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཟིང་ཆ་སློང་བའི་ཁོ་བོ་ཚོའི་སྟོན་མའི་བྱ་ཐབས་རྙིང་པར་ལུས་པ་མ་ཐོན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་
 མཚོན་པར་འཛོག་དང་། ལམ་འོར་སྟོན་གཤེས་བྱེད་འདོད་མེད་པས་ན་ཞིང་ནས་བཟུང་སྡོད་ནང་ལུལ་དུ་
 འབར་གཏོར་གྱི་རྒྱུན་ཁ་ལས་བསྟན་མང་བཟོས་པ་དང་། ད་དུང་གོ་སྐབས་བཅས་ནས་སྡོད་ནང་ལུལ་
 གོ་མཚོན་རྗེས་མདེལ་སྐོག་འདྲེན་དང་། མི་བཏང་ནས་དབུ་བའི་ཟིང་འཁྲལ་སློང་རྒྱའི་རེ་རན་འཆར་གི་
 ཡོད་ལུགས་ཤོད་པའི་རྒྱུ་གཏམ་བོད་བྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་བོད་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 བུ་བཏེན་འཛིན་ཡོང་རྒྱུ་མིན་པ་དང་། རང་རེའི་འཐབ་ཚོད་ནི་འཆེ་མེད་ཞེ་བའི་ཐོག་ནས་གནད་རྒྱུ་ཡིན་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༣༧ བ་སྤེལ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད།

ཐོད་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ལྡན་གྱི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ལོ་ ༣༧ ལམོར་བའི་དུས་
ཁྲུང་བར་ཅན་གྱི་ཉེན་མོ་འདིར། ངས་ཐོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ལུས་ཉེ་གཞིས་བྱེས་རང་འཕྲི་
མི་མང་ཡོངས་ལ་མཛུགས་བཅའི་འཚམས་འདུན་དང་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷུ་བཞེན་ཡོད།

འཛམ་གླིང་འདིར་སྲིད་གཞུང་སྲོད་སྐྱེས་ལམ་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད། དེའི་
ནང་ནས་མི་མང་ལ་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་། འགན་དབང་བཅས་འདྲ་མཉམ་ཡོངས་སྲོད་རྒྱ་ཡོད་པ་
ནི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཡིན་ཅིང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་གནང་
བའི་དམ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་ཐོད་དུ་རྒྱའི་བཙུན་འཇུག་མ་བྱུང་གོང་དགོན་པ་
གྲ་ཚང་ཁག་ནང་གོ་གནས་འགྲོ་སྐྱེས་སོགས་འཁོར་འཁྲོར་དང་དཔག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་རང་
རང་གི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱུའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡོད་ལྟས་ཡིན།
ལྷག་པར་༧ཀྱུ་ལ་མཚོགས་སྐྱེ་མེད་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཚོགས་གིས་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ལྷན་འགན་
བསྐྱེད་བཞེས་གནང་མ་ཐག་དུ་ཐོད་མ་འོངས་པར་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་མྱིན་གནང་དགོངས་བཞེས་
འི་ཅན་དུ་གནང་ཡོད་ནའང་རྒྱའི་སྲིད་བྱུས་ཀྱིས་རྒྱན་པས་དགོངས་བཞེས་ལྟར་མ་བྱུང་བ་ཚང་མས་
མཁྱེན་གསལ་རེད། རྒྱ་གར་ས་ཐོག་དུ་བཙུན་ཤོད་དུ་༧ཞབས་སོར་འཁོད་འབྲལ་༧གོང་ས་མཚོགས་
གི་ཞབས་རྗེས་སུ་སྐྱེགས་པ་ཐོད་མི་ཁྲི་ཚོ་བརྒྱད་ལ་སྲོད་མལ་གཞིགས་ཉོགས་དང་། ཐོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་
མང་གི་དཀའ་སྤུག་སེལ་ཐབས་མཛད་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ལམ་སྐྱེར་བཞེས་གནང་དགོས་ཀྱི་མཛད་རྒྱ་
རྒྱལ་ས་ཐོ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་མཛད་རྒྱ་གཙོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ལ་གཞིགས་
ཉེ་༡༩༩༠ ལོར་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁྲུངས་སོ་སོ་ནས་
འདེམས་བསྐོས་གནང་དུ་བཅུག་ཡོད། མ་འོངས་ཐོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་སྤྱི་བསྐྱེས་བཙོ་འགོད་ཐོག་མང་
ཚོགས་ཀྱི་བསམ་འཚར་བསྐྱེ་བཞེས་གནང་། ༡༩༩༣ ལོར་ཅ་ཁྲིམས་རྒྱས་པ་གཏན་འབེབས་ཁྲབ་
བསྐྱེགས་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་གནང་ཞིང་། མཐར་༡༩༩༡
ལོར་རང་དབང་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སྤྱི་མཐུན་བཙུན་ཤོད་ཐོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་
བསྐྱེད་ཉེ་དེའི་དགོངས་དོན་ཁྲིམས་ཞེས་དང་། ཁྲིམས་བཙོ་ འཛིན་སྲོད་བཅས་ཀྱི་སྤེ་ཚན་གྱི་ནམ་

རང་དབང་མང་གཙོ་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཤད་པའི་བཀའ་སློབ་བརྒྱུད་འཛིན་ཞིང་
བཟོ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྙིང་པ་རོ་ལངས་བརྒྱབ་རྒྱ་རེད་ཅེས་པའི་སྐད་སླེད་དེ་དག་པད་དེ་དངོས་
དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྣོད་གཏམ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གསལ་པོ་བྲུས་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེན་དབུ་མིང་ལོག་བཅོན་བྱེད་པོད་
གཞུང་ནས་འདས་པའི་ལོ་སྤྱི་ལ་ཅུ་མོ་བརྒྱུད་རིང་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་རང་
དབང་སྐྱུར་གསའི་ཆེད་འབད་བཅོམ་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྤྱི་གནས་གནང་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེན་པོ་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་
གཞུང་དུ་ཟ་བ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པ་འདྲིར་བོད་མི་ཚང་མས་དགའ་སྤྱིའི་གདེང་སློབས་དང་བཅས་མ་
འོངས་འབྲུང་འབྲུང་གི་མཉམ་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བཅུན་པོས་འབད་བ་ཆེར་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་པ་རོལ་དག་སྤེའི་སྤྱི་གནས་ཀྱིས་སྤྱིང་ནས་མི་བཟོད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བྲུས་ཏེ་དེ་ལ་སྤྱི་སྐྱུར་
དམོག་གཏམ་གྱི་འཕྲོག་བཤད་དང་། གཏོར་བཞིག་གི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་
བྱེད་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོའི་གཞུང་དང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་བོད་
ནང་རྒྱ་ཆེད་བོད་མིར་པན་ཐོགས་ཡོད་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་སོགས་ཡོང་ཐབས་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
ཐབས་ཤེས་ལྷོ་གི་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་མང་ལ་པན་ཐོགས་མེད་ཁར་བོད་ནང་བོད་མི་
གངས་ཉུང་དུ་འགོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་ཁག་མི་ཡོང་བའི་འབད་བཅོམ་ལྷོ་གི་ཡོད་པ་
རེད། དཔེར་ན་གཙང་ལུག་སྐྱུ་རྒྱུ་ཞིང་ལས་འཆར་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ས་རྩོ་མི་ཤེ་ཨིན་མགོན་
ཁང་སྐོར་༡༩༩༩ ལོ་ཅམ་ནས་དབྱིན་རིའི་བོད་ལས་འབྲུལ་རང་དབང་ཚོགས་པས་མགོན་ཁང་དེས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་དངུལ་བཟོ་རོགས་ལས་བོད་མི་མང་ལ་པན་ཐོགས་མེད་པས་སྤྱི་རྒྱལ་
ཐབས་བྲུས་ཤིང་། དེའི་ཐོག་ཨ་རིའི་སློབ་བྱ་ ༣༠༠ ཅམ་གྱི་སློབ་སྐྱུག་ཚོས་ལས་འབྲུལ་བྲུས་སྐབས་སྤྱི་
ཟླ་༡༠ པ་ནས་མགོན་ཁང་བདག་པོས་ཐོབ་སྐྱུལ་མ་རྩ་སྤྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྲབ་བསྐྱུགས་བྲུས་ཡོད།

ལྷག་དོན་དུ་ཨ་རི་སྤྱིད་གཞུང་ནས་བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུད་སྤེ་ཆོན་ཞིག་ཨ་རིའི་སྤྱི་འབྲེལ་
སྤེ་ཆོན་ཁོངས་རྒྱུར་འཇུགས་གནང་རྒྱ་སྤྱི་གནས་གཏམ་གཙང་མ་འཁེལ་ཡོད། བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུད་
སྤེ་ཆོན་འདིས་བོད་ནང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྤུང་སྤྱོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
དང་ཡལོང་ས་མཚོག་གཉེས་བར་ཞེ་བའི་གོས་མོལ་དབུ་འཇུགས། བོད་ནང་དང་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་
བོད་མིའི་གནས་སྤངས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བཅས་གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི་བོད་མིར་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུགས་ཆེ་གནང་

ཐོབ་ཐང་། རང་དབང་བཅས་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་འདི་ཉིད་ཡིན། དེང་སྐབས་
 མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་དངོས་སུ་ཡོངས་སུ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་འཛིན་སྲོད་སྡེལ་གསུམ་གནང་བཞིན་
 པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། མང་གཙོའི་བསྐྱར་བཞུགས་ཡོད་ཐབས་སུ་ལས་འགུལ་བྱེད་བཞིན་པ་བཅས་
 གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཆེ། མི་མང་གིས་དགོས་འདུན་འདི་སྐབས་ཐབས་སུ་ལུས་སྲོག་བཏང་
 ལྷོ་འཐབ་ཚོད་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་མང་གཙོ་བྱུང་བ་དང་ཡང་ན་ཡོད་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
 དེད། འོན་ཀྱང་བོད་མི་རིགས་ལ་དེ་ལྟའི་དཀའ་ཆེ་གསུམ་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་
 གསུམ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མ་འོངས་བོད་ནང་མང་གཙོ་ཆོད་ལྡན་ཡོད་ཐབས་སུ་བཅོན་བྱོལ་
 གྱི་སྤྲིག་འཇུགས་ནང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་དངོས་སྲོད་དངོས་སྲོད་ཡོད་སྐད་མང་གཙོའི་ལམ་
 སྲོལ་འཇུགས་གནང་མཛད་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་མིག་དཔེ་འོས་པའི་རྒྱབ་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་
 ཞིག་ཏུ་སྤྱར་ཡོད། གོང་ས་མཆོག་གིས་བོད་མང་གཙོར་བསྐྱར་བཞུགས་པའི་དགོངས་གཞི་
 དང་ཐུགས་རེ་རྗེ་བཞིན་འགྲུབ་མིན་ནི་བོད་མི་མང་གིས་མང་གཙོའི་ཐོག་འགན་འཁུར་རྗེ་བཞིན་ལེན་
 ཐུབ་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད་པས་བོད་མི་ཆོད་མས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ཐོག་བསྲོད་རྒྱུར་དོ་སྣང་དང་
 འགན་འཁུར་ཆེ་ཚམ་ལེན་དགོས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་ནང་ཁེ་
 དབང་དང་འགན་ཁུར་གཉིས་རྒྱུ་དུ་སྡེལ་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པ་ལེས་དགོས། དེང་སྐབས་རེ་རྒྱུད་གིས་མང་
 གཙོ་དང་རང་དབང་ཁ་ལ་འབྲེལ་བ་ལས། རང་དོས་ནས་མང་གཙོ་ལྟར་སྤྱིའི་འགན་ཁུར་ཅ་བ་ནས་མི་
 ལེན་པའི་ཁར་ཁུངས་ལུང་དང་བདེན་འབྲེལ་ཅ་བ་ནས་མིན་པའི་དགོག་གཏམ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྗེ་སྤོང་
 ཅིག་གྱི་ནང་གང་སར་ཁྱབ་སྡེལ་བཏང་སྟེ། འཛམ་གླིང་གི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིར་ཉི་འོད་ལྟར་ཁྱབ་དང་
 ཁྱབ་བཞིན་པའི་གོང་ས་གསུམ་མགོན་ཆེན་པོའི་ཆོད་ལེན་ལྟར་ཁྱབ་དང་
 ཁྱབ་བཞིན་པའི་གོང་ས་གསུམ་མགོན་ཆེན་པོའི་ཆོད་ལེན་དང་མཆོན་མཛོད་གཅོག་ཐབས་
 དང་། བོད་བཅོན་བྱོལ་གཞུང་ལ་ཆེ་མཛོད་དང་ཡིད་ཆེས་བརྒྱལ་ཐབས་སུ་གང་ཡོད་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་
 བེ་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ཐོབ་ཐང་ལོག་པར་སྤྱད་པ་ཞིག་ལས། བོད་སྤྱིའི་བསྐྱེད་སྤེལ་གྱི་ལ་རྒྱ་སྤྱད་པ་
 ཞིག་མ་དེད། ཁོ་པ་ཚོའི་དམིགས་ལུལ་དེ་གཞུང་གི་སྤྱི་ལྷན་དང་། མོས་ཆོགས་གྱི་འཕུས་མི། ཆོས་
 གྲེ་ཁག་ཆོགས་སྟེ་ཁག་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་བཅས་ནས་གསལ་ལེས་སུབ་པ་བྱས་ཏེ་མཁས་མཛོད་སྤུན་
 པའི་འབད་ཐབས་བྱ་རྒྱ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དོལ་རྒྱལ་ཆོགས་པས་གོང་ས་མཆོག་ལ་མཆོན་སྤྱད་སྤྱད་འདེབས་ལུ་གི་མེད་ཅེས་ཤོད་

ལས་རིགས། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྐྱིད་འཇུགས་ཁག་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་གཞུང་བཅས་ཡོད།
 ལྷག་པར་དང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལ་ཉེ་ཆར་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་འཚམས་གཟིགས་སུ་
 ཐེབས་སྐབས་ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ནམ་གཉིས་ནས་བོད་སྐོར་ཡོངས་བསྐྱབས་ཀྱི་གསུང་
 གྲུང་གནང་ཡོད་པ་དེ་ནི་བོད་དོན་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་འགྲུང་འགྲོས་གསུང་
 ཞིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་གཉིད་ཟབ་ཁུངས་ལྷན་ཞིག་ཡོད་པ་
 འདི་དག་རིམ་བས་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་གཏོང་ཐབས་སུ་རྒྱ་སྐྱོགས་ནས་འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་སྲིད་བློས་ལག་
 ལེན་དངོས་སུ་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་བཞིན་པ་དེ་ནི་བོད་མིའི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་རིག་གཞུང་ཤུལ་མེད་བཞོ་
 བའི་འཆར་བར་ཉ་ཅང་ཚབས་ཆེ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་རང་རེ་རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མི་
 ཡོངས་ནས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ལ་བདག་གཅེས་དང་རྒྱུ་ཏུ་ནང་ཁུལ་མན་ཚུན་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་
 བོད་སྐད་གཙང་མ་རྒྱུ་དགོས་པ་དང་། བུ་ཁུལ་ཡིག་འགྲུལ་རིགས་ཀྱང་བོད་ཡིག་ཐོག་ནས་བྱེད་
 རྒྱ་བཅས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༦༠ ལོ་ཙམ་
 ལས་བོད་མི་ཁག་གཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དེའི་ཁོངས་ནས་རེ་བྱུང་གིས་རྒྱ་ཏུ་ཁྲིམ་
 ཚང་ནང་བོད་སྐད་གཙང་མ་བརྒྱལ་སྟེ་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་ཉམས་ཆག་ཏུ་མ་སོང་བའི་དམ་འཛིན་བྱས་
 འདུག་པ་དེ་སྐྱར་ཚང་མས་དོ་སྣང་གིས་འཇུག་ཤོར་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་འབད་བཅོན་བྱ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་དང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་ཏུ་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཡུལ་
 ཁྲིམས་བཅི་བཀུར་གྱིས་སྐྱིད་རང་ཁུང་དང་སློམ་པ་རང་སྐྱོད་བྱ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྷག་
 པར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ནི་དང་ཚོར་ཉ་ཅང་བཀའ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་རེས་ལས་
 དོན་ཆེ་ཆེ་གང་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་ལ་མཚན་དཀའ་ལྷན་ཡང་མི་ཡོང་བའི་
 བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་ཚང་མར་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐུ་ཆེ་བསྐལ་བརྒྱུར་བསྟན་
 ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་བའི་སློན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩ པའི་ལེས་བྱ་དུས་དེབ་ལས་བཅུས།

ན་གཞོན་གཉེས་དབང་འཇུགས་འཛིངས་བྱང་བ་དང་རྗེས་སུ་བོད་རིགས་ན་གཞོན་གཅིག་གིས་རྒྱ་
 གར་ཡུལ་མི་ན་གཞོན་འགའ་ཤས་དབྱང་རོགས་སུ་འཁྲིད་དེ་འཇུགས་འཛིང་བྱང་ཚོག་རྒྱ་གར་ཡུལ་
 མི་ན་གཞོན་ཞིག་རྒྱུ་འདས་བྱང་བའི་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་དན་དེས་རྒྱུ་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་བརྒྱ་ལྔ་
 འགའ་ཤས་སྡེབས་ཐིང་གིས་བོད་མིའི་འཚོ་རྟེན་ཚོང་ཁང་༡༥༠ ལྷག་ཙམ་མེར་བསྐྱེགས་གྲོང་གུར་
 ཆེ་ཆགས་ཚང་མས་མཁྲིན་གསལ་རེད། ས་གནས་ཡུལ་མིའི་རྒྱུགས་ནས་བོད་མིར་མཛོང་ཚུལ་མི་
 ལེགས་པ་ཡོང་གཞི་གཙོ་བོ་ནི་དུས་རྒྱུ་དུ་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་དང་བོད་མིའི་དབང་དངོས་དོན་
 མཛུང་འབྲེལ་དམ་ཐབ་མེད་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྐོ་བྱར་མི་གསོད་རྒྱུ་དན་
 ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཞིག་མིན་པ་ཉ་ཅང་གསལ་བོ་འདུག རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲར་སོང་ས་གནས་
 སོ་སོའི་གནས་སྡངས་དང་བསྐྱུན་རང་རིགས་དང་ཡུལ་མིའི་དབང་མཐུན་འབྲེལ་སྤྱོད་བརྟེན་འབྲུང་
 ཐབས་སུ་རྒྱུག་གཞི་བཟོ་འགོད་གནད་སྟེ་དེའི་འབྲུ་དོན་ཚང་མས་འགལ་མེད་སྲུང་བཅི་ཞུ་སྲུབ་པ་བྱེད་
 རྒྱ་དང་། བོད་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་བཅོན་སྟོལ་བོད་མི་གནས་ཡུལ་ས་ཁུལ་གང་སར་རྒྱ་གར་
 ཡུལ་མི་དང་དུས་རྟུག་མཐུན་ལམ་བཟོད་སེམས་ཁོག་ཡངས་མཛུང་བཅི་བཅས་ཀྱི་ཚོག་ནས་མཉམ་
 གཤེན་བས་བྱ་རྒྱ་ཆེས་ཤིན་དུ་གལ་ཆེར་སོང་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མའི་དོས་ནས་དེ་དོན་སེམས་བཅང་དམ་
 དོན་ཡིད་གཟབ་ངེས་པར་དགོས་རྒྱའི་འབོད་སྐྱེལ་ལུགས་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

མཐུང་དོན་ལྷན་ཁོར་ལྷོང་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལེགས་བྱང་དོ་རྗེའི་
 ཁམས་སུ་བརྟེན་ཅིང་། ལུགས་བཞེད་སྐྱེན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐུང་སྲུང་དུ་གསལ་
 བའི་སྐོན་འདུན་ཞུ་བཅས། བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་ནས་༡༩༩༩ ཟླ་༩ ཚེས་༣ ལ།

༡༽ བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྣམས་རིམ་བཤམ་རྩ་མེད་ཤུལ་མེད་བཅོས་ཉེ་མཐར་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་ཟེར་བ་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་ནང་བལྟ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་མི་རབས་ནས་མི་
རབས་བྱས་ཉེ་བཟ་ཆགས་འཛོག་མི་སྐབ་པའི་གཙང་མེལ་སྐབ་པ་བྱ་དགོས།

༢༽ བོད་ནང་ཞི་བདེ་སྤོང་འཇགས་མི་ཡོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་ཡའི་དང་། རྩ་རམ་སར་
ཡོད་པའི་ཁོ་ཚོའི་ཡུལ་གྱར་སྲིད་གཞུང་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེས་བར་རྩ་བཀོག་སྐབ་པ་
དགོས་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་གནད་ཁག་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ལོ་ཁ་
ཤས་གོང་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཏོར་བཤེགས་གཏོར་བའི་མངོན་གསལ་ཆེ་
བའི་སྤྱོ་མཚངས་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་གསུམ་པ་དེ་དངོས་སུ་འགོ་རྒྱུགས་
ཡོད། འདས་ལའི་ནང་ལས་འགུལ་བྱགས་ཆེ་དུ་བཏང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་མིའི་ཡིག་ཆ་
ཞིག་བཏོན་པའི་ནང་བཀོད་དོན། ཚོས་ལུགས་ལ་དད་མེས་མི་ཚོག་པ། ཁྱིམ་ནང་མཚོད་
ཁང་བཅུགས་ནས་མཚོད་གཤེས་བསྐྱིགས་པ་དང་། དར་སྟོན་འགྲེལ་བ། རྒྱ་ཡའི་འབྲ་དཔར་
སོགས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་རིགས་བསྐྱིགས་མི་ཚོག་ ཚོས་ལུགས་དང་བཀགས་
བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཀྱི་ཚོངས་དད་ལས་འགུལ་ནང་ལྷགས་མི་ཚོག་ ལུ་སྐྱབ་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་
རོལ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གཉེར་བའི་སློབ་གྲུའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་མི་ཚོག་པ་བཅས་མི་
ཚོག་པ་བཞི་ཞེས་བཀོད་ཡོད། དེ་བཞིན་དེར་སྐབས་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་
དམར་ཤོག་ཚོགས་མི་དང་ལས་བྱེད་པ་སློབ་སྐྱབ་བཅོ་པ་བཟེས་ཡོལ་པ་བཅས་དགོན་པ་
གྲ་ཚང་ལ་མཚོད་མཇུག་དང་། བསྐྱོར་བ་འགོ་མི་ཚོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོའི་
ནང་དུ་མཚོད་གཤེས་སྐྱིག་མི་ཚོག་པ། དར་སྟོན་འཇུགས་མི་ཚོག་པ། བསངས་གཏོར་མི་
ཚོག་པ་བཅས་ཀྱི་བཀག་བསྐྱོམས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལུ་གྲུ་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བཏང་བ་ཁག་
ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པ། ལུ་སྐྱབ་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་ཡོད་པ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པ། ས་ག་
ཟླ་བ་དང་སྐུའི་འབྲངས་སྐར་སྐར་བཅི་མི་ཚོག་པ་བཅས་ཀྱི་བཅོན་བཀའ་བསྐྱབས་ཡོད།
ཅི་སྟེ་དེ་དག་ལག་ལེན་མ་བསྟར་ཆེ་ཐེམ་ཐོ་རྩ་བཀོག་གཏོར་རྒྱ་དང་། བ་མ་ལས་གནས་
ནས་པལ་རྒྱུའམ་གནས་དབྱུང་གཏོར་རྒྱ། བཟེས་ཐོགས་བཅད་རྒྱའི་ཁྲབ་བསྐྱབས་བྱས་
འདུག་པོད་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་འགོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་

ཚོགས་ནང་ཡོད་པའི་བསམ་ཚུལ་དང་། ལྟ་སྐབ་འདྲ་མིན་ཁག་གི་བར་གོ་རྟོགས་དང་བཟོད་བསམ་
 སྐབ་པའི་ཚོགས་ཚོངས་ཞེན་སྦངས་པའི་གདམ་ག་སྲིད་ཤེས་པ། སྐྱེར་ལས་སྦྱི་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། མང་
 མོས་ལ་ཉུང་བས་དང་ལེན་དང་བཅེ་བཀུར་སྲིད་ཤེས་པ་བཅས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་
 རང་རེའི་སྦྱི་ཚོགས་ནང་ཆ་སྲིད་དེ་དག་རི་བཞིན་མ་འདོད་མས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཟད།
 དཀའ་ངལ་དེ་དག་དུས་ལུན་སྤར་དུའི་ནང་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་མེད་པར་བརྟེན། མང་གཙོའི་
 འཕེལ་རིམ་གྱི་མཁྱོགས་ཚད་འདི་ལས་ལྷར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱའི་རེ་བ་བྱ་རྒྱ་ཚུ་ཅུང་ཟད་འདོད་རྩམས་ཆེ་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྲིད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་བོད་མིར་ཡོད་བཞིན་པའི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཁ་འཁོར་དང་ཚུད་ཐོས་སུ་
 མ་བཏང་བར་བེད་སྡོད་ཚུལ་བཞིན་སྲིད་སྐབ་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་གནས་བབས་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་
 འགོ་སྐབ་པའི་རེ་བ་དང་གོ་སྐབས་དེས་བར་དུ་ཡོད། བོད་མིའི་སྦྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྦྱབས་ཆེ་ཤོས་ནི་
 རྒྱན་དུ་སྦྱོར་བཞིན་གྱི་སྤྱིངས་ཆ་དང་། སྲིད་བྱས་ཐག་གཅོད་གྱི་ལས་རིམ། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་
 བཅས་ཀྱི་ནང་མངོན་གསལ་དོད་པོ་མེད་པའི་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་བསམ་སྡོད་དེ་
 ཡིན། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་ནང་ས་ཐག་རིང་སྤར་ཅི་རིགས་སུ་འཁོད་པའི་བཅན་བྱོལ་བོད་མི་
 ཡིན་ལུགས་ཚུལ་མཐུན་གྱི་སློ་ནས་རང་གི་འཚོ་བའི་འདུ་འགོད་དང་སྤྱི་བུའི་གསོ་སྦྱོར་ཅམ་ལས་ཆབ་
 སྲིད་གྱི་འཕམ་སྤེལ་ཐོག་སྤེལ་དབའ་མི་སྤྱི་བུའི་རྣམ་འགྱུར་སློག་ཞགས་ལྟར་འབྲུག་པ་ལ་དོ་སྣང་
 མི་སྲིད་པའི་མང་ཚོགས་སེར་སྤྱ་གན་གཞིན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་པལ་ཆེར་བཅན་
 བྱོལ་བོད་གྱི་ཁྲིན་མི་འཁོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ཚོས་ལུགས་ལུང་ཚན་གྱི་
 འཕེན་འཁྲེར་དང་། རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡང་མེད་པར་འགོང་ས་ཆེན་པོའི་མཁྱེན་
 བཅེ་རྒྱས་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་སློས་འགེལ་གྱི་སློ་ནས་གང་གིས་བསྟན་པའི་གཞུང་ལམ་གྱི་ཐོག་ཐེ་
 ཚོམ་དང་ཞེས་རྒྱར་མེད་པར་གར་བསྡོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་
 མིའི་གོང་སུའི་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཐོག་མཐུན་གསུང་གང་ལེགས་
 བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་བྱུང་གི་འགོ་ཁྲིད་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་ཏུ་བརྟུས་པ་ཉུང་གས་ཤིག་
 གིས་དུས་ནས་དུས་སུ་ཕྱོགས་ལྷང་དང་འཕེན་འཁྲེར་གྱི་རྣོག་སྤོང་དང་བྱ་སྡོད་སྦྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་པས་
 ཕྱིའི་མཚོང་སྤར་དུ་བོད་མིའི་ཆེག་སྦྱིལ་གྱི་རྒྱས་པ་ཞན་པ་དང་། དང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་གནས་
 བབས་དམན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་

མི་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོས་ནས་འཁྲི་བའི་འདོད་མི་རྒྱུད་བའི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་
གཉེས་ཡོད་པ་ནི། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ལ་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱུ་དང་། རི་སྲིད་བོད་
དོན་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་གྱི་བར་བོད་མིའི་ངོས་འཛིན་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་
དང་། རིག་གཞུང་། ལེགས་བྱུང་། དེ་དག་གི་གཞི་རྒྱ་སྤོང་ཡིག་བཅས་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་
དེ་གཉེས་ཡིན།

བཅོད་བྱོལ་གཞུང་གིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སུ་འགོད་ས་འཕྲུབས་མགོན་
ཆེན་པོའི་ལས་སྣོན་ལ་གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་མདོན་འདོད་ལྟར་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོས་
ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྲིད་བློས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་དོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཆོས་གསུམ་ཆེག་སྦྲིལ་
ཀྱིས་བོད་ལ་རང་སྲིད་རང་སྲོལ་གི་གནས་བབས་བསྐྱབ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཆེད་བོད་རྒྱ་ཞི་ཚོལ་ཡོང་
ཐབས་སུ་སྤྲོ་ལོ་དང་འདི་ལོ་གཉེས་ཀྱི་འགོད་ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུད་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ཀྱི་
ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་ཆེད་མེབས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་མིའི་དབུ་མེད་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་ཐང་འབྲེལ་བསྐྱར་གསོའི་
ཐོག་ནས་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རིང་མིན་ཞི་ཚོལ་འགོ་འཇུགས་ཡོང་ཆེད་
ཁོར་ཡུག་དང་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་བུ་ལྟར་བོ་བྱུང་ཡོད། སྤྲོ་ལོ་སྤྱི་ཚོགས་
པའི་ནང་བཅོད་བྱོལ་གཞུང་གིས་བོད་རྒྱ་ཞི་ཚོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་སྐྱབ་ཐབས་སུ་མཐུན་འགྲུར་གནང་
དགོས་ཀྱི་འདོད་སྐུལ་ཞུས་པར་བཅོད་བྱོལ་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
ཁག་བཅས་ནས་མཐུན་འགྲུར་གང་གཟབ་གནང་བར་བརྟེན། ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་
མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ཀྱང་ངོས་ལེན་གནང་ཡོད། འབྲུང་འགྲུར་ཡང་བོད་རྒྱ་ཞི་ཚོལ་གྱི་ལས་དོན་གང་
སྐྱར་འགོ་འཇུགས་སྐྱབ་པ་དང་དོན་སྲིད་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་སུ་བོད་མི་དང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་
ཚང་མས་མཐུན་འགྲུར་སྐྱོ་མཐུན་གནང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

འགོད་ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཐེངས་གཉེས་བོད་རྒྱའི་ས་ཁུལ་དུ་ཆེད་མེབས་དང་། འབྲེལ་
ཡོད་དབུ་མེད་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་མཐུན་བཀའ་བསྐྱར་བྱུང་བེན་ནའང་། ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་ནག་མི་མང་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་ནང་བཟང་བྱོགས་ཀྱི་འགྲུར་བཅེན་པོ་ཞིག་བཏང་བ་མ་མཐོང་སྐབས།
བོད་མི་དང་བོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་འགའ་ཤེས་བོད་རྒྱ་ཞི་ཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་མེ་ཚོམ་དང་རང་སྐྱུག་
མི་སྐྱབ་པའི་སྐྱགས་འཚབ་གནང་གི་ཡོད་ནའང་། ལོ་རྒྱ་བརྒྱ་བརྒྱལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༧ བ་སྤེལ་ ༡༠༠༧ ལོའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད།

བཅོད་ཀྱིས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་ལོ་༧༧ འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་འདིའི་ཉིན་བཅོད་ཀྱིས་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་གཞིས་ཁུངས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་མི་འབྲེལ་བར་སྐྱོད་མ་གྲགས་པའི་བྱུང་རིམ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་པལ་མོ་ཆེར་མང་ཆོགས་ཀྱིས་གཅིག་སྡུད་དབང་འདོན་བར་སྐྱོད་པའི་འདྲི་གིས་མི་རབས་མང་པོར་ལུས་སྲོག་སྲོལ་བཏང་གི་དཀའ་སྡུད་ཆེན་པོས་མང་གཙོ་བསྐྱབས་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་གོ་ཉོགས་དང་། མདོན་འདོད་མེད་བཞིན་དུ་འགོང་ས་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་རྒྱུ་རིང་ལོའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་ལ་གཞིགས་ཏེ་མང་གཙོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གནང་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན། འགོང་ས་མཆོག་གིས་སྲིད་དབང་བཞེས་མ་ཐག་པ་ནས་མང་གཙོའི་གསར་བརྗེ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་དགོངས་པའི་མུགས་འདུན་གྱིས་འབད་བཅོལ་གནང་ཡང་། སྤེལ་ལོ་༡༩༥༩ བར་རྒྱ་དམར་བཅོན་གཞོན་དབང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་ལེགས་བཅོས་གང་ཡང་གནང་མ་ཐུབ། འོན་ཀྱང་བཅོན་ཀྱིས་དུ་ཕེབས་འབྲེལ་དུས་ལུན་སྲུང་དུའི་ནང་མང་ཆོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་སྤེལ་ལོ་༡༩༦༠ ཟླ་༩ ཆོས་༡ ཉིན་དམ་འབུལ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནི་ལ་མཚན་དངོས་བྱུང་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་སྤྱི་དོན་དང་། ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་གཉིས་རྒྱལ་པ་བཅས་རིམ་བཞིན་གསལ་བསྐྱབས་གནང་སྟེ་འབྱུང་འགྱུར་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད་རུང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཤིས་ཡོན་དང་། རྒྱ་སྲོལ་གསལ་བརྗེའི་འདུན་པ་བཅས་མ་འདང་བའི་དབང་གིས་འགོང་ས་མཆོག་གི་མུགས་འདོད་ལྟར་གྱི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཚད་ལྡན་དང་མགོགས་སྐྱར་ཡོང་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་འབྲེད་ཡོད་ཀྱང་། དུས་ནས་དུས་སུ་འགོང་ས་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་ལམ་སྟོན་མཛད་དེ་མཐའ་དོན་མང་གཙོའི་ལྷ་སྐབ་དང་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཆ་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་བཅོན་ཀྱིས་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ། ཁྲིམས་བཟོ་དང་། འདོན་སྤྱོད་། ཁྲིམས་འདོན་བཅས་ཀྱི་འགན་དབང་ཆ་བགོས་དང་།

ཐབས་བསམ་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

ཉམ་ཐག་ལྟ་སྐྱོད་བྱ་རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་འགན་ཡིན་སྟབས། དྲུང་རྒྱུ་ཉམ་ཐག་ཞིབ་འཇུག་གིས་ཉམ་ཐག་གངས་༥༡༩ ལ་བྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལ་མཇུག་ཆེས་ཉ་ནས་འཚོ་སློན་འབྲུལ་འགོ་རྒྱལ་ཉེ་ལོ་དེའི་རྒྱུན་སྐྱོད་༣༥༡༩༠༠༠ ཙམ་འགོ་རྒྱུ། སྤྱི་ཡོངས་ཉམ་ཐག་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ད་བར་སྤྱི་རྒྱུན་གྱིས་གཞིགས་ཞིབ་ཞིན་པ་གངས་༡༡༣༠ ལ་༢༠༠༩ ལ་མཇུག་ཆེས་ཉ་ནས་འཚོ་སློན་འབྲུལ་འགོ་རྒྱལ་ཉེ་ལོ་དེའི་འགོ་སྐྱོད་འབྲུལ་བཟུལ་ཅུ་ལྟ་ལྟོ་རྒྱུ། གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་རྒྱས་གཙོ་བོ་མ་གཏོགས་ཉམ་ཐག་གཞན་གང་སྤྱི་ལོ་ཉམ་ཐག་གི་གནས་ལས་ལྟོས་ཐབས་དང་། ཉམ་ཐག་མིན་པ་ཉམ་ཐག་ཏུ་མི་བརྟུ་བ། ཉམ་ཐག་རོ་མ་སྤང་མེད་མ་ལུས་པ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱས་གཙོ་བོ་དང་། ལུ་ལུ་མང་བ། བད་མཁར། ལས་འབེད་དབྱུང་ཤོངས་བཅས་སྡེ་ཚོན་བཞི་དུ་བྱེ་སྟེ་སོ་སོར་ལྟ་སྐྱོད་བྱེད་སྤྱོད་གསལ་གཏུ་འབེབས་བྱས་ཡོད། ན་གཞོན་བར་ལྡིང་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེ་དག་གི་ཆེད་སྲོལ་ཡོད་ན་གཞོན་རམ་འདེགས་ལས་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་། རོགས་སྐྱོར་སྡེ་ཚོན་གཞན་དང་མཉམ་འབྲེལ། དབྱུང་གི་ལས་འཆར་གསར་པ་ཁག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིང་མིན་དཀའ་སེལ་སྐབ་དེ་དང་། དེའི་ཆེད་ནང་མིན་དུ་ལས་འཚོལ་སྡེ་ཚོན་གསར་འཇུགས་བྱ་ཅིས་ཡིན།

ད་ཡོད་ཉམ་ཐག་དང་བར་ལྡིང་ན་གཞོན་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གདོང་ལེན་བྱེད་སྐབས་ནས་ལུགས་དེ་རིགས་ཡོང་གཞི་མེད་པ་བཟོ་མ་སྐབ་ན་མན་ཐོགས་མེད་སྟབས། གཞིས་ཆགས་བཏུང་སྤྱིང་དང་། དབྱུང་ཤོངས་རོགས་སྐྱོར། ཁ་འཕྲོད་བཟུ་རུབ་བཅས་ལ་དམིགས་ཉེ་ད་ཡོད་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ཞིང་ལས་སྡེ་ལྟ་དང་རང་བཞིན་སོ་ནམ་དུ་སྐྱུར་ཐབས། ལས་བཟོ་དང་བཟོ་ལས་རྒྱུ་ཅོག་ཡར་རྒྱས། མཉམ་འབྲེལ་ཁག་ཆགས་རྒྱུ་ཡོང་ཐབས། སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གསར་འཇུགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་དང་། རིག་གཞུང་གཏུ་ལ་པབ་སྟེ་དབྱུང་ས་སོ་སོ་ནས་གཏུ་འབེབས་བྱས་པའི་ལས་རིམ་འགོ་བཞེད་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཐུད། གསར་པ་རྣམས་རིམ་པས་འགོ་འཇུགས་བྱ་ཅིས།

མི་རིགས་ཀྱི་རུས་ལུགས་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་ལ་རག་ལས་པས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྲོན་འགོག་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྤྱི་བྱས་ལིག་བསྐྱེད་སྟེ་གཞི་རིམ་འཕྲོད་བསྟེན་བསྟེ་གནས་ཁག་དང་འཕྲོད་ལས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས། བད་རིགས་སྲོན་འགོག་གི་ལས་གཞི་ཁག་སྲོལ་རྒྱས་ངན་གོམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་ལྟོག་

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༢༥ བ་སྤེལ་ལོ་༡༩༠༥ ལོའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད།

དེང་རབས་གོང་མའི་ནང་བསྐྱོད་བཞིན་པའི་འཛམ་གླིང་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ནང་མང་གཙོའི་ལས་སློལ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སློལ་ལེགས་ཤོས་ཤིག་ཏུ་བཅེ་བ་བཞིན་ཡང་ཐོན་ཚན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་པལ་མོ་ཆེས་ལམ་སློལ་འདི་ལ་གཅིགས་ཆེར་འཛིན་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། བཅན་ཕྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་༡༥འོང་ས་མཚོག་གི་སྤྱི་དུལ་ལས་མང་གཙོའི་ལས་སློལ་འབད་མེད་ཏུ་བསྐྱབས་སུ་བ་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་གི་དམིགས་བསལ་སྐལ་བཟང་གི་བལོ་སྐལ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་རིང་གི་ཉེན་མོ་འདིར་དགའ་སྐྱོམ་ཡི་རངས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

༡༥འོང་ས་༡༥སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་གིས་བཅན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཚད་མཐོར་སྐྱབས་སུ་བ་པ་འདི་ནི་མ་འོངས་བོད་མི་གཞིས་ཁྲེས་མཉམ་འཛོམས་སྐབས་གཞིས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ལ་ལེགས་སྤྱོད་འབྲུལ་རྒྱ་གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་དང་། བཅན་ཕྱོལ་དུ་གནས་རིང་ཡང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་དང་སྤྱི་གཞུགས་ཚགས་ཚུད་ཐོག་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལེགས་བྱང་སྐད་ཡིག་བཅས་ཉམས་མེད་རྒྱུན་འཛིན་གྱི་ལས་དོན་ཚད་ལྡན་སྤྱོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་མེད་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

༡༥འོང་ས་༡༥སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་བོད་མི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་གླིང་གི་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ཆ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱས་པ་སྤིན་རྒྱ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལྟ་སྦྲེལ་ལུང་བསྟན་ལྟར་སྤེལ་བོད་ཤིང་སྤྱོད་ལོ་ཉེས་པོར་གཞིས་ཁྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་རྣམ་དགར་ཚོགས་གསོག་གི་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེ་བསྐྱབས་སུ་བ་བྱང་བ་མ་ཟད། འདི་ལོའང་སྤྱི་ནོར་༡༥འོང་ས་༡༥སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དགུང་གའས་བདུན་ཅུར་མེབས་པའི་འཇུངས་ཆེས་དང་བསྟན་སྤེལ་ལྟར་གཞིས་ཁྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་དང་འབྲུལ་ཞལ་འདེབས་བསྐྱུ་རུབ་དང་འབྲེལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གནས་ཆེན་ཁག་ཏུ་དམིགས་བསལ་མཚོད་འབྲུལ་ཞབས་རིམ་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་བཞིན་པ་འདི་དག་ལ་གཞིས་ཁྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྤར་བཞིན་མཐུན་འབྲུང་དང་མཉམ་རུབ་མཚན་གནད་ཡོང་བ་བསྐྱར་ནན་གྱིས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

མང་གཙོ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༦ བ་སྤེལ་༡༩༩༦ ལོའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད།

ཐོད་ཚེས་སྲིད་རྒྱང་འབྲེལ་མང་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༧༦ འཁོར་བའི་
དུས་ཚེན་ཁྲུང་བར་ཅན་འདིར་བཅན་གྱོལ་ཐོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་གཞིས་ཤུམ་ཐོད་མི་ཡོངས་
དང་། ཐོད་མིར་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ཕན་གྲོགས་གནང་མཁམ་གྱི་གཞུང་དང་
ཐོས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཁག ཐོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པ་ཁག དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་བཅས་པར་མཛད་བརྗེའི་འཚམས་འདྲི་དང་བགྲིས་
བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

མིའི་རིགས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྤྲིག་འཇུགས་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟབས།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དང་གཞུང་གི་སྤྲིག་འཇུགས་རང་གི་ཁྲུབ་ཁོངས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱི་མདོན་
འདོད་དང་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་བརྒྱུད་ལམ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་ལོ་སྟོང་ལྷག་མང་པོའི་རྒྱུ་
རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ལམ་སྲོལ་དེ་དེར་རབས་གོང་མའི་གནས་
སྐབས་འདིར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་
འསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐྱ་གཞིན་ལུའི་གནས་སྐབས་ནས་ཐོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་
མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱར་གནང་མཛད་རྒྱའི་དགོངས་བཞེད་རྣམས་ཆེན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་
དམར་གྱི་བཅན་དབང་གིས་ཕྱག་བསྟར་སྦྲུབ་པ་མ་བྱུང་བུད། བཅན་གྱོལ་དུ་ཐེབས་འབྲལ་གཞུང་
གི་འདོན་སྐྱོང་སྤྲིག་འཇུགས་བསྐྱར་བཅོས་དང་འབྲེལ་ཚད་ལྡན་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་སྲོལ་འབྲེད་
གནང་སྟེ་༡༩༩༠ ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་
འཇུག་སྟེན་ཚོགས་དབུ་བརྟེན་སྐབས་པ་ནི་ཡགོང་ས་འསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་རྣམ་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དབུ་བརྟེན་པའི་དུས་
ཚོགས་ཁྲུང་བར་ཅན་འདི་བཞིན་ཐོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཡགོང་ས་འསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཤིན་
ཇེས་བྱ་ལྷ་དགོས་པའི་དུས་ཚོགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་༧༩ རིང་སྤྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པ་རིམ་ཐོལ་གྱི་སྐོན་ནས་
བཅན་གྱོལ་ཐོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མང་གཙོའི་འབྲེལ་རིམ་ཇེ་མཐོར་སོང་སྟེ་ད་ཆ་བཅན་གྱོལ་གྱི་

ནས་གཞི་རིམ་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་རྒྱལ་དཔྱད་དང་སྤྱི་དོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཚོད་དཔལ་གྱི་དམའ་བ་མི་གནང་
བའི་རེ་སྐུལ་ཡང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ལོར་༼ལོང་ས་༽ གསུམས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྤྱི་ཆེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་
རྒྱལ་བ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྷུང་ཏུ་གསལ་བའི་སློན་འདུན་ལྷ་རྒྱ་བཅས་བཅོན་བྱོལ་བོད་
གཞུང་བཀའ་ལག་གིས། ༡༩༩༩ ལྷ་འཆེན་༡ ཉིན།

མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཆེན་ཐངས་༩༡ བ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ལོའི་བཀའ་ལག་གི་གསུང་བཤམས།

བོད་ཆོས་སྤྱི་དབང་འབྲེལ་མང་གཙོའི་ཆབ་སྤྱི་ལྷི་ལམ་སློལ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་༩༡ འཁོར་བའི་
རྒྱལ་ཆེན་ལྷུང་བར་ཅན་འདིར་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་བཀའ་ལག་གིས་སྤྱི་ལོར་༼ལོང་ས་༽ གསུམས་
མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཚོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་བཞུག་གི་གྲུས་ལྷུག་སློན་དུ་འགོ་བས་གཞིས་བྲེས་
བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་དང་བོད་མིར་པན་སྐྱོབ་གནང་མཁའ་གྱི་གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས། གཞུང་
འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཁག་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པ་ཁག་རྒྱལ་སྤྱིའི་
མང་ཚོགས་བཅས་ལ་མཛད་བཅའི་འཚམས་འདྲི་དང་། བཀའ་ལུས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱི་ལོར་༼ལོང་ས་༽ གསུམས་མགོན་ཆེན་པོའི་རྣམ་ལུང་པའི་ལམ་སློན་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོན་
བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་མང་གཙོའི་ལམ་སློལ་ཚད་ལྡན་ནང་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་ཆེད། སྤྱིའི་མཐུན་
རྒྱུན་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། དེའི་སློན་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་བཞེད་དང་། འཛིན་སྐྱོང་། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་
འཛིན་གྱིས་མཚོན་པའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཁག་སྤྱི་འཇུག་དང་བཀའ་ཁྲིའོས་འདེམས་གྱི་ལམ་སློལ་
སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལྷུབ་ཐེན་ནའང་། རང་གི་མཐུན་རྒྱུན་མང་ཚོགས་ནང་གྲུ་ཡངས་ཀུན་མཉམ་
གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་། མང་གཙོའི་ལེགས་བྱང་ཚད་ལྡན་ཞུག་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དེ་དག་ད་དུང་ཚད་
ཡོངས་ཤིག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཡང་ཐོན་གྱི་ཡོད་སྟབས། ཚང་མས་འདིའི་ཐད་ལེགས་བཅོས་དང་
ཡང་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་འབྱུངས་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

མང་གཙོའི་ལམ་སློལ་གྱི་རྒྱང་གཞི་ཁྲིམས་བཞེད་དང་། འཛིན་སྐྱོང་། ཁྲིམས་སྐྱོང་བཅས་
གྱི་དབང་ཚད་ལྷུང་དབྱེ་དང་། ཆ་བཤོས། པན་རྒྱུན་སྤངས་འཛིན་སྤྱི་དམའ་བཅས་གྱི་ཆ་རྒྱུན་བཅའ་

བོད་གཞུང་བཀའ་ལག་གི་ངོས་ནས་ད་རེས་གལ་ཆེའི་མང་གཙོའི་དུས་རྒྱུན་ཉིན་མོ་འདིར་བཅན་བྱོལ་
 བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཡོད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སུ་ལའང་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཐེ་
 བུས་དང་ཐེད་སྟོན། ཡང་ན་ནང་དོན་སྟོབ་སྟོན། མ་ཐུན་རྒྱུན་སྟོད་སྟོད་སོགས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད་
 པའི་དངོས་དོན་གྱི་གནས་བབ་གསལ་བཟོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་
 པ་ཁག་གིས་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་རི་འདྲ་ཞིག་བཅས་རུང་དེའི་འགན་དང་ངོ་སོ་ཆ་ཚང་ཚོགས་པ་སོ་སོས་
 འཁྲེར་དགོས་པ་ལས་གཞུང་དང་གཞུང་གི་སྤྱི་བ་འཇུགས་མ་ལག་ཁག་དངོས་ཤུགས་བརྒྱན་གསུམ་
 བས་མཉམ་འདུད་གནང་ངོས་མ་མཆིས། མང་གཙོའི་ལམ་སྟོལ་གྱི་བྱེད་ཚོས་གཞན་ཞིག་ནི་ཁྲིམས་
 གྱི་དབང་རྒྱུར་གྱི་ལུས་པ་དེ་ཡིན་པས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་།
 ཁྲིམས་སྤྱི་བ་ཁག་ལ་བཅི་བཀའ་ཉམས་ལེན་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། བྱེད་པར་གནས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
 ལུལ་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བ་གནང་རྒྱུའང་རང་རེའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་
 རྒྱུན་ཞིག་ཡིན།

ཀུན་གྱིས་མཁྲེན་གསལ་ལྟར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་
 ཁག་གཅིག་གིས་སྤྱི་མོའི་བྱི་རྩ་ལ་ནས་བརྒྱུད་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ཕོལ་གྱི་ཁོར་ལུག་ལ་གཞོན་སྟོན་
 ཚབས་ཆེ་བཏང་ཞིང་། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་སློབ་མཁ་འཁོན་འཛིན་ལུགས་ཆེན་ཡོད་གཞིའི་བྱ་སྟོན་
 ལྷ་ཚོགས་ཤིག་བཅས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཉ་ལས་ཉོན་འཛོར་དགོས་པ་རྒྱུར་ཁག་
 འབྲེལ་ཕོལ་ཐེངས་དྲུག་བའང་དུས་ལུག་རིང་ཅམ་འགྲུངས་རྗེས། ཉེ་ཆར་རྒྱ་དོ་གཉིས་སྟོན་གཞི་ནས་
 བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་ས་དེའི་གནས་ཚུལ་རི་རྒྱུར་འགོང་ས་མཚོག་གི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་ཆབ་ཚོགས་རྒྱུ་ཆབ་གི་དབུ་
 ཁྲིད་དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱ་དེ་རིན་པོ་ཆེས་བྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལྷ་འཚོས་འཁོད་པའི་གསར་འགོད་
 གསལ་བསྐྱབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལས་བསྐྱར་རྫོས་མ་དགོས་ཤིང་། མདོ་དོན་འབྱུང་འགྱུར་འབྲེལ་
 ཕོལ་གྱི་ལས་རིམ་མདུན་བསྟོད་རྒྱབ་མིན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཁོ་ནའི་བྱ་གུ་
 ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་རེས་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཡང་གསལ་སྟོན་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། བོད་
 རྒྱ་འབྲེལ་ཕོལ་གྱི་ལས་རིམ་མདུན་བསྟོད་རྒྱབ་མིན་རི་ལྟར་ཡང་། འགོང་ས་འཇུགས་མཁོན་ཆེན་
 པོ་མཚོག་དང་། བཅན་བྱོལ་གཞུང་གི་ངོས་ནས་གཉིས་སྟོན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་

མང་གཙོའི་དུས་ཚིག་ཐེངས་༧༩ པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོའི་བཀའ་འགག་གི་གསུང་བཤད།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་སྤྱིའི་ཐེངས་བ་བཅུ་བཞི་པ་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་ངོ་
མཚར་མདུན་དུ་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་ཚབ་སྲིད་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལས་
སྲོལ་དུ་བསྐྱར་ནས་ལོ་༧༩ འཁོར་བའི་དུས་ཚིགས་ཁྲུང་པར་ཅན་འདིར་བཅུན་ཕྱོལ་བོད་གཞུང་
བཀའ་འགག་གིས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཚེན་པོར་བཀའ་འཛིན་རྗེས་བློ་གྲིས་ལྷན་དུ་འགྲོ་
བས་གཞིས་བྲེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་དང་བོད་མིར་པན་ལྗོགས་གནང་མཁན་གྱི་གཞུང་དང་
གྲོས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཁག་ བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པ་ཁག ཆུལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་བཅས་ལ་མངའ་བཞེད་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་གིས་བདེ་
ལེགས་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

བོད་མིའི་མང་གཙོའི་ཚབ་སྲིད་གྱི་གནས་བབ་དང་། དེའི་ཞན་ཆ་ཁག་ བོད་མི་སྤྱི་དང་།
ཁྲུང་པར་བཅུན་ཕྱོལ་བོད་མིས་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་འགན། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་པ་ཁག་གིས་མཚོན་པའི་ཞེ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་འགན་དབང་སོགས་གྱི་སྐོར་
ལོ་སྡོམ་མ་རྣམས་སུ་རིམ་ཞུས་ཐེན་པ་དེ་དག་བསྐྱར་ནན་ཞུས་པ་དང་ཚབས་ཅིག་ངོ་བོ་དག་དང་གཉན་
འཕྲང་ཅན་གྱི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་མི་ཚང་མས་མང་གཙོའི་ཐོབ་ཐང་ལས་ལས་འགན་གལ་ཆེར་
བཅེ་དགོས་པ་དང་། སྐར་དང་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་ཁེ་སན་ལས་མི་རིགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ཁེ་སན་
གལ་ཆེར་བཅེ་དགོས་པ། འགལ་ལྷའི་སྟོབས་ལུགས་ལ་གཤོང་ལེན་ཆེད་བོད་མིའི་རུས་ལུགས་ཆེག་
སྤྱིལ་དགོས་པ་བཅས་ནན་བརྗོད་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་འདས་པའི་ལོ་གྲངས་༦༠ ཉེ་བའི་རིང་སུ་མཐུད་
ལྷངས་པའི་དཀའ་སྤྱད་དང་། བོད་མི་རིགས་ཆག་འདྲིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་
བོ་ནི་གཅིག་སྤྱད་དབང་འདྲིན་རིང་ལུགས་པའི་གཡོན་ཐལ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་བོད་མིའི་ཚབ་སྲིད་
དང་སྤྱི་ཚོགས། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་
ཅ་མེད་དུ་གཤོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
ཚབ་སྲིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱུ་ཡངས་དང་། རང་དབང་། རྒྱ་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་གནས་བབ་ཅིག་མ་

སྐྱོད་གནང་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ཡང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན་ རྟོག་ས་ རྟུགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐྱ་ཆེ་བསྐལ་བརྒྱུད་བརྟན་ཅིང་།

ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གིགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་བ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
སྐྱུར་ཏུ་གསལ་བའི་སློན་འདུན་བཅས།

བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་བཀའ་འགན་གིས་༡༠༠༩ ཟླ་༩ ཚེས་༡ ལ།།

མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཐེངས་༩༩ བ་ཕྱི་ལོ་༡༩༠༩ ལོའི་བཀའ་འགན་གི་གསུང་བཤམ།

ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛེས་བཤམ། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་མངའ་བདག་ འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྐྱེ་ལོར་ རྟོག་ས་ རྟུགས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་
པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དོ་མཚར་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་ལ་
བརྟན་ནས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་
བསྐྱུར་ནས་ལོ་༩༩ འཁོར་བའི་དུས་ཆེགས་ཁྱད་བར་ཅན་འདིའི་ཐོག་ རྟོག་ས་ རྟུགས་མགོན་
ཆེན་པོར་བཀའ་འདུན་རྗེས་དྲན་གྱི་གྲས་ཐུག་སློན་དུ་བཏང་སྟེ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། བོད་
དང་བོད་མིར་པན་གྲོགས་གནང་མཁན་གྱི་གཞུང་དང་གོས་ཚོགས། མང་ཚོགས། བོད་དོན་རྒྱལ་
སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཁག་ ཞི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་ཡོངས་ལ་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
བཀའ་འགན་གིས་མཛེས་བཅེའི་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་འགན་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་༩༩ ལ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གིས་མཚོན་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་
འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་འབྲུང་འགོས་རྒྱབས་ཆེན་ཞིག་ཕྱིན་ཐེན་བ་དང་མཉམ་དུ་བཅོན་བྱོལ་
བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཡང་དུས་ནས་དུས་སུ་ཡང་རྒྱས་ཀྱི་གོམ་བཟོད་མི་དམན་བ་བྱུང་
ཡོད་ཁར། མང་གཙོའི་སྤྱིག་འཇུགས་མཐོ་ཤོས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་གྱི་དོས་བསྐྱེད་ཐེངས་བཅུ་བཞི་
དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་བཀའ་ཚོན་གྱི་བའི་དོས་བསྐྱེད་ཐེངས་གཉིས་བྱས་པ་སོགས་བཅའ་ཁྲིམས་
རིན་པོ་ཆེའི་ཆ་རྒྱུན་ཁག་གི་དོག་མང་གཙོའི་སྤྱིག་འཇུགས་དང་ལམ་སྲོལ་གང་ཐད་ནས་ཆ་ལག་ཚང་

ཚོགས་ཉེན་ཁར་མི་ཚུད་པ་གཙོ་བོ་འདོན་གནང་གལ་ཆེ་བ་དང་། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་བར་འགལ་རྒྱ་འཁོར་
འཛིན་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་སློབ་ཀྱིན་ནས་འབད་འབྱུངས་དགོས་པའི་འབོད་སྐྱེལ་ལྷན་ལེན།

༧གོང་ས་ གསུམ་མགོན་ཆེན་པོའི་ལམ་སློབ་གཞིར་བཟུང་བཅན་ཤོལ་བོད་མིའི་གནས་
ལུལ་གང་སར་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་འབད་བཅོལ་བྱེད་བཞིན་བ་
དང་། འགོ་བ་མི་རིགས་སུ་འབྲེལ་གཞི་ལམ་འདར་རང་བྱུང་འབྱུང་བའི་གཞོན་འཛེ་སོགས་གོང་ཆག་དཀའ་
ངལ་བྱུང་སྐབས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རོགས་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ནང་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བོད་
རིགས་ཀྱི་བཟང་སྲོད་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་སུ་ལོ་ཟླ་མེ་ཁོོན་ལུལ་ས་ཡོམ་ཀྱི་འཛིག་
བ་བྱུང་སྐབས་བཅོལ་བོད་མིས་སློབ་ལམ་གསོལ་འདེབས་དང་གུན་སློབ་ཞལ་འདེབས་གང་
ལུབ་ལུས་བ་མ་ཟད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་ གསུམ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་གནས་སུ་མང་ཚོགས་
ལ་སེམས་གསོ་དབུགས་དབྱུང་དང་ལུགས་སློབ་གསོལ་འདེབས་གནང་ཆེད་ལེབས་འདོད་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་ཡང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཆེབས་བསྐྱར་མ་ཐུབ། ཉེ་ཆར་ཐེ་ཨན་དུ་ཆུ་ལོག་
གིས་གཞོན་འཛེ་བྱུང་སྐབས་འབྲལ་དུ་སེམས་གསོ་འཚམས་འབྲིན་དང་ཞབས་རིམ་སློབ་ལམ་རྒྱ་ཆེ་
གནང་བ་མ་ཟད། ད་ཆ་ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རི་ལྗང་གསོལ་བ་བཟབ་བ་བཞིན་སྐྱེལ་ངལ་བ་
ལྟར་དུ་བསད་དེ་གོང་ཆག་བྱུང་བའི་ས་གནས་སུ་དངོས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་སློབ་བཞིན་བ་འདི་ཡང་སྤྱིར་སྤྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་
བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ལ་དགོངས་པ་ཞིག་ཡིན། བཅོལ་བོད་མིའི་ཁོོད་ད་ཆ་མི་
རབས་གསུམ་པའི་ན་གཞོན་རྣམས་ནར་སོན་ཏེ་གནའ་དེང་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སུན་སུམ་ཚོགས་
བ་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁྱུར་ལེན་སྐབས་འདི་དུས་སུ་སྐྱེབས་ཡོད་གཤིས། སྤྱི་ཚོགས་ནང་
ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྲོད་ཐོག་འགན་ཁུར་སྤྱོད་བཞེས་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་ གསུམ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱབ་བརྒྱར་བརྟན་
ཅིང་ལུགས་བཞེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་བ་དང་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་མཉམས་འཛོམས་ཀྱིས་རང་དབང་མང་
གཙོའི་དབལ་ལ་སྤྱིར་དུ་སློབ་པའི་སློབ་འདུན་བཅས་བཅོལ་བོད་གཞུང་བཀའ་ལག་གིས་༢༠༠༩
ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༡ ལ།

ལྷ་ལྷ་བ་དང་བཟང་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་བྱུང་མེད་ཅིང་། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ཀ་བྱུང་ན་ཁྲིམས་
 དང་མང་ཚོགས་གང་གི་མདུན་སར་ཡང་དག་ལུང་སྐྱབ་ཏེ་ས་ཀྱི་གདེང་སློབས་ཡོད། ལྷ་ག་བསམ་
 བཟང་པོས་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྤྱོན་འདོན་དང་དགོངས་འཆར་གྲོས་ཚོགས་དང་། མང་ཚོགས་གང་
 ལས་མེད་པ་ཀྱང་དགའ་ལྷན་དུ་ལེན་གྱིས་ལག་བསྟར་སྐྱབ་རིགས་ལག་བསྟར་དང་། དེ་མིན་འགྲེལ་
 བརྗོད་ལྷ་བཞེན་པ་ཡིན། ལོང་སློབ་མང་གཙོའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་དོན་ལྷ་ལས་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་
 གཉིས་སམ་མང་པོ་མེད་ན་གཏན་ནས་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་པ་མིན་པ་མ་ཟད། སྤྱི་དོན་ཚན་རིག་གི་རིག་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ལྷ་ལས་སྤྱི་དོན་འདྲའི་ལྷ་ལས་གཞུང་མེད། ད་བར་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་མང་པོ་མ་བྱུང་
 བ་བཅུན་ཕྱོག་གཞུང་དམ་པ་ལོང་ས་མཚོག་གིས་བཀག་པ་མིན་པ་ནི་འདྲིལ་རྟེན་ཀྱི་གསལ་དང་།
 ད་ལྷ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་རང་གིས་ཁྲུང་སྐྱེལ་སྐྱབ་ཏེ་ས་ཡིན། བོད་མིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ནང་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་གང་མང་ཡོང་ཐབས་སུ་འགོང་ས་མཚོག་ནས་ཀྱང་མཐུན་འགྱུར་
 དང་སྐྱེལ་འདེབས་སྐྱོན་མཐུན་གནང་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེལ་སྐྱབ་པ་མ་བྱུང་། བཅུན་ཕྱོག་བོད་མིའི་
 བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་སྐབས་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་མང་པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་དོན་
 ཚོགས་པའི་སྐོར་ཆ་རྒྱུན་གསལ་གཏོད་མེད་ཀྱང་། བཅའ་ཁྲིམས་འདིས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསལ་
 ལས་སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་འགོག་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། སྤྱི་དོན་ཚོགས་པ་
 དོས་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་གྲོས་ཚོགས་སུ་སྤྱི་བས་མ་སྤྱོང་བའང་མིན། སྤྱི་དོན་ཚོགས་
 པ་ནི་མང་ཚོགས་ནས་རང་འགྲུལ་གྱིས་ཡོང་དགོས་པ་ཞིག་ལས། འགོང་ས་མཚོག་དང་བཅུན་ཕྱོག་
 གཞུང་གིས་བཅུན་སྐྱེལ་གྱིས་འཇུགས་ཐབས་མེད། སྤྱི་ཚོགས་ག་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འང་མང་གཙོ་
 ཚད་ལྡན་ཡོང་བར་ལུས་མི་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་མང་ཚོགས་ཀྱི་མདོན་འདོད་དང་བཀའ་སྤྱང་ལ་གྲུས་
 བཅི་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་བཟོད་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཏེ་ས་པར་དུ་དགོས་པ་ལས་རང་
 འདོད་ལ་མང་མོས་མ་ཐོབ་ན་མང་ཚོགས་སྐྱེལ་པ་དང་མོངས་དང་ཅན་ཡིན་པ། འགན་ཁུར་མེད་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྗོད་བྱེད་ན་རང་ཉིད་ལ་མང་གཙོའི་ལེགས་བྱུང་གི་འདྲི་མ་ཅན་ཡང་མེད་པའི་དངོས་
 རྟགས་ཡིན། མང་ཚོགས་ཀྱིས་རང་དབང་གིས་བཏོན་པའི་མདོན་འདོད་ལ་བཅི་བཀའ་མི་སྐྱབ་ཅིང་།
 མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་སྐྱེལ་ཁྲིམ་མི་སྐྱབ་པའི་སྤྱི་བོ་ཞིག་གིས་མང་གཙོའི་འདོན་པ་བྱ་རྒྱུ་པར་བཞག་
 དོན་གཉེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་དགོས། སྐབས་རེ་བཀའ་ཁྲིམ་འགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་ལ་བསྐྱུར་རྒྱུང་།

མི་དང་། སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱེའི་ནང་ཞུགས་ཐབས་བལ་བས་ཁོང་ཚོའི་ངོ་ཚབ་དང་མགིན་ཚབ་མཚོན་
སྲུབ་མཁན་ནི་ཡགོང་ས་མཚོག་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་
ཡིན་པས། ཡགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་ལུང་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་རྒྱག་གི་བཀའ་ལུང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་
ཞུས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་དེང་རབས་སྲིད་དོན་ཚན་རིག་པས་བཤད་པའི་རྩོད་བའི་མངོན་འདོད་ཟེར་བ་དེ་
རང་ཡིན།

བོད་མི་རིགས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཚབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་ཚགས་འཛིག་གི་སོ་མཚམས་སུ་
སླེབས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཉག་འཕྲང་ཚན་གྱི་དུས་སྐབས་འདིར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་སྐུ་བློང་བཅུ་
བཞི་པ་ཚེན་སོ་ལྟ་བུའི་མགོན་དབྱང་དང་དབུ་མིན་ཅིག་མ་བྱུང་ན་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲུལ་སྤྲུགས་
ཀྱི་མངོན་འདོད་གང་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་མེད་པའི་བདེན་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་རིས་མེད་བོད་རིགས་
བསམ་ཤེས་ཡོངས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་སྐབས། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོར་ཚོལ་གསུམ་བོད་
རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་མནའ་གན་ཐུ་མོ་ཆེ་ཕུལ་བ་ནས་བརྒྱུད་ད་ལྟའི་བར་ཚོས་ཕུགས་ཚོས་བརྒྱུད་དང་
བཅས་པའི་དབུ་མིན་སྐྱ་ཚེན་ནས་པའི་ཚོས་ཚོགས་སྤྲུལ་རྗེས་དང་། གཞིས་བྱེས་བོད་གཞུང་མང་ལྷ་མི་
ཡོངས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་རིམ་པའི་ནང་གསོལ་འདེབས་དང་། གཏན་ཚིགས། ཞུ་སྐུལ་སོགས་བསྐྱར་
ལྟུ་ལང་ལྟུ་ལྟ་ནན་ཉན་ཚེན་སོ་དང་གཏུང་ལུགས་ཉག་པོས་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་རིགས་
ནམས་སྤྲུགས་རྗེའི་སྐབས་འོག་ནས་མི་འདོར་བར་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མིན་རྒྱན་རྒྱུང་ཡོང་བའི་
ལུ་ནན་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་ཡང་། ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་ཡང་ཡང་ད་ལྟ་བུའི་བཞེས་ཡོལ་དང་ནམ་
ཞིག་ཆ་ཚང་བཞེས་ཡོལ་གནང་བཞེད་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ངག་ཐེབས་བཞིན་པ་འདི་འདྲའི་
གཏན་འཕྲང་ཚན་གྱི་དུས་སྐབས་འདིར། ལེགས་ཉེས་འབྲེད་པའི་ནམ་དུས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་སློ་རྒྱུང་
ཚོས་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་དབུ་མིན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་བོད་མིའི་མང་གཚོའི་ལམ་
སོལ་ཞིག་དགོས་རྒྱུའི་སྐད་ཅོར་འབྲིན་འགོ་རྒྱགས་པ་འདི་ནི་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲུལ་སྤྲུག་གི་
འདུན་མ་གཏན་ལུང་འགོ་གཞིའི་ཉེན་ཚབས་ཚན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་མི་བསམ་ཡོད་
ཡོངས་ནས་ཚོར་སྤང་རྒྱུན་པོས་སྤང་དོར་མ་ཞོར་བ་དགོས་པའི་རེ་བསྐུལ་ནན་སོ་བུ་གཏོང་སྤོན་སྤོན་
ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཞུ་ཡིན།

བཅོན་ཕྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་གཏན་བཤད་ཀྱི་སྤྲིངས་ཆ་དང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་

